

Plagiarism Checking Report

Created on 2025-06-10 11:37:04 at 11:37 AM

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
4325819	Jun 10, 2025 at 11:23 AM	kanchanapong.suw@mcu.ac.th	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์องค์ความรู้หาเถร ดร.กาญจนาพงศ์ วส.ชย..pdf	Completed	11.80 %

Match Overview

NO.	TITLE	AUTHOR(S)	SOURCE
53	https://grad.dpu.ac.th/upload/content/files/year9-3/9-5.pdf	grad.dpu.ac.th	grad.dpu.ac.th_nutc
65	The Northeastern Conservation Process : A Case Study of the Nong Bua Daeng Community Fellowship Chaiyaphum Province	Chayananto , Phramaha Sangkom	Journal of Modern Learning Development
26	Information Management and Organizational Knowledge Management for Sustainable Development	KhanThron, Supawadee	Journal of Organizational Management Excellence
9	Self-Reliant Sustainable Community Building Process	เพชรล้อมทอง, กัมพล	Journal of Roi Kaensarn Academi
46	Knowledge Management: Men and Work Development Process	ฐานิสสร, พระพนมภรณ์	Journal of Roi Kaensarn Academi
2	http://ojs.mcu.ac.th/index.php/brj/article/download/1621/1283	ojs.mcu.ac.th	ojs.mcu.ac.th_nutch
27	http://ojs.mcu.ac.th/index.php/BAS/article/download/6626/4301	ojs.mcu.ac.th	ojs.mcu.ac.th_nutch
64	http://www.ojs.mcu.ac.th/index.php/jtss/article/download/6279/3963	ojs.mcu.ac.th	ojs.mcu.ac.th_nutch
1	พระยาภักดีชุมพล (แล)	วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี	Wikipedia
39	THE MANAGEMENT OF COMMUNITY MUSEUM IN ELECTRONIC SYSTEM OF LAMPANG PROVINCE	Phrakrusirithammandit	ปัญญา

Match Details

[illegible]

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ต้องการพื้นฐานส่วนใหญ่และแก้ไขปัญหาล้วนใหญ่ในชุมชนของตนเองได้ เออร์วินที่แชนเดอร์สให้ความหมายไว้ว่าชุมชนเป็นกลุ่มบุคคลหลายๆกลุ่มมารวมกันในบริเวณเดียวกันภายใต้กฎหมายหรือข้อบังคับอันเดียวกันมีการสังสรรค์กันมีความสนใจร่วมกันมีวัฒนธรรมเดียวกันและมีพฤติกรรมเหมือนกันเดนิสฮอฟฟลินให้ความหมายไว้ว่าชุมชนหมายถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันมีความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชนร่วมกันมีการสมาคมแบบเผชิญหน้ากัน	ให้ความหมายไว้ว่าชุมชนเป็นกลุ่มบุคคลหลายๆกลุ่มมารวมกันในบริเวณเดียวกันภายใต้กฎหมายหรือข้อบังคับอันเดียวกันมีการสังสรรค์กันมีความสนใจร่วมกันมีวัฒนธรรมเดียวกันและมีพฤติกรรมเหมือนกันเดนิสฮอฟฟลิน Poplin 1972 p 8 ให้ความหมายไว้ว่าชุมชนหมายถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันมีความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชนร่วมกันมีการสมาคมแบบเผชิญหน้ากันมีความสนิทสนมรู้จักกันเป็นอย่างดีประสาทหลักศิลา 2519 หน้า 2 ได้ให้ความหมายไว้ว่าชุมชนหมายถึงกลุ่มพวกหนึ่งซึ่งครอบครองบริเวณที่มีอาณาเขตแน่นอนโดยถือว่าตนมีความผูกพันอยู่กับอาณาบริเวณแห่งนั้นและมีความยึดเหนี่ยวกันเป็นปึกแผ่นมั่นคงเสถียรคนสุดสวาท 2524 หน้า 117 ให้ความหมายไว้ว่าชุมชนเป็นการมารวมกันอยู่เป็นกลุ่มตั้งแต่กลุ่มขนาดเล็กเช่นหมู่บ้านไปจนถึงกลุ่มขนาดใหญ่เช่นเมืองประเทศหรือหมายถึงอาณาบริเวณท้องถิ่นหนึ่งๆซึ่งผู้คนในท้องถิ่นนั้นมีภาษาพูดเดียวกันมีจารีตประเพณีเดียวกันมีความรู้สึกแบบเดียวกันและมีพฤติกรรมไปตามเจตคติซึ่งเป็นไปในทำนองเดียวกันสัญญาสัญญาวิวัฒน์ 2526 หน้า 6 ให้ความหมายไว้ว่าชุมชนหมายถึงองค์กรทางสังคมอย่างหนึ่งที่มีอาณาเขตครอบคลุมท้องถิ่นหนึ่งที่ปวงสมาชิกสามารถบรรลุถึงความต้องการพื้นฐานส่วนใหญ่และสามารถแก้ไขปัญหาล้วนใหญ่ในชุมชนของตนเองได้ยุวัฒน์ วุฒิเมธี 2525 หน้า 3 ได้ให้ความหมายไว้ว่าชุมชนหมายถึงพื้นที่อันเป็นที่อยู่อาศัยของคนและหมายถึงกลุ่มของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นั้นโดยมีความสนใจมีวัตถุประสงค์เป้าหมาย
มีความสนิทสนมรู้จักกันเป็นอย่างดีประสาทหลักศิลาได้ให้ความหมายไว้ว่าชุมชนหมายถึงกลุ่มคนพวกหนึ่งซึ่งครอบครองบริเวณที่มีอาณาเขตแน่นอนโดยถือว่าตนมีความผูกพันอยู่กับอาณาบริเวณแห่งนั้นและมีความยึดเหนี่ยวกันเป็นปึกแผ่นมั่นคงเสถียรคนสุดสวาทให้ความหมายไว้ว่าชุมชนเป็นการมารวมกันอยู่เป็นกลุ่มตั้งแต่กลุ่มขนาดเล็กเช่นหมู่บ้านไปจนถึงกลุ่มขนาดใหญ่เช่นเมืองประเทศหรือหมายถึงอาณาบริเวณท้องถิ่นหนึ่งๆซึ่งผู้คนในท้องถิ่นนั้นมีภาษาพูดเดียวกัน	มารวมกันในบริเวณเดียวกันภายใต้กฎหมายหรือข้อบังคับอันเดียวกันมีการสังสรรค์กันมีความสนใจร่วมกันมีวัฒนธรรมเดียวกันและมีพฤติกรรมเหมือนกันเดนิสฮอฟฟลิน Poplin 1972 p 8 ให้ความหมายไว้ว่าชุมชนหมายถึงกลุ่มที่มีการร่วมมือกันมีความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชนร่วมกันมีการสมาคมแบบเผชิญหน้ากันมีความสนิทสนมรู้จักกันเป็นอย่างดีประสาทหลักศิลา 2519 หน้า 2 ได้ให้ความหมายไว้ว่าชุมชนหมายถึงกลุ่มพวกหนึ่งซึ่งครอบครองบริเวณที่มีอาณาเขตแน่นอนโดยถือว่าตนมีความผูกพันอยู่กับอาณาบริเวณแห่งนั้นและมีความยึดเหนี่ยวกันเป็นปึกแผ่นมั่นคงเสถียรคนสุดสวาท 2524 หน้า 117 ให้ความหมายไว้ว่าชุมชนเป็นการมารวมกันอยู่เป็นกลุ่มตั้งแต่กลุ่มขนาดเล็กเช่นหมู่บ้านไปจนถึงกลุ่มขนาดใหญ่เช่นเมืองประเทศหรือหมายถึงอาณาบริเวณท้องถิ่นหนึ่งๆซึ่งผู้คนในท้องถิ่นนั้นมีภาษาพูดเดียวกันมีจารีตประเพณีเดียวกันมีความรู้สึกแบบเดียวกันและมีพฤติกรรมไปตามเจตคติซึ่งเป็นไปในทำนองเดียวกันสัญญาสัญญาวิวัฒน์ 2526 หน้า 6 ให้ความหมายไว้ว่าชุมชนหมายถึงองค์กรทางสังคมอย่างหนึ่งที่มีอาณาเขตครอบคลุมท้องถิ่นหนึ่งที่ปวงสมาชิกสามารถบรรลุถึงความต้องการพื้นฐานส่วนใหญ่และสามารถแก้ไขปัญหาล้วนใหญ่ในชุมชนของตนเองได้ยุวัฒน์ วุฒิเมธี 2525 หน้า 3 ได้ให้ความหมายไว้ว่าชุมชนหมายถึงพื้นที่อันเป็นที่อยู่อาศัยของคนและหมายถึงกลุ่มของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นั้นโดยมีความสนใจมีวัตถุประสงค์เป้าหมายและจุดหมายในการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขประเวศะสี 2541 หน้า 13 ได้ให้ความหมายไว้ว่าชุมชนหมายถึงการที่คนจำนวนหนึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกันมีความเอื้ออาทรต่อกันมีความ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
มีจารีตประเพณีเดียวกันมีความรู้สึกแบบเดียวกันและมีพฤติกรรมไปตามเจตคติซึ่งเป็นไปในทางองเดียวกันสัญญาสัญญาริวัฒน์ให้ความหมายไว้ว่าชุมชนหมายถึงองค์การทางสังคมอย่างหนึ่งที่มีอาณาเขตครอบคลุมท้องถิ่นหนึ่งที่ปวงสมาชิกสามารถบรรลุถึงความต้องการพื้นฐานส่วนใหญ่และสามารถแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่ในชุมชนของตนเองได้ยุวัฒน์วุฒิมะธีได้ให้ความหมายไว้ว่าชุมชนพื้นที่อันเป็นที่อยู่อาศัยของคนและหมายความถึงกลุ่มของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นั้นโดยมีค	คือมาจากภาษาฝรั่งเศสซึ่งมีความหมายถึงการอยู่ร่วมกันของประชาชนในท้องที่ใดท้องที่หนึ่งเป็นเวลานานจนทำให้ประชาชนเหล่านี้มีความรักและความผูกพันจนเป็นหนึ่งเดียว Norton A 1994 จึงได้พยายามรวมกันในการจัดระบบการปกครองตัวเองขึ้นเรียกว่า Selfgoverning Community อันถือว่าเป็นรากฐานสำคัญของการปกครองท้องถิ่นในฝรั่งเศสเยอรมนีและอีกหลายประเทศบนโหลทวีปยุโรปปัจจุบันการปกครองท้องถิ่นของประเทศต่างๆในแถบโหลทวีปส่วนใหญ่จะมีรากฐานมาจากชุมชนปกครองตัวเองจึงถือได้ว่าการปกครองท้องถิ่นของประเทศเหล่านี้จึงมีลักษณะเป็นเนื้อเดียวกับชุมชนหากชุมชนอ่อนแอการปกครองท้องถิ่นก็จะอ่อนแอไปด้วยในทางองเดียวกันถ้าชุมชนเข้มแข็งการปกครองท้องถิ่นก็เข้มแข็งเช่นเดียวกันสัญญาสัญญาริวัฒน์ให้ความหมายว่าชุมชนหมายถึงองค์การทางสังคมอย่างหนึ่งที่มีอาณาเขตครอบคลุมท้องถิ่นหนึ่งและปวงสมาชิกสามารถบรรลุถึงความต้องการพื้นฐานส่วนใหญ่ได้สามารถแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่ในชุมชนของตนเองได้สัญญาสัญญาริวัฒน์ 2524 ในความหมายของนักพัฒนาชุมชนมี 3 มิติคือ 1 มิติภูมิศาสตร์ Geography 2 มิติสังคมศาสตร์ Sociology และ 3 มิติจิตวิทยา Psychology 1 มิติภูมิศาสตร์กล่าวอธิบายชุมชนในด้านกายภาพที่เราเห็นด้วยตาประกอบด้วยพื้นที่หรือบริเวณที่คนอยู่ร่วมกันในขอบเขตที่ชัดเจนจะรวมไปถึงทุกอย่างที่เราเห็นอยู่ในบริเวณนั้นด้วยเช่นถนนแม่น้ำลำคลองวัดโรงเรียนสถานเอนามัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้นทั้งนี้ในมิติดังกล่าวตรงกับความหมายของคำหมู่บ้านที่เป็นหน่วยการปกครองที่แบ่งพื้นที่ออกเป็นหน่วยย่อยๆตามพระราชบัญญัติการปกครองท้องที่พศ 2457 ซึ่งมีมากกว่า 90 ปี
วามสนใจมีวัตถุประสงค์เป็นหมายและจุดหมายในการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขประเวศวะลีให้ความหมายไว้ว่าชุมชนหมายถึงการที่คนจำนวนหนึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกันมีความเอื้ออาทรต่อกันมีความพยายามทำอะไรร่วมกันมีการเรียนรู้ร่วมกันในการกระทำซึ่งรวมถึงการติดต่อสื่อสารกันจะเห็นได้ว่านักวิชาการได้ให้ความหมายของชุมชนแตกต่างกันออกไปโดยอาจแบ่งได้เป็น๓แนวทาง	ภูมิศาสตร์ที่มีขอบเขตแน่ชัดมีวัฒนธรรมมีค่านิยมและธรรมเนียมปฏิบัติร่วมกันโดยถูกจัดเข้าอยู่ในโครงสร้างของสังคมบนพื้นฐานของสัมพันธ์ภาพที่ชุมชนได้พัฒนาร่วมกันมาในช่วงเวลาหนึ่งสมาชิกของชุมชนได้รับการรับรองเอกลักษณ์ของตนทั้งในส่วนตัวและสังคมในเรื่องความเชื่อค่านิยมและธรรมเนียมปฏิบัติทั้งที่พัฒนามาโดยชุมชนตั้งแต่อดีตกาลและที่อาจจะได้รับการปรับเปลี่ยนในอนาคตพวกเขาได้แสดงให้เห็นถึงความรับรู้ในเอกลักษณ์ร่วมของกลุ่มและความต้องการพื้นฐานที่มีร่วมกันรวมทั้งเจตจำนงในการได้มาซึ่งความต้องการนั้นในสังคมต่างๆ 332 Vol8 No2 February 2021 ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ 2564 โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่พัฒนาแล้วปัจเจกบุคคลอาจจะไม่ได้เป็นสมาชิกของชุมชนเดียวหรือชุมชนใดชุมชนหนึ่งอย่างเด่นชัดหากอาจจะรักษาความเป็นสมาชิกภาพของหลายชุมชนบนพื้นฐานการจำแนกอันหลากหลายเช่น ภูมิศาสตร์อาชีพความสนใจทางสังคมและการพักผ่อนหย่อนใจพิสมัยจันทร์ มล 2541 ชุมชนหมายถึงการที่คนจำนวนหนึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกันมีความเอื้ออาทรต่อกันมีความพยายามที่จะทำอะไรร่วมกันมีการเรียนรู้ร่วมกันในการกระทำซึ่งรวมถึงการสื่อสารกันประเวศวะลี 2541 คำว่า Community มีความหมายในภาษาไทยว่าชุมชนซึ่งบางครั้งให้เข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับการรวมตัวของคนถ้าพิจารณาจากภาษาอังกฤษคำว่า Com มีความหมายที่ลึกซึ้งโดยหมายถึง Together คือการเดินทาง

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
๑๙๑ชุมชนหมายถึงกลุ่มทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กันตามบรรทัดฐานทางสังคมมีความผูกพันกันและมีความเป็นปึกแผ่นมั่นคงซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกับความหมายโดยรูปศัพท์และอาจหมายถึงกลุ่มบุคคลที่มีสายสัมพันธ์เดียวกันเช่นครอบครัวเผ่าชนต่างๆด้วย๒ชุมชนหมายถึงพื้นที่หรือบริเวณทางภูมิศาสตร์ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของกลุ่มคนเช่นละแวกบ้านหมู่บ้านตำบลอำเภอจังหวัด เป็นต้น๓ชุมชนหมายถึงองค์กรทางสังคมที่มีวัตถุประสงค์แนชัดและรวมกัน	ซึ่งเป็นไปในทำนองเดียวกันสัญญาสัญญาวิวัฒน์ 2526 หน้า 6 ให้ความหมายไว้ว่าชุมชนหมายถึงองค์กรทางสังคมอย่างหนึ่งที่มีอาณาเขตครอบคลุมท้องถิ่นหนึ่งที่ปวงสมาชิกสามารถบรรลุถึงความต้องการพื้นฐานส่วนใหญ่และสามารถแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่ในชุมชนของตนเองได้ยวิวัฒน์ วุฒิเมธี 2525 หน้า 3 ได้ให้ความหมายไว้ว่าชุมชนหมายถึงพื้นที่อันเป็นที่อยู่อาศัยของคนและหมายความถึงกลุ่มของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นั้นโดยมีความสนใจมีวัตถุประสงค์เป้าหมายและจุดหมายในการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขประเวศเสี 2541 หน้า 13 ได้ให้ความหมายไว้ว่าชุมชนหมายถึงการที่คนจำนวนหนึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกันมีความเอื้ออาทรต่อกันมีความพยายามทำอะไรร่วมกันมีการเรียนรู้ร่วมกันในการกระทำซึ่งรวมถึงการติดต่อสื่อสารกันจะเห็นได้ว่านักวิชาการได้ให้ความหมายของชุมชนแตกต่างกันออกไปโดยอาจแบ่งออกได้เป็น 3 แนวทางคือ 1 ชุมชนหมายถึงกลุ่มทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กันตามบรรทัดฐานทางสังคมมีความผูกพันกันและมีความเป็นปึกแผ่นมั่นคงซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกับความหมายโดยรูปศัพท์และอาจหมายถึงกลุ่มบุคคลที่มีสายสัมพันธ์เดียวกันเช่นครอบครัวเผ่าชนต่างๆด้วย 2 ชุมชนหมายถึงพื้นที่หรือบริเวณทางภูมิศาสตร์ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของกลุ่มคนเช่นละแวกบ้านหมู่บ้านตำบลอำเภอจังหวัด เป็นต้น 3 ชุมชนหมายถึงองค์กรทางสังคมที่มีวัตถุประสงค์แนชัดและรวมกันในระยะเวลาที่นานพอสมควรจนเกิดระบบความสัมพันธ์และความผูกพันกันขึ้นเช่นองค์การบริหารส่วนตำบลพรรคการเมืองกลุ่มอาชีพต่างๆ เป็นต้น จากความหมาย
ของการพัฒนาคือพัฒนาคนให้มีขีดความสามารถในการพัฒนาตนเองและชุมชนจนมีมาตรฐานในการดำรงชีวิตหรือมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความพร้อมที่จะพัฒนาชุมชนของตนเองในระดับหนึ่ง๒การมีส่วนร่วมของประชาชนการพัฒนาชุมชนเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมคิดร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในทุกขั้นตอนทั้งร่วมคิดร่วมวางแผนร่วมปฏิบัติงานร่วมประเมินผลและร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นซึ่งอาจ	ที่รับรู้และเรียนรู้ได้เป็นผู้กำหนดและขับเคลื่อนกระบวนการและโครงสร้างการพัฒนาขึ้นมาโดยชุมชนซึ่งการพัฒนาชุมชนมีความสำคัญและกระบวนการไกรยพวงงาม 2562 135140 ดังนี้ 1 คนมีความสำคัญมากที่สุด Man is a Most Important การพัฒนาชุมชนเชื่อมั่นในศักยภาพหรือพลังความสามารถของคนเพราะการดำรงอยู่หรือการล่มสลายของชุมชนการพัฒนาหรือการเสื่อมถอยของชุมชนขึ้นอยู่กับคนในชุมชนเป็นสำคัญจึงต้องให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาด้วยการพัฒนาคนให้มีศักยภาพในการพัฒนาตนเองและชุมชนร่วมกันสร้างมาตรฐานในการดำรงชีวิตหรือมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความพร้อมที่จะพัฒนาชุมชนของตนเอง 2 การมีส่วนร่วมของประชาชน People Participation เป็นหัวใจของงานพัฒนาชุมชนโดยยึดหลักของการมีส่วนร่วมที่ว่าประชาชนมีส่วนร่วมคิดร่วมวิเคราะห์ร่วมวางแผนร่วมปฏิบัติงานร่วม 358 Journal of Roi Kaensarn Academi Vol 6 No12 December 2021 ประเมินผลและร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าการพัฒนาชุมชนนั้นเป็นของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชนนั่นเอง 3 การช่วยเหลือตนเอง Aided SelfHelp เป็นแนวทางในการพัฒนาที่ยึดเป็นหลักที่สำคัญประการหนึ่งคือต้องพัฒนาให้ประชาชนพึ่งตนเองได้มากขึ้นโดยมีรัฐคอยให้การช่วยเหลือสนับสนุนในส่วนที่เกินขีดความสามารถของประชาชนตามโอกาสและหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม 4 การพึ่งตนเอง SelfReliance จากความเชื่อในศักยภาพและพลังความสามารถของชุมชนแนวความคิดของการพัฒนาชุมชนจึงเชื่อมั่นว่าการเสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชน

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

จะกล่าวได้ว่าการพัฒนาชุมชนเป็นของประชาชนโดยประชาชนเพื่อประชาชนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นแนวความคิดที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาชุมชน๓การช่วยเหลือตัวเองของชุมชนจากความเชื่อในปรัชญาเรื่องศักยภาพและพลังความสามารถของชุมชนการพัฒนาชุมชนจึงเป็นการเสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชนและชุมชนให้สามารถที่จะพัฒนาชุมชนได้ด้วยตัวเองการขอความช่วยเหลือจากภายนอกชุมชนต้องเป็นจรรยาบรรณศรัทธาและหลักการพัฒนาชุมชนกรุงเทพโอเดียน สโตร๒๕๕๕

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

Vol 6 No12 December 2021 ประเมินผลและร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าการพัฒนาชุมชนนั้นเป็นของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชนนั่นเอง 3 การช่วยเหลือตนเอง Aided SelfHelp เป็นแนวทางในการพัฒนาที่ยึดเป็นหลักการสำคัญประการหนึ่งคือต้องพัฒนาให้ประชาชนพึ่งตนเองได้มากขึ้นโดยมีรัฐคอยให้การช่วยเหลือสนับสนุนในส่วนที่เกินขีดความสามารถของประชาชนตามโอกาสและหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม 4 การพึ่งตนเอง SelfReliance จากความเชื่อในศักยภาพและพลังความสามารถของชุมชนแนวความคิดของการพัฒนาชุมชนจึงเชื่อมั่นว่าการเสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชนและชุมชนนั้นทำให้คนสามารถที่จะพัฒนาชุมชนได้ด้วยตนเองสามารถสร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ 5 ความคิดริเริ่มของประชาชน Initiative ในการทำงานกับประชาชนต้องยึดหลักการที่ว่าความคิดริเริ่มต้องมาจากประชาชนซึ่งต้องใช้ทั้งพลังประชานิยมและหาโอกาสกระตุ้นให้การศึกษาให้ประชาชนเกิดความคิดและแสดงออกซึ่งความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อหมู่บ้านตำบลเป็นแนวความคิดที่เชื่อมั่นในสิทธิเสรีภาพของคนการพัฒนาชุมชนต้องเกิดจากความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในชุมชนโดยประชาชนเป็นผู้ริเริ่มในการศึกษาริเคราะห์ปัญหาจัดทำแผนและโครงการไม่ใช่ถูกกำหนดโดยบุคคลหรือหน่วยงานนอกชุมชนการดำเนินงานพัฒนาในขั้นตอนต่างๆต้องให้ประชาชนในชุมชนเป็นผู้ริเริ่มและรับผิดชอบหน่วยงานนอกชุมชนอื่นๆเป็นหน่วยที่สนับสนุนส่งเสริมเท่านั้นแนวความคิดดังกล่าวนี้จะเกิดขึ้นได้โดยวิธีให้การศึกษาแก่คนในชุมชนจนมีความรู้ความสามารถในระดับที่เรียกว่าคิดเป็นทำเป็นจนสามารถที่จะค้นหาปัญหาวิเคราะห์

จำเป็นที่จะต้องใช้ทรัพยากรเพื่อพัฒนาชุมชนของตนเองเช่นเดียวกันในเรื่องของการใช้ทรัพยากรเพื่อการพัฒนาชุมชนนี้ส่วนหนึ่งรัฐบาลจะให้การสนับสนุนแต่มีจะเป็นโครงการขนาดใหญ่ต้องใช้ทรัพยากรมากเป็นแผนและโครงการที่รับดำเนินการผ่านหน่วยงานราชการไม่ใช่เป็นแผนและโครงการพัฒนาของประชาชนในชุมชน๕การริเริ่มของประชาชนในชุมชนปรัชญาของการพัฒนาชุมชนเชื่อในสิทธิเสรีภาพของคนการพัฒนาชุมชนต้องเกิดจากความต้องการที่แท้จริงของประชาชนใน

เพื่อประชาชนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นแนวความคิด\ n ที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาชุมชน\ n3 .การช่วยเหลือตัวเองของชุมชนจากความเชื่อในปรัชญาเรื่องศักยภาพและพลัง\ n ความสามารถของชุมชนการพัฒนาชุมชนจึงเป็นการเสริมสร้างขีดความสามารถของประชาชนและ\ n ชุมชนให้สามารถที่จะพัฒนาชุมชนได้ด้วยตัวเองการขอความช่วยเหลือจากภายนอกชุมชนต้อง\ n เป็นสิ่งที่เกินขีดความสามารถของชุมชนเท่านั้นเพื่อให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ทั้ง\ n ด้านเศรษฐกิจศีลธรรมและสุขภาพ\ n4 .การใช้ทรัพยากรในชุมชนการพัฒนาชุมชนได้ผลประโยชน์ย่อมเกิดขึ้นแก่ชุมชนนั้น\ n ดังนั้นนอกจากการพัฒนาด้วยการช่วยตนเองของคนในชุมชนแล้วต้องใช้ทรัพยากรต่างๆเช่นคน\ n เงินวัสดุอุปกรณ์และทรัพยากรอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่มีอยู่ในชุมชนไม่หวังพึ่งพาจาก\ n ภายนอกชุมชนเพราะชุมชนอื่นๆก็มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ทรัพยากรเพื่อพัฒนาชุมชนของตน\ n เช่นเดียวกันในเรื่องของการใช้ทรัพยากรเพื่อการพัฒนาชุมชนนี้ส่วนหนึ่งรัฐบาลจะให้การ\ n สนับสนุนแต่มีจะเป็นโครงการขนาดใหญ่ต้องใช้ทรัพยากรมากเป็นแผนและโครงการที่รัฐ\ n ดำเนินการผ่านหน่วยงานราชการไม่ใช่แผนและโครงการพัฒนาของประชาชนในชุมชน\ n5 .การริเริ่มของประชาชนในชุมชนปรัชญาของการพัฒนาชุมชนเชื่อมั่นในสิทธิเสรีภาพ\ n ของคนการพัฒนาชุมชนต้องเกิดจากความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในชุมชนโดยประชาชน\ n เป็นผู้ริเริ่มในการจัดทำโครงการไม่ใช่ถูกกำหนดโดยบุคคลหรือหน่วยงานนอกชุมชนการ\ n ดำเนินการพัฒนาในขั้นตอนต่างๆต้องให้ประชาชนในชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบหน่วยงานอื่นๆควร\ n เป็นหน่วยที่สนับสนุนส่งเสริมเท่านั้น

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ชุมชนโดยประชาชนเป็นผู้ริเริ่มในการจัดทำโครงการไม่ใช่ถูกกำหนดโดยบุคคลหรือหน่วยงานนอกชุมชนการดำเนินงานพัฒนาในขั้นตอนต่างๆต้องให้ประชาชนในชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบหน่วยงานอื่นๆควรเป็นหน่วยงานอื่นๆควรเป็นหน่วยที่สนับสนุนส่งเสริมเท่านั้นแนวความคิดดังกล่าวนี้จะเกิดขึ้นได้โดยวิธีให้การศึกษากับชุมชนจนมีความรู้ความสามารถในระดับที่เรียกว่าคิดเป็นทาเป็นจนมีความสามารถที่จะค้นหาปัญหา	วัสดุอุปกรณ์และทรัพยากรอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่มีอยู่ในชุมชนไม่หวังพึ่งพาจาก ก ภายนอกชุมชนเพราะชุมชนอื่นๆก็มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ทรัพยากรเพื่อพัฒนาชุมชนของตน ก เช่นเดียวกันในเรื่องของการใช้ทรัพยากรเพื่อการพัฒนาชุมชนนี้ส่วนหนึ่งรัฐบาลจะให้การ ก สนับสนุนแต่มันจะเป็นโครงการขนาดใหญ่ต้องใช้ทรัพยากรมากเป็นแผนและโครงการที่รัฐ ก ดำเนินการผ่านหน่วยงานราชการไม่ใช่แผนและโครงการพัฒนาของประชาชนในชุมชน ก5 .การริเริ่มของประชาชนในชุมชนปรัชญาของการพัฒนาชุมชนเชื่อมั่นในสิทธิเสรีภาพ ก ของคนการพัฒนาชุมชนต้องเกิดจากความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในชุมชนโดยประชาชน ก เป็นผู้ริเริ่มในการจัดทำโครงการไม่ใช่ถูกกำหนดโดยบุคคลหรือหน่วยงานนอกชุมชนการ ก ดำเนินการพัฒนาในขั้นตอนต่างๆต้องให้ประชาชนในชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบหน่วยงานอื่นๆควร ก เป็นหน่วยที่สนับสนุนส่งเสริมเท่านั้นแนวความคิดดังกล่าวนี้จะเกิดขึ้นได้โดยวิธีการให้การศึกษาก 14 ก แก่ชุมชนจนมีความรู้ความสามารถในระดับที่เรียกว่าคิดเป็นทาเป็นจนมีความสามารถที่จะค้นหา ก ปัญหาวิธีการแก้ปัญหาและดำเนินการแก้ไขปัญหาดได้ด้วยตนเอง ก6 .ขีดความสามารถของชุมชนและรัฐบาลการพัฒนาชุมชนมุ่งเน้นให้ดำเนินการโดยคน ก และทรัพยากรในชุมชนเป็นสำคัญเพราะรัฐบาลมีขีดความสามารถจำกัดทั้งบุคคลและงบประมาณ ก หรือทรัพยากรระบบการบริหารและดำเนินงานพัฒนาส่วนประชาชนในชุมชนเองก็มีขีดจำกัดใน ก เรื่องความไม่พร้อมของคน
วิธีการแก้ไขปัญหและดำเนินการแก้ไขปัญหาดได้ด้วยตนเองขีดความสามารถของชุมชนและรัฐบาลการพัฒนาชุมชนมุ่งเน้นให้ดำเนินการโดยคนและทรัพยากรในชุมชนเป็นสำคัญเพราะรัฐบาลมีขีดความสามารถจำกัดทั้งบุคคลงบประมาณหรือทรัพยากรระบบการบริหารและดำเนินงานพัฒนาส่วนประชาชนในชุมชนเองก็มีขีดจำกัดในเรื่องความไม่พร้อมของคนและทรัพยากรที่ใช้ในการพัฒนาไม่เพียงพอดังนั้นการจะดำเนินงานพัฒนาชุมชน	กับการพัฒนาที่มีอยู่ในชุมชนไม่หวังพึ่งพาจาก ก ภายนอกชุมชนเพราะชุมชนอื่นๆก็มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ทรัพยากรเพื่อพัฒนาชุมชนของตน ก เช่นเดียวกันในเรื่องของการใช้ทรัพยากรเพื่อการพัฒนาชุมชนนี้ส่วนหนึ่งรัฐบาลจะให้การ ก สนับสนุนแต่มันจะเป็นโครงการขนาดใหญ่ต้องใช้ทรัพยากรมากเป็นแผนและโครงการที่รัฐ ก ดำเนินการผ่านหน่วยงานราชการไม่ใช่แผนและโครงการพัฒนาของประชาชนในชุมชน ก5 .การริเริ่มของประชาชนในชุมชนปรัชญาของการพัฒนาชุมชนเชื่อมั่นในสิทธิเสรีภาพ ก ของคนการพัฒนาชุมชนต้องเกิดจากความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในชุมชนโดยประชาชน ก เป็นผู้ริเริ่มในการจัดทำโครงการไม่ใช่ถูกกำหนดโดยบุคคลหรือหน่วยงานนอกชุมชนการ ก ดำเนินการพัฒนาในขั้นตอนต่างๆต้องให้ประชาชนในชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบหน่วยงานอื่นๆควร ก เป็นหน่วยที่สนับสนุนส่งเสริมเท่านั้นแนวความคิดดังกล่าวนี้จะเกิดขึ้นได้โดยวิธีการให้การศึกษาก 14 ก แก่ชุมชนจนมีความรู้ความสามารถในระดับที่เรียกว่าคิดเป็นทาเป็นจนมีความสามารถที่จะค้นหา ก ปัญหาวิธีการแก้ปัญหาและดำเนินการแก้ไขปัญหาดได้ด้วยตนเอง ก6 .ขีดความสามารถของชุมชนและรัฐบาลการพัฒนาชุมชนมุ่งเน้นให้ดำเนินการโดยคน ก และทรัพยากรในชุมชนเป็นสำคัญเพราะรัฐบาลมีขีดความสามารถจำกัดทั้งบุคคลและงบประมาณ ก หรือทรัพยากรระบบการบริหารและดำเนินงานพัฒนาส่วนประชาชนในชุมชนเองก็มีขีดจำกัดใน ก เรื่องความไม่พร้อมของคนและทรัพยากรที่ใช้

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ในชุมชนใดจึงต้องคำนึงถึงขีดความสามารถของชุมชนและรัฐบาลกล่าวคือชุมชนที่มีความพร้อมมากก็พึ่งขีดความสามารถของตนเองมากชุมชนที่มีความพร้อมน้อยรัฐก็เข้าไปให้ความช่วยเหลือมากขึ้นขีดความสามารถของชุมชนและรัฐนี้จะต้องเป็นสัดส่วนและสอดคล้องซึ่งกันและกัน๗ความร่วมมือกันระหว่างรัฐกับประชาชนการพัฒนาชุมชนจะประสบความสำเร็จได้ต้องเกิดจากความร่วมมือกันระหว่างรัฐบาลกับประชาชนไม่ปล่อยให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งรับผิดชอบเพียงฝ่ายเดียวเพราะทั้งรัฐบาล	สามารถในระดับที่เรียกว่าคิดเป็นทำเป็นจนสามารถที่จะค้นหาปัญหาวิเคราะห์ปัญหากำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาและดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง 6 ความต้องการของชุมชน FeltNeeds การพัฒนาชุมชนต้องให้ประชาชนและองค์กรประชาชนคิดและตัดสินใจบนพื้นฐานความต้องการของชุมชนเองเพื่อให้เกิดความคิดที่ว่างงานเป็นของประชาชนและจะช่วยกันดูแลรักษาต่อไป 7 การใช้ทรัพยากรในชุมชน Community Natural Resources Utiliz ผลประโยชน์ในการพัฒนาชุมชนโดยมกเกิดขึ้นแก่ชุมชนนั้นจึงต้องใช้ทรัพยากรต่างๆของชุมชนเช่นคนเงินวัสดุอุปกรณ์ทุนทางสังคมและทรัพยากรต่างๆไม่พึ่งพาชุมชนอื่นๆในการพัฒนาชุมชนของตนเองเพราะแต่ละชุมชนต่างก็มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ทรัพยากรเพื่อพัฒนาชุมชนของตนเช่นเดียวกัน 8 ขีดความสามารถของชุมชนและรัฐบาล Community and Coverment Capacir การพัฒนาชุมชนมุ่งเน้นให้ดำเนินการโดยคนและทรัพยากรในชุมชนเป็นสำคัญเพราะรัฐบาลมีขีดความสามารถจำกัดทั้งด้านบุคลากรงบประมาณและระบบการบริหารส่วนชุมชนก็มีขีดจำกัดในเรื่องความไม่พร้อมของคนและทรัพยากรที่ใช้ในการพัฒนาไม่เพียงพอดังนั้นการดำเนินงานพัฒนาชุมชนจึงต้องคำนึงถึงขีดความสามารถของชุมชนและรัฐบาลกล่าวคือชุมชนที่มีความพร้อมมากก็พึ่งตนเองให้มากชุมชนที่มีความพร้อมน้อยรัฐก็ให้การสนับสนุนมากขึ้นขีดความสามารถของชุมชนและรัฐนี้จะต้องได้สัดส่วนและสอดคล้องซึ่งกันและกัน Journal of Roi Kaensarn Academi ปีที่ 6 ฉบับที่ 12 ประจำเดือนธันวาคม 2564 359 9 การร่วมมือกันระหว่างรัฐกับประชาชน CoOperations Between Government with People การพัฒนาชุมชนจะประสบความสำเร็จได้ต้องเกิด
และประชาชนในชุมชนต่างก็มีขีดความสามารถที่จำกัดไม่สามารถดำเนินงานพัฒนาชุมชนให้มีประสิทธิภาพได้ความร่วมมือระหว่างรัฐบาลและประชาชนต้องตั้งอยู่บนปรัชญาและแนวความคิดของการพัฒนาชุมชนคือการช่วยเหลือตนเองการใช้ทรัพยากรในชุมชนการมีส่วนร่วมของประชาชนและการสนับสนุนส่งเสริมของรัฐบาลอย่างเหมาะสมนอกจากการร่วมมือระหว่างรัฐ	ความสามารถของชุมชนและรัฐนี้จะต้องได้สัดส่วนและสอดคล้องซึ่งกันและกัน Journal of Roi Kaensarn Academi ปีที่ 6 ฉบับที่ 12 ประจำเดือนธันวาคม 2564 359 9 การร่วมมือกันระหว่างรัฐกับประชาชน CoOperations Between Government with People การพัฒนาชุมชนจะประสบความสำเร็จได้ต้องเกิดจากการร่วมมือกันระหว่างรัฐบาลและประชาชนไม่ปล่อยให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดรับผิดชอบเพียงฝ่ายเดียวเพราะทั้งรัฐบาลและประชาชนในชุมชนต่างก็มีข้อจำกัดไม่สามารถดำเนินงานพัฒนาชุมชนให้มีประสิทธิภาพได้เต็มที่ดังกล่ามาแล้วความร่วมมือระหว่างรัฐบาลและประชาชนนี้ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการช่วยเหลือตัวเองการใช้ทรัพยากรในชุมชนการมีส่วนร่วมของประชาชน 10 การพัฒนาแบบบูรณาการ Integrated Development การพัฒนาชุมชนต้องดำเนินการไปพร้อมๆกันหลายๆด้านจะมุ่งเพียงด้านใดด้านหนึ่งไม่ได้เพราะกิจกรรมในการพัฒนาชุมชนมีหลายกิจกรรมการดำเนินกิจกรรมต่างๆต้องสอดคล้องและเป็นแนวทางเดียวกันเพื่อการประหยัดแรงงานงบประมาณและเวลาที่ใช้การดำเนินงานพัฒนาชุมชนจึงต้องประสานงานกับคณหน่วยงานองค์กรต่างๆและงบประมาณจึงจะประสบความสำเร็จ 11 ความสมดุลในการพัฒนา Development as Equality การพัฒนาชุมชน

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
๒๑กับประชาชนในชุมชนแล้วยังสามารถขอการสนับสนุนจากภาคเอกชน และชุมชนภายนอกที่พร้อมจะให้การสนับสนุนได้อีกทางหนึ่งการพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จการพัฒนาชุมชนต้องดำเนินการไปพร้อมๆกันหลายๆด้านจะมุ่งเพียงด้านใดด้านหนึ่งไม่ได้เพราะกิจกรรมในการพัฒนาชุมชนมีหลายกิจกรรมการดำเนินกิจกรรมต่างๆต้องสอดคล้องกันไปไปในแนวทางเดียวกันเพื่อการประหยัดแรงงานงบประมาณและเวลาที่ใช้การดำเนินงานพัฒนาชุมชนจึงต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลหลาย	เพียงฝ่าย\ n เดียวเพราะทั้งรัฐบาลและประชาชนในชุมชนต่างก็มีขีดความสามารถที่จำกัดไม่สามารถ\ n ดำเนินงานพัฒนาชุมชนให้มีประสิทธิภาพได้การร่วมมือระหว่างรัฐบาลกับประชาชนนี้ต้องตั้งอยู่\ n บนปรัชญาและแนวความคิดของการพัฒนาชุมชนคือการช่วยเหลือตนเองการใช้ทรัพยากรใน\ n ชุมชนการมีส่วนร่วมของประชาชนและการสนับสนุนส่งเสริมของรัฐบาลอย่างเหมาะสมนอกจาก\ n ร่วมมือระหว่างรัฐกับประชาชนในชุมชนแล้วยังสามารถขอการสนับสนุนจากภาคเอกชนและ\ n ชุมชนภายนอกที่พร้อมจะให้การสนับสนุนได้อีกทางหนึ่ง\ n8 .การพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จการพัฒนาชุมชนต้องดำเนินการไปพร้อมๆกันหลายๆด้าน\ n จะมุ่งเพียงด้านใดด้านหนึ่งไม่ได้เพราะกิจกรรมในการพัฒนาชุมชนมีหลายกิจกรรมการดำเนิน\ n กิจกรรมต่างๆต้องสอดคล้องและเป็นแนวทางเดียวกันเพื่อประหยัดแรงงานงบประมาณและเวลา\ n ที่ใช้การดำเนินงานพัฒนาชุมชนจึงต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลหน่วยงานและองค์กรต่างๆเป็นจำนวน\ n มากต้องใช้การประสานงานที่ดีจึงจะประสบความสำเร็จ\ n9 .ความสมดุลในการพัฒนาการพัฒนาชุมชนมีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการหลายด้านไม่ใช่\ n มีเพียงกิจกรรมเดียวต้องดำเนินการไปพร้อมกันทุกด้านไม่มุ่งในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ\ n เพราะทุกกิจกรรมมีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดจึงต้องคำนึงถึงความสมดุลในการพัฒนาด้วย\ n เช่นความสมดุลระหว่างการพัฒนากับสิ่งแวดล้อมความสมดุลระหว่างสิ่งที่เป็รูปธรรมกับ\ n นามธรรมความสมดุลระหว่างการพัฒนาร่างกายกับจิตใจของคนความสมดุลระหว่างเพศกับวัย\ n เป็นต้น\ n 15 \ n10 .การศึกษาภาคชีวิตการพัฒนาชุมชน
งานและองค์กรต่างๆเป็นจำนวนมากต้องใช้การประสานงานที่ดีจึงจะประสบความสำเร็จความสมดุลในการพัฒนาการพัฒนาชุมชนมีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการหลายด้านไม่ใช่มีเพียงกิจกรรมเดียวต้องดำเนินการไปพร้อมกันทุกด้านไม่มุ่งในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะเพราะทุกกิจกรรมมีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดจึงต้องคำนึงถึงความสมดุลในการพัฒนาด้วยเช่นกันความสมดุลระหว่างการพัฒนาคนกับสิ่งแวดล้อมความสมดุล	การพัฒนาที่มีกิจกรรมต้องทหลายด้านไม่ใช่มีเพียงกิจกรรมเดียวทำให้การดำเนินการต้องเป็นไปพร้อมกันทุกด้านไม่ใช่เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะเพราะกิจกรรมมีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดจึงต้องคำนึงถึงความสมดุลในการพัฒนาด้วยแลนามธรรม 10)การศึกษาภาคชีวิตการพัฒนาชุมชนมีลักษณะที่ให้การศึกษแก่ประชาชนในชุมชนทุกเพศทุกวัยอย่างต่อเนื่องกันไปตลอดชีวิตการพัฒนาชุมชนจึงต้องมีลักษณะที่เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องต่อกิจกรรมของชุมชนเป็นวิธีการที่นำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลเป็นโครงการที่มีแผนงานมุ่งเน้นความคิดของชุมชนเพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและเป็นขบวนการทางสังคมที่คอยกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวในการพัฒนาชุมชนตลอดเวลาการพัฒนาชุมชนคือขบวนการที่มุ่งส่งเสริมประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทุกด้านโดยประชาชนเป็นผู้ริเริ่มและมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วยการพึ่งพาตนเองให้มากที่สุดและเสริมด้วยการช่วยเหลือจากภายนอกเท่าที่จำเป็น(วันรักษา มิ่งมณีนาคิน, 2531)การพัฒนาเป็นการทำให้เกิดความเจริญขึ้นหรือดีขึ้นทั้งทางด้านวัตถุและจิตใจจึงจะเรียกได้ว่าเป็นการพัฒนาที่สมบูรณ์เพราะชีวิตประกอบด้วยกายและจิตใจฉะนั้นหากได้รับการพัฒนาจะขาดส่วนหนึ่งไปก็ไม่สามารถที่จะวารสารวิจัยวิชาการปีที่ 2 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม 2562) 121 เรียกว่าเป็นการพัฒนาที่ดีหรือเป็นชีวิตที่สมบูรณ์(สมพรเทพ สิทธิธา, 2536)การพัฒนา

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ระหว่างสิ่งที่เป็นรูปธรรมกับนามธรรมความสมดุลระหว่างการพัฒนาร่างกายกับจิตใจของคนความสมดุลระหว่างเพศและวัยเป็นต้น๑๐การศึกษาภาคชีวิตการพัฒนาชุมชนมีลักษณะเป็นการให้การศึกษาแก่ประชาชนทุกเพศทุกวัยอย่างต่อเนื่องกันไปตลอดชีวิตการพัฒนาชุมชนจึงมีลักษณะที่เป็นกระบวนการเป็นวิธีการเป็นโครงการและเป็นขบวนการทางสังคม๑๑การพัฒนาชุมชนเป็นกระบวนการ Process คือมีความต่อเนื่องของปฏิกิริยาโต้ตอบต่อกันของคนในชุมชนการพัฒนาชุมชนจึงต้องมีการดำเนินงานเป็น	ในการพัฒนาการพัฒนาชุมชนมีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการหลายด้านไม่ใช่\ n มีเพียงกิจกรรมเดียวต้องดำเนินการไปพร้อมกันทุกด้านไม่มุ่งในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ\ n เพราะทุกกิจกรรมมีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดจึงต้องคำนึงถึงความสมดุลในการพัฒนาด้วย\ n เช่นความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมความสมดุลระหว่างสิ่งที่เป็นรูปธรรมกับ\ n นามธรรมความสมดุลระหว่างการพัฒนาร่างกายกับจิตใจของคนความสมดุลระหว่างเพศกับวัย\ n เป็นต้น\ n 15 \ n10 .การศึกษาภาคชีวิตการพัฒนาชุมชนมีลักษณะเป็นการให้การศึกษาแก่ประชาชนทุก\ n เพศทุกวัยอย่างต่อเนื่องกันไปตลอดชีวิต\ n สนธยาพลศรี(2545 : 44 - 46)กล่าวว่า\ n การพัฒนาชุมชนจึงมีลักษณะที่เป็นกระบวนการ\ n เป็นวิธีการเป็นโครงการและเป็นขบวนการทางสังคมดังนี้\ n1 .การพัฒนาชุมชนเป็นกระบวนการ(Process)คือมีความต่อเนื่องของปฏิกิริยาโต้ตอบ\ n ต่อกันของคนชุมชนการพัฒนาชุมชนจึงต้องมีการดำเนินงานเป็นขั้นตอนต่อเนื่องกันจะขาด\ n ขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งไม่ได้\ n2 .การพัฒนาชุมชนเป็นวิธีการ(Method)ซึ่งนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้จึงต้องกำหนด\ n วัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานให้ชัดเจนมีความสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาลความ\ n ต้องการของประชาชนในชุมชนและเหมาะสมกับสภาพพื้นฐานของชุมชน\ n3 .การพัฒนาชุมชนเป็นโครงการ(Program)ประกอบด้วยเนื้อหาและแผนงานย่อยที่เน้น\ n ความคิดริเริ่มของชุมชนการสนับสนุนส่งเสริมความก้าวหน้าของคนในชุมชนการมีส่วนร่วมของ\ n ประชาชนการสนับสนุนจากรัฐบาลและการประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง\ n เป็นต้น\ n4 .การพัฒนาชุมชนเป็นขบวนการทางสังคม(Social Process)ซึ่งเกี่ยวข้องกับการแพร่\ n ระบาดทางอารมณ์เอ็นก้อให้เกิดพฤติกรรม
ขั้นตอนต่อเนื่องกันจะขาดขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งไม่ได้๑๒การพัฒนาชุมชนเป็นวิธีการ Method ซึ่งนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้จึงต้องกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานให้ชัดเจนมีความสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาลความต้องการของประชาชนในชุมชนและเหมาะสมกับสภาพพื้นฐานของชุมชน๑๓การพัฒนาชุมชนเป็นโครงการ Program ประกอบด้วยเนื้อหาและแผนงานย่อยที่เน้นความคิดริเริ่มของชุมชนการสนับสนุนส่งเสริมความก้าวหน้าของคนชุมชนการมีส่วนร่วมของ	ประชาชนทุก\ n เพศทุกวัยอย่างต่อเนื่องกันไปตลอดชีวิต\ n สนธยาพลศรี(2545 : 44 - 46)กล่าวว่า\ n การพัฒนาชุมชนจึงมีลักษณะที่เป็นกระบวนการ\ n เป็นวิธีการเป็นโครงการและเป็นขบวนการทางสังคมดังนี้\ n1 .การพัฒนาชุมชนเป็นกระบวนการ(Process)คือมีความต่อเนื่องของปฏิกิริยาโต้ตอบ\ n ต่อกันของคนชุมชนการพัฒนาชุมชนจึงต้องมีการดำเนินงานเป็นขั้นตอนต่อเนื่องกันจะขาด\ n ขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งไม่ได้\ n2 .การพัฒนาชุมชนเป็นวิธีการ(Method)ซึ่งนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้จึงต้องกำหนด\ n วัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานให้ชัดเจนมีความสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาลความ\ n ต้องการของประชาชนในชุมชนและเหมาะสมกับสภาพพื้นฐานของชุมชน\ n3 .การพัฒนาชุมชนเป็นโครงการ(Program)ประกอบด้วยเนื้อหาและแผนงานย่อยที่เน้น\ n ความคิดริเริ่มของชุมชนการสนับสนุนส่งเสริมความก้าวหน้าของคนในชุมชนการมีส่วนร่วมของ\ n ประชาชนการสนับสนุนจากรัฐบาลและการประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง\ n เป็นต้น\ n4 .การพัฒนาชุมชนเป็นขบวนการทางสังคม(Social Process)ซึ่งเกี่ยวข้องกับการแพร่\ n ระบาดทางอารมณ์เอ็นก้อให้เกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของบุคคลในชุมชนการพัฒนาชุมชนจึง\ n ต้องใช้แรงกระตุ้นให้ประชาชนมีความตื่นตัวเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา(Movement)ไม่เฉื่อยชา\ n หรือท้อถอย\ n ลักษณะของการพัฒนาชุมชน\ n ได้มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงลักษณะของการพัฒนาชุมชนไว้ดังนี้\ n สนธยาพลศรี(2545 : 50 - 51)ได้กล่าวถึงลักษณะของการพัฒนาชุมชนไว้ว่า\ n1 .เป็นการดำเนินงานโดยคนและใช้ทรัพยากรในชุมชนเป็นสำคัญไม่พึ่งพาบุคคลหรือ\ n ทรัพยากรนอกชุมชนนอกจากมีความ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ประชาชนการสนับสนุนจากรัฐบาลและการประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นต้น๑๐๔การพัฒนาชุมชนเป็นขบวนการทางสังคม Social Process ซึ่งเกี่ยวข้องกับการแพร่ระบาดทางอารมณ์อันก่อให้เกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของบุคคลในชุมชนการพัฒนาชุมชนจึงต้องใช้แรงจูงใจกระตุ้นให้ประชาชนมีความตื่นตัวเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา Movement ไม่เฉื่อยชาหรือท้อถอย	เป็นโครงการ(Program)ประกอบด้วยเนื้อหาและแผนงานย่อยที่เน้น\ n ความคิดริเริ่มของชุมชนการสนับสนุนส่งเสริมความก้าวหน้าของคนในชุมชนการมีส่วนร่วมของ\ n ประชาชนการสนับสนุนจากรัฐบาลและการประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง\ n เป็นต้น\ n4 .การพัฒนาคณะเป็นขบวนการทางสังคม(Social Process)ซึ่งเกี่ยวข้องกับการแพร่\ n ระบาดทางอารมณ์อันก่อให้เกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของบุคคลในชุมชนการพัฒนาชุมชนจึง\ n ต้องใช้แรงกระตุ้นให้ประชาชนมีความตื่นตัวเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา(Movement)ไม่เฉื่อยชา\ n หรือท้อถอย\ n ลักษณะของการพัฒนาชุมชน\ n ได้มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงลักษณะของการพัฒนาชุมชนไว้ดังนี้\ n สนธยาพลศรี(2545 : 50 - 51)ได้กล่าวถึงลักษณะของการพัฒนาชุมชนไว้ว่า\ n1 .เป็นการดำเนินงานโดยคนและใช้ทรัพยากรในชุมชนเป็นสำคัญไม่พึ่งพาบุคคลหรือ\ n ทรัพยากรนอกชุมชนนอกจากมีความจำเป็นจริงก็คือเกินขีดความสามารถของชุมชนเท่านั้น\ n2 .เป็นการร่วมมือกันระหว่างคนในชุมชนด้วยกันคนในชุมชนกับหน่วยงานของรัฐหรือ\ n คนในชุมชนกับภาคเอกชนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้การพัฒนาคณะประสบความสำเร็จตามขีด\ n ความสามารถที่มีอยู่\ n3 .เป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีเป้าหมายหรือทิศทางสามารถควบคุมความสมดุลที่จะ\ n เปลี่ยนแปลงได้กำหนดปริมาณคุณภาพและผล
ความหมายของการพัฒนาชุมชนไว้อย่างมากมายซึ่งส่วนใหญ่มีความสอดคล้องและคล้ายคลึงกันดังนี้ที่ประชุมสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญเรื่องการบริหารและการปกครองของประเทศในทวีปแอฟริกาแอฟริกาวิทยาลัยเคมบริดจ์ประเทศอังกฤษได้ให้ความหมายของการพัฒนาชุมชนไว้เป็นครั้งแรกเมื่อปี๑๙๔๘ว่าการพัฒนาชุมชนเป็นกระบวนการที่มุ่งส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนแต่ถ้าประชาชนไม่เกิดความริเริ่มก็ใช้เทคนิคกระตุ้นให้เกิดความริเริ่มขึ้นทั้งนี้เพื่อให้ได้รับการตอบสนองจากประชาชนด้วยความ	สัมพันธ์และการทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการที่จำเป็นร่วมกัน\ n แม้ว่านักวิชาการจะให้ความหมายของชุมชนไปในลักษณะใดก็ตามแต่ชุมชนก็เป็นเป้าหมายที่\ n สำคัญในการพัฒนาเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นเพราะชุมชนเป็นความร่วมมือของกลุ่มคน\ n ดังนั้นเมื่อนานเออว่า\ n "การพัฒนา\ n "ร่วมกับ\ n "ชุมชน\ n "ทำให้เกิดคำว่า\ n "การพัฒนาชุมชน\ n "ดำเนิน\ n กิจกรรมใดๆเพื่อประโยชน์ร่วมกันได้\ n ความหมายของการพัฒนาชุมชน\ n สัญญาสัญญาวิวัฒน์(2541 : 10)กล่าวว่าที่ประชุมสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญเรื่องการบริหาร\ n และการปกครองของประเทศในทวีปแอฟริกาแอฟริกาวิทยาลัยเคมบริดจ์ประเทศอังกฤษได้ให้\ n ความหมายของ\ n "การพัฒนาชุมชน\ n "ไว้เป็นครั้งแรกเมื่อปีค.ศ. 1948 ว่าการพัฒนาชุมชนเป็น\ n กระบวนการมุ่งส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้นโดยอาศัยความร่วมมืออย่างจริงจังของ\ n 12 \ n ประชาชนและเกิดจากความคิดริเริ่มของประชาชนแต่ถ้าประชาชนไม่เกิดความคิดริเริ่มก็ใช้เทคนิค\ n กระตุ้นให้เกิดความคิดริเริ่มขึ้นทั้งนี้เพื่อให้ได้รับการตอบสนองจากประชาชนด้วยความ\ n กระตือรือร้นอย่างแท้จริง\ n พัฒนบุณยรัตน์(อ้างถึงในประภัสสรธรรมถาวร. 2542 : 49)ได้ให้ความหมายของคำว่า\ n การพัฒนาชุมชนไว้ว่าการพัฒนาชุมชนเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่รัฐบาลนำมาใช้เพื่อเป็นการ\ n กระตุ้นเตือนช่วยเหลือและส่งเสริมให้ประชาชนในชนบทเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเสริมสร้าง\ n ท้องถิ่นให้ก้าวหน้าทั้งในด้านเศรษฐกิจของสังคมและวัฒนธรรมและการดูแลตนเองตามระบอบ\ n ประชาธิปไตย\ n จีรพรหมกาญจนะจิตรา(2530 : 15)ได้ให้ความหมายไว้ว่าการพัฒนาชุมชนคือการ\ n เปลี่ยนแปลงชุมชนให้ดีขึ้นหรือให้เจริญขึ้นทุกด้านๆนั้นเองนั่นคือจะต้องพัฒนาคนกลุ่มชน\ n

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
กระตือรือร้นอย่างแท้จริงต่อการสหประชาชาติได้ให้ความหมายไว้เป็นครั้งแรกเมื่อปีคศ๑๙๕๕ว่าการพัฒนาชุมชนเป็นกระบวนการสร้างความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังและพึ่งตนเองอย่างแท้จริงโดยความคิดริเริ่มของประชาชนในชุมชนในปีต่อมาได้ปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้นและเป็นที่ยอมรับทั่วไปว่าการพัฒนาชุมชนเป็นกระบวนการรวมกำลังระหว่างประชาชนในชุมชนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลเพื่อปรับปรุงสภาพทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน	ชุมชนเป็นกระบวนการที่พยายามเปลี่ยนแปลงแนวความคิดทัศนคติและพฤติกรรมของประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้นกว่าเดิมโดยร่วมมือกันพัฒนาให้ชุมชนเป็นชุมชนที่ดีสร้างความรู้รักผูกพันต่อชุมชนของตนเป้าหมายของการพัฒนาชุมชนต้องเร่งพัฒนาให้มีความเจริญเกิดขึ้นคือการพัฒนาตัวบุคคลหมายถึงการกระทำใดๆก็ตามที่ทำให้บุคคลมีสติปัญญาเฉลียวฉลาดขึ้นหรือทำให้คนเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถแม้ว่าการพัฒนาชุมชนจะมุ่งเอาการพัฒนาคนเป็นประการสำคัญก็ตามการพัฒนาทางวัตถุก็มีความจำเป็นไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันเช่นการสร้างถนนโรงพยาบาลโรงเรียนประปาไฟฟ้าเป็นต้นต้องพัฒนาไปพร้อมๆกันตามความจำเป็น United Nation 1955 p6 ได้นิยามว่าการพัฒนาชุมชนเป็นกระบวนการสร้างความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังการพึ่งตนเองอย่างแท้จริงโดยเป็นความคิดริเริ่มของประชาชนในชุมชนรวมทั้งกระบวนการรวมกำลังระหว่างประชาชนในชุมชนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อปรับปรุงสภาพเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรมของชุมชนให้เจริญยิ่งขึ้นทำให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองเพื่อความก้าวหน้าของประเทศชาติได้อย่างเต็มที่ดังนั้นการพัฒนาชุมชนในความหมายโดยรวมจึงหมายถึงกระบวนการพัฒนาคนกลุ่มคนในชุมชนให้มีความรู้ความสามารถมีศักยภาพในการใช้ทรัพยากรต่างๆในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้การขับเคลื่อนของภาคส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนส่งเสริมให้การพัฒนาชุมชนประสบความสำเร็จตามขีดความสามารถที่มีอยู่ด้วยวิธีการเครื่องมือในการพัฒนาคนในชุมชนให้มีคุณภาพมีความพร้อมที่จะรองรับการพัฒนาควบคู่กับการให้สิทธิเสรีภาพและเปิดโอกาสให้สมาชิกในชุมชนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ 260 ปีที่ 15 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม
อาจจะเป็นกลุ่มเล็กๆกระจัดกระจายกันก็ได้แต่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้จนกลายเป็นองค์กร Community Organization และมีความเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายย่อยๆขึ้น Community Network ทำให้เกิดโครงสร้างสังคมแนวใหม่ที่มีความสัมพันธ์กันในแนวราบที่เท่าเทียมกันซึ่งเมื่อประสานกับโครงสร้างที่มีความสัมพันธ์ในแนวตั้งด้วยความสมานฉันท์แล้วก็จะทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งขึ้น Civil Community ชุมชนที่เข้มแข็งมีลักษณะที่สำคัญดังนี้	สถานการณ์ของชุมชนกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมคิดร่วมตัดสินใจร่วมดำเนินงาน 5. สมาชิกของชุมชนเกิดการเรียนรู้ผ่านการเข้าร่วมในกระบวนการของชุมชน 6. มีแผนของชุมชนที่ประกอบด้วยการพัฒนาทุกด้านของชุมชนมุ่งการพึ่งตนเองเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกชุมชนทุกคนและมุ่งหวังการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน 7. การพึ่งพาความช่วยเหลือจากภายนอกเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ในที่สุด 8. มีเครือข่ายความร่วมมือกับภาคีการพัฒนา อาจเป็นหมู่บ้านชุมชนหรือท้องถิ่นอื่นๆรวมทั้งภาคราชการเอกชนนักธุรกิจ นักวิชาการและอื่นๆในลักษณะของการมีความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกัน นอกจากนั้นสนธยาพลศรี(2547 : 54 - 56)ได้ให้นิยามการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งพึ่งตนเองได้และมีความสุขคือการทำให้คนในชุมชนมีจิตสำนึกร่วมกันมารวมตัวกันในลักษณะที่เป็นหุ้นส่วนกันในการกระทำบางอย่างด้วยความรักและความเอื้ออาทรต่อกันภายใต้ระบบการจัดการให้เกิดความรู้สึกร่วมกันเพื่อประโยชน์สาธารณะการรวมตัวกันอาจเป็นกลุ่มเล็กๆกระจายกันก็ได้แต่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้จนกลายเป็นองค์กรและมีความเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายย่อยๆขึ้นทำให้โครงสร้างทางสังคมแนวใหม่ที่มีความสัมพันธ์ในแนวราบที่เท่าเทียมกันซึ่งเมื่อประสานกับโครงสร้างที่มีความสัมพันธ์ในแนวตั้งด้วยความสมานฉันท์แล้วก็จะทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งขึ้นชุมชนเข้มแข็งมีลักษณะดังนี้(1)มีจิตสำนึกชุมชนหรือเป็นชุมชนที่มีจิตวิญญาณคือสมาชิกสำนึกว่าตนเป็นเจ้าของชุมชนมีความตั้งใจ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
๒๔๒๑มีจิตสำนึกชุมชนหรือเป็นชุมชนที่มีจิตวิญญาณคือสมาชิกสำนึกว่าตนเองเป็นเจ้าของชุมชนมีความตั้งใจที่จะเข้าร่วมรับผิดชอบปัญหาต่างๆกับบุคคลอื่นอย่างเท่าเทียมกันและมีมิตรภาพยอมรับในศักยภาพของกันและกันและยอมรับในความแตกต่างหลากหลายระหว่างสมาชิกมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของชุมชนร่วมกัน๒๒มีจิตวิญญาณชุมชนคือการที่สมาชิกมีความจงรักภักดีต่อชุมชนเสียสละทำงานเพื่อชุมชนห่วงหาชุมชนมีสิ่งยึดเหนี่ยวร่วมกันเช่น	ที่มีความสัมพันธ์ในแนวราบที่เท่าเทียมกันซึ่งเมื่อประสานกับโครงสร้างที่มีความสัมพันธ์ในแนวตั้งด้วยความสมานฉันท์แล้วก็จะทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งขึ้นชุมชนเข้มแข็งมีลักษณะดังนี้(1)มีจิตสำนึกชุมชนหรือเป็นชุมชนที่มีจิตวิญญาณคือสมาชิกสำนึกว่าตนเป็นเจ้าของชุมชนมีความตั้งใจที่จะเข้าร่วมรับผิดชอบปัญหาต่างๆกับบุคคลอื่นอย่างเท่าเทียมกันและมีมิตรภาพยอมรับในศักยภาพของกันและกันและยอมรับในความแตกต่างหลากหลายระหว่างสมาชิกมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของชุมชนร่วมกันเป็นต้น(2)จิตวิญญาณชุมชนคือการที่สมาชิกมีความจงรักภักดีต่อชุมชนเสียสละทำงานเพื่อชุมชนห่วงหาชุมชนมีสิ่งยึดเหนี่ยวร่วมกันเช่นวัดเครือข่ายหรือความสัมพันธ์ทางสังคมแบบต่างๆทำให้ชุมชนมีชีวิตจิตใจเป็นสิ่งที่ชีวิตอย่างหนึ่งความมีจิตวิญญาณชุมชนทำให้เกิดความปิติสุขสันต์และเกิดพลังอย่างมโหฬารเป็นพลังเยี่ยวยาที่ทำให้คนและชุมชนมีความสุข 30 Journal of Phakdi Chumpol Review Vol . 1 No . 1 [January-April 2023](3)เป็นชุมชนเรียนรู้คือสมาชิกช่วยกันเรียนรู้หรือเรียนรู้เป็นกลุ่มมีความตื่นตัวอยู่ตลอดเวลาเรียนรู้ชาวคราวในด้านต่างๆทั้งทางเศรษฐกิจสังคมการเมืองซึ่งอยู่นอกชุมชนและความรู้เกี่ยวกับชุมชนที่เป็นผลมาจากการปฏิบัติหรือประสบการณ์ที่ได้รับร่วมกันหรือเป็นกระบวนการเรียนรู้และตัดสินใจร่วมกันความรู้ที่เกิดขึ้นจึงเป็นการเรียนรู้ซึ่งกันและกันผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดร่วมกันเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของชุมชน
วัดเครือข่ายหรือความสัมพันธ์ทางสังคมแบบต่างๆทำให้ชุมชนมีชีวิตจิตใจเหมือนเป็นสิ่งที่ชีวิตอย่างหนึ่งความมีจิตวิญญาณชุมชนทำให้เกิดความปิติสุขอย่างสันต์และเกิดพลังอย่างมโหฬารเป็นพลังเยี่ยวยาที่ทำให้คนและชุมชนมีความสุขจิตวิญญาณชุมชนเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากการมีจิตสำนึกชุมชนซึ่งนอกจากจะทำให้ชุมชนเข้มแข็งโดยตรงแล้วยังเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้มแข็งแก่	ที่จะเข้าร่วมรับผิดชอบปัญหาต่างๆกับบุคคลอื่นอย่างเท่าเทียมกันและเป็นมิตรภาพยอมรับในศักยภาพของกันและกันและยอมรับในความแตกต่างหลากหลายระหว่างสมาชิกมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของชุมชนร่วมกันเป็นต้น 5)ชุมชนต้องมีสมาชิกที่มีความจงรักภักดีต่อชุมชนโดยมีสมาชิกชุมชนที่เสียสละทำงานเพื่อชุมชนห่วงหาชุมชนมีสิ่งยึดเหนี่ยวร่วมกันเช่นวัดเครือข่ายหรือความสัมพันธ์ทางสังคมแบบต่างๆทำให้ชุมชนมีชีวิตจิตใจเหมือนเป็นสิ่งที่ชีวิตอย่างหนึ่งและมีจิตวิญญาณชุมชนทำให้เกิดความปิติสุขอย่างสันต์และเกิดพลังอย่างมโหฬารซึ่งเป็นพลังเยี่ยวยาที่ทำให้คนและชุมชนมีความสุขดังนั้นจิตวิญญาณชุมชนเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากการมีจิตสำนึกชุมชนซึ่งนอกจากจะทำให้ชุมชนเข้มแข็งโดยตรงแล้วยังเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้เกิดความเข้มแข็งแก่ชุมชนในด้านอื่นๆอีกด้วยเพราะเป็นเสมือนการทำให้สมาชิกในชุมชนมีจิตใจเข้มแข็งมีความพร้อมที่จะร่วมพลังกันเพื่อพัฒนาชุมชนของตนต่อไป 6)เป็นชุมชนที่มีองค์กรชุมชนเข้มแข็งคือประชาชนรวมตัวกันอย่างเหนียวแน่นด้วยจิตสำนึกชุมชนและจิตวิญญาณชุมชนผนึกกำลังกันเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาชุมชนซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ร่วมกันไม่ใช่ต่างคนต่างทำ 7)เป็นชุมชนที่มีการจัดการชุมชนที่ดีคือสมาชิกของชุมชนที่มีความสามารถในการจัดการตนเองและชุมชนได้โดยเฉพาะการวางแผนแม่บทชุมชนโดยจัดกระบวนการชุมชนที่มีลักษณะเป็นเวทีประชาคม
คือประชาชนรวมตัวกันอย่างเหนียวแน่นด้วยจิตสำนึกชุมชนและจิตวิญญาณชุมชนผนึกกำลังกันเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาของชุมชนซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ร่วมกันไม่ใช่ต่างคนต่างทำ๒๕มีการจัดการชุมชนที่ดีคือสมาชิกของชุมชนมีความสามารถในการจัดการตนเองและชุมชนได้วางแผนและจัดการกระบวนการดำเนินงานและประเมินผลการพัฒนาชุมชนของตนเองได้ทำให้องค์กรชุมชนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น๒๖มีเครือข่าย	และเกิดพลังอย่างมโหฬารเป็นพลังเยี่ยวยาที่ทำให้คนและชุมชนมีความสุข 30 Journal of Phakdi Chumpol Review Vol . 1 No . 1 [January-April 2023](3)เป็นชุมชนเรียนรู้คือสมาชิกช่วยกันเรียนรู้หรือเรียนรู้เป็นกลุ่มมีความตื่นตัวอยู่ตลอดเวลาเรียนรู้ชาวคราวในด้านต่างๆทั้งทางเศรษฐกิจสังคมการเมืองซึ่งอยู่นอกชุมชนและความรู้เกี่ยวกับชุมชนที่เป็นผลมาจากการปฏิบัติหรือประสบการณ์ที่ได้รับร่วมกันหรือเป็นกระบวนการเรียนรู้และตัดสินใจร่วมกันความรู้ที่เกิดขึ้นจึงเป็นการเรียนรู้ซึ่งกันและกันผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดร่วมกันเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของชุมชนกล่าวคือการเป็นชุมชนเรียนรู้ทำให้สมาชิกมีการเรียนรู้ร่วมกันซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินงานพัฒนาชุมชนร่วมกันเพราะผลจากการเรียนรู้จะนำไปสู่การคิดหาวิธีการที่จะร่วมกันพัฒนาชุมชนของตนเอง(4)มีองค์กรชุมชนเข้มแข็งคือประชาชนรวมตัวกันอย่างเหนียวแน่นด้วยจิตสำนึกชุมชนและจิตวิญญาณชุมชนผนึกกำลังกันเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาของชุมชนซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้ร่วมกันไม่ใช่ต่างคนต่างทำ(5)มีการจัดการชุมชนที่ดีคือสมาชิกของชุมชนมีความสามารถในการจัดการตนเองและชุมชนได้วางแผนจัดการกระบวนการดำเนินงานและประเมินผลการพัฒนาชุมชนของตนเองได้ทำให้องค์กรชุมชนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น(6)มีเครือข่ายชุมชนคือมีกระบวนการเชื่อมโยงสมาชิกในกลุ่มและองค์กรชุมชน

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ช่วยชุมชนคือกระบวนการเชื่อมโยงสมาชิกในกลุ่มและองค์กรชุมชนต่างๆ เข้าด้วยกันด้วยระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและการประชาสัมพันธ์ด้วยความสมานฉันท์ทำให้เกิดการรวมจิตสำนึกและจิตวิญญาณของสมาชิกและองค์กรชุมชนต่างๆ ให้มีพลังเข้มแข็ง๒๗มีภาวะผู้นำชุมชนคือผู้นำเป็นผู้ประสานความคิดของสมาชิกให้โอกาสสมาชิกได้แสดงความคิดเห็นไม่ผูกขาดความคิดหรือเป็นเจ้าของชุมชนเพียงผู้เดียวพร้อมที่จะเรียนรู้แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นกับผู้อื่น	ชุมชนที่ดีคือสมาชิกของชุมชนมีความสามารถในการจัดการตนเองและชุมชนได้วางแผนจัดกระบวนการดำเนินงานและประเมินผลการพัฒนาชุมชนของตนเองได้ทำให้องค์กรชุมชนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น(6)มีเครือข่ายชุมชนคือมีกระบวนการเชื่อมโยงสมาชิกในกลุ่มและองค์กรชุมชนต่างๆ เข้าด้วยกันด้วยระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและการประชาสัมพันธ์ด้วยความสมานฉันท์ทำให้เกิดการรวมจิตสำนึกและจิตวิญญาณของสมาชิกและองค์กรชุมชนต่างๆ ให้มีพลังเข้มแข็ง(7)มีภาวะผู้นำชุมชนคือผู้นำเป็นผู้ประสานความคิดของสมาชิกให้โอกาสสมาชิกได้แสดงความคิดเห็นไม่ผูกขาดความคิดหรือเป็นเจ้าของชุมชนเพียงผู้เดียวพร้อมที่จะเรียนรู้แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นกับผู้อื่นผลัดตนเองเข้ากับชุมชนได้อย่างแนบแน่นและร่วมทาประโยชน์เพื่อชุมชนโดยสรุปผู้นำที่ทาให้ชุมชนเข้มแข็งคือผู้ที่เชื่อมประสานแนวคิดต่างๆ ของสมาชิกและองค์กรชุมชนเพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมนั่นเอง(8)เป็นชุมชนที่พึ่งตนเองได้คือสมาชิกและองค์กรต่างๆ ในชุมชนมีความเข้มแข็งพอที่จะช่วยเหลือหรือพึ่งตนเองได้ทั้งในทางเศรษฐกิจการเมืองการปกครองสังคมและวัฒนธรรมทั้งในยามปกติและประสบภาวะวิกฤตต่างๆ อันเป็นการพัฒนาแบบยั่งยืนที่พึ่งประสงค์(9)เป็นชุมชนสงบสุขชุมชนเข้มแข็งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการพัฒนาคนให้มีคุณภาพมีคุณธรรมและมีความสุขเมื่อคนมารวมกันเป็นชุมชนและสร้างชุมชนให้เข้มแข็งได้ก็ทาให้คนและชุมชนมีความสงบสุขบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาชุมชน(10)เป็นการพัฒนาชุมชนแบบยั่งยืนชุมชนเข้มแข็งมีลักษณะ
๒๕ประโยชน์เพื่อชุมชนโดยสรุปผู้นำที่ทาให้ชุมชนเข้มแข็งคือผู้ที่เชื่อมประสานแนวความคิดต่างๆ ของสมาชิกและองค์กรชุมชนเพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมนั่นเอง๒๘เป็นชุมชนพึ่งตนเองได้คือสมาชิกและองค์กรต่างๆ ในชุมชนมีความเข้มแข็งพอที่จะช่วยเหลือหรือพึ่งตนเองได้ทั้งในทางเศรษฐกิจการเมืองการปกครองสังคมและวัฒนธรรมทั้งในยามที่ปกติและประสบกับภาวะวิกฤตต่างๆ อันเป็นการพัฒนาแบบยั่งยืนที่พึ่งประสงค์๒๙เป็นชุมชนสงบสุขชุมชนเข้ม	Learning มีความตื่นตัวอยู่ตลอดเวลารู้ข่าวคราวในด้านต่างๆ ทั้งทางเศรษฐกิจสังคมการเมืองและความรู้เกี่ยวกับชุมชน 4 มีองค์กรชุมชนเข้มแข็งประชาชนรวมตัวกันอย่างเหนียวแน่นเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาชุมชน 5 มีการจัดการชุมชนที่ดี Community Management สมาชิกของชุมชนมีความสามารถในการจัดการตนเองและชุมชนมีการวางแผนจัดกระบวนการดำเนินงานและประเมินผลการพัฒนาชุมชนตนเองได้ 6 มีเครือข่ายชุมชนเชื่อมโยงสมาชิกในกลุ่มและองค์กรชุมชนต่างๆ เข้าด้วยกันด้วยระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและการประชาสัมพันธ์ 7 มีภาวะผู้นำชุมชน Community Leadership คือผู้นำเป็นผู้ประสานความคิดของสมาชิกให้โอกาสสมาชิกได้แสดงความคิดเห็นพร้อมที่จะเรียนรู้แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นกับผู้อื่นผลัดตัวเองเข้ากับชุมชนได้อย่างแนบแน่นและร่วมทาประโยชน์เพื่อชุมชน 8 เป็นชุมชนพึ่งตนเองได้คือสมาชิกและองค์กรต่างๆ ในชุมชนมีความเข้มแข็งพอที่จะช่วยเหลือหรือพึ่งตนเองได้ทั้งในยามปกติและประสบกับภาวะวิกฤตต่างๆ 9 เป็นชุมชนสงบสุขคนในชุมชนมีคุณภาพมีคุณธรรมและมีความสุข 10 เป็นการพัฒนาแบบยั่งยืนนอกจากนี้แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของชุมชนของพีรบรรณเกียรติพันธุ์และคณะ 2552 และประพันธ์ภัคติกุล 2549 คือผู้นำในชุมชนถ้าชุมชนใดก็ตามมีผู้นำที่มีความรู้มีวิสัยทัศน์ที่ก้าวไกลมีความเสียสละและมีความอดทนจะมีส่วนสำคัญที่พัฒนาให้ชุมชนนั้นมีความเข้มแข็งมีระบบความสัมพันธ์เชิงสังคมที่แน่นแฟ้นอยู่รวมกันเป็นกลุ่มที่มีความสามัคคีมีความปรองดองกันช่วยเหลือเกื้อกูลกันมีกิจกรรม

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
แข่งมีผลสืบเนื่องมาจากการพัฒนาคนให้มีคุณภาพมีคุณธรรมและมีความสุขเมื่อคนมารวมกันเป็นชุมชนและสร้างชุมชนให้เข้มแข็งได้ก็ทำให้คนและชุมชนมีความสงบสุขบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาชุมชน๒๑๐เป็นการพัฒนาแบบยั่งยืนชุมชนเข้มแข็งมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วข้างต้นทำให้ชุมชนดำรงอยู่และดำรงต่อไปได้โดยไม่ล่มสลายอันเป็นการพัฒนาแบบยั่งยืนนั้นเองกระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการ	การรู้จักใช้สิ่งของให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างรู้คุณค่า 2)ด้านสังคมเบื้องต้นเป็นการสร้างครอบครัวอบอุ่นครอบครัวมีความสุขให้เกิดขึ้นได้เนื่องจากสมาชิกในครอบครัวทุกคนจะได้รับการอบรมปลูกฝังสิ่งที่ดีงามให้เกิดขึ้นจนเป็นนิสัยติดตัวไปเมื่อตอนออกไปสู่สังคมก็จะมีเกราะป้องกันเพื่อรับมือกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วช่วยลดปัญหาที่เกิดจากสถาบันครอบครัวเช่นปัญหาความขัดแย้งปัญหาใช้ความรุนแรงปัญหาเด็กขาดความอบอุ่นปัญหายาเสพติดสร้างการเปลี่ยนแปลงในระดับพฤติกรรมส่วนบุคคลทำให้ชุมชนสงบสุขเป็นผลสืบเนื่องมาจากการพัฒนาคนให้มีคุณภาพมีคุณธรรมและมีความสุขเมื่อคนมารวมกันเป็นชุมชนและสร้างชุมชนให้เข้มแข็งได้ก็ทำให้คนและชุมชนมีความสงบสุขบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาชุมชนมีความสามัคคีช่วยเหลือแบ่งปันเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมมีการเครือข่ายชุมชนคนดีมีกระบวนการเชื่อมโยงสมาชิกในชุมชนและองค์กรภาคส่วนต่างๆเข้าด้วยกันเกิดการสมานฉันท์ทำให้เกิดการรวมจิตสำนึกและจิตวิญญาณของสมาชิกให้มีพลังเข้มแข็ง 110 ธรรมชาติวารสารวิชาการทางพระพุทธศาสนาปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (ฉบับรวมที่ 15)ปีพ.ศ. 2565 3)ด้านสิ่งแวดล้อมสร้างสภาพแวดล้อมในชุมชนที่อยู่อาศัยเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นสมาชิกในชุมชนถูกปลูกฝังให้รู้สำนึกรักพื้นที่ที่ตนอาศัยสร้างคนที่มีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมที่ตนอาศัยอยู่ร่วมกันวางแผนจัดการรักษาสีสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนให้มีประสิทธิภาพการสร้าง
๒๖๑๒สร้างและพัฒนาเครือข่ายระหว่างคณะกรรมการชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันสนับสนุนข้อมูลในการจัดทำแผนแม่บทชุมชนสรุปลักษณะของชุมชนที่มีความเข้มแข็ง๑สมาชิกมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองและชุมชนที่จะแก้ปัญหาและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง๒สมาชิกมีจิตสำนึกของการพึ่งตนเองเอื้ออาทรรักและห่วงใยซึ่งกันและกันและพร้อมที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหของตนและชุมชน๓สมาชิกมีการคัดเลือกผู้	ไว้วางใจกันระหว่างคนในชุมชนสามารถร่วมมือร่วมใจกันแก้ปัญหาของชุมชนมีจิตสำนึกต่อกัน 14 9330 มีศีลธรรมมีความมั่นใจในศักยภาพของชุมชนในการแก้ปัญหาของชุมชนรู้จักช่วยเหลือแบ่งปันกันเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมพึ่งพาอาศัยกันและกันได้ในยามจำเป็น 15 10000 ฐานร้อยละ 100 คิดจาก 15 จากข้อมูลข้างต้นเป็นที่น่าสังเกตว่าความหมายของชุมชนเข้มแข็งในทัศนะของชาวชุมชนจะเน้นความหมายของชุมชนเข้มแข็งไปที่สิ่งบ่งชี้คือการที่ชุมชนมีความกินดีอยู่ดีและมีศีลธรรมมีความมั่นใจในศักยภาพของชุมชนในการแก้ปัญหาของชุมชนรู้จักช่วยเหลือแบ่งปันกันเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมพึ่งพาอาศัยกันและกันได้ในยามจำเป็น Valaya Alongkorn Review Humanities and Social Science Vol 8 No 1 JanuaryApril 2018 126 ตารางที่ 2 ลักษณะสิ่งบ่งชี้ชุมชนเข้มแข็งในทัศนะของชาวชุมชนลักษณะและสิ่งบ่งชี้ชุมชนเข้มแข็งจำนวน n 15 ร้อยละ 10000 สมาชิกในชุมชนมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองและชุมชนพร้อมที่จะแก้ไขปัญหและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง 15 10000 ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และร่วมลงมือปฏิบัติเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงร่วมกัน 15 10000 สมาชิกในชุมชนมีการเรียนรู้และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมเศรษฐกิจการเมืองการปกครองศาสนาและวัฒนธรรม 15 10000 ฐานร้อยละ 100 คิดจาก 15 จากข้อมูลข้างต้นพบว่าชาวชุมชนเห็นว่าการสมาชิกในชุมชนมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองและชุมชนพร้อมที่จะแก้ไขปัญหและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตน

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
นาที่หลากหลายด้วยตนเองและต่อเนื่องชุมชนมีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องจนเป็นวิถีของชุมชนซึ่งขับเคลื่อนโดยผู้นำองค์กรชุมชนในลักษณะเปิดกว้าง โปร่งใสและมีการแสดงความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินสถานการณ์ของชุมชนกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมคิดร่วมตัดสินใจติดตามประเมินผลการแก้ปัญหาและการพัฒนาชุมชนผ่านกระบวนการของชุมชนมีแผนของชุมชนในการพัฒนาทุกด้านของชุมชนที่มุ่ง	อย่างต่อเนื่องซึ่งนำไปสู่การขยายผลขยายแนวคิดและกระบวนการทำงาน กาญจนารอดแก้ว 2550 น 2 อย่างไรก็ตามชุมชนที่มีความเข้มแข็งมี ลักษณะที่สำคัญกล่าวคือสมาชิกของชุมชนมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของ ตนและชุมชนที่จะแก้ไขปัญหาและพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง สมาชิกของชุมชนพร้อมที่จะร่วมกันจัดการกับปัญหาของตนและชุมชนมี กระบวนการของชุมชนที่มีการเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่องจนเป็นวิถีของ ชุมชนภายใต้การสนับสนุนของผู้นำองค์กรชุมชนในลักษณะเปิดโอกาสให้ กับสมาชิกทั้งมวลเข้ามามีส่วนร่วม โปร่งใสและพร้อมที่จะให้ตรวจสอบ สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการประเมินสถานการณ์ของชุมชนกำหนดวิสัย ทัศน์ร่วมร่วมคิดตัดสินใจดำเนินงานติดตามและประเมินผลการแก้ปัญหาและ การพัฒนาของชุมชนผ่านกระบวนการชุมชนสมาชิกชุมชนเกิดการเรียนรู้ ผ่านการเข้าร่วมในกระบวนการของชุมชนมีแผนของชุมชนที่ประกอบด้วย การพัฒนาทุกด้านของชุมชนที่มุ่งการพึ่งตนเองเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิก ชุมชนทุกคนและมุ่งหวังการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืนการพึ่งพาความช่วยเหลือ จากภายนอกเป็นการพึ่งเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ในที่สุดไม่ใช่การ พึ่งพาตลอดไปมีเครือข่ายความร่วมมือกับภาคีการพัฒนาอาจเป็นหมู่บ้าน ชุมชนอื่นท้องถิ่นภาคีราชการองค์กรเอกชนนักธุรกิจนักวิชาการและอื่นๆใน ลักษณะของการมีความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกันกรณีธรรมนูญ 2561 น 50 ซึ่งแนวทางการสร้างความเข้มแข็งดังกล่าวเป็นฐานสำคัญในการพัฒนา ท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งยั่งยืนเพราะการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นมิติ
การพึ่งตนเองเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกทุกคนและหวังผลการพัฒนาที่ยั่งยืนการพึ่งพาความช่วยเหลือจากภายนอกเป็นการพึ่งเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ไม่ใช่พึ่งพาตลอดไปมีเครือข่ายความร่วมมือกับภาคี การพัฒนาอื่นๆในลักษณะของการมีความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมจากแนวคิด ความหมายของการพัฒนาชุมชนเป้าหมายของการพัฒนาชุมชนและ กระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนซึ่งหากคณะกรรมการชุมชน ทั้งชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองหงส์อำเภอพรหม	มีส่วนร่วมในการประเมินสถานการณ์ของชุมชนกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมร่วมคิด ร่วมตัดสินใจดำเนินงานติดตามผลการแก้ไขปัญหาและพัฒนาของชุมชน ผ่านกระบวนการของชุมชน 5 สมาชิกของชุมชนเกิดการเรียนรู้ผ่านการเข้า ร่วมในกระบวนการของชุมชน 6 มีแผนของชุมชนที่ประกอบด้วยการพัฒนา ในทุกด้านที่มุ่งการพึ่งตนเองเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกชุมชนทุกคนและ หวังการพัฒนาชุมชนที่ยั่งยืน 7 การพึ่งพาความช่วยเหลือจากภายนอก เป็นการพึ่งพาเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ในที่สุดไม่ใช่การพึ่งพา ตลอดไปและ 8 มีเครือข่ายความร่วมมือกับภาคีการพัฒนาอาจเป็นหมู่บ้าน ชุมชนอื่นท้องถิ่นภาคีราชการองค์กรเอกชนนักธุรกิจนักวิชาการและอื่นๆใน ลักษณะของการมีความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกันธาดาวรรณปิยกุล 2544 7 ได้ให้ความหมายขององค์กรชุมชนเข้มแข็งไว้ว่าหมายถึงองค์กรที่มีความ สามารถในการวางแผนงานโครงการบริหารจัดการงบประมาณและสามารถ พัฒนาศักยภาพของตนเองเพิ่มขึ้นเรื่อยๆเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆที่มีอยู่และที่ จะมีขึ้นในอนาคตรวมทั้งสามารถเผชิญกับสภาวะวิกฤติต่างๆได้ดีและ สามารถส่งเสริมให้ประชาชนอยู่อย่างมีความสุขไร้พหังศทั่วหวงษ์ 2543 62 ได้ให้ความหมายขององค์กรชุมชนเข้มแข็งในทัศนะของการรวมเอา ประสพการณ์และแนวคิดต่างมาเพื่อใช้ในการนำไปสู่ภาคปฏิบัติโดยมีองค์ ประกอบสำคัญคือ 1 อุดมการณ์และวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2 การจัดการองค์กร และการบริหารจัดการ 3 การมีกิจกรรมที่ต่อเนื่อง 4 ทุน 5 เครือข่ายความ ร่วมมือ 6 สิทธิและอำนาจต่อรองทางการเมืองและ 7 เกิดการยอมรับจาก ภายนอกองค์ประกอบขององค์กรชุมชนเข้มแข็งในทัศนะ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ที่ดีขึ้นตลอดจนมีโอกาสทางเสรีภาพมากขึ้นในการพัฒนาด้านตนเองคนเราถ้าจะเก่งต้องประกอบด้วยเก่งดังนี้เก่งตน Self Ability หมายถึงเป็นผู้ที่ชอบศึกษาหาความรู้ตลอดเวลาเพื่อให้ทันโลกทันคนโดยเริ่มจากการพัฒนาด้านตนเองก่อนการพัฒนาด้านอื่นพัฒนาได้ทั้งทางกายทางวาจาและทางจิตใจเก่งคน Man Ability หมายถึงมีความสามารถที่จะหาตนเองให้เข้าไหนเข้าไได้เป็นที่รักใคร่ชอบพอกับทุกคนมีมนุษยสัมพันธ์ใน	เองคนที่คนเราจะพัฒนาตัวเองต้องทำตัวให้เก่งขึ้นประกอบด้วย 1)เก่งตน(Self ability) หมายถึงเป็นผู้ที่ชอบศึกษาหาความรู้ตลอดเวลาเพื่อให้ทันโลกทันคนโดยเริ่มจากการพัฒนาด้านตนเองก่อนการพัฒนาด้านอื่นพัฒนาได้ 3 ทางคือทางกายองค์ประกอบที่สำคัญคือรูปร่างพัฒนาให้ดีขึ้นโดยใช้การแต่งกายช่วยลดจุดด้อยหรือเสริมจุดเด่นหน้าตาสดชื่นแจ่มใสสะอาดหมดจดเข้ากับกิจกรรมการแสดงออกเข้มแข็งแต่ไม่แข็งกระด้างอ่อนโยนแต่ไม่อ่อนแอการยืนการเดินการนั่งต้องมั่นคงเรียบร้อยการแต่งกายต้องสะอาดเหมาะสมกับกาลเทศะเหมาะสมกับรูปร่างและผิวพรรณทางวาจาการพูดดีต้องมีองค์ประกอบ 4 ประการคือพูดดีมีประโยชน์ผู้ฟังชอบและทุกคนปลอดภัยก่อนพูดทุกครั้งต้องคิดก่อนพูดคนที่พูดดีมีประโยชน์จะเป็นลมปากที่หวานหูไม่รู้หายเป็นที่รักใคร่ชอบพอกับทุกฝ่ายที่ได้ยินได้ฟังทางใจการพัฒนาทางใจก็มีองค์ประกอบหลายประการเช่นความมั่นใจถ้ามีความมั่นใจในตนเองจะทำอะไรก็สำเร็จความจริงใจคือเป็นคนปากกับใจตรงกันความกระตือรือร้นกระฉับกระเฉงแจ่มใสมีชีวิตชีวาความมานะพยายามไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคความซื่อสัตย์สุจริตความสุขใจความอดกลั้นความมีเหตุผลการมีสมรรถภาพในการจำและมีความคิดสร้างสรรค์ 2)เก่งคน(Human ability) หมายถึงเป็นผู้มีความสามารถที่จะทำตัวเองให้เป็นที่รักใคร่ชอบพอกับทุกฝ่ายมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีทั้งในครอบครัวองค์กรผู้ร่วมงานนักเรียนผู้ปกครองชุมชนสามารถทำตนให้เข้ากับทุกคน
ครอบครัวมีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานสามารถหาตนเองให้เข้ากับคนอื่นได้เก่งงาน Task Ability หมายถึงผู้ที่รักงานขยันทำงานและรู้วิธีทำงานมีความหมั่นเพียรมานะอดทนไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคทั้งปวง๑๐การพัฒนาตนเองเป็นการขับเคลื่อนสรรพกำลังทั้งมวลทั้งทางด้านร่างกายด้านจิตใจและด้านการรู้ลึกความลึกคิดสติปัญญาให้เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อตนเองคนอื่นและสังคมส่วนรวมโดยแสดงพฤติกรรม	พยายามไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคความซื่อสัตย์สุจริตความสุขใจความอดกลั้นความมีเหตุผลการมีสมรรถภาพในการจำและมีความคิดสร้างสรรค์ 2)เก่งคน(Human ability) หมายถึงเป็นผู้มีความสามารถที่จะทำตัวเองให้เป็นที่รักใคร่ชอบพอกับทุกฝ่ายมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีทั้งในครอบครัวองค์กรผู้ร่วมงานนักเรียนผู้ปกครองชุมชนสามารถทำตนให้เข้ากับทุกคนได้หากเป็นเช่นนี้หากมีผู้บังคับบัญชาผู้บังคับบัญชาที่รักหากมีลูกน้องลูกน้องก็รักเพื่อนร่วมงานก็รักบุคคลภายนอกหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องก็รักซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์กับตนเองและองค์กรเป็นอย่างดีและ 3)เก่งงาน(Task ability) หมายถึงเป็นผู้ที่รักงานขยันทำงานและรู้วิธีทำงานมีความหมั่นเพียรมานะอดทนไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคมองจุดอ่อนจุดแข็งและโอกาสของงานเป็นเข้าใจในบริบทของการทำงานต่างๆได้เป็นอย่างดีสรุปได้ว่าอุดมการณ์หมายถึงหลักการแนวความคิดตามอุดมคติเป็นหลักการที่เขียนขึ้นเพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานไปสู่เป้าหมายที่ตั้งงามซึ่งจะมีองค์ประกอบในการบรรลุเป้าหมายคือการพัฒนาด้านตนเองให้เป็นบุคคลที่เก่งคนเก่งงานจากการศึกษาและทำความเข้าใจถึงความหมายของจิตวิญญาณและอุดมการณ์จึงสรุปได้ว่าจิตวิญญาณและอุดมการณ์มีความคล้ายกันในเรื่องของจิตใต้สำนึกของมนุษย์ที่แสดงออกผ่านการแสดงพฤติกรรมประสมการณ์การเรียนรู้การรับและสติปัญญาโดยมีเป้าหมายในการกระทำเพื่อให้เกิดผลสำเร็จแต่มีความแตกต่าง
กรรมที่พึงประสงค์หรือสุขบัญญัติแห่งชาติขึ้นโดยมีสาระสำคัญ๑๐ประการดังนี้๑ดูแลรักษาร่างกายและของใช้ให้สะอาดรักษาฟันให้แข็งแรงและแปรงฟันทุกวันอย่างถูกต้องล้างมือให้สะอาดก่อนรับประทานอาหารและหลังรับประทานอาหารรับประทานอาหารสุกสะอาดปราศจากสารอันตรายและหลีกเลี่ยงอาหารรสจัดงดบุหรี่สารเสพติดการพนันและการสาธอนทางเพศสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวให้อบอุ่นอบอุ่นกันอบอุ่นดีด้วยการไม่ประมาทศอก	อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาพระพุทธศาสนามหาวิทยาลัยมหาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตเชียงใหม่ตรสุนทรวิสุทธิธรรมะรัชชบัณฑิตยอบทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักการดูแลรักษาสุขภาพพื้นฐานในแนวทางหลักสุขบัญญัติแห่งชาติ๑๐ประการกับหลักแนวคิดไตรสิกขาตศึกษาหลักสุขบัญญัติแห่งชาติ๑๐ประการกับการพัฒนาด้านในการดูแลสุขภาพองค์รวมตามหลักไตรสิกขาในโลกปัจจุบันนานาประเทศต่างให้ความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตและการดูแลสุขภาพเพราะปัญหาด้านสุขภาพจะส่งผลก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสังคมตามประเทศไทยก็เช่นกันที่เล็งเห็นความสำคัญในด้านสุขภาพจึงได้วางหลักสุขบัญญัติ๑๐ประการได้แก่การดูแลรักษาร่างกายและของใช้ให้สะอาดรักษาฟันให้แข็งแรงและแปรงฟันทุกวันอย่างถูกต้องล้างมือให้สะอาดก่อนกินอาหารและหลังรับประทานอาหารสุกสะอาดปราศจากสารอันตรายและหลีกเลี่ยงอาหารรสจัดงดสูบบุหรี่โดยกินอาหารให้ครบ๕หมู่หลักโภชนาการงดบุหรี่สารเสพติดการพนันและการสาธอนทางเพศสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวให้อบอุ่นอบอุ่นกันอบอุ่นดีด้วยการไม่ประมาทศอกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอและตรวจสุขภาพประจำปี๙ทำจิตใจให้ร่าเริงแจ่มใสอยู่เสมอโดยมองโลกในแง่ดีคิดในแง่บวก๑๐มีสำนึกต่อส่วนรวมร่วมสร้างสรรค์สังคมโดยใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดหลักสุขบัญญัติแห่งชาติทั้ง๑๐ประการเมื่อนำมาปฏิบัติจนเป็นสุขนิสัยจะทำให้เกิดประโยชน์ดังนั้นมีสุขภาพแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
๓๔๑) หมายความว่า การฝึกนิสัย โดยให้รู้จักชมใจตนเอง ไม่ยอมให้ใครเลศนาลไปสู่ความเลวร้าย หรือเป็นการฝึกปรับปรุงจิตใจของตนเอง หาแต่ความดี ความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป ๒) ศึกษาหมายถึง การศึกษาเพื่อรู้จักเลือก รู้จักใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงตนเอง โดยมีจุดมุ่งสู่เป้าหมายและมองสิ่งต่างๆ เป็นการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ประกอบไปด้วย การฝึกศีลธรรม การฝึกจิตใจ และฝึกฝนปัญญา เรียกว่า ไตรสิกขา ซึ่งหมายถึง การ	คือ ทมะสิกขา และหลักภาวนา ทมะคือการฝึกนิสัยดั้งเดิมที่ยังไม่ได้ขัดเกลาให้เหมาะสม มีขั้นตอนสำคัญได้แก่ 1 การรู้จักชมใจชมะรับความเคยชินที่ไม่ดีทั้งหลายได้ ไม่ยอมให้ใครเลศนาลไปสู่ความเลวร้ายได้ และ 2 การฝึกปรับปรุงตนเอง โดยหาคุณความดีให้เจริญก้าวหน้าต่อไป สิกขา คือ การศึกษา เพื่อให้รู้จักใช้ประโยชน์มองทุกอย่างเป็นการเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาตัวเอง เป็นกระบวนการฝึกฝนตนเอง ในการดำเนินชีวิต เรียกว่า ไตรสิกขามี 3 ประการ คือ 1 ศีลสิกขา หมายถึง การฝึกความประพฤติสุจริตทางกายทางวาจา และการประกอบอาชีพดำรงตนในสังคมแบบสาธุชนเป็นคนดีของสังคมเป็นคนมีระเบียบ มีวินัย ปฏิบัติหน้าที่ตามปทัสสถานของสังคม สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างดีงาม โดยมีความรับผิดชอบ เกื้อกูลต่อสังคม 2 จิตสิกขา หมายถึง การฝึกจิตสร้างคุณภาพและสมรรถภาพทางจิต ให้เข้มแข็ง มั่นคง แน่วแน่ ควบคุมตนเอง ได้ดี มีสมาธิ มีจิตที่สงบ บริสุทธิ์ ปราศจากสิ่งที่ทำให้เศร้าหมอง อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ปัญญาอย่างลึกซึ้ง และตรงตามสัจธรรม 3 ปัญญาสิกขา หมายถึง การฝึกปัญญาให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สรรพสิ่ง รู้แจ้งตามความเป็นจริง มีจิตใจเป็นอิสระ และมีปัญญารู้เท่าทันสภาวะของสิ่งทั้งหลายตามที่ปรากฏขึ้น ประกอบด้วยกาย ภาวนา ศีล ภาวนา และปัญญา ภาวนา เขียวได้กับการพัฒนาทางกาย พัฒนาทางสังคม พัฒนาอารมณ์ และพัฒนาสติปัญญา ภาวนา หมายถึง การพัฒนาทางกาย เพื่อให้เกิดการเจริญของกายในอินทรีย์ 5 หรือ ทวาร 5
ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ๔) ปัญญาภาวนา หมายถึง การรู้การเข้าใจสิ่งต่างๆ ตามความเป็นจริง รู้เท่าทันสภาวะของโลกและชีวิต ทำจิตใจให้เป็นอิสระที่จะเจริญเติบโตของงานต่อไป พระเทพเวที ได้เสนอวิธีการที่จะพัฒนาด้านสู่การมีวิถีชีวิตที่ดีงาม และถูกต้องประการดังนี้ ประการที่ ๑ รู้จักเลือกหาแหล่งเรียนรู้ และแบบอย่างที่ดี เช่น การคบเพื่อนที่ดี ประการที่ ๒ รู้จักจัดระเบียบชีวิตการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่าง	ที่มีคุณธรรม ได้แก่ มีเมตตา กรุณา ทิมา ศรัทธา และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นต้น สมรรถภาพทางจิตที่ดี คือ การมีความพร้อมในการทำงาน ได้แก่ ขันติ คือ มีความอดทน สมาธิ คือ ความมีใจตั้งมั่น อธิษฐาน คือ มีความเด็ดเดี่ยว วัชระ คือ มีความเพียร สติ คือ มีความระลึกรู้เท่าทันเป็นต้น ส่วนสุขภาพจิตดี เป็นสภาพจิตที่มีความสบายใจ อิ่มเอิบใจ เข้มแข็ง ยืนยง เกิดความสบายใจ ได้เสมอเมื่อดำรงชีวิต หรือ ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ปัญญาภาวนา หมายถึง การพัฒนาปัญญา ได้แก่ การรู้เข้าใจสิ่งต่างๆ ตามความเป็นจริง รู้เท่าทันสภาวะของโลก และชีวิต ทำจิตใจเป็นอิสระ ได้จนถึงขั้นสูงสุด ส่งผลให้อยู่ในโลกได้โดยไม่ติดโลก มีอิสระที่จะเจริญเติบโตของงานต่อไป พระเทพเวที เสนอวิธีการที่จะพัฒนาด้านไปสู่วิถีชีวิตที่ดีงาม เรียกว่า รุ่งอรุณแห่งการพัฒนาด้านไว้ 7 ประการ ดังนี้ 1 รู้จักเลือกหาแหล่งความรู้ และแบบอย่างที่ดี ได้แก่ การรู้จักใช้สติปัญญา ในการวิเคราะห์พิจารณา ในการเลือกเริ่มจากการเลือกคบคนดี เลือกตัวแบบที่ดี เลือกบริโภคสื่อ และข่าวสารข้อมูล ที่มีคุณค่า เรียกว่า ความมีกัลยาณมิตร กัลยาณมิตรดา 2 รู้จักจัดระเบียบชีวิต มีการวางแผน และจัดการกิจการงานต่างๆ อย่างมีระบบระเบียบ เรียกว่า ถึงพร้อมด้วยศีลศีลสัมปทา 3 ถึงพร้อมด้วยแรงจูงใจ ให้สร้างสรรคมี ความสนใจ มีความพึงพอใจ มีความต้องการจะสร้างสรรคกิจการงานใหม่ๆ ที่มีความดีงาม และมีประโยชน์ เรียกว่า ถึงพร้อมด้วยขันทน ขันทนสัมปทา 4 มีความมุ่งมั่นพัฒนาด้านให้เต็มศักยภาพ ผู้มีความเชื่อในตนว่าสามารถ
๓๕) ประการที่ ๕ ปรับทัศนคติและค่านิยมให้เหมาะสม ในการดำเนินชีวิตที่ดีงาม เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ และทำให้สติปัญญาของงานขึ้น ประการที่ ๖ การมีจิตสำนึกถึงความไม่ประมาท เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของชีวิตและสภาพแวดล้อม เห็นคุณค่าของเวลา และการใช้เวลาอย่างคุ้มค่า ประการที่ ๗ การรู้จักแก้ปัญหา และการพึ่งตนเอง ด้วยความคิดแบบมีเหตุมีผล ๑๗ แนวทาง การพัฒนาด้านตามแนวพุทธศาสตร์ให้ยั่งยืนจะ	มีความเชื่อในตนว่าสามารถจะพัฒนาได้ จะมีความงอกงามถึงที่สุดแห่งความสามารถของตน เรียกว่า ทาตนา ให้ถึงพร้อมอัสตสัมปทา 5 ปรับเจตคติ และค่านิยมให้เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตที่ดีงาม เอื้อต่อการเรียนรู้ ทำให้สติปัญญาของงานขึ้น เรียกว่า กระทำความเห็นความเข้าใจ ให้ถึงพร้อมทวิภูสิสัมปทา 6 การมีสติระลึกรู้ทันต้นตอของปัญหา หมายถึง การมีจิตสำนึกแห่งความไม่ประมาท เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของชีวิต และสภาพแวดล้อม เห็นคุณค่าของเวลา และใช้เวลาอย่างคุ้มค่า เรียกว่า ถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาท อัปปมาทสัมปทา 7 รู้จักแก้ปัญหา และพึ่งตนเอง จัดการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีความคิดวิจารณ์ตามเหตุปัจจัย ด้วยตนเอง เรียกว่า การคิดแบบนิว่าโยนิ สนิสนสิการโยนิ สนิสนสิการสัมปทา 438 Journal of MCU Humanities Review Vol7 No1 January June 2021 การพัฒนาด้านให้มีความสุข คือ การรู้จักนำหลักธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิต รู้จักรักตัวเอง และพัฒนาความมั่นใจในตนเอง ให้มากขึ้น รู้จักเห็นคุณค่าในตนเอง ใช้ชีวิตอย่างมีเป้าหมาย ดูแลจิตใจให้สดชื่น แข็งแรง อยู่เสมอ การพัฒนาด้านให้มีความสุขตามแนวพุทธศาสตร์นั้น เน้นที่การพัฒนาจิตใจ ทำให้สงบ บริสุทธิ์ โดยการทำสมาธิ หรือ วิปัสสนา เป็นต้น ทิพย์ธิดา ณ นคร 2563 อย่างไรก็ตาม ในระดับการพัฒนาของปุถุชนที่ยังไม่พ้นจากพฤติกรรมที่เป็นไป ด้วยเจตนา เมื่อมีการศึกษาพัฒนาด้านขึ้น ปัญญา ก็จะเข้ามาช่วยชี้ทาง ทำให้มีการเลือกตัดสินใจที่ดีงาม

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
เศรษฐกิจเป็นทุนทางปัญญาที่มีอิทธิพลสำคัญอย่างมากต่อการบริหารจัดการและเป็นปัจจัยชี้ขาดของความได้เปรียบทางการแข่งขัน๑๘ซึ่งความรู้ในงานวิจัยฉบับนี้จะนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงานในสังคมแห่งการเรียนรู้ อันเป็นสิ่งคมที่ประกอบด้วยองค์การที่ให้ความสำคัญกับการจัดการ๑๙๒๐ความหมายและองค์ประกอบของความรู้ความหมายของความรู้ในประเด็นทั่วไปจะมีความหมายดังนี้คือความรู้ตรงกับคำในภาษาอังกฤษ	วามซับซ้อนมีการเปลี่ยนแปลงและสร้างขึ้นใหม่ตลอดเวลาตั้งจะเห็นได้จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารรวมถึงวิทยาการและนวัตกรรมใหม่ๆที่เกิดขึ้นล้วนต้องใช้ความรู้ในการพัฒนาทั้งสิ้นผู้บริหารขององค์กรจึงต้องหันมาให้ความสำคัญกับความรู้ของคนในองค์กรโดยนำกลยุทธ์การจัดการความรู้มาเป็นเครื่องมือในการบริหารซึ่งในปัจจุบันการจัดการความรู้ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายซึ่งกระบวนการจัดการความรู้มีหลายรูปแบบแต่สิ่งสำคัญของทุกรูปแบบคือการกำหนดความรู้ที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ขององค์กรเพื่อส่งผลให้องค์การบรรลุเป้าหมายการแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อนำความรู้ของพนักงานแต่ละคนในองค์กรมาแบ่งปันแลกเปลี่ยนและต่อยอดก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องยุทธนา แซ่เดียว๒๕๔๗วารสารวิจัยพุทธศาสตร์ปีที่๗ฉบับที่๑มกราคมมิถุนายน๒๕๖๐๔๑ความหมายของความรู้ในประเด็นทั่วไปจะมีความหมายดังนี้คือความรู้ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า knowledge เป็นคำที่มีความหมายกว้างและเป็นนามธรรมราชบัณฑิตยสถานอธิบายความว่าหมายถึงสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียนการค้นคว้าหรือประสบการณ์รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจหรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากการได้ยินได้ฟังการคิดหรือการปฏิบัติต้องควิชาในแต่ละสาขาราชบัณฑิตยสถาน๒๕๖๒๒๒หากมุ่งเน้นในมุมมองของปรัชญาแล้วความรู้จะหมายถึงองค์ประกอบ๑ใน๓ส่วนของกระบวนการ
ว่า knowledge เป็นคำที่มีความหมายกว้างและเป็นนามธรรม๒๐ราชบัณฑิตยสถานอธิบายความว่าหมายถึงสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียนการค้นคว้าหรือประสบการณ์รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจหรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากการได้ยินได้ฟังการคิดหรือการปฏิบัติต้องควิชาในแต่ละสาขา๒๒หากมุ่งเน้นในมุมมองของปรัชญาแล้วความรู้จะหมายถึงองค์ประกอบ๑ใน๓ส่วนของ๑๗ริยมศรีทองพฤตกรรมมนุษย์กับการ	ของความรู้ในประเด็นทั่วไปจะมีความหมายดังนี้คือความรู้ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า knowledge เป็นคำที่มีความหมายกว้างและเป็นนามธรรมราชบัณฑิตยสถานอธิบายความว่าหมายถึงสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียนการค้นคว้าหรือประสบการณ์รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจหรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากการได้ยินได้ฟังการคิดหรือการปฏิบัติต้องควิชาในแต่ละสาขาราชบัณฑิตยสถาน๒๕๖๒๒๒หากมุ่งเน้นในมุมมองของปรัชญาแล้วความรู้จะหมายถึงองค์ประกอบ๑ใน๓ส่วนของกระบวนการรับรู้อยู่หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้รู้กับสิ่งที่ถูกราชบัณฑิตยสถาน๒๕๔๘๔๔ประพนธ์ผาสกยิตประพนธ์ผาสกยิต๒๕๕๐๒๑๒๕ได้กล่าวความหมายของคำว่าความรู้ในเชิงปฏิบัติการที่มักจะมีการแบ่งความรู้ออกเป็น๒ประเภทใหญ่ๆดังนี้ความรู้ประเภทแรกเป็นความรู้ที่เห็นได้ชัดเจนเป็นรูปธรรมเป็นความรู้ที่อยู่ในตำราเรียนพวกหลักวิชาหรือทฤษฎีทั้งหลายอันได้มาจากการวิเคราะห์สังเคราะห์ผ่านกระบวนการพิสูจน์ผ่านกระบวนการวิจัยเรามากเรียกกันทั่วไปว่าเป็นความรู้ชัดแจ้งหรือ Explicit Knowledge ความรู้ประเภทที่สองเป็นความรู้ที่ฝังลึกอยู่ในตัวคน Tacit Knowledge เป็นสิ่งที่เห็นได้ไม่ชัดเป็นความรู้ที่มาจากการปฏิบัติบ้างก็จัดว่าเป็นเคล็ดวิชาเป็นภูมิปัญญาเป็นสิ่งที่มาจากการใช้วิจารณ์ญาณปฏิภาณไหวพริบเป็นเทคนิคเฉพาะตัวของผู้นับถือแต่ละท่านถึงแม้ความรู้ประเภทที่สองนี้จะเห็นได้ไม่ชัดเหมือนความรู้ประเภทแรกแต่ก็เป็นสิ่งสำคัญที่หาทำงานบรรลุผลสำเร็จได้

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
พัฒนาด้านอ้างในพระเทพเวทีปอปปุโตพัฒนาดนกรุงเทพมหานครมูลนิธิ โกมลคีมทอง๒๕๕๐๑๘ที่พรรณหลอสรณรัตน์องค์การแห่งความรู้จาก แนวคิดสู่การปฏิบัติพิมพ์ครั้งที่๕กรุงเทพมหานครสำนักพิมพ์รัตน ไตร๒๕๕๒หน้า๒๑๙เรื่องเดียวกันหน้า๒๐๐อิกจิโรโนนากะโนโบรุคองโนะ และแพทริกโรโนโมลเลอร์วิธีการสร้างความรู้ Methodology of Knowledge Creation แปลโดยทริณาคบุตรกรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์๒๕๕๐หน้า๓๒๑ราชบัณฑิตสถานพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานพศ๒๕๕๒กรุงเทพมหานคร	"เป็นคำที่ความหมายกว้างและเป็นนามธรรม๔\ n ราชบัณฑิตยสถาน อธิบายความรู้ว่าหมายถึง"สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียนการค้นคว้า หรือ\ n ประสบการณ์รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจ หรือสารสนเทศที่ได้รับมาจาก\ n ประสบการณ์สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟังการคิดหรือการปฏิบัติต่อวิชาในแต่ละสาขา"๕\ n หากมุ่งเน้นในมุมมอง ของปรัชญาแล้วความรู้อาจหมายถึง"องค์ประกอบใดในส่วนของ\ n กระบวนการรับรู้หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้รู้กับสิ่งที่ถูกรู้"๖แต่หาก พิจารณาในมุมมองของ\ n จิตวิทยา"ความรู้หมายถึงรูปแบบของ ประสบการณ์อย่างหนึ่งซึ่งประกอบไปด้วยการแสดงออกที่\ n ชัดเจนของ ข้อเท็จจริงกฎต่างๆหรือเงื่อนไขที่สลับซับซ้อนซึ่งรวมเข้าด้วยกันกับความ เชื่อมั่นอย่าง\ n แรงกล้าในความเป็นจริงของสิ่งที่เกิดขึ้น"๗\ n อย่างไรก็ตามการให้ความหมายของความรู้ที่เป็นมาตรฐานต่อการสร้างความเข้าใจเรื่อง\ n การจัดการความรู้นั้นสามารถศึกษาได้โดยเริ่มจากความเห็นของเดลส์ ปาร์คินสัน(Dilys \ nParkinson)ที่ว่าความรู้อาจหมายถึง"สารสนเทศความเข้าใจและความชำนาญซึ่งบุคคลได้รับผ่าน\ n๔อิกจิโรโนนากะ, โนโบรุคองโนะ,และแพทริกโรโนโมลเลอร์,วิธีการสร้างความรู้\ n (Methodology of Knowledge Creation),แปลโดยทริณาคบุตร, (กรุงเทพมหานคร:มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,\ n๒๕๕๐),หน้า๓.๓๕ราช บัณฑิตสถาน\ nพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.๒๕๕๒, (กรุงเทพมหานคร: \ nนามมีบุคส์พับลิเคชั่นส์,๒๕๕๖),หน้า๓๒.๓๖ราช บัณฑิตสถาน\ nพจนานุกรมศัพท์ปรัชญาอังกฤษ-ไทยฉบับราชบัณฑิตย สถานพ.ศ.๒๕๕๘),\ n พิมพ์ครั้งที่๔,(กรุงเทพมหานคร
๓๖กระบวนการรับรู้หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้รู้กับสิ่งที่ถูกรู้๒๒แต่หาก พิจารณาในมุมมองของจิตวิทยาความรู้หมายถึงรูปแบบของประสบการณ์ อย่างหนึ่งซึ่งประกอบไปด้วยการแสดงออกที่ชัดเจนของข้อเท็จจริงกฎ ต่างๆหรือเงื่อนไขที่สลับซับซ้อนซึ่งรวมเข้าด้วยกันกับความเชื่อมั่นอย่าง แรงกล้าในความเป็นจริงของสิ่งที่เกิดขึ้น๒๓อย่างไรก็ดีการให้ความหมาย ของความรู้ที่เป็นมาตรฐานต่อการสร้างความเข้าใจเรื่องการจัดการความรู้นั้น สามารถศึกษาได้	ถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้รู้กับสิ่งที่ถูกรู้"๖แต่หากพิจารณาในมุมมองของ\ n จิตวิทยา"ความรู้หมายถึงรูปแบบของประสบการณ์อย่างหนึ่งซึ่งประกอบไปด้วย การแสดงออกที่\ n ชัดเจนของข้อเท็จจริงกฎต่างๆหรือเงื่อนไขที่สลับ ซับซ้อนซึ่งรวมเข้าด้วยกันกับความเชื่อมั่นอย่าง\ n แรงกล้าในความเป็น จริงของสิ่งที่เกิดขึ้น"๗\ n อย่างไรก็ตามการให้ความหมายของความรู้ที่เป็น มาตรฐานต่อการสร้างความเข้าใจเรื่อง\ n การจัดการความรู้นั้นสามารถ ศึกษาได้โดยเริ่มจากความเห็นของเดลส์ปาร์คินสัน(Dilys \ nParkinson) ที่ว่าความรู้อาจหมายถึง"สารสนเทศความเข้าใจและความชำนาญซึ่งบุคคล ได้รับผ่าน\ n๔อิกจิโรโนนากะ, โนโบรุคองโนะ,และแพทริกโรโนโมลเลอร์,วิธีการสร้างความรู้\ n (Methodology of Knowledge Creation), แปลโดยทริณาคบุตร,(กรุงเทพมหานคร:มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์,\ n๒๕๕๐),หน้า๓.๓๕ราชบัณฑิตสถาน\ nพจนานุกรมฉบับ ราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.๒๕๕๒,(กรุงเทพมหานคร: \ nนามมีบุคส์พับลิ เคชั่นส์,๒๕๕๖),หน้า๓๒.๓๖ราชบัณฑิตสถาน\ nพจนานุกรมศัพท์ ปรัชญาอังกฤษ-ไทยฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.๒๕๕๘),\ n พิมพ์ครั้งที่๔, (กรุงเทพมหานคร:นามมีบุคส์พับลิเคชั่นส์,๒๕๕๘),หน้า๕๕.๓๗ Knowledge : A type of experience that includes a vivid representation of a fact \ , formula \ , or \ ncomplex condition together with strong belief in its truth .- Raymond J . Corsini \ , The Dictionary of \ nPsychology \ , (NY :Brunner-Routledge\ , 2002)\ , p . 526 .๓๘คำว่า"สารสนเทศ"ตรงกับภาษาอังกฤษว่า" information -- facts about a situation \ , person \ , event \ netc ."หมายความว่าความจริงที่เกี่ยวข้อง

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
หนึ่งที่ว่าความรู้คือความเชื่อส่วนบุคคลที่ทำให้ศักยภาพของบุคคลนั้นเพิ่มขึ้นเพื่อที่จะทำให้การปฏิบัติเกิดประสิทธิผลนอกจากนี้นักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอการให้นิยามว่าความรู้ของดาเวนพอร์ดและพรุแซค Davenport Prusak ที่ว่าความรู้หมายถึงการผสมผสานอย่างสิ้นไหลของประสบการณ์คุณค่าความรอบรู้ในเนื้อหาสาระและความเชี่ยวชาญที่ทำให้กรอบการทำงานมีการประเมินและเกิดการรวมเข้ากับประสบการณ์และ	กว่าบุคลากรคู่ขององค์กรนั้นจะมีความได้เปรียบในภาวะที่มีการแข่งขันสูงซึ่งในหนังสือ The Fifth Discipline ได้อธิบายความหมายขององค์กรแห่งการเรียนรู้ว่าเป็นองค์กรที่มุ่งขยายขีดความสามารถของคนในองค์กรอย่างต่อเนื่องด้วยการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนได้พัฒนาตนเองและใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ในขณะเดียวกันก็สามารถแสดงวิสัยทัศน์ร่วมกันได้เรียนรู้ถึงสภาพการณ์ในปัจจุบันขององค์กรเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมและสร้างความคิดที่เป็นระบบให้กับบุคลากรทุกคนในองค์กรได้นำเอาความรู้และประสบการณ์ออกมาสู่กิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ให้มากยิ่งขึ้นเพราะได้สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียนการค้นคว้าหรือประสบการณ์รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจหรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์สิ่งที่ได้รับจากการได้ยินได้ฟังการคิดหรือการปฏิบัติองค์วิชาในแต่ละสาขา Royal Academy 2011232 นอกจากนี้ความรู้หมายถึงการผสมผสานอย่างสิ้นไหลของประสบการณ์คุณค่าความรอบรู้ในเนื้อหาสาระและความเชี่ยวชาญที่ทำให้กรอบการทำงานมีการประเมินและเกิดการรวมเข้ากับประสบการณ์และสารสนเทศที่ได้รับใหม่ ThomasH Davenport 2000 ความรู้เป็นสารสนเทศที่สามารถทำให้บางอย่างหรือบางคนเปลี่ยนแปลงได้อาจจะเป็นเรื่องที่กลายมาเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหรืออาจจะเป็นเรื่องที่ทำได้คนหรือสถาบันมีความสามารถแตกต่างจากเดิม BostonMassachusetts 2000 5 ส่วนการจัดการความรู้คือการกลั่นกรองเลือกเฟ้นคัดสรร
สารสนเทศที่ได้รับใหม่๑๒ปีเตอร์เอฟ.ดริคเกอร์ Peter F Drucker เป็นอีกท่านที่ถูกกล่าวถึงอย่างมากมาในการให้ความหมายของความรู้๑๓ท่านอธิบายว่าความรู้เป็นสารสนเทศที่สามารถทำให้บางอย่างหรือบางคนเปลี่ยนแปลงได้อาจจะเป็นเรื่องที่กลายมาเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหรืออาจจะเป็นเรื่องที่ทำได้คนหรือสถาบันมีความสามารถที่แตกต่างจากเดิมและทำให้ประสิทธิภาพในการทำงาน๒๒ราชบัณฑิตยสถานพจนานุกรมศัพท์ปรัชญาอังกฤษไทย	on Knowledge Management : Oriol College \, Oxford University \, United Kingdom \, n18 - 19 September 2003 \, edited by Fergal McGrath \, and D . Remenyi \,(Reading \, England : MCIL \, 2003)\, p .74.\n๑๑เช่นใน Yogesh Malhotra \," Why Knowledge Management System Fail : Enablers and \nConstraints of Knowledge Management in Human Enterprises "\, in Knowledge Management Lessons \nLearned What Works and What Doesn't\, edited by Michael . E . D . Koenig and T . Kanti Sridantaiah \,\ n (New Jersey : Information Today \, 2004)\, p . 95 \, Suliman Al-Hawamdeh\," The Complex nature of knowledge "\,\ nin Knowledge Management Cultivating knowledge professionals \,(Bedfordshire \, UK : 4edge Limited \,\ n2003)\, p . 17 \,กิริยศยียง\,การจัดการความรู้ในองค์กรและการณศึกษา\,(กรุงเทพมหานคร:มิสเดอร์ก๊อปปี้\,\n๒๕๕๙)\,หน้า๓\,ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์\,องค์กรแห่งความรู้:จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ\,พิมพ์ครั้งที่๕\ n (กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์รัตนไตร\,\n๒๕๕๒)\,หน้า๒๐.\n ๑ ๑๓\ n ประเมินและเกิดการรวมเข้ากับประสบการณ์และสารสนเทศที่ได้รับใหม่"๑๒ปีเตอร์เอฟ.ดริคเกอร์\ n (Peter F . Drucker)เป็นอีกท่านที่ถูกกล่าวถึงอย่างมากมาในการให้ความหมายของความรู้๑๓ท่านอธิบายว่า"ความรู้เป็นสารสนเทศที่สามารถทำให้บางอย่างหรือบางคนเปลี่ยนแปลงได้อาจจะเป็น\ n เรื่องที่กลายมาเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหรืออาจจะเป็นเรื่องที่ทำได้คน

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ฉบับราชบัณฑิตยสถานพศ๒๕๔๘พิมพ์ครั้งที่๕กรุงเทพมหานครนานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์๒๕๔๘หน้า๕๔๒ Knowledge A type of experience that includes a vivid representation of a fact formula or complex condition together with strong belief in its truth Raymond J Corsini The Dictionary of Psychology NY BrunnerRoutledge 2002 p 526 ๒๔คำว่าสารสนเทศตรงกับภาษาอังกฤษว่า information facts about a situation person eventetc หมายความว่า เป็นความจริงที่เกี่ยวกับสถานการณ์บุคคลและเรื่องราวต่างๆ เป็นต้น Cambridge Cambridge Advanced Learner s Dictionary Cambridge University Press New York 2008 p 740	การให้ความหมายของความรู้ที่เป็นบาทฐานต่อการสร้างความเข้าใจเรื่อง\ n การจัดการความรู้นั้นสามารถศึกษาได้โดยเริ่มจากความเห็นของเดลีส์ปาร์คกินสัน(Dilys \ nParkinson)ที่ว่าความรู้หมายถึง "สารสนเทศความเข้าใจและความชำนาญซึ่งบุคคลได้รับผ่าน\๓๔อิทธิโรโนนาเก\,โนโบรคอนโนะ\,และแพทริกโรโนโมเลอริ\,วิธีการสร้างความรู้\ n (Methodology of Knowledge Creation)\,แปลโดยทริณาคบุตร\, (กรุงเทพมหานคร:มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์\,๒๕๕๐)\,หน้า๓๓.\๓๕ราชบัณฑิตยสถาน\,พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.๒๕๔๒\, (กรุงเทพมหานคร:\ n นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์\,๒๕๔๖)\,หน้า๓๓๒.\๓๖ราชบัณฑิตยสถาน\,พจนานุกรมศัพท์ปรัชญาอังกฤษ-ไทยฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ.๒๕๔๘\, \ n พิมพ์ครั้งที่๕\, (กรุงเทพมหานคร:นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์\,๒๕๔๘)\,หน้า๕๔.\๓๗ Knowledge : A type of experience that includes a vivid representation of a fact \, formula \, or \ ncomplex condition together with strong belief in its truth .- Raymond J . Corsini \, The Dictionary of \ nPsychology \, (NY :Brunner-Routledge\, 2002)\, p . 526 .\๓๘คำว่า"สารสนเทศ"ตรงกับภาษาอังกฤษว่า" information -- facts about a situation \, person \, event \ n etc ."หมายความว่า เป็นความจริงที่เกี่ยวกับสถานการณ์บุคคลและเรื่องราวต่างๆ เป็นต้น-- Cambridge \, \ nCambridge Advanced Learner's Dictionary \, (Cambridge University Press : New York \, 2008)\, p . 740 .\ n ๑๖\ n การศึกษาและประสบการณ์"๙การให้ความหมายของความรู้ นั้นมักจะถูกอ้างถึงโดยนักวิชาการส่วน\ n หนึ่งในที่ว่า"ความรู้คือความเชื่อส่วนบุคคลที่ทำให้ศักยภาพของบุคคลนั้นเพิ่มขึ้นเพื่อที่จะทำให้การ\ n ปฏิบัติเกิดประสิทธิผล"๑๐\ n นอกจากนี้ นักวิชาการหลายท่าน
๓๗เพิ่มขึ้น๒๖อิทธิโรโนนาเกและฮิโรตะกะทาคุชิ Ikujiro Nonaka and Hirotaka Takeuchi ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับความรู้ไว้๓ประการคือ๑ความรู้แตกต่างจากสารสนเทศความรู้เป็นเรื่องของความเชื่อและพันธสัญญาที่มีต่อสิ่งนั้นความรู้เป็นการแสดงออกของลักษณะเฉพาะแนวคิดหรือความตั้งใจ๒ความรู้แตกต่างจากสารสนเทศคือเป็นส่วนที่เกี่ยวกับการลงมือปฏิบัติความรู้มักจะมีเป้าหมายบางประการเสมอ๓ความรู้เหมือนกับสารสนเทศในเรื่อง	Knowledge Management Cultivating knowledge professionals \, (Bedfordshire \, UK : 4edge Limited \, \ n2003)\, p . 17 \, กิริตติย ยิ่งยง\,การจัดการความรู้ในองค์กรและการฝึกศึกษา\, (กรุงเทพมหานคร:มิสเตอร์ก๊อปปี้\,๒๕๕๔)\,หน้า๓\,ทิพวรรณหล่อสุวรรณรัตน์\,องค์กรแห่งความรู้:จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ\,พิมพ์ครั้งที่๕\ n (กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์รัตนไตร\,๒๕๕๒)\,หน้า๒๐.\ n ๑๗\ n ประเมินและเกิดการรวมเข้ากับประสบการณ์และสารสนเทศที่ได้รับใหม่"๑๒ปีเตอร์เอฟ.ดริคเกอร์\ n (Peter F . Drucker)เป็นอีกท่านที่ถูกกล่าวถึงอย่างมากมายในการให้ความหมายของความรู้๑๓ท่าน\ n อธิบายว่า"ความรู้เป็นสารสนเทศที่สามารถทำให้บางอย่างหรือบางคนเปลี่ยนแปลงได้อาจจะเป็น\ n เรื่องที่กลายมาเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหรืออาจจะเป็นเรื่องที่ทำให้คน(หรือสถาบัน)มี\ n ความสามารถที่แตกต่างจากเดิมและทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มขึ้น"๑๔อิทธิโรโนนาเก\ n และฮิโรตะกะทาคุชิ(Ikujiro Nonaka and Hirotaka Takeuchi)ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับความรู้ไว้๓\ n ประการคือ(๑)ความรู้แตกต่างจากสารสนเทศความรู้เป็นเรื่องของความเชื่อและพันธสัญญาที่มีต่อ\ n สิ่งนั้นความรู้เป็นการแสดงออกของลักษณะเฉพาะแนวคิดหรือความตั้งใจ(๒)ความรู้แตกต่างจาก\ n สารสนเทศคือเป็นส่วนที่เกี่ยวกับการลงมือปฏิบัติความรู้มักจะมีเป้าหมายบางประการเสมอ\ n (๓)ความรู้เหมือนกับสารสนเทศในเรื่องความหมายคือมีบริบทเฉพาะและสัมพันธ์กัน๑๕เทอร์บัน\๓๑๒ Knowledge is a fluid mix of framed experience \, values \, contextual

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ความหมายคือมีบริบทเฉพาะและสัมพันธ์กันเทอร์บีน้องการอธิบายความหมายดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าภายในความหมายของความรู้นั้นมีองค์ประกอบของความรู้ที่สำคัญพอสรุปได้จากนักวิชาการที่ชื่อดาเวนพอร์ดและพรแชคไว้อะการดังนี้เป็นประสบการณ์ experience หมายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นหรือได้ทดลองไปในอดีตกลายมาเป็นความรู้ที่พัฒนามากขึ้นตามกาลเวลาโดยผ่านประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านหนังสือจากการรับ	ต่างกันค่อนข้างมากจะเห็นได้ว่าความรู้ชัดแจ้ง Explicit Knowledge นั้นเป็นความรู้ที่ได้มาจากการทดลองได้มาจากการรวบรวมการทางวิทยาศาสตร์ Scientific Method เป็นความรู้ที่ผ่านการพิสูจน์ Proven Knowledge เป็นความรู้ที่ถูกทำให้กลายเป็นเรื่องทั่วไป Generalize ไม่ได้อยู่ในบริบทใดบริบทหนึ่งในขณะที่ความรู้ฝังลึก Tacit Knowledge นั้นมีคุณลักษณะที่เรียกว่าตัวค่อนข้างจะตรงกันข้ามคือมีลักษณะเป็นเคล็ดวิชาเป็นสิ่งที่ได้มาสดๆมีบริบท Context ติดอยู่ยังไม่ได้ถูก Generalize ยังไม่ได้ถูกปรุงแต่งอย่างใดสมมติว่าเราต้องการจะเลือกซื้อกล้องดิจิตอลตอนที่เราเข้าไปในอินเตอร์เน็ตเข้าไปดูการวิเคราะห์เปรียบเทียบกล้องรุ่นต่าง ๆ นั้นถ้าเราใช้ตรงนั้นเป็นข้อมูลเบื้องต้นเราก็อาจจะมองว่านั่นคือ Information แต่ครั้งเราเข้าไปศึกษาเสปคในรายละเอียดประกอบกับความรู้ที่ได้อ่านจากบทวิจารณ์ Review การใช้งานของกล้องแต่ละรุ่นทำให้เราเห็นชัดเจนขึ้นว่าน่าจะเลือกรุ่นไหนตรงนี้น่าจะจัดได้ว่าเป็น Explicit Knowledge ครั้นเมื่อสนใจศึกษาเข้าไปลึกเข้าไปอ่านใน Website หนึ่งซึ่งมีผู้ที่ใช้กล้องรุ่นต่างๆได้มาถ่ายทอดประสบการณ์พูดถึงลูกเล่นของกล้องแต่ละรุ่นให้ฟังตรงนั้นก็น่าจะเป็น Tacit Knowledge ความหมายของความรู้ที่มีองค์ประกอบของความรู้ที่สำคัญพอสรุปได้จากนักวิชาการที่ชื่อดาเวนพอร์ดและพรแชคไว้อะการดังนี้เป็นประสบการณ์ experience หมายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นหรือได้ทดลองไปในอดีตกลายมาเป็นความรู้ที่พัฒนา
รู้ผ่านการอบรมและจากการเล่าเรียนอย่างไม่เป็นทางการซึ่งประโยชน์ที่สำคัญของประสบการณ์คือการให้มุมมองประวัติศาสตร์เพื่อนำมาใช้เป็นฐานในการมองและเข้าใจประสบการณ์และเหตุการณ์ใหม่ๆให้มีความเข้าใจมากขึ้นดังนั้นความรู้ที่มีฐานมาจากความเข้าใจในเรื่องประสบการณ์จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งข้อเท็จจริงพื้นฐาน ground truth หมายถึงการรู้ว่าจะไรที่นำมาใช้งานได้หรืออะไรที่นำมาใช้ไม่ได้ซึ่งสิ่งที่สำคัญ	ร็ดและพรแชคไว้อะการดังนี้เป็นประสบการณ์ experience หมายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นหรือได้ทดลองไปในอดีตกลายมาเป็นความรู้ที่พัฒนามากขึ้นตามกาลเวลาโดยผ่านประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านหนังสือจากการรับรู้ผ่านการอบรมและจากการเล่าเรียนอย่างไม่เป็นทางการซึ่งประโยชน์ที่สำคัญของประสบการณ์คือการให้มุมมองประวัติศาสตร์เพื่อนำมาใช้เป็นฐานในการมองและเข้าใจประสบการณ์และเหตุการณ์ใหม่ๆให้มีความเข้าใจมากขึ้นดังนั้นความรู้ที่มีฐานมาจากความเข้าใจในเรื่องประสบการณ์จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งข้อเท็จจริงพื้นฐาน ground truth หมายถึงการรู้ว่าจะไรที่นำมาใช้งานได้หรืออะไรที่นำมาใช้ไม่ได้ซึ่งสิ่งที่สำคัญของประสบการณ์และความจริงพื้นฐานนี้อยู่ภายใต้คำที่เป็นกฎเกณฑ์คือการประเมินผลหลังการกระทำที่เรียกว่าเอเออาร์ AAR After Action Review เพราะการประเมินผลนี้จะนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการความรู้ที่สมบูรณ์และอธิบายได้ถึงความซับซ้อน complexity หมายถึงความสำคัญของประสบการณ์และข้อเท็จจริงในความรู้คือสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าความสามารถของความรู้สามารถจะตอบสนองต่อความยุ่งยากที่ซับซ้อนต่างๆได้ความรู้ไม่ใช่โครงสร้างตายตัวที่คงที่จนไม่ยอมรับสิ่งใดเข้าไปอีกแต่เป็นสิ่งที่สามารถจัดการกับความซับซ้อนได้ด้วยวิธีการที่ซับซ้อนอันเป็นเหตุผลที่สำคัญว่าความรู้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจ
คัญของประสบการณ์และความจริงพื้นฐานนี้อยู่ภายใต้คำที่เป็นกฎเกณฑ์คือการประเมินผลหลังการกระทำที่เรียกว่าเอเออาร์ AAR After Action Review เพราะการประเมินผลนี้จะนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการความรู้ที่สมบูรณ์และอธิบายได้ถึงความซับซ้อน complexity หมายถึงความสำคัญของประสบการณ์และข้อเท็จจริงในความรู้คือสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าความสามารถของความรู้สามารถจะตอบสนองต่อความยุ่งยากที่ซับซ้อนต่างๆได้ความรู้ไม่ได้	ฉบับที่เดิมกราคมมิถุนายน๒๕๖๐๔๒จากการเล่าเรียนอย่างไม่เป็นทางการซึ่งประโยชน์ที่สำคัญของประสบการณ์คือการให้มุมมองประวัติศาสตร์เพื่อนำมาใช้เป็นฐานในการมองและเข้าใจประสบการณ์และเหตุการณ์ใหม่ๆให้มีความเข้าใจมากขึ้นดังนั้นความรู้ที่มีฐานมาจากความเข้าใจในเรื่องประสบการณ์จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งข้อเท็จจริงพื้นฐาน ground truth หมายถึงการรู้ว่าจะไรที่นำมาใช้งานได้หรืออะไรที่นำมาใช้ไม่ได้ซึ่งสิ่งที่สำคัญของประสบการณ์และความจริงพื้นฐานนี้อยู่ภายใต้คำที่เป็นกฎเกณฑ์คือการประเมินผลหลังการกระทำที่เรียกว่าเอเออาร์ AAR After Action Review เพราะการประเมินผลนี้จะนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการความรู้ที่สมบูรณ์และอธิบายได้ถึงความซับซ้อน complexity หมายถึงความสำคัญของประสบการณ์และข้อเท็จจริงในความรู้คือสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าความสามารถของความรู้สามารถจะตอบสนองต่อความยุ่งยากที่ซับซ้อนต่างๆได้ความรู้ไม่ใช่โครงสร้างตายตัวที่คงที่จนไม่ยอมรับสิ่งใดเข้าไปอีกแต่เป็นสิ่งที่สามารถจัดการกับความซับซ้อนได้ด้วยวิธีการที่ซับซ้อนอันเป็นเหตุผลที่สำคัญว่าความรู้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจ คือความรู้ที่นั้นไม่เหมือนข้อมูลและสารสนเทศตรงที่มีการตัดสินใจอยู่ด้วยความรู้ไม่เพียงตัดสินใจสารสนเทศและสถานการณ์ใหม่ๆเท่านั้นแต่ยังสามารถปรับปรุงและกลั่นกรองตนเองให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์และสารสนเทศใหม่ในเรื่องระบบการดำเนินงานชีวิตการเปลี่ยนแปลงที่มีปฏิภย

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ใช้โครงสร้างตายตัวที่คงที่จนไม่ยอมรับสิ่งใดเข้าไปอีกแต่เป็นสิ่งที่สามารถจัดการกับความซับซ้อนได้ด้วยวิธีการที่ซับซ้อนอันเป็นเหตุผลที่สำคัญว่าความรู้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญตัดสินความ judgement คือความรู้ที่นั้นไม่เหมือนข้อมูลและสารสนเทศตรงที่มีการตัดสินความอยู่ด้วยความรู้ไม่เพียงตัดสินสารสนเทศและสถานการณ์ใหม่ๆเท่านั้นแต่ยังสามารถ๒๒ Knowledge is information that changes something or somebody either by becoming groundsfor actions or by making an individual or an institution capable of different	มาจากความเข้าใจในเรื่องประสบการณ์จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อเท็จจริงพื้นฐาน ground truth หมายถึงการรู้ว่าจะไรที่นำมาใช้งานได้หรืออะไรที่นำมาใช้ไม่ได้ซึ่งสิ่งที่สำคัญของการประสบการณ์และความจริงพื้นฐานนี้อยู่ภายใต้ความเป็นกฎและสำคัญคือการประเมินผลหลังการกระทำที่เรียกว่าเอเออาร์ AAR After Action Review เพราะการประเมินผลนี้จะนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการความรู้ที่สมบูรณ์และอธิบายได้ถึงความซับซ้อน complexity หมายถึงความสำคัญของประสบการณ์และข้อเท็จจริงในความรู้คือสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าความสามารถของความรู้จะสามารถจะตอบสนองต่อความยุ่งยากที่ซับซ้อนต่างๆได้ความรู้ไม่ใช่โครงสร้างตายตัวที่คงที่จนไม่ยอมรับสิ่งใดเข้าไปอีกแต่เป็นสิ่งที่สามารถจัดการกับความซับซ้อนได้ด้วยวิธีการที่ซับซ้อนอันเป็นเหตุผลที่สำคัญว่าความรู้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญตัดสินความ judgement คือความรู้ที่นั้นไม่เหมือนข้อมูลและสารสนเทศตรงที่มีการตัดสินความอยู่ด้วยความรู้ไม่เพียงตัดสินสารสนเทศและสถานการณ์ใหม่ๆเท่านั้นแต่ยังสามารถปรับปรุงและกลั่นกรองตนเองให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์และสารสนเทศใหม่ในเรื่องระบบการดำเนินงานชีวิตการเปลี่ยนแปลงที่มีปฏิกิริยาต่อสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ผิดถูกด้วยตนเอง rules of thumb and intuition เป็นความรู้ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้การได้รับการเรียนรู้จากการกระทำที่พัฒนามาจากการพยายามลองผิดลองถูกที่เกิดจากความผิดพลาดประสบการณ์และการสังเกตมาเป็นเวลายาวนานซึ่งความรู้ที่จัดเป็นแนวทางลัดในการแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติที่ยึดหยุ่นโดยผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์จะคำนึงกับความเชื่อ values and beliefs ความจริงที่เกิดขึ้นในส่วนนี้คือค่านิยมและความเชื่อของบุคคล
๓๘ปรับปรุงและกลั่นกรองตนเองให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์และสารสนเทศใหม่ในเรื่องระบบการดำเนินงานชีวิตการเปลี่ยนแปลงที่มีปฏิกิริยาต่อสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ผิดถูกด้วยตนเอง rules of thumb and intuition เป็นความรู้ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้การได้รับการเรียนรู้จากการกระทำที่พัฒนามาจากการพยายามลองผิดลองถูกที่เกิดจากความผิดพลาดประสบการณ์และการสังเกตมาเป็นเวลายาวนานซึ่งความรู้ที่จัดเป็นแนวทางลัดในการแก้ไขปัญหา	ที่เป็นกฎและสำคัญคือการประเมินผลหลังการกระทำที่เรียกว่าเอเออาร์ AAR After Action Review เพราะการประเมินผลนี้จะนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการความรู้ที่สมบูรณ์และอธิบายได้ถึงความซับซ้อน complexity หมายถึงความสำคัญของประสบการณ์และข้อเท็จจริงในความรู้คือสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าความสามารถของความรู้จะสามารถจะตอบสนองต่อความยุ่งยากที่ซับซ้อนต่างๆได้ความรู้ไม่ใช่โครงสร้างตายตัวที่คงที่จนไม่ยอมรับสิ่งใดเข้าไปอีกแต่เป็นสิ่งที่สามารถจัดการกับความซับซ้อนได้ด้วยวิธีการที่ซับซ้อนอันเป็นเหตุผลที่สำคัญว่าความรู้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญตัดสินความ judgement คือความรู้ที่นั้นไม่เหมือนข้อมูลและสารสนเทศตรงที่มีการตัดสินความอยู่ด้วยความรู้ไม่เพียงตัดสินสารสนเทศและสถานการณ์ใหม่ๆเท่านั้นแต่ยังสามารถปรับปรุงและกลั่นกรองตนเองให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์และสารสนเทศใหม่ในเรื่องระบบการดำเนินงานชีวิตการเปลี่ยนแปลงที่มีปฏิกิริยาต่อสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ผิดถูกด้วยตนเอง rules of thumb and intuition เป็นความรู้ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้การได้รับการเรียนรู้จากการกระทำที่พัฒนามาจากการพยายามลองผิดลองถูกที่เกิดจากความผิดพลาดประสบการณ์และการสังเกตมาเป็นเวลายาวนานซึ่งความรู้ที่จัดเป็นแนวทางลัดในการแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติที่ยึดหยุ่นโดยผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์จะคำนึงกับความเชื่อ values and beliefs ความจริงที่เกิดขึ้นในส่วนนี้คือค่านิยมและความเชื่อของบุคคลมีอิทธิพลต่อความรู้ในองค์กรเพราะการคิดและการแสดงออกของคนในองค์กรเกิดจากการคาดหวัง

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
เขาเห็นอะไรซึ่งมีอะไรบ้างและได้ทำอะไรจากสิ่งที่เห็นซึ่งแต่ละคนรับรู้และมอง สิ่งเหล่านั้นในมุมมองที่แตกต่างกันทำให้นามาดำเนินชีวิตตามค่านิยมและความเชื่อที่ตนมี๒๗ดังนั้นความหมายของความรู้ที่เป็นมาตรฐานต่อการจัดการความรู้คือการผสมผสานขององค์ประกอบของความรู้ได้แก่ ประสบการณ์ข้อเท็จจริงพื้นฐานความซับซ้อนการตัดสินใจการเรียนรู้ฝึก ถูกด้วยตนเองค่านิยมและความเชื่อรวมทั้งคุณค่าความ	ประสบการณ์และการสังเกตมาเป็นเวลานานซึ่งความรู้ที่จัดเป็นแนวทาง ลัดในการแก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติที่ยืดหยุ่นโดยผู้ปฏิบัติงานที่มี ประสบการณ์ 5 ค่านิยมกับความเชื่อ values and beliefs ความจริงที่เกิดขึ้นในส่วนนี้คือค่านิยมและความเชื่อของบุคคลมีอิทธิพลต่อความรู้ใน องค์กรเพราะการคิดและการแสดงออกของคนในองค์กรเกิดจากการคำพูด และการกระทำซึ่งประวัติเหล่านี้จะแสดงออกถึงค่านิยมและความเชื่อของ องค์กรเช่นนั้นค่านิยมและความเชื่อจึงนำมาซึ่งความรู้ที่สมบูรณ์ในการกำหนดว่า เขาเห็นอะไรซึ่งมีอะไรบ้างและได้ทำอะไรจากสิ่งที่เห็นซึ่งแต่ละคนรับรู้และมอง สิ่งเหล่านั้นในมุมมองที่แตกต่างกันทำให้นามาดำเนินชีวิตตามค่านิยมและความเชื่อที่ตนมีสรุปได้ว่าแนวทางในการสร้างการเรียนรู้ให้ เหมาะสมกับการผสมผสานขององค์ประกอบของความรู้จากประสบการณ์ข้อเท็จจริงพื้นฐานความซับซ้อนการตัดสินใจการเรียนรู้ฝึกถูกด้วยตนเอง ค่านิยมและความเชื่อรวมทั้งคุณค่าความรอบรู้ในเนื้อหาสาระสารสนเทศและความเชี่ยวชาญที่ทำให้รอบการทำงานมีการ 46 Vol3 No1 January June 2019 ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคมมิถุนายน 2562 ประเมินและเกิดการรวม เข้ากับประสบการณ์และสารสนเทศใหม่เพื่อนำไปสนับสนุนทำให้ศักยภาพความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคคลเพิ่มขึ้นอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการวิเคราะห์บทบาทครูในการพัฒนาการเรียนรู้ภายใต้สังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงสังคมปัจจุบันมีปัจจัยหลายอย่างที่สามารถ ทำให้เกิดการเรียนรู้ทั้งสื่อกิจกรรมซึ่งการเรียนรู้ในห้องเรียน
รอบรู้ในเนื้อหาประสบการณ์ความเป็นภาวะผู้นำในชุมชนพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่รุ่นต่อไปและความเชี่ยวชาญที่ทำให้รอบการทำงานมีการประเมินและเกิดการรวมเข้ากับประสบการณ์และองค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำไปสนับสนุนทำให้ศักยภาพความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคคลเพิ่มขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล๒๖แนวทางการจัดการ ความรู้จากการศึกษาในเรื่องของความรู้อตามแนวคิดและทฤษฎีแล้วทำให้ผู้วิจัย	องค์กรที่มุ่งขยายขีดความสามารถของคนในองค์กรอย่างต่อเนื่องด้วยการ ส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนได้พัฒนาด้านตนเองและใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ในขณะเดียวกันก็สามารถแสดงวิสัยทัศน์ร่วมกันได้เรียนรู้ถึงสภาพการณ์ในปัจจุบันขององค์กรเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมและสร้างความคิดที่เป็น ระบบให้กับบุคลากรทุกคนในองค์กรได้นำเอาความรู้และประสบการณ์ออกมาสู่กิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ให้มากยิ่งขึ้นเพราะได้สั่งสมมาจากการศึกษา เล่าเรียนการค้นคว้าหรือประสบการณ์รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจหรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์สิ่งที่ได้รับจากการได้ยินได้ฟังการคิดหรือการปฏิบัติของวิชาในแต่ละสาขา Royal Academy 2011232 นอกจากนี้ความรู้หมายถึงการผสมผสานอย่างสิ้น ไหลของประสบการณ์คุณค่าความรอบรู้ในเนื้อหาสาระและความเชี่ยวชาญที่ทำให้รอบการทำงานมีการประเมินและเกิดการรวมเข้ากับประสบการณ์และสารสนเทศที่ได้รับใหม่ ThomasH Davenport 2000 ความรู้เป็น สารสนเทศที่สามารถทำให้บางอย่างหรือบางคนเปลี่ยนแปลงได้ว่าจะเป็นเรื่องที่กลายมาเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติหรืออาจจะเป็นเรื่องที่ทำให้คนหรือสถาบันมีความสามารถแตกต่างจากเดิม BostonMassachusetts 2000 5 ส่วนการจัดการความรู้คือการกลั่นกรองเลือกเฟ้นคัดสรรประยุกต์บูรณาการความรู้ที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจายนั้นให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมมีความสะดวกในการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทางานการดำรงชีวิตของมนุษย์การจัดการความรู้ในมิติ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
องค์กรจัดการองค์กรและการสื่อสารถ่ายทอดความรู้ของพนักงาน๒๙เกรย์เดนแฮม Grey Denham ให้ความหมายของการจัดการความรู้เป็นการประเมินทุนทางปัญญาที่เป็นจุดเด่นที่ต้องวิเคราะห์และมีศักยภาพอันเจือปนของการเผยแพร่ความรู้ไปยังผู้ใช้เพื่อเป็นการป้องกันทุนทางปัญญาที่จะถดถอยลงจึงต้องแสวงหาโอกาสในการตัดสินใจให้ดีขึ้นในเรื่องสินค้าและบริการผ่านการเพิ่มทุนทางปัญญาเพิ่มคุณค่าและความยืดหยุ่นทาเคอุชิและโนนากะ Takeuchi Nonaka ได้	ความรู้มีนัยวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการจัดการความรู้ไว้ดังต่อไปนี้คือเกรย์เดนแฮม Grey Denham ให้ความหมายของการจัดการความรู้เป็นการประเมินทุนทางปัญญาที่เป็นจุดเด่นที่ต้องวิเคราะห์และมีศักยภาพอันเจือปนของการเผยแพร่ความรู้ไปยังผู้ใช้เพื่อเป็นการป้องกันทุนทางปัญญาที่จะถดถอยลงจึงต้องแสวงหาโอกาสในการตัดสินใจให้ดีขึ้นในเรื่องสินค้าและบริการผ่านการเพิ่มทุนทางปัญญาเพิ่มคุณค่าและความยืดหยุ่นอ้างในชัชวาลย์วงศ์ประเสริฐ๒๕๔๘๒๐ทาเคอุชิและโนนากะ Takeuchi Nonaka ได้กล่าวถึงความหมายของการจัดการความรู้ว่าหมายถึงกระบวนการในการสร้างความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่องเผยแพร่ความรู้ทั่วองค์กรและนำไปเป็นส่วนประกอบสำคัญของผลิตภัณฑ์บริการเทคโนโลยีและระบบใหม่ๆอ้างในทิพวรรณหล่อสุวรรณรัตน์๒๕๕๒๕๕การจัดการความรู้เป็นการดำเนินการอย่างน้อย๖ประการต่อความรู้คือการกำหนดความรู้หลักที่จำเป็นหรือสำคัญต่องานหรือกิจกรรมของกลุ่มหรือองค์กร๒การแสวงหาความรู้ที่ต้องการการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือสร้างความรู้บางส่วน๔การประยุกต์ใช้ความรู้ในกิจการงานของตน๕การนำประสบการณ์จากการทำงานและการประยุกต์ใช้ความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสกัดขุมความรู้ออกมาบันทึกไว้เพื่อการจดบันทึกขุมความรู้และแก่นความรู้สำหรับไว้ใช้งานและปรับปรุงเป็นชุดความรู้ที่ครบถ้วนลุ่มลึกและเชื่อมโยงมากขึ้นเหมาะต่อการใช้งานมากยิ่งขึ้นโดยที่การดำเนินการ๖ประการนี้บูรณาการให้เป็นเนื้อเดียวกันวิจารณ์พานิช๒๕๕๑๓ส่วนการจัดการองค์กรแห่งการเรียนรู้เน้นเป็นแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ Learning Organization LO เริ่มมีการพัฒนา
กล่าวถึงความหมายของการจัดการความรู้ว่าหมายถึงกระบวนการในการสร้างความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่องเผยแพร่ความรู้ทั่วองค์กรและนำไปเป็นส่วนประกอบสำคัญของผลิตภัณฑ์บริการเทคโนโลยีและระบบใหม่ๆฮิบบาร์ด Hibbard ได้กล่าวถึงการจัดการความรู้ว่าการจัดการความรู้เป็นกระบวนการรวบรวมความเชี่ยวชาญจากทุกแห่งที่อยู่ในสมอของคนที่ฐานข้อมูลในเอกสารและกระจายมันไปในที่ซึ่งให้ผลตอบแทนสูงสุดเบนเน็ตและเบนเน็ต Bennet Bennet ได้กล่าวถึงความหมาย	เกี่ยวกับสภาพการจัดการความรู้ 11 ความหมายของสภาพการจัดการความรู้มีนัยวิชาการได้ให้ความหมายเกี่ยวกับสภาพการจัดการความรู้ไว้มากมายนับตั้งแต่ได้เริ่มมีการจัดการความรู้ตั้งแต่ที่ประมวลมาพอสังเขปไว้ดังนี้ทาเคอุชิและโนนากะ Takeuchi Nonaka 2004 อ้างถึงในทิพวรรณหล่อสุวรรณรัตน์ 2548 43 ให้ความหมายกับการจัดการความรู้ว่าคือกระบวนการในการสร้างความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่องเผยแพร่ความรู้ทั่วทั้งองค์กรและนำไปเป็นส่วนประกอบสำคัญของผลิตภัณฑ์บริการเทคโนโลยีและระบบใหม่ๆเบนเน็ตและเบนเน็ต Bennet Bennet 2004 2 ให้ความหมายของการจัดการความรู้ว่าคือกระบวนการที่เป็นระบบในการสร้างรักษาและสนับสนุนให้องค์การใช้ความรู้ของบุคคลและความรู้ของส่วนร่วมในการทำงานเพื่อให้บรรลุพันธกิจขององค์กรโดยมองการจัดการความรู้เป็นเสมือนการสร้างความเป็นเสมือนการสร้างความรู้ได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนเพื่อให้การทำงานมีผลงานสูงขึ้นองค์กรสหประชาชาติได้ให้ความหมายว่าการจัดการความรู้คือกระบวนการในการสร้างและเปลี่ยนแปลงสิ่งที่เราทราบเข้าไปใช้ในการทำงานเช่นจากความรู้เป็นการกระทำจากนวัตกรรมไปสู่การเปลี่ยนแปลงเป็นกระบวนการภายในซึ่งเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้และสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือเปลี่ยนแปลงองค์การช่วยในการปรับปรุงการทำงานและองค์การรวมทั้งประสิทธิภาพในการพัฒนาด้วยเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศแนวคิดและประสบการณ์และนำมาไว้ด้วยกันเพื่อเชื่อมโยงกับชุมชนเรียนรู้แห่งการปฏิบัติและเครือข่ายความรู้ UNDP Evaluation Office 2004 วิจารณ์พานิช

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
การพัฒนาแบบราชการพรได้ให้ความหมายของการจัดการความรู้ในองค์กรไว้ดังนี้คือการจัดการความรู้ในองค์กรหมายถึงการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในทุกส่วนในองค์กรซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ๓๐และในส่วนของบุคคลได้ให้ความหมายไว้ดังต่อไปนี้คือบัญญัติปัญญากิจและคณะได้กล่าวถึงความหมายของการจัดการความรู้ว่าเป็นกระบวนการในการนำความรู้ที่มีอยู่หรือเรียนรู้	แพทยวิจารณ์พนิช(2549 : 134)ได้ให้ความหมายของการจัดการความรู้โดยเน้นไปที่การแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันและบุคลากรกับองค์กรจะต้องร่วมมือกันการแลกเปลี่ยนความรู้จึงจะเกิดขึ้นได้คณะกรมการพัฒนาแบบราชการ(2557)ได้ให้ความหมายของการจัดการความรู้โดยเน้นที่การรวบรวมองค์ความรู้ที่กระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารแล้วนำมาพัฒนาให้เป็นระบบเพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงและนำความรู้มาใช้ประโยชน์ได้โดยได้แบ่งความรู้ออกเป็น 2 ประเภทได้แก่ 1 .ความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวคน Tacit Knowledge)ได้แก่ความรู้ที่มาจากประสบการณ์พรสวรรค์ของแต่ละบุคคลที่ไม่สามารถจะถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้เช่นความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาเป็นต้น 2 .ความรู้ที่มาจากเอกสารหรือความรู้ที่ชัดเจน(Explicit Knowledge)หมายถึงความรู้ที่เป็นรูปธรรมที่สามารถรวบรวมถ่ายทอดโดยผ่านวิธีการในรูปแบบต่างๆเช่นเอกสารตำราหรือคู่มือวารสารสหศาสตร์การพัฒนาลังคมปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (มีนาคม-เมษายน 2567) 53 การจัดการความรู้เป็นกระบวนการในการนำความรู้ที่มีอยู่หรือเรียนรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรโดยผ่านกระบวนการต่างๆเช่นการสร้างรวบรวมแลกเปลี่ยนและใช้ความรู้องค์ประกอบสำคัญของการจัดการความรู้(Knowledge Process) 1 .คนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนกระบวนการจัดการความรู้ให้สำเร็จเพราะคนถือเป็นแหล่งปฐมภูมิของความรู้ อีกทั้งยังเป็นผู้นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลคนจะต้องมีทักษะ
มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรโดยผ่านกระบวนการต่างๆเช่นการสร้างรวบรวมและเปลี่ยนและใช้ความรู้เป็นต้นที่พวรรณเหลือสุวรรณรัตน์สรุปถึงเรื่องการจัดการความรู้ว่าหมายถึงกระบวนการในการสร้างประมวลเผยแพร่และใช้ความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานที่เชษฐบัญญัติกล่าวสรุปถึงเรื่องการจัดการความรู้ว่าหมายถึงกระบวนการที่หาให้องค์กรสามารถเก็บรับสร้างและต่อยอดองค์ความรู้ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กรให้	ทั้งนี้โดยมีหลักการที่สำคัญคือทำให้ความรู้ถูกใช้ถูกปรับเปลี่ยนและถูกยกระดับให้สูงขึ้น Gregory R 2005 5 ได้อธิบายความหมายของการจัดการความรู้ว่าการจัดการความรู้สำหรับองค์กรประกอบด้วยกิจกรรมที่รวบรวมความรู้ของบุคคลจากประสบการณ์ของตนเองและผู้อื่นเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการตอบสนองพันธกิจขององค์กรซึ่งต้องอาศัยการบูรณาการความรู้ที่ได้มาให้สอดคล้องเข้ากับเทคโนโลยีโครงสร้างองค์กรและการกำหนดกลยุทธ์โดยใช้สติปัญญาภายใต้พื้นฐานของการใช้ความรู้ในการสร้างความรู้ใหม่ที่พวรรณเหลือสุวรรณรัตน์ 2548 7 ได้นิยามความหมายของการจัดการความรู้ว่าหมายถึงกระบวนการในการสร้างประมวลเผยแพร่และใช้สารสนเทศที่มีคุณค่าเพื่อใช้ในการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิผลวิจารณ์พนิช 2546 12 ได้อธิบายความหมายของการจัดการความรู้ไว้ว่าคือกิจกรรมที่ซับซ้อนและกว้างขวางในการรวบรวมการจัดระบบการจัดเก็บและการเข้าถึงข้อมูลเพื่อสร้างเป็นความรู้ขึ้นโดยมีเทคโนโลยีด้านข้อมูลและคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ใช้ในการจัดการความรู้และการจัดการความรู้จะเกิดขึ้นได้จำเป็นต้องอาศัยพฤติกรรมการแบ่งปันความรู้ Knowledge Sharing ภายในองค์กรประกอบกับต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการตีความหมายและประยุกต์ใช้ความรู้ในการสร้างนวัตกรรมและเป็นผู้นำทางให้องค์กรรวมทั้ง 15 จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญในสาขาใดสาขาหนึ่งสำหรับช่วยแนะนำวิธีประยุกต์ใช้การจัดการความรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมโดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคนไม่ว่าจะเป็นการดึงดูดคน

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ทางานตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างมีคุณภาพวิธธมาหะศิรานนทกล่าวสรุปถึงเรื่องการจัดการความรู้ว่าเป็นกระบวนการบริหารรูปแบบใหม่ที่เน้นการพัฒนากระบวนการ business process ควบคู่ไปกับการพัฒนาการเรียนรู้ learning process รัตนฉลาพูนกล่าวสรุปว่าการจัดการความรู้เป็นกระบวนการนำความรู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่เป็นประโยชน์และสำคัญต่อองค์กรมาจแนกวิเคราะห์จัดระเบียบเพื่อให้ง่ายต่อการเข้าถึงและเผยแพร่ในเรื่องการจัดการความรู้ในประเทศ	ถึงในพินทุลยปะวะเสนะ, 2548 : 3)กล่าวว่าการ\ n บริหารจัดการความรู้เป็นกระบวนการรวบรวมจัดการความรู้ความชำนาญไม่ว่าความรู้นั้นจะอยู่\ n ในคอมพิวเตอร์ในกระดาษหรือตัวบุคคลโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดการให้บุคคลกรได้รับความรู้และ\ n แลกเปลี่ยนความรู้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากเดิมโดยให้เกิดประสบการณ์และความ\ n ขานาญเพิ่มขึ้น\ n วิธธมาหะศิรานนท(2547 : 77 - 78)กล่าวถึงการบริหารจัดการความรู้ว่าการ\ n บริหารจัดการความรู้เป็นกระบวนการบริหารรูปแบบใหม่ที่เน้นในด้านการพัฒนากระบวนการ\ n ควบคู่ไปกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยทุกระบวนการจะต้องสัมพันธ์กับความคิด\ n สร้างสรรค์ที่เป็นผลมาจากการขยายวงและการประสานความรอบรู้รวมถึงการฉลาดคิดไปตลอด\ n ทัวทั้งองค์กรอยู่ตลอดเวลาซึ่งเท่ากับว่าองค์กรที่มีการจัดการความรู้นี้เป็นระบบก็จะ\ n เกิดเป็นโอกาสอันสำคัญต่อการพัฒนาให้เป็นองค์กรที่เปี่ยมไปด้วยการทางานอย่างฉลาดคิดและ\ n สร้างสรรค์ในที่สุดทาให้องค์กรนั้นสามารถเผชิญกับการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ\ n รูปแบบและสามารถฟันฝ่าอุปสรรคทั้งมวลได้เป็นอย่างดี\ n ศรัณยุษเกียรติ(2541 : 14)กล่าวถึงการจัดการความรู้ในองค์กรหมายถึงการ\ n จัดการและรักษาระดับในการจัดเก็บองค์ความรู้ในองค์กรให้เป็นระบบเป็นระเบียบตลอดจน\ n สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในทางปฏิบัติ\ n โทยามา(Toyama \,อ้างถึงในสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ, 2547 : 20)กล่าวว่าการ\ n จัดการความรู้หมายถึงการจัดการเพื่อเอื้อให้เกิดความรู้ใหม่โดยใช้ความรู้ที่มีอยู่และประสบการณ์\ n 15 \ n ของคนในองค์กรอย่างเป็นระบบ
๔๑กำหนดความรู้หลักที่จำเป็นหรือสำคัญต่องานหรือกิจกรรมของกลุ่มหรือองค์กร๒การเสาะหาความรู้ที่ต้องการ๓การปรับปรุงดัดแปลงหรือสร้างความรู้บางส่วน๔การประยุกต์ใช้ความรู้ในกิจการงานของตน๕การนำประสบการณ์จากการทางานและการประยุกต์ใช้ความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสกัดขุมความรู้ออกมาบันทึกไว้เพื่อการจดบันทึกขุมความรู้และแก่นความรู้สำหรับไว้ใช้งานและปรับปรุงเป็นชุด	การกำหนดความรู้หลักที่จำเป็นหรือสำคัญต่องานหรือกิจกรรมของกลุ่มหรือองค์กร๒การเสาะหาความรู้ที่ต้องการ๓การปรับปรุงดัดแปลงหรือสร้างความรู้บางส่วน๔การประยุกต์ใช้ความรู้ในกิจการงานของตน๕การนำประสบการณ์จากการทางานและการประยุกต์ใช้ความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสกัดขุมความรู้ออกมาบันทึกไว้เพื่อการจดบันทึกขุมความรู้และแก่นความรู้สำหรับไว้ใช้งานและปรับปรุงเป็นชุดความรู้ที่ครบถ้วนลุ่มลึกและเชื่อมโยงมากขึ้นเหมาะต่อการใช้งานมากยิ่งขึ้นโดยที่การดำเนินการ๖ประการนี้บูรณาการให้เป็นเนื้อเดียวกัน๗วิจารณ์พานิช๒๕๕๑๓ส่วนการจัดการองค์การแห่งการเรียนรู้เป็นแนวคิดองค์การแห่งการเรียนรู้ Learning Organization LO เริ่มมีการพัฒนาในเชิงทฤษฎีและการประยุกต์เพื่อการปฏิบัติในช่วงทศวรรษ๑๙๘๐ต่อมาองค์การเรียนได้รับการสนใจอย่างแพร่หลายเมื่อ Peter Senge ๑๙๙๐ได้เขียนหนังสือขึ้นมาเล่มหนึ่งชื่อ The Fifth Discipline The Art Practice of the Learning Organization โดย Senge ชี้ให้เห็นว่าในยุคสมัยของโลกาภิวัตน์แหล่งที่สร้างความได้เปรียบในการแข่งขันคือความสามารถและอัตราที่องค์การสามารถเรียนรู้และมีปฏิกริยาตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมที่รวดเร็วกว่าคู่แข่งในแวดวงวิชาการด้านองค์การการเรียนรู้มีแนวคิดที่มีการถกเถียงกันอย่างกว้างขวางคือองค์การเรียนรู้ LO

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
องค์กรและยุทธศาสตร์ต่างๆเป้าหมายของการจัดการความรู้การศึกษาเป้าหมายของการจัดการความรู้สามารถเริ่มศึกษาจากสำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการพรที่ได้อธิบายถึงเรื่องการจัดการความรู้ในองค์กรไว้ว่า๓๐๓การจัดการความรู้ทำให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ร่วมที่ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในการแข่งขันขั้นสูงสุดส่วน เดฟสโนว์เดน Dave Snowden คาร์ลวิก	ให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งที่สำคัญบุคลากรที่มีความรู้สามารถทำงานได้อย่างรอบด้านทำงานร่วมกับผู้อื่นได้รวมทั้งสามารถแก้ปัญหาของงานและรับผิดชอบได้ด้วยตนเองจะนำองค์กรไปสู่เป้าหมายตามที่กำหนดเอาไว้ได้บุคลากรที่มีสมรรถนะสูงซึ่งเหมาะกับสังคมและเศรษฐกิจฐานความรู้ต้องเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลเรียนรู้สร้างความรู้ใหม่เป็นประโยชน์และใช้ในการพัฒนาคุณภาพงานการจัดการความรู้เป็นสิ่งที่จำเป็นที่ผู้บริหารจะให้เกิดการใช้ความรู้ที่สร้างขึ้นในองค์กรความรู้ที่ฝังอยู่ในคนความรู้ที่ชัดเจน Artifacts Skills Heuristics Experience Natural Talent 11 ความหมายของการจัดการความรู้มีการให้คำนิยามการจัดการความรู้ไว้หลากหลายสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ(2548 , หน้า 4)กล่าวว่าจัดการความรู้หมายถึงการรวบรวมความรู้ที่มีอยู่กระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบเพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเองให้กลายเป็นผู้ร่วมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอันส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในการแข่งขันสูงสุดสุวรรณ เจริญเสาวภาคย์และคณะ(2548 , หน้า 25)กล่าวว่าจัดการความรู้หมายถึงกระบวนการในการนำความรู้ที่มีอยู่หรือเรียนรู้มาใชให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรโดยผ่านกระบวนการต่างๆเช่นการสร้างรวบรวมแลกเปลี่ยนและใช้ความรู้เป็นต้นวิจารณ์พานิช(2548 , หน้า 9)กล่าวว่าจัดการความรู้หมายถึงการยกระดับของความรู้ในองค์กรที่มีกิจกรรมที่ซับซ้อน
๓๒และการจัดการความรู้ที่ถูกต้องจะต้องเริ่มทำงานหรือเป้าหมายของงาน ซึ่งจะบรรลุผลสัมฤทธิ์ operation effectiveness ในการดำเนินการตามที่กำหนดไว้มีองค์ประกอบ๔ส่วนคือการสนองตอบทั้งความต้องการของลูกค้าเจ้าของกิจการหรือผู้ถือหุ้นพนักงานและสังคมส่วนรวมการมีนวัตกรรมทั้งที่นวัตกรรมในการทำงานและผลิตภัณฑ์หรือบริการขีดความสามารถขององค์กรของบุคลากรที่พัฒนาขึ้นสะท้อนสภาพการเรียนรู้ขององค์กร	ความรู้ที่ครบถ้วนลุ่มลึกและเชื่อมโยงมากขึ้นเหมาะต่อการใช้งานมากยิ่งขึ้น โดยที่การดำเนินการ 6 ประการนี้บูรณาการเป็นเนื้อเดียวกันความรู้ที่เกี่ยวข้องเป็นทั้งความรู้ที่ชัดเจนอยู่ในรูปของตัวหนังสือหรือรหัสอย่างอื่นที่เข้าใจได้ทั่วไป(Explicit Knowledge)และความรู้ฝังลึกอยู่ในสมอง(Tacit Knowledge)ที่อยู่ในคนทั้งที่อยู่ในใจ(ความเชื่อค่านิยม)อยู่ในสมอง(เหตุผล)และอยู่ในมือและส่วนอื่นๆของร่างกาย(ทักษะในการปฏิบัติ)การจัดการความรู้เป็นกิจกรรมที่คนจำนวนหนึ่งทำร่วมกันไม่ใช่กิจกรรมที่ทำโดยคนคนเดียวเนื่องจากเชื่อว่า"จัดการความรู้"จึงมีคนเข้าใจผิดเริ่มดำเนินการโดยรู้เข้าไปที่ความรู้คือเริ่มที่ความรู้คือความผิดพลาดที่พบบ่อยมากการจัดการความรู้ที่ถูกต้องจะต้องเริ่มทำงานหรือเป้าหมายของงานเป้าหมายของงานที่สำคัญคือการบรรลุผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการตามที่กำหนดไว้ที่เรียกว่า Operation Effectiveness และนิยามผลสัมฤทธิ์ออกเป็น 4 ส่วนคือ 1)การสนองตอบ(Responsiveness)ซึ่งรวมทั้งการสนองตอบความต้องการของลูกค้าสนองตอบความต้องการของเจ้าของกิจการหรือผู้ถือหุ้นสนองตอบความต้องการของพนักงานและสนองตอบความต้องการของสังคมส่วนรวม 2)การมีนวัตกรรม(Innovation)ทั้งที่เป็นนวัตกรรมในการทำงานและนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์หรือบริการ 3)ขีดความสามารถ(Competency)ขององค์กรและของบุคลากรที่พัฒนาขึ้นซึ่งสะท้อนสภาพการเรียนรู้ขององค์กรและ 22

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
หรือเสียชีวิตเป็นต้น๓ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการวางแผนและตัดสินใจได้อย่างดีและรวดเร็วเพราะมีระบบในการจัดการเรื่องข้อมูลสารสนเทศและแหล่งความรู้ที่มีหลักการเหตุผลที่น่าเชื่อถือช่วยสนับสนุนการตัดสินใจ๔จากหลักการจัดการความรู้ทำให้ผู้บริหารสามารถทำงานเชื่อมโยงกับพนักงานได้ทุกระดับ๕ช่วยสร้างความท้าทายให้องค์กรผลิตสินค้าและบริการในลักษณะเพิ่มคุณค่าและรายได้ให้กับองค์กร๖ช่วยให้พบข้อผิดพลาดจากการปฏิบัติ	เกิดความรู้ใหม่ๆซึ่งทำให้ความรู้ขององค์กรที่มีอยู่เพิ่มพูนขึ้นและนำไปสร้างความรู้ใหม่ได้อีกเป็นวงจรแห่งการเรียนรู้ที่ไม่มีที่สิ้นสุดประโยชน์ของการจัดการความรู้ศาสตราจารย์นายแพทย์วิจารณ์ พานิช 2547 ออนไลน์ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการความรู้ไว้ดังต่อไปนี้ 1 ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร 2 ป้องกันการสูญหายของภูมิปัญญาในกรณีที่บุคคลลาออกหรือเสียชีวิต 202 Journal of Roi Kaensarn Academi Vol 5 No 2 July December 2020 3 เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและความอยู่รอด 4 เป็นการลงทุนในต้นทุนมนุษย์ในการพัฒนาความสามารถที่จะแบ่งปันความรู้ที่ได้เรียนรู้มาให้กับคนอื่น ๆ ในองค์กรและนำความรู้ไปปรับใช้กับงานที่ท่่าอยู่ให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นเป็นการการพัฒนาคนและพัฒนาองค์กร 5 ช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการตัดสินใจและวางแผนดำเนินงานให้รวดเร็วและดีขึ้นเพราะมีสารสนเทศหรือแหล่งความรู้เฉพาะที่มีหลักการเหตุผลและน่าเชื่อถือช่วยสนับสนุนการตัดสินใจ 6 ผู้บังคับบัญชาสามารถทำงานเชื่อมโยงกับผู้ใต้บังคับบัญชาให้ใกล้ชิดกันมากขึ้นช่วยเพิ่มความกลมเกลียวในหน่วยงาน 7 เมื่อพบข้อผิดพลาดจากการปฏิบัติงานก็สามารถหาวิธีแก้ไขได้ทันที่ 8 แปรรูปความรู้ให้เป็นทุนซึ่งเป็นการสร้างความท้าทายให้องค์กรผลิตสินค้าและบริการจากความรู้ที่มีเพื่อเพิ่มคุณค่าและรายได้ให้กับองค์กร 9 เพื่อการสร้างสรรคและบรรลุปเป้าหมายของจินตนาการที่ยิ่งใหญ่ 10 เปลี่ยนวัฒนธรรมจากวัฒนธรรมอำนาจในแนวตั้งไปสู่วัฒนธรรมความรู้ในแนวราบซึ่งทุกคนมีสิทธิในการเรียน
เป็นหลักนั้นไม่ใช่ของใหม่แต่เป็นยุทธศาสตร์ที่มีผู้ใช้กันมานานโดยเฉพาะในงานพัฒนาชุมชนแต่ได้ถูกดัดแปลงโดยกระแสความคิดทางการพัฒนาที่เกิดขึ้นใหม่โดยเฉพาะกระแสความคิดที่มุ่งการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจซึ่งจะเลยฐานะการพัฒนาที่ยึดมนุษย์เป็นศูนย์กลางประสบการณ์ที่ผ่านมาได้ช่วยให้มีการพลิกฟื้นนาเอาการมีส่วนร่วมของประชาชนมาเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่สำคัญอีกครั้งซึ่งไฟโรจน์ได้อ้างถึงองค์การสหประชาชาติว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน	การมีส่วนร่วมไว้ว่าการมีส่วนร่วม\ n ร่วมคือการที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่ไม่เคยได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการหรือกิจกรรมต่างๆหรือเข้ามา\ n มีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือเคยเข้าร่วมโครงการด้วยเพียงเล็กน้อยได้เข้ามามีส่วนร่วมทา\ n โครงการมากขึ้นจากเดิมโดยเป็นไปอย่างมีอิสระภาพและความเสมอภาคมิใช่เพียงมีส่วนร่วมอย่าง\ n ผิวเผินแต่เข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการด้วยแท้จริงยิ่งขึ้นและการเข้าร่วมนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ขั้นตอน\ n แรกจนถึงขั้นตอนสุดท้ายของโครงการ\ n ไพโรจน์สุขสัมฤทธิ์(2531 : 24 - 36)ได้กล่าวถึงยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยึดเอาการมีส่วนร่วม\ n ร่วมของประชาชนเป็นหลักนั้นไม่ใช่ของรูปแบบใหม่แต่เป็นยุทธศาสตร์ที่มีผู้ใช้กันมานาน\ n โดยเฉพาะในงานพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นแต่ทว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมนั้นได้ถูกดัดแปลงด้วย\ n กระแสความคิดทางการพัฒนาที่เกิดขึ้นใหม่โดยเฉพาะกระแสความคิดที่มุ่งการเจริญเติบโตทาง\ n เศรษฐกิจซึ่งจะเลยพื้นฐานฐานะด้านการพัฒนาที่ยึดมนุษย์เป็นศูนย์กลางประสบการณ์ที่ผ่านมาได้\ n ช่วยให้มีการพลิกฟื้นนาเอาการมีส่วนร่วมของประชาชนมาเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาที่สำคัญ\ n อีกครั้งโดยไพโรจน์ได้กล่าวถึงองค์การสหประชาชาติว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น\ n จะต้องมีความหมายครอบคลุมถึงในเรื่องต่างๆได้แก่\ n1)การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ\ n2)การที่ประชาชนมีส่วนร่วมช่วยเหลือในการปฏิบัติตามโครงการ\ n3)การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจตลอดกระบวนการพัฒนา\ n นอกเหนือจากนี้ยังได้นำเสนอสาระสำคัญของ การมีส่วนร่วมของประชาชนในแง่ของ\ n การบริหารและการพัฒนาว่าด้วยสาระสำคัญดังนี้\ n1)ช่วยให้ประชาชนยอม

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
เพราะพระพุทธศาสนาองสรรพสิ่งเป็นธรรมชาติแวดล้อมซึ่งกันและกันจึงปฏิบัติต่อทุกสิ่งให้เสมือนดังก็เป็นส่วนหนึ่งของโลกและเป็นสิ่งที่ต้องเกื้อกูลกันทำให้สามารถนำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนามนุษย์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมตลอดจนสังคมและประเทศให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนได้กระบวนการใหม่ในการพัฒนา Ner Development ที่เห็นว่าการพัฒนาควรมีลักษณะดังนี้๙๑การพัฒนาจะทรงพลังมีประสิทธิภาพและได้ผลสูงสุดต้องเป็นการรวมพลังสร้างสรรค์ของทุก	Journal of Buddhist Innovation and Management Vol . 7 No . 3 May -- June 2024 pp . 207 - 218 . 207 การพัฒนาทุนมนุษย์ตามแนวพระพุทธศาสนา* HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT ACCORDING TO BUDDHISM พระครูสมุห์พลสวัสดิ์ฐิตสีโล Phrakhrusamu PhoonSawat Thitasilo วัดท่าดอน Wat Tha Ton Corresponding Author E-mail: 6401104312 @mcu.ac.thบทคัดย่อบทความวิชาการนี้นำเสนอการพัฒนาทุนมนุษย์ตามแนวพระพุทธศาสนาเนื่องจากหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาเป็นระบบวิชาความรู้ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้โดยวิชาความรู้ดังกล่าวจะก่อให้เกิดการพัฒนาชีวิตทั้งกายจิตปัญญาและรวมถึงการพัฒนาสภาพแวดล้อมของชีวิตด้วยทั้งนี้เพราะพระพุทธศาสนาองสรรพสิ่งเป็นธรรมชาติแวดล้อมซึ่งกันและกันจึงปฏิบัติต่อทุกสิ่งให้เสมือนดังก็เป็นส่วนหนึ่งของโลกและเป็นสิ่งที่ต้องเกื้อกูลกันทำให้สามารถนำหลักการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนามนุษย์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมตลอดจนสังคมและประเทศให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยบทความนี้ต้องการนำเสนอเครื่องมือในการสร้างปัญญาให้กับมนุษย์ซึ่งก็คือการศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 2 แบบคือ 1 .การศึกษาทั่วไปและ 2 .การศึกษาแบบไตรสิกขาเพื่อจะใช้การศึกษานั้นในการพัฒนาทุนมนุษย์ตามแนวพุทธศาสตร์เป็นไปเพื่อการพัฒนาบุคคลให้สามารถดำรงตนอยู่ได้ด้วยดีมีชีวิตที่มีคุณค่าสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อีกทั้งรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดมีประสิทธิภาพไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมเพื่อความดำรงอยู่ของตนและเพื่อนมนุษย์ทั้งในปัจจุบันและอนาคตสำคัญ:การสร้างปัญญา;การพัฒนาทุนมนุษย์;หลักพุทธศาสตร์ Abstract This academic paper presents
๔๗พระธรรมปิฎกปอปปยุตโตได้กล่าวในหนังสือพุทธธรรมกับการพัฒนาชีวิตไว้ว่า๔๐พัฒนาหรือพัฒนาตามแนวคิดทางพุทธศาสตร์พบว่าหมายถึงการเจริญการเติบโตเช่นต้นไม้งอกเป็นการเติบโตที่ไม่มีการควบคุมอาจยั่งยืนหรือไม่ยั่งยืนก็ได้เดิมนั้นพระพุทธศาสนาไม่ได้ใช้คำว่าพัฒนาในยุคปัจจุบันใช้กันมากมีคำหนึ่งคือคำว่าภาวนาถ้าแปลกันในภาษาไทยง่ายๆว่าเจริญเป็นความเจริญที่ยั่งยืนดังนั้นคำว่าพัฒนาในภาษา	แบบตามสมมติฐานซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทำการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริงเพื่อทดสอบดูว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ 3 แนวคิดเรื่องภาวนา 4 1 ความหมายสำหรับคำว่าภาวนาแปลว่าการทำให้เป็นใหม่ซึ่งหมายความว่าความเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมขึ้นอีกความหมายหนึ่งว่าฝึกอบรมพระพุทธเจ้าตรัสในคำสอนของพระพุทธองค์เองเพื่อใช้เป็นคุณสมบัติของบุคคลท่านใช้ว่าภาวนิตกยาภาวนิตสึโลภาวนิตจิตโตภาวนิตปัญญโดยสรุปคำว่าภาวนานั้นก็หมายถึงการทำให้มีขึ้นเจริญขึ้นซึ่งคำว่าภาวนาตรงกับคำว่าพัฒนาในภาษาไทยหรือตรงกับภาษาสันสกฤตว่าวธนแปลว่าความเจริญมาจากบาลีว่าวฑฺฒนหรือวฒณะแปลว่าความเจริญความงดงามเพิ่มขยายขึ้นฝึกฝนทำให้ยืนยาวขึ้นและนำมาใช้ในภาษาไทยก็มีความหมายว่าความเจริญความงอกงามการขยับขยายพจนานุกรม 2535 เมื่อพิจารณาคำว่าพัฒนาหรือพัฒนาตามแนวคิดทางพุทธศาสนาพบว่าหมายถึงการเจริญการเติบโตเช่นต้นไม้งอกเป็นการเติบโตที่ไม่มีการควบคุมอาจยั่งยืนหรือไม่ยั่งยืนก็ได้เดิมนั้นพระพุทธศาสนาไม่ได้ใช้คำว่าพัฒนาในยุคปัจจุบันใช้กันมากมีคำหนึ่งคือคำว่าภาวนาถ้าแปลกันในภาษาไทยง่ายๆว่าเจริญเป็นความเจริญที่ยั่งยืนพระธรรมปิฎกปอปปยุตโต 2540 ดังนั้นคำว่าพัฒนาในภาษาไทยปัจจุบันมีความหมายตรงกับคำภาษาบาลีว่าภาวนา 2 หลักภาวนา 4 ในพระไตรปิฎกสำหรับหลักคำสอนในพระไตรปิฎกนั้นได้วางกรอบการพัฒนาหรือการภาวนาซึ่งหมายถึงการทา

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ไทยปัจจุบันมีความหมายตรงกับภาษาบาลีว่าภาวนาการพัฒนาตนของบุคคลตามแนวพุทธต้องตั้งอยู่บนหลักภาวนา๕คือกายภาวนาศีลภาวนาจิตภาวนาและปัญญาภาวนาถ้าเป็นคุณสมบัติของท่านผู้พัฒนาตนแล้วเป็นรูปคุณนามเป็นคุณสมบัติของบุคคลท่านใช้ว่าภาววิทกัโยภาววิทสิโลภาววิทจิตโตและภาววิทปัญญา๔พระธรรมปิฎกปอญุดโตได้กล่าวถึงการพัฒนาไว้ในหนังสือพจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรมสรุปได้ว่า	มกราคม-มิถุนายนพ.ศ.๒๕๕๙๒๕"พัฒนา"ในภาษาไทยปัจจุบันมีความหมายตรงกับภาษาบาลีว่า"ภาวนา"การพัฒนาตนของบุคคลแนวพุทธต้องตั้งอยู่บนหลักภาวนา๕คือกายภาวนาศีลภาวนาจิตภาวนาและปัญญาภาวนา"(พระธรรมปิฎก(ป.อ.ปยุตโต),๒๕๔๐,หน้า๓)ในทางพระพุทธศาสนานั้นคำว่าพัฒนาถ้าว่าแนวพุทธศาสตร์แล้วคำว่าพัฒนาน่าจะแยกได้เป็น๒ส่วนส่วนหนึ่งเป็นการพัฒนาคนการพัฒนาคนนี้ตามศัพท์ทางพระพุทธศาสนาเรียกว่าภาวนาหมายถึงการพัฒนามนุษย์การพัฒนาคนนั้นไม่ว่าจะเป็นทางด้านกายหรือจิตใจก็ตามอีกส่วนหนึ่งการพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายนอกเช่นเทคโนโลยีการศึกษาการสื่อสารพัฒนาบ้านเมืองพัฒนาการกิจต่างๆเป็นต้น๒)ความสำคัญของการพัฒนาแบบพุทธพระไพศาลวิสาโล(๒๕๓๓,หน้า๑๘-๑๙)ได้กล่าวถึงการพัฒนาแบบพุทธไว้ดังนี้การพัฒนาสังคมที่ดีจะก่อให้เกิดสันติสุขแท้จริงจะต้องเป็นการพัฒนาที่ถือว่ามนุษย์เป็นสาระโดยมุ่งให้เกิดการพัฒนาในบุคคลที่ประกอบกันเป็นสังคมพัฒนาการของบุคคลนี้ทางพระพุทธศาสนาเรียกว่า"ภาวนา"คือการทำให้เจริญซึ่งมีความหมายต่างจาก"วัฒนา"ที่แปลว่ารักษาการพัฒนางานในทัศนะของพระพุทธศาสนาคือการทำให้สังคมนั้นมีภาวะที่เอื้อให้บุคคลมีชีวิตที่ดีงามนั้นหมายถึงชีวิตที่ไร้ทุกข์หลุดพ้นจากการบีบคั้นทั้งจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในสามารถที่จะกำหนดความเป็นอยู่ของตนด้วยสติปัญญาและความพากเพียรของตนชีวิตเช่นนี้ย่อมไม่ถูกกดดันครอบ
สำคัญของพระสงฆ์ในชนบทไทยสรุปได้ดังนี้๔๗พระสงฆ์ทำหน้าที่สั่งสอนธรรมและส่งเสริมให้ชาวชนบททบทวนบุญคุณต่างๆ๒กษิษาอุโสหรือสมภารวัดทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาผู้ประนีประนอมและบางครั้งทำหน้าที่เยี่ยมเยียนรักษาผู้เจ็บป่วย๓พระสงฆ์เป็นผู้ช่วยส่งเสริมความสามัคคีในหมู่บ้านโดยช่วยจัดความขัดแย้งของประชาชนในหมู่บ้านได้เพราะคนส่วนมากเชื่อฟังพระผู้ทรงศีลอยู่แล้ว๔พระสงฆ์ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนเด็กดื้อที่พ่อแม่	เป็นที่ปรึกษาผู้ประนีประนอมและบางครั้งทำหน้าที่เยี่ยมเยียนรักษาผู้เจ็บป่วย 3 พระสงฆ์เป็นผู้ช่วยส่งเสริมความสามัคคีในหมู่บ้านโดยช่วยจัดความขัดแย้งของประชาชนในหมู่บ้านได้เพราะคนส่วนมากเชื่อฟังพระสงฆ์ผู้ทรงศีลอยู่แล้ว 4 พระสงฆ์ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนเด็กดื้อที่พ่อแม่หมดความสามารถจะอบรมได้ด้วยตนเองรวมทั้งอนุเคราะห์เด็กกำพร้า 5 พระสงฆ์เป็นผู้ช่วยส่งเสริมเทคนิคขั้นพื้นฐานซึ่งสามารถเรียนรู้ได้จากวัดเช่นสถาปัตยกรรมช่างไม้ช่างก่ออิฐปูนช่างปรับปรุงการเกษตรเป็นต้นและในปัจจุบันพระสงฆ์ได้เรียนรู้วิธีการสาธารณสุขแล้วนำไปเผยแพร่แก่ประชาชนให้รู้จักการสร้างบ่อน้ำการรักษาสุขภาพพลอดจนรู้ถึงหลักการสาธารณสุขทั่วไป 6 พระสงฆ์เป็นผู้ที่ไม่เป็นทางการของหมู่บ้านทำหน้าที่ช่วยวางแผนแนะนำและสนับสนุนงานของชาวบ้านโครงการพัฒนาต่างๆในประเทศที่สำเร็จไปได้ั้นส่วนหนึ่งเป็นเพราะเจ้าหน้าที่รัฐบาลขอความร่วมมือจากชาวบ้านโดยผ่านพระสงฆ์ซึ่งชาวบ้านเคารพนับถือ 7 พระสงฆ์เป็นผู้นำประชาชนในทางจิตวิญญาณโดยเป็นที่พึ่งทางใจพระสงฆ์สามารถแก้ปัญหาส่วนตัวของผู้เดือดร้อนใจ 8 พระสงฆ์ทำหน้าที่เป็นธรรมทูตและพระธรรมจาริกซึ่งเผยแผ่หลักธรรมแก่ชาวเขาทำให้ชาวเขาเกิดความรู้สึกรักชาติไม่ว่าใครเลือนลอยและหันมานับถือพระพุทธศาสนานอกจากนี้บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยอาศัยคุณสมบัติความบริสุทธิ์ความเสียสละและความมีสติปัญญานำมาสั่งสอนประชาชน
แม่หมดความสามารถจะอบรมได้ด้วยตนเองรวมทั้งอนุเคราะห์เด็กกำพร้า๔พระสงฆ์เป็นผู้ช่วยสั่งสอนเทคนิคขั้นพื้นฐานซึ่งสามารถเรียนรู้ได้จากวัดเช่นสถาปัตยกรรมช่างไม้ช่างก่ออิฐปูนช่างปรับปรุงการเกษตรเป็นต้นและในปัจจุบันนี้พระสงฆ์ได้เรียนรู้วิธีการสาธารณสุขแล้วนำไปเผยแพร่แก่ประชาชนให้รู้จักการสร้างบ่อน้ำการสร้างและใช้ส้วมซึมตลอดจนรู้ถึงหลักการสาธารณสุข๖พระสงฆ์เป็นผู้ที่ไม่เป็นทางการของหมู่บ้านทำหน้าที่	September December 2018 ชาวบ้านให้เข้าร่วมทำกิจกรรมใดๆได้ง่าย ดังนั้นพระสงฆ์จึงเป็นผู้ที่เหมาะสมที่จะช่วยแบ่งเบาภาระของชาวชนบทได้ ดีอีกทั้งยังเป็นการช่วยเหลือสภาพพจน์ที่ดีของพระสงฆ์ต่อชุมชนด้วย สมบูรณ์สุขสำราญ 2540 ดังนั้นบทบาทที่สำคัญของพระสงฆ์สรุปได้ดังนี้ 1 พระสงฆ์ทำหน้าที่สั่งสอนอบรมศีลธรรมและส่งเสริมให้ชาวบ้านทบทวนบุญคุณต่าง 2 พระภิกษุอุโโสหรือสมภารวัดทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาผู้ประนีประนอมและบางครั้งทำหน้าที่เยี่ยมเยียนรักษาผู้เจ็บป่วย 3 พระสงฆ์เป็นผู้ช่วยส่งเสริมความสามัคคีในหมู่บ้านโดยช่วยจัดความขัดแย้งของประชาชนในหมู่บ้านได้เพราะคนส่วนมากเชื่อฟังพระสงฆ์ผู้ทรงศีลอยู่แล้ว 4 พระสงฆ์ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนเด็กดื้อที่พ่อแม่หมดความสามารถจะอบรมได้ด้วยตนเองรวมทั้งอนุเคราะห์เด็กกำพร้า 5 พระสงฆ์เป็นผู้ช่วยสั่งสอนเทคนิคขั้นพื้นฐานซึ่งสามารถเรียนรู้ได้จากวัดเช่นสถาปัตยกรรมช่างไม้ช่างก่ออิฐปูนช่างปรับปรุงการเกษตรเป็นต้นและในปัจจุบันพระสงฆ์ได้เรียนรู้วิธีการสาธารณสุขแล้วนำไปเผยแพร่แก่ประชาชนให้รู้จักการสร้างบ่อน้ำการรักษาสุขภาพพลอดจนรู้ถึงหลักการสาธารณสุขทั่วไป 6 พระสงฆ์เป็นผู้ที่ไม่เป็นทางการของหมู่บ้านทำหน้าที่ช่วยวางแผนแนะนำและสนับสนุนงานของชาวบ้านโครงการพัฒนาต่างๆในประเทศที่สำเร็จไปได้ั้นส่วนหนึ่งเป็นเพราะเจ้าหน้าที่รัฐบาลขอความร่วมมือจากชาวบ้านโดยผ่านพระสงฆ์ซึ่งชาวบ้านเคารพนับถือ 7 พระสงฆ์เป็นผู้นำประชาชนในทางจิตวิญญาณโดยเป็นที่พึ่งทางใจพระสงฆ์

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

๕๐ร่วมมือจากชาวบ้านโดนขยายผ่านพระสงฆ์ที่ชาวบ้านเคารพนับถือพระสงฆ์เป็นผู้นำประชาชนในทางวิญญาณเป็นที่พึ่งทางจิตใจพระสงฆ์สามารถแก้ปัญหาส่วนตัวของผู้เดือดร้อนได้๘พระสงฆ์ทำหน้าที่เป็นพระธรรมทูตและพระธรรมจาริกซึ่งไปเผยแผ่หลักธรรมแก่ชาวเขาทำให้ชาวเขาเกิดความรู้สึกรักชาติไม่ทำอะไรเลื้อนลอยและหันมานับถือพุทธศาสนาองค์ความรู้และแนวทางปฏิบัติที่พระมหาเถระและนักปราชญ์ทั้งหลายได้ประพฤติปฏิบัติมาเป็น

๕๑๒การพัฒนาให้เป็นคนมีจิตใจและอารมณ์ที่มั่นคงมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ชุมชนคนอื่นและสังคมเป็นคนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมโดยการสอนให้งดเว้นจากความโลภความพยายาแล้วให้ประพฤติตามในสุจริตเป็นการพัฒนาจิตใจตามหลักการของสมาธิซึ่งเรียกว่าจิตภาวนา๓การพัฒนาให้คนรู้และเข้าใจสิ่งต่างๆอย่างถูกต้องตามความเป็นจริงเป็นสัมมาทิฐิเป็นการพัฒนาบุคคลตามหลักการของปัญญาเรียกว่าปัญญาภาวนานอกจากนี้อริยาสัมบูรณ์๕๐ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของ

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ส่วนหนึ่งเป็นเพราะเจ้าหน้าที่รัฐบาลขอความร่วมมือจากชาวบ้านโดยผ่านพระสงฆ์ซึ่งชาวบ้านเคารพนับถือ 7 พระสงฆ์เป็นผู้นำประชาชนในทางจิตวิญญาณโดยเป็นที่พึ่งทางใจพระสงฆ์สามารถแก้ปัญหาส่วนตัวของผู้เดือดร้อนใจ 8 พระสงฆ์ทำหน้าที่เป็นธรรมทูตและพระธรรมจาริกซึ่งเผยแผ่หลักธรรมแก่ชาวเขาทำให้ชาวเขาเกิดความรู้สึกรักชาติไม่ทำอะไรเลื้อนลอยและหันมานับถือพระพุทธศาสนานอกจากนี้บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยอาศัยคุณสมบัตินิสัยความบริสุทธิ์ความเสียสละและความมีสติปัญญาแนะนำสั่งสอนประชาชนให้ประพฤติปฏิบัติชอบในการดำรงชีวิตมาโดยตลอดส่วนในด้านสังคมก็ได้แนะนำสั่งสอนและสร้างจิตสำนึกทางสู่ความหลุดพ้นจากความทุกข์ทั้งทางกายและจิตใจสั่งสอนให้มนุษย์มีใจในศักยภาพของมนุษย์ว่าเป็นผู้ฝึกฝนให้พัฒนามีวิสัยแห่งการพัฒนาไปอย่างสูงสุดโดยอาศัยการศึกษาอบรมวรสารมหาพยานาครทศนปีที่ 5 ฉบับที่ 3 กันยายนธันวาคม 2561 479 สิทธิบัตรอินทร์ 2533 ยิ่งไปกว่านี้พระสงฆ์ยังเป็นตัวแทนของสถาบันพระพุทธศาสนาที่มีอยู่คู่กับสังคมไทยมาตลอดมีอิทธิพลต่อการกระตุ้นหรือแนะนำให้เกิดกิจกรรมในสังคมและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่างๆได้มากดังนั้นพระสงฆ์จึงมีความสำคัญยิ่งตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันจะพบได้ว่าพระสงฆ์มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับชาวบ้านมีหน้าที่สำคัญในการชี้แนะการดำเนินชีวิตของคนไทยเป็นส่วนใหญ่ทั้งทางด้านศีลธรรมจรรยาและกิจการทางโลกจึงอาจกล่าวได้ว่าพระสงฆ์เป็นสถาบันที่ขาดไม่ได้ในชีวิตประจำวันของพุทธศาสนิกชน

ไปได้ซึ่งการสิ้นชีวิตก็เป็นเสมือนหนึ่งว่าการหมดสุขภavnั่นเองดังนั้นคนเราจะต้องรู้จักการรักษาศีลเพราะเมื่อรักษาศีลแล้วย่อมจะรักษาชีวิตหรือสุขภาวะของชีวิตได้นั้นเองการที่เรารู้จักการพัฒนาสุขภาวะตนเองให้เป็นผู้ที่มิสุขภาวะทางสังคมก็คือการเคารพกฎระเบียบนั้นย่อมที่จะทำให้เราเป็นคนดีของสังคมเป็นผู้มีระเบียบวินัยเคารพกฎหมายแต่อยู่ในกรอบวัฒนธรรมประเพณีที่งดงามของสังคมพระพุทธเจ้าสอนให้บุคคลงดเว้นกายทุจริตวจีทุจริตและประพฤติแต่กายสุจริตวจีสุจริตอันเป็นไปตามหลักของศีลเรียกว่ากายภาวนากายภาวนานี้เป็นวิธีการพัฒนาบุคคลด้านพฤติกรรมที่แสดงออกทางกายและวาจาเรื่องที่เกี่ยวกับสังคมให้บุคคลแสดงออกเฉพาะพฤติกรรมในด้านดีเท่านั้น 3 การพัฒนาสุขภาวะตนเองทางด้านการฝึกจิต ย่อมทำให้บุคคลมีจิตใจและอารมณ์มั่นคงเป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่คนอื่นเป็นคนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมพระพุทธเจ้าสอนให้บุคคลงดเว้นความโลภความพยายาแล้วให้ประพฤติตามในสุจริตไม่มีความโลภไม่มีความพยายาหรือมีจิตใจเสียสละและยินดีให้อภัยตามมโนสุจริตเป็นการพัฒนาจิตใจตามหลักของสมาธิที่เรียกว่าจิตภาวนา 4 การพัฒนาสุขภาวะตนเองทางด้านการพัฒนาความคิดด้วยการศึกษาเล่าเรียนแสวงหาความรู้ อยู่เสมออย่าทำให้บุคคลได้รู้และเข้าใจในสิ่งต่างๆอย่างถูกต้องตามความเป็นจริงเป็นสัมมาทิฐิละมโนทุจริตปฏิบัติตามมโนสุจริตเป็นการพัฒนาบุคคลตามหลักปัญญาเรียกว่าปัญญาภาวนาการปฏิบัติข้อนี้เป็นการพัฒนาบุคคลให้เข้าใจชีวิตอย่างแจ่มแจ้งจนถึงสัมมาญาณและบรรลุสัมมาวิมุตติความหลุดพ้นจากกิเลสได้อย่างสิ้นเชิงซึ่งถือเป็นปัญญาภาวนาเช่นกัน ใกล้เคียงพระวงศ์ 2543 40

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
หมู่บ้านและมีบทบาทในการบริการสังคมโดยดำเนินการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและอุปกรณ์การศึกษาให้แก่โรงเรียนและมีบทบาทในการพัฒนาการศึกษาการให้การศึกษามอบรมักษสามเณรตลอดทั้งประชาชน๑๕บรรพตวิระสัยและคณะ๕๒ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ภิกษุในเขตกรุงเทพมหานครและจะเชิงเทราและสรุปผลการวิจัยบทบาทในด้านต่างๆดังนี้๑ด้านเศรษฐกิจพระสงฆ์มีบทบาทส่งเสริมให้ประชาชนประกอบอาชีพสุจริตไม่เบียดเบียนผู้อื่นสอนงานอาชีพด้านฝีมือการวางแผนโบราณ	เรื่องการพัฒนาหมู่บ้านพระสงฆ์มีบทบาทมากที่สุดได้แก่การปรับปรุงการคมนาคมภายในหมู่บ้านส่วนบทบาทที่น้อยที่สุดได้แก่การปรับปรุงห้องสมุดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรสถานที่ประกอบกิจกรรมของหมู่บ้านเรื่องการบริหารสังคมพระสงฆ์มีบทบาทมากที่สุดได้แก่การสร้างปรับปรุงโรงเรียนและจัดหาอุปกรณ์การศึกษาส่วนบทบาทที่น้อยที่สุดได้แก่การบริจาคสิ่งของที่ทำเป็นให้โรงเรียนและการสร้างโรงเรียนเรื่องพัฒนาการศึกษาพระสงฆ์มีบทบาทมากที่สุดได้แก่การอบรมศีลธรรมประชาชนการศึกษาด้านปริยัติธรรมที่มีบทบาทน้อยที่สุดคือการให้การศึกษาด้านสามัญศึกษาแก่พระภิกษุสามเณรและอบรมพิเศษแก่ผู้ต้องขังเรือนจำบทบาทของพระสงฆ์กับสังคมไทยโดยพิจารณาในเชิงสังคมเศรษฐกิจการเมืองและการปกครองกรณีศึกษาวัดในกรุงเทพฯและจะเชิงเทรา 29 วิทยานิพนธ์ของบรรพตวิระสัยและคณะวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ทำให้ทราบบทบาทของพระสงฆ์ในสังคมไทยในมิติต่างๆดังนี้ด้านเศรษฐกิจพระสงฆ์มีบทบาทส่งเสริมให้ประชาชนประกอบอาชีพสุจริตโดยสอนงานอาชีพเช่นการวางแผนโบราณยาสมุนไพรศิลปกรรมการก่อสร้างเป็นต้นด้านสังคมพระสงฆ์มีบทบาทในการอบรมจริยธรรมการลดการเสพยาเสพติดการอนุเคราะห์ผู้ยากไร้การสงเคราะห์ผู้มีปัญหาทางใจการอนุเคราะห์ผู้เดินทางการช่วยเหลือกิจกรรมของประชาชนเช่นการใช้วัดเก็บวัสดุเก็บของศักดิ์สิทธิ์อนุเคราะห์เลี้ยงสัตว์ให้ยืมของใช้เป็นต้นด้านการศึกษาพระสงฆ์มีบทบาทในการให้ความรู้แก่พระภิกษุสามเณรและประชาชนทั่วไปการสร้างโรงเรียนในวัดด้านการเมืองการปกครองพระสงฆ์มีบทบาททางอ้อมในเชิงเหนี่ยวนำการปกครองที่ไม่ชอบด้วยหลักธรรมทางศาสนา 28
สมุนไพรรักษาโรคและการก่อสร้าง๕๐ปริยัติธรรมฉบับบทบาทของพระภิกษุในการพัฒนาชุมชนไทย๒๕๐๐๒๕๒๐วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย๒๕๒๖๑๕๐หน้า๕๑เฉลิมอดกฤษฎาศึกษาบทบาทของภิกษุในการพัฒนาชุมชนวิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์๒๕๒๕๑๕๔หน้า๕๒บรรพตวิระสัยและคณะพระสงฆ์กับสังคมไทยพิจารณาในเชิงสังคมเศรษฐกิจการเมืองและการปกครองศึกษากรณีวัดในกรุงเทพมหานครและจะเชิงเทราสถาบันวิจัยสังคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย๒๕๒๙๑๕๒หน้า	ของพระสงฆ์กับสังคมไทยโดยพิจารณาในเชิงสังคมเศรษฐกิจการเมืองและการปกครองกรณีศึกษาวัดในกรุงเทพฯและจะเชิงเทรา 29 วิทยานิพนธ์ของบรรพตวิระสัยและคณะวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ทำให้ทราบบทบาทของพระสงฆ์ในสังคมไทยในมิติต่างๆดังนี้ด้านเศรษฐกิจพระสงฆ์มีบทบาทส่งเสริมให้ประชาชนประกอบอาชีพสุจริตโดยสอนงานอาชีพเช่นการวางแผนโบราณยาสมุนไพรศิลปกรรมการก่อสร้างเป็นต้นด้านสังคมพระสงฆ์มีบทบาทในการอบรมจริยธรรมการลดการเสพยาเสพติดการอนุเคราะห์ผู้ยากไร้การสงเคราะห์ผู้มีปัญหาทางใจการอนุเคราะห์ผู้เดินทางการช่วยเหลือกิจกรรมของประชาชนเช่นการใช้วัดเก็บวัสดุเก็บของศักดิ์สิทธิ์อนุเคราะห์เลี้ยงสัตว์ให้ยืมของใช้เป็นต้นด้านการศึกษาพระสงฆ์มีบทบาทในการให้ความรู้แก่พระภิกษุสามเณรและประชาชนทั่วไปการสร้างโรงเรียนในวัดด้านการเมืองการปกครองพระสงฆ์มีบทบาททางอ้อมในเชิงเหนี่ยวนำการปกครองที่ไม่ชอบด้วยหลักธรรมทางศาสนา 28 เฉลิมอดกฤษฎาศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนวิทยานิพนธ์ปริยัติธรรมมหาบัณฑิตสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์๒๕๒๑บทคัดย่อ 29 บรรพตวิระสัยและคณะพระสงฆ์กับสังคมไทยโดยพิจารณาในเชิงสังคมเศรษฐกิจการเมืองและการปกครองศึกษากรณีวัดในกรุงเทพมหานครและจะเชิงเทรากรุงเทพฯโรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย๒๕๒๓บทคัดย่อ 19 ๔การศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ไทยกับงานสังคมสงเคราะห์จิตเวชศึกษาเฉพาะกรณีวัดที่มีสำนักวิปัสสนากรรมฐานเพื่อทราบบทบาทของพระสงฆ์ไทยต่องานสังคมสงเคราะห์จิตเวช 30 วิทยานิพนธ์ของนพรัตน์สุวรรณผ่องวิทยานิพนธ์เรื่องนี้พบว่าพระสงฆ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน๑๑๘รูปมีความรู้ในเรื่องงานสังคมสงเคราะห์ในรูปแบบของการแจก

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
๕๒๒ด้านสังคมบทบาทของพระสงฆ์คือการอบรมจริยธรรมการบำบดียา สพยัตติการอนุเคราะห์ผู้ยากไร้การสงเคราะห์ผู้มีปัญหาทางใจการ อนุเคราะห์ผู้เดินทางช่วยเหลือกิจกรรมของประชาชนและบทบาทใน การพัฒนาชุมชน๓ด้านการศึกษาพระสงฆ์มีบทบาทด้านการศึกษาให้ความ รู้แก่พระสงฆ์และประชาชนทั้งภายในและภายนอกวัดการสร้างโรงเรียนใน วัด๔ด้านการเมืองการปกครองพระสงฆ์มีบทบาทโดยอ้อมต่อการเมืองการ ปกครองในเชิงเหนี่ยวยังการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับธรรมสถาบันวิจัยและ พัฒนา	มีบทบาทส่งเสริมให้ประชาชนประกอบอาชีพสุจริตไม่เบียดเบียนผู้อื่นมี บทบาทในการสอนงานอาชีพด้านฝีมือเช่นการทอผ้าทอไหมทอผ้าไหม ศิลปกรรมก่อสร้าง เป็นต้น 2 ด้านสังคมบทบาทในการอบรมจริยธรรม การบำบดียาสพยัตติการอนุเคราะห์ผู้ยากไร้การอนุเคราะห์ผู้มีปัญหาทางใจ การอนุเคราะห์ผู้เดินทางช่วยเหลือกิจกรรมของประชาชนเช่นการใช้วัด เป็นสถานที่เก็บของศักดิ์สิทธิ์อนุเคราะห์สัตว์เลี้ยงให้ยืมเครื่องใช้ เป็นต้น และยังมีบทบาทในการพัฒนาชุมชนอีกด้วย 3 ด้านการศึกษาบทบาทใน การให้ความรู้แก่พระสงฆ์และประชาชนทั้งภายในและภายนอกวัดการสร้าง โรงเรียนในวัด 4 ด้านการเมืองการปกครองพระสงฆ์มีบทบาทโดยอ้อมต่อ การเมืองการปกครองในเชิงเหนี่ยวยังการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับธรรมวิสุทธิ กสิณ 2540 ได้ศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาสังคมภาคตะวันออกเฉียง พบว่าพระสงฆ์มีบทบาทในการพัฒนาสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกด้าน มากขึ้นทั้งด้านส่งเสริมการศึกษาส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมส่งเสริมการ ปกครองตามระบอบประชาธิปไตยส่งเสริมการประกอบสัมมาชีพและส่งเสริม การรักษาสุขภาพในด้านของตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกันได้แก่พระสังฆา ราชการุณาทองถิ่นและผู้บริหารการศึกษามีที่ศนะที่แตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญบุญศรีพันธ์พิริยะ 2546 ได้ศึกษาบทบาทของพระสงฆ์เกี่ยวกับการส่งเสริม สุขภาพผู้สูงอายุกรณีศึกษาจังหวัดตราดผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มี ความสัมพันธ์กับความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ของพระสงฆ์ได้แก่ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุและในส่วน ปัจจัยที่สัมพันธ์กับบทบาทการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุได้แก่อายุประเภท ของวัดและปัจจัย
๕๓พระมหาสุทนต์ญาณโร๕กล่าวไว้ในงานวิจัยเรื่องการศึกษาองค์ ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ปรากฏในวรรณกรรมพระพุทธศาสนาเรื่อง อานิสสและคัมภีร์ที่ใช้เทศน์ในเทศกาลต่างๆของลำนานาพระพุทธศาสนา เป็นสถาบันทางจิตใจของคนไทยมาตั้งแต่อดีตชาวไทยมีความคิดความเชื่อ ความศรัทธาและความเข้าใจในพระพุทธศาสนาที่แสดงความรู้สึกที่เป็น ความคิดความเชื่อและความรู้เหล่านั้นลงสู่ภาษาเขียนเป็นวรรณกรรมและ ด้วยเหตุแห่งความเชื่อถือศรัทธาใน	ทั้งนี้เป็นเพราะว่าพระพุทธศาสนาเป็นสถาบันทางจิตใจของคนไทยมา ตั้งแต่อดีตชาวไทยมีความคิดความเชื่อความศรัทธาและความเข้าใจใน พระพุทธศาสนาที่แสดงความรู้สึกที่เป็นความคิดความเชื่อและความรู้เหลา นั้นลงสู่ภาษาเขียนเป็นวรรณกรรมและด้วยเหตุแห่งความเชื่อถือศรัทธาใน หลักธรรมคำสอนนั้นจึงเกิดแรงบันดาลใจ 294 วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 กรกฎาคมธันวาคม 2562 ที่จะสรรค์สร้างวรรณกรรมอันมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหลักธรรมความ เป็นมาของพระพุทธศาสนาและวรรณกรรมความรู้ในศาสตร์อื่นๆดังนั้นผล งานวรรณกรรมประเภทนี้จึงเป็นสิ่งที่มีความค่าในฐานะที่ช่วยทำหน้าที่เผยแผ่ พระพุทธศาสนาและช่วยย้าถึงความสำคัญของหลักธรรมคำสอนใน พระพุทธศาสนาให้เด่นชัดรวมทั้งได้นำเสนอเรื่องราวที่เป็นประวัติศาสตร์ ความรู้และภาษาของชนชาติที่ดำรงอยู่ในยุคสมัยนั้นให้ปรากฏชัดยิ่งขึ้น วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนาของไทยโดยส่วนใหญ่จะมีลักษณะการ เขียนการแต่งที่เกิดขึ้นโดยอาศัยเนื้อหาสาระจากพระไตรปิฎกหรือภค ชาดกและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาตลอดจนประวัติบุคคลต่างๆใน อดีตได้แก่พุทธประวัติประวัติพุทธสาวกและผู้ที่เกี่ยวข้องมาเป็นโครงเรื่อง รวมถึงเรื่องราวที่คิดแต่งขึ้นใหม่ให้เป็นเรื่องราวหรือนิทานในศาสนาทั้งด้วย แรงบันดาลใจและความตั้งใจเพื่อสร้างสรรค์ความดีงามให้กับสังคมโดยมี วัตถุประสงค์หลักเพื่อกล่อมเกล่าจิตใจของบุคคลให้ยึดมั่นในความดีงามที่ จะนำตนไปสู่การประพฤติปฏิบัติที่ดีมีความรู้ความเข้าใจต่อสรรพสิ่งอย่างถูก ต้องและนำไปสู่การพัฒนาสังคมในภาพรวมเอกลักษณ์ที่สำคัญของ วรรณกรรมทางพระพุทธศาสนา

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
๖๕ภาพที่๓๑แสดงแผนภูมิขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย๓๔การวิเคราะห์ข้อมูลการแปลผลข้อมูลจะดำเนินการหลังจากหาเก็บรวบรวมข้อมูลมาข้อมูลที่ได้มาจากการบันทึกให้เป็นระเบียบโดยเริ่มจากการถอดเทปที่ได้จากการบันทึกเสียงไว้ซึ่งจะบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไว้ทั้งหมดหลังจากนั้นจึงอ่านเพื่อตรวจสอบข้อมูลที่ยังไม่ชัดเจนหรือครบถ้วนเพื่อที่จะนำไปสัมภาษณ์เพิ่มเติมในการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป๑๓ทำการ	แบบมีส่วนร่วม Participation Observation 55 การบันทึกภาคสนาม Field Notes ผู้วิจัยจะเข้าไปพร้อมกับการสัมภาษณ์และจะบันทึกภายหลังการสัมภาษณ์ในส่วนที่ไม่สามารถบันทึกได้ในขณะสัมภาษณ์หรือสังเกต โดยทำการบันทึกการสัมภาษณ์ในขณะที่ทำการสัมภาษณ์ด้วยเครื่องบันทึกเสียงและทำการถอดการบันทึกภายหลัง 56 การแปลผลข้อมูลรายวันหลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละวันจะนำข้อมูลที่ได้มาบันทึกให้เป็นระเบียบทุกวันบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไว้ทั้งหมดหลังจากนั้นจึงอ่านเพื่อตรวจสอบข้อมูลที่ยังไม่ชัดเจนหรือไม่ครบถ้วนเพื่อที่จะนำไปถามเพิ่มเติมในการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป 57 ทำการตรวจสอบความตรงของข้อมูลก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์ครั้งต่อไปโดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแปลผลรายวันไปสอบถามย้อนกลับเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลได้ยืนยันความถูกต้องของข้อมูล 58 การสิ้นสุดการเก็บรวบรวมข้อมูลพิจารณาจากการได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้แล้วจึงยุติการสัมภาษณ์เมื่อมีความเพียงพอของข้อมูลหรือข้อมูลอิ่มตัว 6 การตรวจสอบข้อมูลการตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า Triangulation ซึ่งตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมนั้นมีความถูกต้องหรือไม่โดยการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลซึ่งประกอบด้วยเวลาสถานที่และบุคคล 7 การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยถอดข้อความจากเทปบันทึกเสียงแบบคำต่อคำนำข้อมูลทั้งจากการสัมภาษณ์และบันทึกภาคสนามมาทำการวิเคราะห์
๗๕๔๔ประวัติความเป็นมาเจ้าพ่อพญาแลความเป็นมาของพระยารักดีชุมพลเดิมชื่อนายแลเป็นชาวนครเวียงจันทน์เคยรับราชการเป็นพี่เลี้ยงราชบุตรในเจ้าอนุวงศ์แห่งอาณาจักรล้านช้างขณะนั้นเป็นประเทศราชของไทยในสมัยรัชกาลที่๒พศ๒๖๐๓นายแลได้อพยพไพร่พลข้ามแม่น้ำโขงมาตั้งบ้านเรือนที่บ้านน้ำขุ่นหนองอีจานอยู่ในเขตอำเภอสูงเนินจังหวัดนครราชสีมาต่อมาได้ย้ายไปตั้งใหม่ที่บ้านโนนน้ำอ้อมบ้านชีลองอยู่ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ	พระยารักดีชุมพล(แล)เป็นเจ้าเมืองชัยภูมิคนแรกชาวเมืองชัยภูมินิยมเรียกขานท่านด้วยความยกย่องนับถือว่าเจ้าพ่อพญาแลประวัติ. พระยารักดีชุมพลเดิมชื่อ"นายแล"เป็นชาวนครเวียงจันทน์เคยรับราชการเป็นพี่เลี้ยงราชบุตรในเจ้าอนุวงศ์แห่งอาณาจักรล้านช้าง(ขณะนั้นเป็นประเทศราชของไทย)ในสมัยรัชกาลที่ 2 พ.ศ. 2360 นายแลได้อพยพไพร่พลข้ามแม่น้ำโขงมาตั้งบ้านเรือนที่บ้านน้ำขุ่นหนองอีจาน(อยู่ในเขตอำเภอสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา)ต่อมาได้ย้ายไปตั้งใหม่ที่บ้านโนนน้ำอ้อมบ้านชีลอง(อยู่ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ)และได้ทำราชการส่งส่วยต่อเจ้าอนุวงศ์เจ้าอนุวงศ์จึงตั้งให้นายแลเป็นที่ขุนรักดีชุมพลนายกองนอกในพ.ศ. 2365 ขุนรักดีชุมพลได้ย้ายชุมชนมาอยู่ที่บ้านหลวงซึ่งอยู่ระหว่างบ้านหนองหลอดกับบ้านหนองปลาเฒ่า(ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิปัจจุบัน)เนื่องจากสถานที่เดิมเริ่มคับแคบไม่พอกับจำนวนพลเมืองที่เพิ่มขึ้นพ.ศ. 2367 ได้ทำการขุดบ่อทองที่บริเวณลำห้วยขาดนอกเขตบ้านหลวงเรียกบ่อทองนั้นว่า"บ่อไขโหล"ขุนรักดีชุมพลจึงได้นำทองในบ่อนี้ไปส่วยแก่เจ้าอนุวงศ์และขอยกฐานะบ้านหลวงขึ้นเป็นเมืองเจ้าอนุวงศ์จึงพระราชทานชื่อเมืองแก่ขุนรักดีชุมพลว่าเมืองชัยภูมิและเลื่อนบรรดาศักดิ์ให้เป็นพระรักดีชุมพลทว่าต่อมาพระรักดีชุมพลได้ขอเอาเมืองชัยภูมิขึ้นตรงต่อเมืองนครราชสีมาและส่งส่วยแก่กรุงเทพมหานครแทนไม่ขึ้นแก่เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์อีกต่อไปเพราะเห็นว่าเวียงจันทน์ก็เป็นประเทศราชขึ้นต่อกรุงเทพมหานครอยู่แล้วพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยจึงทรง
และได้ทำราชการส่งส่วยต่อเจ้าอนุวงศ์เจ้าอนุวงศ์จึงตั้งให้นายแลเป็นที่ขุนรักดีชุมพลนายกองนอกในพศ๒๖๕๓ขุนรักดีชุมพลได้ย้ายชุมชนมาอยู่ที่บ้านหลวงซึ่งอยู่ระหว่างบ้านหนองหลอดกับบ้านหนองปลาเฒ่าในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิปัจจุบันเนื่องจากสถานที่เดิมเริ่มคับแคบไม่พอกับจำนวนพลเมืองที่เพิ่มขึ้นพศ๒๖๗๒ได้ทำการขุดบ่อทองที่บริเวณลำห้วยขาดนอกเขตบ้านหลวงเรียกบ่อทองนั้นว่าบ่อไขโหลขุนรักดี	พระยารักดีชุมพล(แล)เป็นเจ้าเมืองชัยภูมิคนแรกชาวเมืองชัยภูมินิยมเรียกขานท่านด้วยความยกย่องนับถือว่าเจ้าพ่อพญาแลประวัติ. พระยารักดีชุมพลเดิมชื่อ"นายแล"เป็นชาวนครเวียงจันทน์เคยรับราชการเป็นพี่เลี้ยงราชบุตรในเจ้าอนุวงศ์แห่งอาณาจักรล้านช้าง(ขณะนั้นเป็นประเทศราชของไทย)ในสมัยรัชกาลที่ 2 พ.ศ. 2360 นายแลได้อพยพไพร่พลข้ามแม่น้ำโขงมาตั้งบ้านเรือนที่บ้านน้ำขุ่นหนองอีจาน(อยู่ในเขตอำเภอสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา)ต่อมาได้ย้ายไปตั้งใหม่ที่บ้านโนนน้ำอ้อมบ้านชีลอง(อยู่ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ)และได้ทำราชการส่งส่วยต่อเจ้าอนุวงศ์เจ้าอนุวงศ์จึงตั้งให้นายแลเป็นที่ขุนรักดีชุมพลนายกองนอกในพ.ศ. 2365 ขุนรักดีชุมพลได้ย้ายชุมชนมาอยู่ที่บ้านหลวงซึ่งอยู่ระหว่างบ้านหนองหลอดกับบ้านหนองปลาเฒ่า(ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิปัจจุบัน)เนื่องจากสถานที่เดิมเริ่มคับแคบไม่พอกับจำนวนพลเมืองที่เพิ่มขึ้นพ.ศ. 2367 ได้ทำการขุดบ่อทองที่บริเวณลำห้วยขาดนอกเขตบ้านหลวงเรียกบ่อทองนั้นว่า"บ่อไขโหล"ขุนรักดีชุมพลจึงได้นำทองในบ่อนี้ไปส่วยแก่เจ้าอนุวงศ์และขอยกฐานะบ้านหลวงขึ้นเป็นเมืองเจ้าอนุวงศ์จึงพระราชทานชื่อเมืองแก่ขุนรักดีชุมพลว่าเมืองชัยภูมิและเลื่อนบรรดาศักดิ์ให้เป็นพระรักดีชุมพลทว่าต่อมาพระรักดีชุมพลได้ขอเอาเมืองชัยภูมิขึ้นตรงต่อเมืองนครราชสีมาและส่งส่วยแก่กรุงเทพมหานครแทนไม่ขึ้นแก่เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์อีกต่อไปเพราะเห็นว่าเวียงจันทน์ก็เป็นประเทศราชขึ้นต่อกรุงเทพมหานคร

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ชุมพลจึงได้นำทองในบ่อนี้ไปส่วยแก่เจ้าอนุวงศ์และขอยกฐานะบ้านหลวงขึ้นเป็นเมืองเจ้าอนุวงศ์จึงพระราชทานชื่อเมืองแก่ขุนภักดีชุมพลว่าเมืองชัยภูมิและเลื่อนบรรดาศักดิ์ให้เป็นพระภักดีชุมพลทว่าต่อมาพระภักดีชุมพลได้ขอเอาเมืองชัยภูมิขึ้นตรงต่อเมืองนครราชสีมาและส่งส่วยแก่กรุงเทพมหานครแทนไม่ขึ้นแก่เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์อีกต่อไปเพราะเห็นว่าเวียงจันทน์ก็เป็นประเทศราชขึ้นต่อกรุงเทพมหานครอยู่แล้วพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยจึง	พระยาภักดีชุมพล(แล)เป็นเจ้าเมืองชัยภูมิคนแรกชาวเมืองชัยภูมินิยมเรียกขานท่านด้วยความยกย่องนับถือว่าเจ้าพ่อพญาแลประวัติ.พระยาภักดีชุมพลเดิมชื่อ"นายแล"เป็นชาวนครเวียงจันทน์เคยรับราชการเป็นพี่เลี้ยงราชบุตรในเจ้าอนุวงศ์แห่งอาณาจักรล้านช้าง(ขณะนั้นเป็นประเทศราชของไทย)ในสมัยรัชกาลที่ 2 พ.ศ. 2360 นายแลได้อพยพไพร่พลข้ามแม่น้ำโขงมาตั้งบ้านเรือนที่บ้านน้ำขุนหนองฮีจาน(อยู่ในเขตอำเภอสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา)ต่อมาได้ย้ายไปตั้งใหม่ที่บ้านโนนน้ำอ้อมบ้านชีลอง(อยู่ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ)และได้ทำการการส่งส่วยต่อเจ้าอนุวงศ์เจ้าอนุวงศ์จึงตั้งให้นายแลเป็นที่ขุนภักดีชุมพลนายกองนอกในพ.ศ. 2365 ขุนภักดีชุมพลได้ย้ายชุมชนมาอยู่ที่บ้านหลวงซึ่งอยู่ระหว่างบ้านหนองหลอดกับบ้านหนองปลาเฒ่า(ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิปัจจุบัน)เนื่องจากสถานที่เดิมเริ่มคับแคบไม่พอกับจำนวนพลเมืองที่เพิ่มขึ้นพ.ศ. 2367 ได้ทำการขบถต่อที่บริเวณลำห้วยขาดนอกเขตบ้านหลวงเรียกขบถท่อนั้นว่า"บ่อไขโหล"ขุนภักดีชุมพลจึงได้นำทองในบ่อนี้ไปส่วยแก่เจ้าอนุวงศ์และขอยกฐานะบ้านหลวงขึ้นเป็นเมืองเจ้าอนุวงศ์จึงพระราชทานชื่อเมืองแก่ขุนภักดีชุมพลว่าเมืองชัยภูมิและเลื่อนบรรดาศักดิ์ให้เป็นพระภักดีชุมพลทว่าต่อมาพระภักดีชุมพลได้ขอเอาเมืองชัยภูมิขึ้นตรงต่อเมืองนครราชสีมาและส่งส่วยแก่กรุงเทพมหานครแทนไม่ขึ้นแก่เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์อีกต่อไปเพราะเห็นว่าเวียงจันทน์ก็เป็นประเทศราชขึ้นต่อกรุงเทพมหานครอยู่แล้วพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้ยกบ้านหลวงเป็นเมืองชัยภูมิและแต่งตั้งพระภักดีชุมพล(แล)เป็นพระยาภักดี
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้ยกบ้านหลวงเป็นเมืองชัยภูมิและแต่งตั้งพระภักดีชุมพลแลเป็นพระยาภักดีชุมพลแลเจ้าเมืองชัยภูมิคนแรกสร้างความไม่พอใจแก่ทางฝ่ายเวียงจันทน์อย่างมากในสมัยรัชกาลที่๓พศ๒๓๖๙เจ้าอนุวงศ์ก่อการกบฏต่อกรุงเทพเพื่อแยกตัวเป็นเอกราชโดยยกทัพเข้าตีเมืองนครราชสีมาแต่เห็นว่าจะทำการต่อไปได้ไม่ตลอดจึงเผาเมืองนครราชสีมาทิ้งและถอนทัพกลับไปตั้งรับที่เวียงจันทน์ระหว่างทางกองทัพเจ้าอนุวงศ์เกิดความปั่นป่วนจากการลุกฮือของครัวเรือนที่กวาดต้อนไปเวียงจันทน์ขณะพักทัพอยู่ที่ทุ่งสำริดพระยาภักดีชุมพล(แล)ได้ยกทัพไปสมทบกับคุณหญิงโมและครัวเรือนชาวเมืองนครราชสีมาทำการตีกระหนาบกองทัพของเจ้าอนุวงศ์จนแตกพ่ายเจ้าอนุวงศ์เกิดความแค้นที่พระยาภักดีชุมพลไม่ยอมให้ความร่วมมือกับฝ่ายลาวข้ายังยกทัพมาช่วยฝ่ายไทยตีกระหนาบทัพลาวอีกด้วยจึงย้อนกลับมาเมืองชัยภูมิจับตัวพระยาภักดีชุมพล(แล)ให้เจ้าราชวงศ์(เจ้าสุทธีสารณน่าน)จับประหารชีวิตที่บริเวณใต้ต้นมะขามใกล้หนองปลาเฒ่าการเสียชีวิตของพระยาภักดีชุมพล(แล)ในครั้งนั้นเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ชาวเมืองชัยภูมิจดจำตลอดมาและระลึกถึงว่าเป็นวีรกรรมครั้งสำคัญของท่านต่อมาชาวเมืองชัยภูมิจึงเรียกขานท่านด้วยความเคารพว่า"เจ้าพ่อพญาแล"และได้มีการสร้างศาลไวัดรงสถานที่ที่พระยาภักดีชุมพล(แล)ถูกประหารชีวิตที่บ้านหนองปลาเฒ่าอำเภอเมืองจังหวัดชัยภูมิริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 225 (ชัยภูมิ-บ้านเขว้า)ต่อมาในพ.ศ. 2511 ทางราชการได้สร้างศาลขึ้นใหม่ให้ชื่อว่า"ศาลพระยาภักดีชุมพล(แล)"และจัดให้มีงานสักการะเจ้าพ่อพญาแลทุกปีโดยเริ่มจากวันพุธ	เป็นเมืองชัยภูมิและแต่งตั้งพระภักดีชุมพล(แล)เป็นพระยาภักดีชุมพล(แล)เจ้าเมืองชัยภูมิคนแรกสร้างความไม่พอใจแก่ทางฝ่ายเวียงจันทน์อย่างมากในสมัยรัชกาลที่ 3 พ.ศ. 2369 เจ้าอนุวงศ์ก่อการกบฏต่อกรุงเทพเพื่อแยกตัวเป็นเอกราชโดยยกทัพเข้าตีเมืองนครราชสีมาแต่เห็นว่าจะทำการต่อไปได้ไม่ตลอดจึงเผาเมืองนครราชสีมาทิ้งและถอนทัพกลับไปตั้งรับที่เวียงจันทน์ระหว่างทางกองทัพเจ้าอนุวงศ์เกิดความปั่นป่วนจากการลุกฮือของครัวเรือนที่กวาดต้อนไปเวียงจันทน์ขณะพักทัพอยู่ที่ทุ่งสำริดพระยาภักดีชุมพล(แล)ได้ยกทัพไปสมทบกับคุณหญิงโมและครัวเรือนชาวเมืองนครราชสีมาทำการตีกระหนาบกองทัพของเจ้าอนุวงศ์จนแตกพ่ายเจ้าอนุวงศ์เกิดความแค้นที่พระยาภักดีชุมพลไม่ยอมให้ความร่วมมือกับฝ่ายลาวข้ายังยกทัพมาช่วยฝ่ายไทยตีกระหนาบทัพลาวอีกด้วยจึงย้อนกลับมาเมืองชัยภูมิจับตัวพระยาภักดีชุมพล(แล)ให้เจ้าราชวงศ์(เจ้าสุทธีสารณน่าน)จับประหารชีวิตที่บริเวณใต้ต้นมะขามใกล้หนองปลาเฒ่าการเสียชีวิตของพระยาภักดีชุมพล(แล)ในครั้งนั้นเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ชาวเมืองชัยภูมิจดจำตลอดมาและระลึกถึงว่าเป็นวีรกรรมครั้งสำคัญของท่านต่อมาชาวเมืองชัยภูมิจึงเรียกขานท่านด้วยความเคารพว่า"เจ้าพ่อพญาแล"และได้มีการสร้างศาลไวัดรงสถานที่ที่พระยาภักดีชุมพล(แล)ถูกประหารชีวิตที่บ้านหนองปลาเฒ่าอำเภอเมืองจังหวัดชัยภูมิริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 225 (ชัยภูมิ-บ้านเขว้า)ต่อมาในพ.ศ. 2511 ทางราชการได้สร้างศาลขึ้นใหม่ให้ชื่อว่า"ศาลพระยาภักดีชุมพล(แล)"และจัดให้มีงานสักการะเจ้าพ่อพญาแลทุกปีโดยเริ่มจากวันพุธ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
บ้นป่วนจากการลุกฮือของครัวเรือนที่กวาดต้อนไปเรียงจันทน์ขณะพักพิงอยู่ที่ทุ่งสำริดพระยาภักดีชุมพลแลได้ยกทัพไปสมทบกับคุณหญิงโมและครัวเรือนชาวเมืองนครราชสีมาทำการตีกระหนาบกองทัพของเจ้าอนุวงศ์จนแตกพ่ายเจ้าอนุวงศ์เกิดความแค้นที่พระยาภักดีชุมพลไม่ยอมให้ความร่วมมือกับฝ่ายลาวข้ายังยกทัพมาช่วยฝ่ายไทยตีกระหนาบทัพลาวอีกด้วยจึงย้อนกลับมาเมืองชัยภูมิจับตัวพระยาภักดีชุมพลแลให้เจ้าราชวงศ์เจ้าสุทธีสารณ	กรุณาโปรดเกล้าฯให้ยกบ้านหลวงเป็นเมืองชัยภูมิและแต่งตั้งพระภักดีชุมพล(แล)เป็นพระยาภักดีชุมพล(แล)เจ้าเมืองชัยภูมิคนแรกสร้างความไม่พอใจแก่ทางฝ่ายเวียงจันทน์อย่างมากในสมัยรัชกาลที่ 3 พ.ศ. 2369 เจ้าอนุวงศ์ก่อการกบฏต่อกรุงเทพเพื่อแยกตัวเป็นเอกราชโดยยกทัพเข้าตีเมืองนครราชสีมาแต่เห็นว่าจะทำการต่อไปได้ไม่ตลอดจึงเผาเมืองนครราชสีมาทิ้งและถอนทัพกลับไปตั้งรับที่เวียงจันทน์ระหว่างทางกองทัพเจ้าอนุวงศ์เกิดความปั่นป่วนจากการลุกฮือของครัวเรือนที่กวาดต้อนไปเรียงจันทน์ขณะพักพิงอยู่ที่ทุ่งสำริดพระยาภักดีชุมพล(แล)ได้ยกทัพไปสมทบกับคุณหญิงโมและครัวเรือนชาวเมืองนครราชสีมาทำการตีกระหนาบกองทัพของเจ้าอนุวงศ์จนแตกพ่ายเจ้าอนุวงศ์เกิดความแค้นที่พระยาภักดีชุมพลไม่ยอมให้ความร่วมมือกับฝ่ายลาวข้ายังยกทัพมาช่วยฝ่ายไทยตีกระหนาบทัพลาวอีกด้วยจึงย้อนกลับมาเมืองชัยภูมิจับตัวพระยาภักดีชุมพล(แล)ให้เจ้าราชวงศ์(เจ้าสุทธีสารณ)จับประหารชีวิตที่บริเวณใต้ต้นมะขามใกล้หนองปลาเฒ่าการเสียชีวิตของพระยาภักดีชุมพล(แล)ในครั้งนั้นเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ชาวเมืองชัยภูมิจดจำตลอดมาและระลึกถึงว่าเป็นวีรกรรมครั้งสำคัญของท่านต่อมาชาวเมืองชัยภูมิจึงเรียกขานท่านด้วยความเคารพว่า"เจ้าพ่อพญาแล"และได้มีการสร้างศาลไว้ตรงสถานที่ที่พระยาภักดีชุมพล(แล)ถูกประหารชีวิตที่บ้านหนองปลาเฒ่าอำเภอเมืองจังหวัดชัยภูมิริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 225 (ชัยภูมิ-บ้านเขว้า)ต่อมาในพ.ศ. 2511 ทางราชการได้สร้างศาลขึ้นใหม่ให้ชื่อว่า"ศาลพระยาภักดีชุมพล
นานจับประหารชีวิตที่บริเวณใต้ต้นมะขามใกล้หนองปลาเฒ่าการเสียชีวิตของพระยาภักดีชุมพลแลในครั้งนั้นเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ชาวเมืองชัยภูมิจดจำตลอดมาและระลึกถึงว่าเป็นวีรกรรมครั้งสำคัญของท่านต่อมาชาวเมืองชัยภูมิจึงเรียกขานท่านตลอด๒๕๕๗	เจ้าอนุวงศ์เกิดความปั่นป่วนจากการลุกฮือของครัวเรือนที่กวาดต้อนไปเรียงจันทน์ขณะพักพิงอยู่ที่ทุ่งสำริดพระยาภักดีชุมพล(แล)ได้ยกทัพไปสมทบกับคุณหญิงโมและครัวเรือนชาวเมืองนครราชสีมาทำการตีกระหนาบกองทัพของเจ้าอนุวงศ์จนแตกพ่ายเจ้าอนุวงศ์เกิดความแค้นที่พระยาภักดีชุมพลไม่ยอมให้ความร่วมมือกับฝ่ายลาวข้ายังยกทัพมาช่วยฝ่ายไทยตีกระหนาบทัพลาวอีกด้วยจึงย้อนกลับมาเมืองชัยภูมิจับตัวพระยาภักดีชุมพล(แล)ให้เจ้าราชวงศ์(เจ้าสุทธีสารณ)จับประหารชีวิตที่บริเวณใต้ต้นมะขามใกล้หนองปลาเฒ่าการเสียชีวิตของพระยาภักดีชุมพล(แล)ในครั้งนั้นเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ชาวเมืองชัยภูมิจดจำตลอดมาและระลึกถึงว่าเป็นวีรกรรมครั้งสำคัญของท่านต่อมาชาวเมืองชัยภูมิจึงเรียกขานท่านด้วยความเคารพว่า"เจ้าพ่อพญาแล"และได้มีการสร้างศาลไว้ตรงสถานที่ที่พระยาภักดีชุมพล(แล)ถูกประหารชีวิตที่บ้านหนองปลาเฒ่าอำเภอเมืองจังหวัดชัยภูมิริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 225 (ชัยภูมิ-บ้านเขว้า
๗๖ด้วยความเคารพว่าเจ้าพ่อพญาแลและได้มีการสร้างศาลไว้ตรงสถานที่ที่พระยาภักดีชุมพลแลถูกประหารชีวิตที่บ้านหนองปลาเฒ่าอำเภอเมืองจังหวัดชัยภูมิริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข๒๒๕ชัยภูมิบ้านเขว้าต่อมาในพศ๒๕๑๑ทางราชการได้สร้างศาลขึ้นใหม่ให้ชื่อว่าศาลพระยาภักดีชุมพลแลและจัดให้มีงานสักการะเจ้าพ่อพญาแลทุกปีโดยเริ่มจากวันพระแรกของเดือน๖เป็นเวลา๗วันเรียกว่างานเทศกาลบุญเดือนหกระลึกถึงความดีของ	พระกรุณาโปรดเกล้าฯให้ยกบ้านหลวงเป็นเมืองชัยภูมิและแต่งตั้งพระภักดีชุมพล(แล)เป็นพระยาภักดีชุมพล(แล)เจ้าเมืองชัยภูมิคนแรกสร้างความไม่พอใจแก่ทางฝ่ายเวียงจันทน์อย่างมากในสมัยรัชกาลที่ 3 พ.ศ. 2369 เจ้าอนุวงศ์ก่อการกบฏต่อกรุงเทพเพื่อแยกตัวเป็นเอกราชโดยยกทัพเข้าตีเมืองนครราชสีมาแต่เห็นว่าจะทำการต่อไปได้ไม่ตลอดจึงเผาเมืองนครราชสีมาทิ้งและถอนทัพกลับไปตั้งรับที่เวียงจันทน์ระหว่างทางกองทัพเจ้าอนุวงศ์เกิดความปั่นป่วนจากการลุกฮือของครัวเรือนที่กวาดต้อนไปเรียงจันทน์ขณะพักพิงอยู่ที่ทุ่งสำริดพระยาภักดีชุมพล(แล)ได้ยกทัพไปสมทบกับคุณหญิงโมและครัวเรือนชาวเมืองนครราชสีมาทำการตีกระหนาบกองทัพของเจ้าอนุวงศ์จนแตกพ่ายเจ้าอนุวงศ์เกิดความแค้นที่พระยาภักดีชุมพลไม่ยอมให้ความร่วมมือกับฝ่ายลาวข้ายังยกทัพมาช่วยฝ่ายไทยตีกระหนาบทัพลาวอีกด้วยจึงย้อนกลับมาเมืองชัยภูมิจับตัวพระยาภักดีชุมพล(แล)ให้เจ้าราชวงศ์(เจ้าสุทธีสารณ)จับประหารชีวิตที่บริเวณใต้ต้นมะขามใกล้หนองปลาเฒ่าการเสียชีวิตของพระยาภักดีชุมพล(แล)ในครั้งนั้นเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ชาวเมืองชัยภูมิจดจำตลอดมาและระลึกถึงว่าเป็นวีรกรรมครั้งสำคัญของท่านต่อมาชาวเมืองชัยภูมิจึงเรียกขานท่านด้วยความเคารพว่า"เจ้าพ่อพญาแล"และได้มีการสร้างศาลไว้ตรงสถานที่ที่พระยาภักดีชุมพล(แล)ถูกประหารชีวิตที่บ้านหนองปลาเฒ่าอำเภอเมืองจังหวัดชัยภูมิริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 225 (ชัยภูมิ-บ้านเขว้า)ต่อมาในพ.ศ. 2511 ทางราชการได้สร้างศาลขึ้นใหม่ให้ชื่อว่า"ศาลพระยา

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
บริบทของจิตใจและให้ความสำคัญต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คนเคารพนับถืออย่างสูงสุด๓๖ใบเสมาวัดกุดโง้งพบว่าใบเสมาหินได้แสดงคุณค่าทางด้านศิลปกรรมเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของชุมชนชาวชัยภูมิเป็นผลงานทางภูมิปัญญาทางเชิงช่างชั้นสูงทั้งในการแกะสลักภาพสื่อความหมายและวัฒนธรรมทางภาษาที่ถ่ายทอดอักษรที่บ่งบอกถึงยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของชาติได้เป็นสังคมที่รุ่งเรืองทางวัฒนธรรมทางด้านศิลปะประเพณีที่ถ่ายทอดมาจากความเชื่อและความ	แสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรมทางสังคมในยุคสมัยนั้นที่มีความคาดหวังต่อชนชั้นสามัญที่ร่วมกิจกรรมการบุญถึงผลตอบแทนที่จะได้รับวารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์ปีที่ 7 ฉบับที่ 4 ประจำเดือนตุลาคมธันวาคม 2563 41 กลับคืนมาซึ่งอาจจะเป็นไปในรูปของความไว้วางใจความเชื่อมั่นหรือความจงรักภักดีและสิ่งที่ใช้ทาบุญก็มีน้อยที่ส่งผลระหว่างผู้ให้กับผู้รับเชื่อมโยงผ่านวัตถุสิ่งของสถานที่หรือปูชนียวัตถุปูชนียสถานที่เป็นงานศิลปกรรมอย่างพระพุทธรูปพระพิมพ์เสมาธรรมจักรสลูเปเจดีย์ที่เป็นสื่อกลางระหว่างผู้ถือถวายผู้ทาบุญกับผู้รับหรือผู้เข้าร่วมพิธีกรรมการบุญเป็นการแลกเปลี่ยนทางสังคมด้วยความพึงพอใจทั้งสองฝ่ายมีศรัทธาเป็นปัจจัยประกอบสำคัญหวังผลในด้านรูปธรรมทางวัตถุและนามธรรมทางด้านจิตวิญญาณเปรียญต่อภระติง 2560 381 ใบเสมาได้แสดงคุณค่าทางด้านศิลปกรรมเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของชุมชนชาวจังหวัดกาฬสินธุ์เป็นผลงานทางภูมิปัญญาเชิงช่างชั้นสูงทั้งในการแกะสลักภาพสื่อความหมายและวัฒนธรรมทางภาษาที่ถ่ายทอดอักษรบ่งบอกถึงยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของชาติได้เป็นสังคมที่รุ่งเรืองทางวัฒนธรรมด้านศิลปะประเพณีที่ถ่ายทอดมาจากความเชื่อความศรัทธาพระพุทธศาสนาและใช้เป็นหลักในการกำหนดขอบเขตของสงฆ์ทั้งนี้เพราะใบเสมาที่พบส่วนใหญ่เป็นของที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาในสมัยทวารวดีและลพบุรีแต่ในขณะเดียวกันก็มีความเห็นแย้งในเรื่องของการใช้เสมาเป็นหลักในการกำหนดเขตของสงฆ์ว่าเป็นเพียงหน้าที่ประการหนึ่งเท่านั้นจากผลการศึกษาของพิริยะไกรฤกษ์ยังได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับลักษณะการปักและหน้าที่
๙๐ที่หาจิตใจให้มีความยิ้มแย้มแจ่มใสเบิกบานจิตใจหรือให้ได้รับความสงบเยือกเย็นเป็นสุขได้บ้างมีแต่อารมณ์ที่เป็นข้าศึกต่อจิตใจเป็นส่วนมากเพราะฉะนั้นจึงต้องพัฒนาจิตใจเพื่อกำจัดสิ่งเหล่านี้ออกให้จิตได้รับความสงบเยือกเย็นและสิ่งที่จะนำมาแก้ไขหรือชักพอกสิ่งเหล่านี้ออกนอกจากธรรมแล้วไม่มีที่นอกจากธรรมแล้วก็มีแต่เครื่องช่วยส่งเสริมให้จิตใจมีความรุ่มร้อนรุนแรงมากขึ้นซึ่งเป็นสิ่งที่เราไม่ต้องการเลย	ด้านวัตถุนั้นอยู่ที่ไหนก็สามารถพัฒนาได้แม้ในบ้านเรือนก็ต้องแก้ไขซ่อมแซมตัดแปลงปลูกสร้างขึ้นมาสิ่งที่ไม่ดีสามารถดัดแปลงซ่อมแซมกันได้เพื่อความมั่นคงและสวยงามและให้มีความสง่างามยิ่งขึ้นเหมาะสมกับที่ว่าพัฒนาวัตถุให้เป็นสิ่งที่น่าดูน่าชมและมั่นคงการไปมาหาสู่สะดวกสบายในขณะเดียวกันจึงควรพัฒนาจิตใจไปด้วยคือจิตใจควรได้รับการพัฒนาด้วยศีลด้วยธรรมอันดีงามจิตใจจะได้ฉลาดในทางดีรู้จักยับยั้งจิตใจตัวเองในสิ่งที่ควรทำหรือไม่ควรความรู้ไม่มีธรรมเคลือบแฝงมักพาตัวไหลลงทางต่ำจิตใจจึงเป็นสิ่งที่ควรได้รับพัฒนา ก่อนสิ่งอื่นเพราะฉะนั้นจึงต้องพัฒนาจิตใจเพื่อกำจัดสิ่งเหล่านี้ออกให้จิตได้รับความสงบเยือกเย็นและสิ่งที่สามารถแก้ไขหรือชักพอกได้นอกจากธรรมะแล้วก็ไม่มีก็แต่เครื่องช่วยส่งเสริมให้จิตใจมีความรุ่มร้อนรุนแรงมากขึ้นซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกคนไม่ต้องการให้เรื่องเหล่านั้นเกิดขึ้นกายที่แสดงออกแต่ละอย่างๆออกไปจากใจถ้าใจไม่ได้รับการอบรมแล้วการแสดงออกทางด้านการประพฤติจะไม่ต้องตาจะเป็นการกระทบกระเทือนทั้งตนและผู้อื่นเกิดความเสียหายทั้งตนและผู้อื่นด้วยกายวาจาใจย่อมนำความไม่ดีเข้าสู่ตนเองผลเสียต่างๆย่อมตามมาดังนั้นการกำจัดสิ่งที่ไม่ดีต้องกำจัดด้วยธรรมถ้าเห็นแก่ธรรมการเห็นแก่ตัวย่อมค่อยเบาบางจางไปการเห็นแก่ธรรมเป็นความถูกต้องดังามสิ่งไหนสมควรหรือไม่สมควรจิตคิดอ่านไตร่ตรองและพิจารณาว่าสิ่งไหนสมควรคิดสมควรพูดสมควรกระทำศีลธรรมปัญญาธรรม 84 Vol8 No7 July 2021 ปีที่ 8 ฉบับที่ 7 เดือนกรกฎาคม 2564 เป็นสิ่ง

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
สร้างความเจริญอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์อย่างสูงสุดตั้ง พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันขออัญ เชิญมาที่นี้การใช้หลักวิชาและความศรัทธาเริ่มสร้างงานที่อาจดูไม่ใหญ่โต นักแต่ประสิทธิภาพสูงและอำนวยประโยชน์โดยตรงได้มากโดยการนำเอา ทรัพยากรตามธรรมชาติความรู้ความสามารถตลอดจนแรงงานของคนส่วน ใหญ่ให้ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยและให้เกิดความเสียหายหรือสูญเสียไปเล็กน้อย ที่สุดการสร้างความเจริญในลักษณะนี้	พระบรมราโชวาทปี 2520 ตุลาคมพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทาน ปริญญาบัตรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ลาดกระบังวันอังคารที่๑๘ตุลาคม๒๕๒๐ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้มามอบ ปริญญาบัตรของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าอีกวาระหนึ่งและได้ทราบ จากรายงานของสถาบันว่ากิจการทุกอย่างดำเนินก้าวหน้ามาด้วยดีได้รับการ สนับสนุนอย่างกว้างขวางน่าพอใจขอแสดงความชื่นชมกับผู้ที่ได้รับเกียรติ และความสำเร็จทุกคนเป็นที่น่าเชื่อได้ว่าท่านทั้งหลายที่รับปริญญาแล้ว กำลังมีความปรารถนาที่จะได้นำเอาวิชาความรู้ซึ่งได้ศึกษาและฝึกหัดมา เป็นอย่างดีไปปฏิบัติพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วเพื่อความ เจริญและความมั่นคงของชาติบ้านเมืองเมื่อพูดถึงการสร้างความสำเร็จ ก้าวหน้าของบ้านเมืองมักจะคิดถึงงานที่ใหญ่โตมากเช่นการสร้าง อุตสาหกรรมขนาดใหญ่เป็นต้นสำหรับประเทศของเราข้าพเจ้าใคร่ขอให้ วิชาการและปฏิบัติการทางเทคโนโลยีหันมาพิจารณาถึงการสร้างสรรค์อีก แบบหนึ่งด้วยคือการให้หลักวิชาและความริเริ่มสร้างงานที่อาจดูไม่ใหญ่โต นักแต่มีประสิทธิภาพสูงและอำนวยประโยชน์โดยตรงได้มากโดยนำเอา ทรัพยากรตามธรรมชาติความรู้ความสามารถตลอดจนแรงงานของคนส่วนใหญ่ ให้ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยและให้เกิดความเสียหายหรือความสูญเสียไปเล็กน้อยที่สุด การสร้างความเจริญในลักษณะนี้จะช่วยส่งเสริมความเจริญของกิจการ ส่วนรวมได้แน่นอนเมื่อเราค่อยๆสร้างความเจริญมั่นคงให้เพิ่มทวีขึ้นแก่ทุก คนในชาติได้จริงๆแล้วความเจริญยิ่งใหญ่ที่ปรารถนาปรารถนาก็จะเกิดตามมา เองในไม่ช้านักขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคน
าติหลวงปู่หลักค้ายอมคุ้มครองให้ปลอดภัยจากอันตรายทั้ง ปวง๔๓๒บทบาทพระราชชัยสิทธิสุนทรในการพัฒนาชุมชน๔๓๒บทบาท การพัฒนาจิตใจบทบาทหลักของพระสงฆ์คือการให้การศึกษาแก่ ประชาชนโดยเฉพาะในด้านการดำรงชีวิตที่ดีงามชีวิตที่ประเสริฐตามหลัก การพระพุทธศาสนาเรียกว่าบทบาทของครูแม่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ เจ้าก็ได้รับการยกย่องจากบุคคลทั่วไปว่าเป็นพระบรมครูทำหน้าที่ฝึกเทวดา และมนุษย์ได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่าเพราะพระองค์ฝึกคน	ที่จะต้องกระทำเพื่อประโยชน์สุขของมวลชนซึ่งพระพุทธเจ้าได้ทรงประกาศ หลักการนี้แก่พระสงฆ์รุ่นแรกนับแต่ประกาศพระศาสนาว่าให้พระสงฆ์ทั้ง หลายจงลาริกไปเพื่อประโยชน์สุขของชนหมู่มากเพื่ออนุเคราะห์ชาวโลก เพื่อประโยชน์เกื้อกูลและความสุขแก่ปวงเทพและมนุษย์ทั้งหลายพระรา ชมรมนี้ประยุตต์ยุคใด 2523 10 ส่วนพระองค์ก็ทรงบำเพ็ญพุทธจริยาเป็น แบบอย่างเพื่อประโยชน์สุขแก่ผู้อื่นอย่างแท้จริงจะเห็นได้จากหลังจากที่ทรง ตรัสรู้สำเร็จพุทธภาวะแล้วก็ทรงหวนกลับไปสอนประชาชนให้รู้จักหลักธรรม ทรงเกี่ยวข้องกับชนชั้นทุกชนชั้นตั้งแต่พระมหากษัตริย์ลงไปเพื่อให้คน เหล่านั้นพ้นทุกข์และประสบความสุขอย่างแท้จริงแม้จะปรินิพพานไปแล้ว ทั้งนี้เพราะคำสอนทั้งฝ่ายธรรมและวินัยได้กำหนดให้ชีวิตของพระสงฆ์ ผูกพันกับสังคมของชาวบ้านโดยพื้นฐานพระสงฆ์ได้ปฏิบัติตามหลักธรรม วินัยเพื่อประโยชน์แก่สังคมเรื่อยมานับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันบทบาทหลัก ของพระสงฆ์คือการให้การศึกษาแก่ประชาชนโดยเฉพาะในด้านการดำรง ชีวิตที่ดีงามชีวิตที่ประเสริฐตามหลักการทางพระพุทธศาสนาเรียกว่า บทบาทของครูแม่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ได้รับการยกย่องจาก บุคคลทั่วไปว่าเป็นพระบรมครูทำหน้าที่ฝึกเทวดาและมนุษย์ได้อย่างไม่มีใคร ยิ่งกว่าเพราะพระองค์ฝึกคนธรรมดาให้กลายเป็นคนดีก็กลายเป็นคน กลายเป็นคนประเสริฐในระดับสูงสุดดังนั้นบทบาทของพระสงฆ์ในฐานะครู เป็นบทบาทถาวรตลอดมาตั้งแต่สมัยพุทธกาลถึงปัจจุบันอีกบทบาทหนึ่งคือ บทบาทในการให้คำปรึกษาเป็นเรื่องสำคัญของคนในสังคมโดยทั่วไปมัก จะตัดสินใจทำการสิ่งใดได้ยากไม่กล้าเกิดความกล้าจะนั้น

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ธรรมดาให้เป็นคนดีก็กลายเป็นคนประเสริฐหรือเรียนในระดับสูงสุดตั้งนั้นบทบาทของพระสงฆ์ในฐานะครูเป็นบทบาทถาวรตลอดมาตั้งแต่สมัยพุทธกาลจนถึงปัจจุบันอีกบทบาทหนึ่งก็คือการให้คำปรึกษาเป็นเรื่องสำคัญคนในสังคมยุคหลังโดยทั่วไปมักจะตัดสินใจทำการสิ่งใดได้ยากไม่กล้าเกิดความกลัวฉะนั้นพระสงฆ์จึงต้องทำหน้าที่ช่วยในการตัดสินใจให้คำปรึกษาแก่ประชาชนอันเป็นการแสดงออกถึงบทบาทของความเป็นผู้นำด้านภูมิปัญญา	และมนุษย์ได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่าเพราะพระองค์ฝึกคนธรรมดาให้กลายเป็นคนดีก็กลายเป็นคนประเสริฐในระดับสูงสุดตั้งนั้นบทบาทของพระสงฆ์ในฐานะครูเป็นบทบาทถาวรตลอดมาตั้งแต่สมัยพุทธกาลจนถึงปัจจุบันอีกบทบาทหนึ่งคือบทบาทในการให้คำปรึกษาเป็นเรื่องสำคัญของคนในสังคมโดยทั่วไปมักจะตัดสินใจทำการสิ่งใดได้ยากไม่กล้าเกิดความกลัวฉะนั้นพระสงฆ์จึงต้องทำหน้าที่ช่วยในการตัดสินใจแก่ประชาชนอันแสดงถึงบทบาทความเป็นผู้นำด้านภูมิปัญญาพระสุริยาญาณ 2541 38 ในอดีตพระสงฆ์ได้บันทึกหลักธรรมในพระไตรปิฎกสรรพวิชาต่างๆอันเป็นประโยชน์ไว้ในคัมภีร์โบราณเป็นจำนวนมากในเมืองน่านปรากฏคัมภีร์ที่มีอายุมากกว่า 500 ปีเป็นภาษาสันสกฤตเมืองน่านซึ่งมีรากฐานภาษาจากภาษาเทวนาครีและภาษาบาลีเป็นจำนวนมากถือว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างยิ่งจากการศึกษาค้นคว้าดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนาและต่อโลกเป็นอย่างยิ่งโดยสรุปพระพุทธศาสนามีหลักคำสอนสำคัญเพื่อมุ่งพัฒนาบุคคลให้มีความรู้พระสงฆ์เป็นธรรมทายาทของพระพุทธเจ้าพระสงฆ์ได้แสดงบทบาทหน้าที่ของตามคำสอนได้แก่การเป็นผู้ปฏิบัติธรรมตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าเพื่อให้บรรลุพ้นทุกข์และสั่งสอนคนทั่วไปให้พ้นทุกข์ตามหน้าที่การเทศนาสั่งสอนธรรมอันเป็นการเผยแผ่และสืบทอดต่อพระศาสนาเป็นหน้าที่โดยตรงของพระสงฆ์ในการเป็นผู้สืบทอดพระพุทธศาสนาพระสงฆ์มีบทบาทที่สำคัญต่อสังคมไทยมากทำให้ส่งเสริมบทบาทของพระสงฆ์ได้มากยิ่งขึ้นและเป็นหลักฐานสำคัญ
ปัญหาเหล่านี้พระสงฆ์จะมีความเข้าใจและสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีสามารถมีส่วนช่วยในด้านการศึกษาของชาติให้การศึกษาแก่คนยากจนพระสงฆ์ทำหน้าที่เป็นครูสอนเป็นศูนย์กลางของศึกษาชุมชนเป็นต้นและพระสงฆ์เป็นองค์ประกอบหลักของสถาบันพระพุทธศาสนาเพราะเป็นผู้ทำให้เกิดความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงเป็นผู้ที่ทำให้พระพุทธศาสนายังคงดำรงสืบสืกลงในสังคมจนเป็นสถาบันสำคัญหนึ่งของสังคมเมื่อศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบของความเป็นสถาบันทางศาสนา	know themselves , know the problem , know how to reduce evil , know self-reliance in order to live happily and lead to unity among the groups causing stability at the sub-district level . If every district can be stable , it would eventually lead to national security . Keywords : Role ; Monks ; Community Development บทบาทจากอดีตลักษณะสังคมหรือชุมชนชนบทมีการเป็นอยู่หรือวิถีชีวิตแบบพึ่งพาอาศัยกันอยู่แบบพึ่งพาอาศัยกันช่วยเหลือเกื้อกูลกันมีความรักความเป็นสามัคคีกันเป็นสังคมหรือชุมชนที่น่ายกย่องแต่ปัจจุบันกลับได้เปลี่ยนแปลงเป็นสังคมเมืองเห็นแก่ตัวขาดความเห็นอกเห็นใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันพระพุทธศาสนาเป็นสถาบันที่สำคัญที่สุดสถาบันหนึ่งในการให้ความช่วยเหลือต่อสังคมไทยตลอดมาโดยมีส่วนช่วยในการกล่อมเกล่าจิตใจและลักษณะนิสัยของคนไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันพระสงฆ์จึงเป็นองค์ประกอบหลักของสถาบันพระพุทธศาสนาเพราะเป็นผู้ทำให้เกิดความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงเป็นผู้ที่ทำให้พระพุทธศาสนายังคงดำรงสืบสืกลงในสังคมจนเป็นสถาบันสำคัญหนึ่งของสังคมเมื่อศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบของความเป็นสถาบันทางศาสนาองค์ประกอบที่มีความสำคัญยิ่งคือวารสารพุทธนวัตกรรมและการจัดการ Journal of Buddhist Innovation and Management 239 วัดและพระสงฆ์มีอิทธิพลและบทบาทต่อวิถีชีวิตของประชาชนมากเพราะวัดและพระสงฆ์เป็นศูนย์รวมจิตใจศีลธรรมและพฤติกรรมต่างๆ(พระมหาพรหมมุนี, 2560)ปัจจุบันการพัฒนาชุมชนในทางโลกพัฒนาเจริญก้าวหน้าไปไกลมากแล้วโดยเน้นไปเรื่องของการพัฒนาวัตถุเป็นหลัก

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

ศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาตั้งอยู่ในสัมมาปฏิบัติเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติต้องการเผยแผ่ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ได้กำหนดหน้าที่ของวัดต่างๆ เจ้าคณะตำบลคณะสงฆ์อำเภอคณะสงฆ์จังหวัดชัยภูมิเพื่อการพัฒนาจิตใจของสาธุชนทั้งหลาย ดังนั้นอบรมภิกษุสามเณรให้มีสมณะสัญญาและอบรมในเรื่องจรรยา มารยาทตลอดถึงการปฏิบัติเกี่ยวกับพิธีหรือแบบอย่างต่างๆ ๒ อบรมการทาวัดรสวมตให้เป็นที่ไปโดยมีระเบียบเรียบร้อย ๓ หาอุบายวิธีให้ไต่ยืนไต่ฟัง โอวาทคำสั่งสอนหรือแนะนำที่เป็นประโยชน์ ๔ แนะนำสั่งสอนธรรมประชาชนให้เข้าใจศาสนาพิธีและการปฏิบัติ ๕ เทศนาสั่งสอนประชาชนให้ตั้งอยู่ในศีลธรรมและให้ไต่ยืนไต่ฟังเรื่องเกี่ยวกับพระศาสนาโดยถูกต้อง ๖ หาอุบายวิธีสักระหว่างสังฆกรรมปฏิบัติให้เกิดขึ้นหรือบาปผิดที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดไปโดยที่ขอบ ๗ ขวนขวายเพื่อให้ศิษย์วัดมีความรู้ในเรื่องพระศาสนาและอบรมในทางศีลธรรมมีการไหว้พระสวดมนต์เป็นต้น ๘ ขวนขวายจัดตั้งห้องสมุดเพื่อ

โอวาทคำสั่งสอนหรือแนะนำที่เป็นประโยชน์ ๕ แนะนำสั่งสอนอบรมประชาชนให้เข้าใจในศาสนาพิธีและการปฏิบัติ ๕ เทศนาสั่งสอนประชาชนให้ตั้งอยู่ในศีลธรรมและให้ไต่ยืนไต่ฟังเรื่องเกี่ยวกับพระศาสนาโดยถูกต้อง ๖ หาอุบายวิธีสักระหว่างสังฆกรรมปฏิบัติให้เกิดขึ้นหรือบาปผิดที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดไปโดยที่ขอบ ๗ ขวนขวายเพื่อให้ศิษย์วัดมีความรู้ในเรื่องพระศาสนาและอบรมในทางศีลธรรมมีการไหว้พระสวดมนต์เป็นต้น ๘ ขวนขวายจัดตั้งห้องสมุดเพื่อ

ประโยชน์แก่การศึกษาธรรมบาลีหรือเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนหรือ ขวนขวายจัดหาหนังสือที่เกี่ยวกับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการไหว้พระสวดมนต์เป็นต้น ๙ ขวนขวายจัดหาเครื่องอุปกรณ์ในการเรียนภาษาไทยบางประเภทสำหรับชั้นประถมศึกษาเพื่อให้เด็กที่ขาดทุนนิยมใช้ในการเรียน ๑๐ โดยกิจการเผยแผ่ของพระพระธรรมภาวนาวัชรคุณที่จัดเป็นคณะหรือหน่วยงานเฉพาะขึ้นดำเนินการของคณะสงฆ์จังหวัดชัยภูมิได้แก่การเผยแผ่ตาม ประเพณีคณะสงฆ์และประเพณีไทยมีการ

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ประการคือ ๑ วิทยุธรรมมีกัลลประโยชน์ประโยชน์ในชาตินี้ ๒ สัมปรายกัลลประโยชน์ประโยชน์ในชาติหน้า ๓ ประมัตถประโยชน์ประโยชน์อย่างยิ่งคือนิพพานสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้าทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ๒๕๕๐ หน้าที่ในการเผยแผ่หลักธรรมของวัดหรือพระสงฆ์ส่วนมากเป็นการจัดการเทศนาอบรมสั่งสอนประชาชนให้เกิดศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาและตั้งอยู่ในสัมมาปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติซึ่งเป็นหน้าที่ของเจ้าอาวาสวัดต่างๆ เจ้าคณะตำบลเจ้าคณะอำเภอและเจ้าคณะจังหวัดจะต้องทำหน้าที่เผยแผ่พระศาสนา ดังนี้ ๑ อบรมพระภิกษุสามเณรให้มีสมณะสัญญาและอบรมในเรื่องจรรยา มารยาทตลอดถึงการปฏิบัติอันเกี่ยวกับพิธีหรือแบบอย่างต่างๆ ๒ อบรมการทาวัดรสวมตให้เป็นที่ไปโดยมีระเบียบเรียบร้อย ๓ หาอุบายวิธีให้ไต่ยืนไต่ฟัง โอวาทคำสั่งสอนหรือแนะนำที่เป็นประโยชน์ ๔ แนะนำสั่งสอนธรรมประชาชนให้เข้าใจศาสนาพิธีและการปฏิบัติ ๕ เทศนาสั่งสอนประชาชนให้ตั้งอยู่ในศีลธรรมและให้ไต่ยืนไต่ฟังเรื่องเกี่ยวกับพระศาสนาโดยถูกต้อง ๖ หาอุบายวิธีสักระหว่างสังฆกรรมปฏิบัติให้เกิดขึ้นหรือบาปผิดที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดไปโดยที่ขอบ ๗ ขวนขวายเพื่อให้ศิษย์วัดมีความรู้ในเรื่องพระศาสนาและอบรมในทางศีลธรรมมีการไหว้พระสวดมนต์เป็นต้น ๘ ขวนขวายจัดตั้งห้องสมุดเพื่อประโยชน์แก่การศึกษาธรรมบาลีหรือเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนที่เกี่ยวกับการไหว้พระสวดมนต์บ้างที่เกี่ยวกับศีลธรรมบ้างเพื่อให้ผู้รักษาศีลฟังธรรมตามวัดต่างๆ ได้ฟังได้อ่านได้ไต่ฟังตามควรแก่สถานที่และโอกาส ๙ ขวนขวายจัดหาเครื่องอุปกรณ์

ในพระพุทธศาสนาและตั้งอยู่ในสัมมาปฏิบัติเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ บทบาทสำคัญเกี่ยวกับการเผยแผ่ประกอบด้วยหาอุบายวิธีให้ไต่ยืนไต่ฟัง โอวาทคำสั่งสอนหรือคำแนะนำที่เป็นประโยชน์แนะนำสั่งสอนอบรมประชาชนให้เข้าใจในศาสนาพิธีและการปฏิบัติและเทศนาสั่งสอนประชาชนให้ตั้งอยู่ในศีลธรรมและให้ไต่ยืนไต่ฟังเกี่ยวกับพระศาสนาโดยถูกต้อง สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้าทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ๒๕๕๐ หน้าที่ในการเผยแผ่หลักธรรมของวัดหรือเจ้าอาวาสส่วนมากเป็นการจัดการเทศนาอบรมสั่งสอนประชาชนให้เกิดศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาแล้วตั้งอยู่ในสัมมาปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติซึ่งเป็นหน้าที่ของเจ้าอาวาสจะต้องทำหน้าที่เผยแผ่พระศาสนาประกอบด้วย ๑ อบรมพระภิกษุสามเณรให้เป็นสมณะสัญญาและอบรมเรื่องจรรยา มารยาทตลอดจนถึงการปฏิบัติอันเกี่ยวกับพิธีหรือแบบอย่างต่างๆ ๒ อบรมการทาวัดรสวมตให้เป็นที่ไปโดยมีระเบียบเรียบร้อย ๓ หาอุบายวิธีให้ไต่ยืนไต่ฟัง โอวาทคำสั่งสอนหรือคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ๔ แนะนำสั่งสอนธรรมประชาชนให้เข้าใจศาสนาพิธีและการปฏิบัติ ๕ เทศนาสั่งสอนประชาชนให้ตั้งอยู่ในศีลธรรมและให้ไต่ยืนไต่ฟังเรื่องเกี่ยวกับพระศาสนาโดยถูกต้อง ๖ หาอุบายวิธีสักระหว่างสังฆกรรมปฏิบัติให้เกิดขึ้นหรือบาปผิดที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดไปโดยที่ขอบ ๗ ขวนขวายเพื่อให้ศิษย์วัดมีความรู้ในเรื่องพระศาสนาและอบรมในทางศีลธรรมมีการไหว้พระสวดมนต์เป็นต้น ๘ ขวนขวายจัดตั้ง

เรื่องเกี่ยวกับพระศาสนาโดยถูกต้อง ๖ หาอุบายวิธีสักระหว่างสังฆกรรมปฏิบัติให้เกิดขึ้นหรือบาปผิดที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดไปโดยที่ขอบ ๗ ขวนขวายเพื่อให้ศิษย์วัดมีความรู้ในเรื่องพระศาสนาและอบรมในทางศีลธรรมมีการไหว้พระสวดมนต์เป็นต้น ๘ ขวนขวายจัดตั้งห้องสมุดเพื่อประโยชน์แก่การศึกษาธรรมบาลีเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนหรือขวนขวายจัดหาหนังสือเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปบ้างที่เกี่ยวกับการไหว้พระสวดมนต์บ้างที่เกี่ยวกับศีลธรรมบ้างที่เกี่ยวกับประวัติพระบ้างเพื่อให้ผู้รักษาศีลฟังธรรมตามวัดต่างๆ ได้ฟังได้อ่านได้ไต่ฟังตามสมควรแก่สถานที่และโอกาส ๙ ขวนขวายจัดหาอุปกรณ์การเรียนภาษาไทยบางประเภทสำหรับชั้นประถมศึกษาไว้เพื่อให้เด็กที่ขาดทุนนิยมได้ใช้เรียน ทั้งนี้ต้องอาศัยทักษะความเป็นผู้นำที่ดีอย่างสูงยิ่งจึงจะสร้างศรัทธาให้เกิดแก่ประชาชนได้ ๘๖ ปีที่ ๗ วันที่ ๒ กรกฎาคม ธันวาคม ๒๕๕๙ ๒๔ บทบาทด้านการสาธารณูปการ การสาธารณูปการคือการก่อสร้างและการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนวัตถุและศาสนสถาน กิจการอันเกี่ยวกับวัดคือการสร้างวัดการตั้งการรวมการย้ายการยุบเลิกการขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมาการยกวัดร้างเป็นวัดมีพระภิกษุจำพรรษาและการยกวัดราษฎร์เป็นพระอารามหลวง กิจการอื่นๆ ของวัด เช่น การจัดงานวัด การเรียไรและ การศาสนสมบัติของวัด พระเทพปริยัติสุธีวชิรวิทย์ คงคปญโญ ๒๕๔๐ หน้า ๔๔ ๔๕ ผู้เขียนมองว่าการสาธารณูปการทั้ง ๔ ความหมายนี้ส่วนมากบัญญัติไว้ในหน้าที่ของเจ้าอาวาสตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ตาม มาตรา ๓๗ ๑ ว่าเจ้าอาวาสมีหน้าที่บำรุง

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
เทศนาอบรมสั่งสอนประชาชนที่วัดที่บ้านผู้อาราธนาและที่อื่นๆในโอกาสต่างๆทั้งแบบเทศน์ธรรมดาหรือเทศน์รูปเดี่ยวหรือเทศน์ปลงจารีสนา๒รูปขึ้นไปและได้มีการปรับปรุงมีการเทศน์ทางวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์หรือบันทึกเสียงหรือแผ่นเสียงหรือแถบบันทึกเสียงไปเผยแพร่ในที่ต่างๆและโอกาสต่างๆ๑๑ลำดับที่๒๑ล้มล้างเมื่อวันที๑๑เดือนสิงหาคม๒๕๖๗	เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติจะเห็นว่าการเผยแผ่ของพระสงฆ์วัดและคณะสงฆ์ในปัจจุบันมีทั้งแบบประเพณีแบบปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบันและแบบที่จัดเป็นคณะหรือหน่วยงานขึ้นดำเนินการคือวารสารวิชาการพระพุทธศาสนาเขตลุ่มแม่น้ำโขงปีที่ 2 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนกรกฎาคมธันวาคม 2562 5 1 การเผยแผ่ตามประเพณีคณะสงฆ์และประเพณีไทยได้แก่การเทศนาอบรมสั่งสอนประชาชนที่วัดที่หมู่บ้านที่มีผู้อาราธนาและที่อื่นๆในโอกาสต่างๆทั้งแบบเทศน์ธรรมดาหรือเทศน์รูปเดี่ยวหรือเทศน์ปลงจารีสนา 2 รูปขึ้นไป 2 การเผยแผ่แบบปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบันได้แก่การบรรยายธรรมการสนทนาธรรมการปาฐกถาธรรมในที่ประชุมที่วัดหรือที่อื่นๆในโอกาสต่างๆหรือโดยทางวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์บันทึกเสียงหรือแผ่นเสียงหรือแถบบันทึกเสียงไปเผยแพร่ที่อื่นในโอกาสต่างๆรวมทั้งการพิมพ์หนังสือเทศน์หนังสือธรรมะออกเผยแผ่หรือลงในหนังสือพิมพ์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต 3 การเผยแผ่แบบจัดเป็นคณะหรือหน่วยงานเผยแผ่หรือสถานศึกษาเป็นประจำหรือครั้งคราวหรือจัดเป็นกิจกรรมพิเศษในวัดหรือในหมู่บ้านใกล้เคียงเช่นงานพระธรรมทูตงานพระธรรมจาริกงานอบรม
๑๐๐๒การเผยแผ่แบบปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบันได้แก่การบรรยายธรรมการสนทนาธรรมการปาฐกถาธรรมในที่ประชุมที่วัดหรือที่อื่นๆในโอกาสต่างๆหรือโดยทางวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์บันทึกเสียงในแผ่นเสียงการพิมพ์หนังสือเทศน์หนังสือธรรมะออกเผยแผ่การเผยแผ่แบบจัดเป็นคณะหรือหน่วยงานเผยแผ่หรือเป็นสถานศึกษาเป็นการประจำหรือครั้งคราวเช่นงานพระธรรมทูตงานพระธรรมจาริกโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์เป็นต้นการเผยแผ่พระศาสนาเป็นการเผยแผ่คา	สังคมปัจจุบันได้แก่การบรรยายธรรมการสนทนาธรรมการปาฐกถาธรรมในที่ประชุมที่วัดหรือที่อื่นๆในโอกาสต่างๆหรือโดยทางวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์บันทึกเสียงหรือแผ่นเสียงหรือแถบบันทึกเสียงนำไปเผยแพร่ที่อื่นในโอกาสต่างๆรวมถึงการพิมพ์หนังสือเทศน์หนังสือธรรมะออกเผยแผ่ในหนังสือพิมพ์ 3 การเผยแผ่แบบจัดเป็นคณะหรือหน่วยงานเผยแผ่หรือเป็นสถานศึกษาเป็นการประจำหรือครั้งคราวหรือจัดเป็นกิจกรรมพิเศษภายในวัดหรือในหมู่บ้านใกล้เคียงเช่นงานพระธรรมทูตงานพระธรรมจาริกงานอบรมประชาชนประจำตำบลรอบหน่วยสงเคราะห์พุทธมามกะผู้เยาว์โรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ฯฯ 4 การเผยแผ่พระพุทธานุศาสนาด้านคุณธรรมมีการจัดตั้งเป็นสมาคมเพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนาเช่นพุทธสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ยุวพุทธสมาคมวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธปีที่ 6 ฉบับที่ 4 เมษายน 2564 427 แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์สมาคมส่งเสริมพระพุทธศาสนาต่างๆการบรรยายธรรมในที่ประชุมและทางสื่อมวลชนต่างๆการตั้งชมรมพุทธศาสนในมหาวิทยาลัยและโรงเรียนต่างๆตลอดจนการรักษาพระพุทธศาสนาในสถานรักษาและในที่สาธารณะต่างๆ 5 การจัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาต่างๆวัดบางวัดได้จัดให้มีปาฐกถาธรรมเป็นประจำทุกสัปดาห์หรือจัดกิจกรรมหลายประการเช่นการหล่อเทียนเข้าพรรษาอาจมีการประกวดกันวันสงกรานต์จัดให้มีพิธีการสงฆ์นำพาการแห่พระธาตุการแห่พระการขนทรายเข้าวัดการก่อเจดีย์ทรายการเผยแผ่พุทธธรรมในสมัยพุทธกาลพระพุทธเจ้ามีวิธีดำเนินการในการประสานมนุษย์สัมพันธ์
สอนของพระพุทธเจ้าด้วยการอบรมสั่งสอนธรรมให้แก่พระสงฆ์สามเณรให้แก่พุทธศาสนิกชนเพื่อเป็นการยังศรัทธาของพุทธศาสนิกชนให้เป็นคนดีของสังคมและประเทศชาติต่อไปตั้งนั้นบทบาทการพัฒนาด้านจิตใจอบรมภิกษุสามเณรให้มีสมณะสัญญาและอบรมในเรื่องจรรยา มารยาทอบรมการท้าวตรสวดมนต์ให้เป็นไปโดยมีระเบียบเรียบร้อยหรือแนะนำที่เป็นประโยชน์อบรมประชาชนให้เข้าใจในศาสนพิธีและการปฏิบัติหาบารวีสกัดกันลัทธิธรรมปฏิรูปมิให้เกิดขึ้นบาปผิดที่เกิดขึ้นแล้วให้หมด	ให้ตั้งอยู่ในศีลธรรมและให้ไต่ยนไต่ฟังเกี่ยวกับพระศาสนาโดยถูกต้อง สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้าทรงกล่าวขวัญว่า 2540 หน้า 148155 ผู้เขียนมองว่าหน้าที่ในการเผยแผ่หลักธรรมของวัดหรือเจ้าอาวาสส่วนมากเป็นการจัดการเทศนาอบรมสั่งสอนประชาชนให้เกิดศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาแล้วตั้งอยู่ในสัมมาปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติซึ่งเป็นที่หมายของเจ้าอาวาสจะต้องหาหน้าที่เผยแผ่พระพุทธานุศาสนาประกอบด้วย 1 อบรมพระภิกษุสามเณรให้เป็นสมณะสัญญาและอบรมเรื่องจรรยา มารยาทตลอดจนการปฏิบัติอันเกี่ยวกับพิธีหรือแบบอย่างต่างๆ 2 อบรมการท้าวตรสวดมนต์ให้เป็นไปโดยมีระเบียบเรียบร้อย 3 หาบารวีสักให้ไต่ยนไต่ฟังโอวาทคำสั่งสอนหรือคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ 4 แนะนำสั่งสอนธรรมประชาชนให้เข้าใจศาสนพิธีและการปฏิบัติ 5 เทศนาสั่งสอนประชาชนให้ตั้งอยู่ในศีลธรรมและไต่ยนไต่ฟังเรื่องที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาโดยถูกต้อง 6 หาบารวีสกัดกันลัทธิธรรมปฏิรูปมิให้เกิดขึ้นหรือบาปผิดที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดไปโดยที่ชอบ 7 ขวนขวายเพื่อให้ศิษย์วัดมีความรู้ในเรื่องพระศาสนาและอบรมในทางศีลธรรมมีการไหว้พระสวดมนต์เป็นต้น 8 ขวนขวายจัดตั้งห้องสมุดเพื่อประโยชน์แก่การศึกษาธรรมบาลีเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนหรือขวนขวายจัดหาหนังสือเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปบ้างที่เกี่ยวกับการไหว้พระสวดมนต์บ้างที่เกี่ยวกับศีลธรรมบ้างที่เกี่ยวกับประวัติพระบ้างเพื่อให้ผู้รักาศิลปธรรมตามวัดต่างๆได้ท่องได้อ่านได้ไต่ฟังตามสมควรแก่สถานที่และโอกาส 9 ขวนขวายจัดหาอุปกรณ์การเรียนภาษาไทยบางประเภทสำหรับชั้นประถมขึ้นไว้เพื่อให้เด็กที่ขาดสนใจได้เข้าเรียน

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ภูมิปัญญาบาทการพัฒนาด้านวัตถุซึ่งบาทพระธรรมภานุวชิรคุณที่ ปรีक्षाเจ้าคณะภาค๑๑เจ้าอาวาสวัดชัยภูมิพิทักษ์ผาเก้งด้านวัดภูมิตั้งต่อไป นี้๑การดำเนินการเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลได้แก่การที่วัดหรือคณะสงฆ์ เน้นการเองซึ่งกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์ให้เป็น สาธารณประโยชน์เช่นกิจการอบรมประชาชนประจำตำบลกิจการเพื่อ สมุดเพื่อประชาชนการตั้งมูลนิธิเพื่อคนยากจนหรือกิจการอื่นๆการนี้มุ่งเอา กิจการที่หาเอง	เช่นการสาธารณูปโภคจัดให้มีโรงเรียนโรงพยาบาลถนนบ่อน้ำเป็นต้นและ นาสังของหรือบริการที่รับจากผู้อื่นมาแบ่งปันให้มีประโยชน์กว้างขวางออกไป ๑ คือหาหน้าที่เป็นสื่อกลางนำไปบริการแก่สังคมการสาธารณสงเคราะห์ แยกโดยลักษณะที่ควรจะมี 4 ประการคือ 1 การดำเนินการเพื่อช่วยเหลือ เกื้อกูลได้แก่วัดหรือคณะสงฆ์ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งที่มี วัตถุประสงค์ให้เป็นสาธารณประโยชน์เช่นกิจการหน่วยอบรมประชาชนประจำ ตำบลกิจการห้องสมุดเพื่อประชาชนการตั้งมูลนิธิเพื่อคนยากจนหรือกิจ การอื่นๆกิจการเหล่านี้จะเป็นกิจการที่ตัวเองหรือโครงการที่กำหนดเองทั้ง ที่เป็นกิจการประจำหรือกิจการชั่วคราวก็ได้ 2 การช่วยเหลือเกื้อกูลกิจการ ของผู้อื่นซึ่งเป็นไปเพื่อการสาธารณประโยชน์ได้แก่การช่วยเหลือสนับสนุน ส่งเสริมกิจการของรัฐหรือของเอกชนหรือผู้ใดผู้หนึ่งได้ดำเนินการเพื่อ ประโยชน์แก่สังคมชุมชนเช่นการพัฒนาหมู่บ้านการพัฒนาตำบลการช่วย ป้องกันยาเสพติดให้โทษหรือการช่วยป้องกันโรคติดต่อเป็นต้น 3 การช่วยเหลือเกื้อกูลสถานที่อันเป็นสาธารณสมบัติได้แก่การช่วยเหลือ เกื้อกูลสถานที่อันเป็นสาธารณสมบัติเช่นสร้างถนนหนทางขุดลอกคูคลอง สร้างฌาปนสถานนอกวัดสร้างการประปาสร้างเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและอื่นๆ 4 การช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชนทั่วไปได้แก่การช่วยเหลือประชาชนใน กาลที่ควรช่วยเหลือเช่นการประสบอุทกภัยการประสบอัคคีภัยการประสบ วาตภัยหรือคราวอากาศหนาวจัดหรือแม้นยามปกติตามโอกาสมีการจัดการ ช่วยเหลือด้วยการจัดการ
๑๐๑๒การช่วยเหลือเกื้อกูลกิจการของผู้อื่นซึ่งเป็นไปเพื่อการ สาธารณประโยชน์ได้แก่การช่วยเหลือสนับสนุนกิจการของรัฐหรือของ เอกชนหรือผู้ใดผู้หนึ่งดำเนินการและการนั้นเป็นไปเพื่อการ สาธารณประโยชน์เช่นการพัฒนาหมู่บ้านการพัฒนาตำบลการจัดหาทุนเพื่อ การสงเคราะห์และอื่นๆการนี้มุ่งเอาเฉพาะส่งเสริมงานของผู้อื่นมิได้มุ่งถึง กิจการเฉพาะเรื่องแม้การช่วยป้องกันยาเสพติดให้โทษเช่นยาบ้ายาเสพติด เป็นต้น๑๓๓๓การช่วยเหลือเกื้อกูลสถานที่	เพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลได้แก่การที่วัดหรือคณะสงฆ์ดำเนินการเองซึ่ง กิจการอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์ให้เป็นสาธารณประโยชน์เช่น กิจการหน่วยอบรมประชาชนตำบลกิจการห้องสมุดเพื่อประชาชนจัดอบรม วิชาชีพให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นเป็นต้น 2 การช่วยเหลือเกื้อกูลกิจการ ของผู้อื่นเพื่อสาธารณประโยชน์ได้แก่การช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริม กิจการของรัฐหรือของเอกชนหรือผู้ใดผู้หนึ่งดำเนินการและการนั้นเป็นไป เพื่อการสาธารณประโยชน์เช่นการพัฒนาหมู่บ้านการพัฒนาตำบลขุดสระน้ำ ขนาดใหญ่เพื่อเป็นแหล่งน้ำอุปโภคบริโภคและเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อน ใจการอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมการจัดหาทุนเพื่อการสงเคราะห์ และอื่นๆ 3 การช่วยเหลือเกื้อกูลสถานที่อันเป็นสาธารณสมบัติได้แก่การ สร้างถนนขุดลอกคูคลองการสร้างโรงพยาบาลและจัดซื้อเครื่องมือแพทย์ การสร้างประปาหมู่บ้านการสร้างเครื่องกำเนิดไฟฟ้าการปลูกต้นไม้และอื่นๆ ข้อนี้มุ่งเอาเฉพาะการช่วยเหลือเกื้อกูลสถานที่อันเป็นของ สาธารณประโยชน์และ 4 การช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชนทั่วไปได้แก่การ ช่วยเหลือประชาชนในการที่ควรช่วยเหลือเช่นการจัดตั้งหน่วยอาสาสมัคร บรรเทาสาธารณภัยช่วยเหลือประชาชนทั้งด้านไฟไหม้และน้ำท่วมพร้อมทั้ง มอบเครื่องอุปโภคบริโภคแก่ผู้ประสบภัยหรือในยามปกติก็ตั้งกองทุนอาหาร เลี้ยงเด็กกาพราและเด็กด้อยโอกาสพระเทพปริยัติสุธีวริยวงศ์คงคปญญ 2545 การสาธารณสงเคราะห์เป็นการดำเนินการช่วยเหลือสังคมทางวัตถุ ในรูปแบบต่างๆที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัยได้แก่โครงการอุปสมบทและ บรรพชาพระสงฆ์สามเณรภาคฤดูร้อนโครงการ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
อันเป็นสาธารณสมบัติได้แก่การช่วยเหลือเกื้อกูลสถานที่อันเป็นสาธารณสมบัติเช่นสร้างถนนหนทางขุดลอกคูคลองสร้างฉาปนสถานนอกวัดสร้างการประปาสร้างเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและอื่นๆข้อนี้มุ่งเอาเฉพาะการช่วยเหลือเกื้อกูลสถานที่อันเป็นสาธารณประโยชน์๖๔๔การช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชนทั่วไปได้แก่การช่วยเหลือประชาชนในกาลที่ควรช่วยเหลือเช่นการประสูตทกภัยการประสบอัคคีภัยการประสบวาทภัยหรือคราวหนาวจัดหรือเมื่อยามปกติตามโอกาสเช่นสงเคราะห์คนชราคนพิการและสงเคราะห์โดยประการอื่นการนี้มุ่งเฉพาะการช่วยเหลือ	หรือการช่วยป้องกันการติดต่อโรคเอดส์เป็นต้น 3 การช่วยเหลือเกื้อกูลสถานที่อันเป็นสาธารณสมบัติได้แก่การช่วยเหลือเกื้อกูลสถานที่อันเป็นสาธารณสมบัติเช่นสร้างถนนหนทางขุดลอกคูคลองสร้างฉาปนสถานนอกวัดสร้างการประปาสร้างเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและอื่นๆ 4 การช่วยเหลือเกื้อกูลประชาชนทั่วไปได้แก่การช่วยเหลือประชาชนในกาลที่ควรช่วยเหลือเช่นการประสูตทกภัยการประสบอัคคีภัยการประสบวาทภัยหรือคราวอากาศหนาวจัดหรือเมื่อยามปกติตามโอกาสมีการจัดการช่วยเหลือด้วยการจัดการสงเคราะห์เช่นสงเคราะห์คนชราสงเคราะห์คนพิการและสงเคราะห์โดยประการอื่นพระมหาสมทรงสิริธโรและคณะสรุปได้ว่าการบริหารกิจการคณะสงฆ์ทั้ง 6 ด้านเป็นการบริหารที่มุ่งเน้นเพื่อประโยชน์ดังนี้ 1 เพื่อความเรียบร้อยแห่งพระภิกษุสามเณร 2 เพื่อการนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใส 3 เพื่อการสร้างศาสนทายาทที่มีความรู้อันเป็นกำลังของพระพุทธศาสนาในอนาคต 4 เพื่อความผูกพันระหว่าง 455 วารสารศิลปศาสตร์ราชชมงคลสุวรรณภูมิปีที่ 2 ฉบับที่ 2 พฤษภาคมสิงหาคม 2563 คณะสงฆ์กับประชาชนทั่วไป 5 เพื่อสร้างแบบอย่างอันดีงามแก่ประชาชน 6 เพื่อการประสานระหว่างคณะสงฆ์กับองค์กรของรัฐอันจะทำให้เกิดความร่วมมือกันเป็นไปด้วยดีการสาธารณสงเคราะห์การสาธารณสงเคราะห์เป็นกิจกรรมที่วัดหรือพระภิกษุสงฆ์ดำเนินการเพื่อให้เป็นสาธารณประโยชน์ในด้านสังคมสงเคราะห์ทั้งการสงเคราะห์บุคคลและสาธารณสงเคราะห์แยกโดยลักษณะมี 4 ประการคือ 1 การดำเนินกิจการเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลได้แก่การที่วัดหรือคณะสงฆ์ดำเนินการเองซึ่งกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์ให้เป็นสาธารณประโยชน์เช่นกิจการหน่วยอบรมประชาชนตำบลกิจการห้องสมุดเพื่อประชาชนจัดอบรมวิชาชีพให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น เป็นต้น 2
ส่วนรวมทางวัดจะหาได้ก็โดยทางอ้อมด้วยการแนะนำชักจูงผู้อื่นให้กระทำความดีหรือสิ่งของหรือบริการที่ได้รับจากผู้อื่นมาเฉลี่ยแบ่งปันให้เป็นประโยชน์กว้างขวางออกไปโดยการสงเคราะห์นั้นต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและกาลเทศะด้วยการทำหน้าที่ให้เหมาะสมกับบทบาทเมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัยวัดนิยมได้เข้ามามีบทบาทในสังคมหากพระสงฆ์แสดงบทบาททันตามปรากฏการณ์ของสังคมปัจจุบันก็จะสามารถแก้สภาพปัญหาจะส่งผลให้	เพราะพระสงฆ์ไม่ใช่มีหน้าที่เฉพาะชี้ทางให้ประชาชนสงบจิตใจเท่านั้นแต่ต้องชี้แนวทางโลกให้แก่ประชาชนได้อย่างเหมาะสมอีกด้วยนอกจากนี้วัดยังเป็นสถานที่ประกอบกิจการรวมทั้งความเชื่อที่ยึดกับหลักธรรมอันมีพระสงฆ์เป็นผู้นำพระพยอมภิกษุญาณ 2540 อย่างไรก็ตามบทบาทของพระสงฆ์ในสังคมไทยงานที่พระสงฆ์จะทำได้โดยตรงก็คือการให้คำแนะนำทางจิตใจเป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาชีวิตต่างๆสามารถเป็นที่พึ่งทางจิตใจด้วยการประพฤติตนเป็นแบบอย่างส่วนการสงเคราะห์สังคมที่กำลังพัฒนาเมื่อชาวบ้านยังไม่พร้อมที่จะช่วยตนเองถ้าพระเป็นผู้นำท้องถิ่นก็ควรมีบทบาทด้วยการเสนอแนะให้ความคิดริเริ่มว่าในชุมชนมีอะไรที่จะทำให้เกิดแก่ประโยชน์ส่วนรวมทางวัดจะหาได้ก็โดยทางอ้อมด้วยการแนะนำชักจูงผู้อื่นให้กระทำความดีหรือสิ่งของหรือบริการที่ได้รับจากผู้อื่นมาเฉลี่ยแบ่งปันให้เป็นประโยชน์กว้างขวางออกไปโดยการสงเคราะห์นั้นต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและกาลเทศะด้วยการทำหน้าที่ให้เหมาะสมกับบทบาทเมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัยวัดนิยมได้เข้ามามีบทบาทในสังคมหากพระสงฆ์แสดงบทบาททันตามปรากฏการณ์ของสังคมปัจจุบันก็จะสามารถแก้สภาพปัญหาจะส่งผลให้สภาพสังคมและประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าพุทธเจ้าเกี่ยวกับจิตอาสาจิตอาสาเป็นคุณธรรมของพลเมืองที่จะส่งเสริมให้สังคมมีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในการแก้ไขปัญหาเนื่องจากการมีพลเมืองตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมมีความปรารถนาที่จะช่วยเหลือสังคมเชื่อมั่น

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
สภาพสังคมและประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าสรุปได้ว่าบทบาทพระธรรมภาวนาวชิรคุณในการพัฒนาชุมชนดบบทบาทการพัฒนาด้านจิตใจบทบาทการพัฒนาด้านจิตใจอบรมรักษาสามเณรให้มีสมณะสัญญาและอบรมในเรื่องจรรยา มารยาทอบรมการทาวีรสามนต์ให้เป็นไปโดยมีระเบียบเรียบร้อยหรือแนะนำที่เป็นประโยชน์อบรมประชาชนให้เข้าใจในศาสนพิธีและการปฏิบัติหาอุบายวิธีสกัดกันลัทธิธรรมปฏิรูปมิให้จืดจลดับที่๒๒สมัยภษณเมีเอนที่๑๑เดือนสิงหาคม๒๕๖๗๔	าไปประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติเหล่านั้นหัวใจสำคัญในการเผยแผ่การสอนของพระพุทธศาสนาเพื่อประโยชน์สุขแก่ชาวโลกโดยให้เกิดประโยชน์สุขตามที่พระพุทธองค์ทรงประสงค์ 3 ประการคือ 1 ศึกษารู้จักตนปฏิบัติประโยชน์ประโยชน์ในชาตินี้ 2 สัมปรายักตบประโยชน์ประโยชน์ในชาติหน้า 3 ประพฤติปฏิบัติประโยชน์ประโยชน์อย่างอื่นคือนิพพาน สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้ามกุฎราชกุมารย์ช่วงรพญ 2550 หน้าที่ในการเผยแผ่หลักธรรมของวัดหรือพระสงฆ์ส่วนมากเป็นการจัดการเทศนาอบรมสั่งสอนประชาชนให้เกิดศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาและตั้งอยู่ในสัมมาปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติซึ่งเป็นหน้าที่ของเจ้าอาวาสวัดต่างๆเจ้าคณะตำบลเจ้าคณะอำเภอและเจ้าคณะจังหวัดจะต้องหาหน้าที่เผยแผ่พระศาสนา ดังนี้ 1 อบรมพระภิกษุสามเณรให้มีสมณะสัญญาและอบรมในเรื่องจรรยาบรรณตลอดถึงการปฏิบัติอันเกี่ยวกับพิธีหรือแบบอย่างต่างๆ 2 อบรมการทาวีรสามนต์ให้เป็นไปโดยมีระเบียบเรียบร้อย 3 หาอุบายวิธีให้ได้ยินได้ฟังโอวาทคำสั่งสอนหรือแนะนำที่เป็นประโยชน์ 4 แนะนำสั่งสอนธรรมประชาชนให้เข้าใจศาสนพิธีและการปฏิบัติ 5 เทศนาสั่งสอนประชาชนให้ตั้งอยู่ในศีลธรรมและให้ได้ยินได้ฟังเรื่องเกี่ยวกับพระศาสนา โดยถูกต้อง 6 หาอุบายวิธีสกัดกันลัทธิธรรมปฏิรูปมิให้เกิดขึ้นหรือบาปใดที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดไปโดยที่ชอบ 7 ขวนขวายเพื่อให้ศิษย์วัดมีความรู้ในเรื่องพระศาสนาและอบรมในทางศีลธรรมมีการไหว้พระสวดมนต์เป็นต้น 8 ขวนขวายจัดตั้งห้องสมุดเพื่อประโยชน์แก่การศึกษาธรรมบาลี
ติดต่อวงวิญญานเจ้าพ่อพญาแลในขณะพิธีบวงสรวงผู้นำบวงสรวงจะเป็นผู้กำหนดเวลาในการประกอบพิธีกรรมตลอดจนเป็นผู้ตรวจดูความเรียบร้อยวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรมและดำเนินการตามลำดับขั้นตอนของการประกอบพิธีกรรมตั้งแต่เริ่มพิธีจนเสร็จพิธีบทบาทการพัฒนาวัดดูแลสถานที่สำคัญกับสิ่งทีเคารพศรัทธาเป็นหน้าที่ของชาวพุทธหรือชาวจังหวัดชัยภูมิทุกคนเพราะเชื่อว่าจะได้บูชาสักการะและปูนสถานที	เองโดยตั้งเข้าจะมีบทบาทในการประกอบพิธีบวงสรวงเป็นผู้กำหนดเวลาในการประกอบพิธีกรรมตลอดจนเป็นผู้ตรวจดูความเรียบร้อยวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในพิธีและดำเนินการตามลำดับขั้นตอนของการประกอบพิธีกรรมตั้งแต่เริ่มพิธีจนเสร็จพิธีส่วนมาซึ่งจะเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมส่วนบุคคลและส่วนชุมชนในบางพิธีเช่นพิธีทรงเจ้าพิธีรักษาผู้ป่วยพิธีตรวจดูเหตุการณ์บ้านเมืองเป็นต้นส่วนผู้ที่นับถือกระทาด้วยตนเองนั้นชาวบ้านเชื่อว่าในพิธีที่ไม่ซับซ้อนเช่นพิธีนอกกล่าวพิธีบนบานและพิธีแก้บนเป็นต้นผู้ที่มีความนับถือศรัทธาในเจ้าหลวงคาแดงสามารถประกอบพิธีกรรมดังกล่าวได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องผ่านตั้งเข้าหรือมาซึ่งีเพียงแต่บุคคลนั้นตั้งจิตอธิษฐานบอกกล่าวหรือบนบานเจ้าหลวงคาแดงก็สามารถรับรู้และลือถึงบุคคลผู้มีจิตศรัทธาอันได้ส่วนกลุ่มผู้เข้าร่วมในการประกอบพิธีกรรมส่วนใหญ่แล้วจะเป็นบุคคลที่มีความเชื่อความศรัทธาในเจ้าหลวงคาแดงหรือบุคคลที่ได้รับการช่วยเหลือจากเจ้าหลวงคาแดงซึ่งจะประกอบด้วยลูกศิษย์เจ้าพ่อและบุคคลทั่วไปรวมถึงบุคคลที่บรรเลงเพลงปี่พาทย์พื้นเมืองในการฟ้อนผีมอของมาซึ่งของเจ้าหลวงคาแดงและมาซึ่งของบรวารของเจ้าหลวงคาแดงอีกด้วย 13 วัดคู่สิ่งของที่ใช้ในการประกอบพิธีกรรมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการประกอบพิธีซึ่งจะขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปไม่ได้ในการจัดหานั้นขึ้นอยู่กับว่าเป็นพิธีกรรมส่วนบุคคลหรือพิธีกรรมส่วนชุมชนหากเป็นพิธีกรรมส่วนบุคคลผู้ทำพิธีจะต้องเป็นผู้จัดหาตนเองส่วนพิธีกรรมส่วนชุมชน
อยู่ระหว่างหนองปลาเฒ่ากับหนองหลอดในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิในปัจจุบันชนกัฒมพลนาทองสงเป็นบรรณาการให้เจ้าอนุวงศ์เจ้าอนุวงศ์จึงให้ยกฐานะบ้านหลวงเป็นเมืองไชยภูมิพร้อมเลื่อนบรรดาศักดิ์ขุนกัฒมพลเป็นพระกัฒมพลหลังจากนั้นไม่นานพระกัฒมพลได้เปลี่ยนมาสงส่วยทองคาให้ไทยและขอขึ้นตรงต่อนครราชสีมาไม่ขึ้นต่อเจ้าอนุวงศ์อีกต่อไปสร้างความไม่พอใจให้ทางเวียงจันทน์มากแต่จากเหตุการณ์ครั้งนั้นก็ทำให้มี	พระยาภักดีชุมพล(แล)เป็นเจ้าเมืองชัยภูมิคนแรกชาวเมืองชัยภูมินิยมเรียกขานท่านด้วยความยกย่องนับถือว่าเจ้าพ่อพญาแลประวัติ พระยาภักดีชุมพลเดิมชื่อ"นาแล"เป็นชาวนครเวียงจันทน์เคยรับราชการเป็นทั้งเสี้ยมราชบุตรในเจ้าอนุวงศ์แห่งอาณาจักรล้านช้าง(ขณะนั้นเป็นประเทศราชของไทย)ในสมัยรัชกาลที่ 2 พ.ศ. 2360 นายแลได้อพยพไพร่พลข้ามแม่น้ำโขงมาตั้งบ้านเรือนที่บ้านน้ำขุ่นหนองอีจาน(อยู่ในเขตอำเภอสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา)ต่อมาได้ย้ายไปตั้งใหม่ที่บ้านโนนน้ำอ้อมบ้านชีลอง(อยู่ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ)และได้ทำราชการสงส่วยต่อเจ้าอนุวงศ์เจ้าอนุวงศ์จึงตั้งให้นายแลเป็นที่ขุนกัฒมพลนายกองนอกในพ.ศ. 2365 ขุนกัฒมพลได้ย้ายชุมชนมาอยู่ที่บ้านหลวงซึ่งอยู่ระหว่างบ้านหนองหลอดกับบ้านหนองปลาเฒ่า(ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิปัจจุบัน)เนื่องจากสถานที่เดิมเริ่มคับแคบไม่พอกับจำนวนพลเมืองที่เพิ่มขึ้นพ.ศ. 2367 ได้ทำการขบขะทองที่บริเวณลำห้วยขาดนอกเขตบ้านหลวงเรียกบ่อทองนั้นว่า"บ่อไขโหล"ขุนภักดีชุมพลจึงได้นำทองในบ่อนี้ไปส่วยแก่เจ้าอนุวงศ์และขอยกฐานะบ้านหลวงขึ้นเป็นเมืองเจ้าอนุวงศ์จึงพระราชทานชื่อเมืองแก่ขุนกัฒมพลว่าเมืองชัยภูมิและเลื่อนบรรดาศักดิ์ให้เป็นพระภักดีชุมพลทว่าต่อมาพระภักดีชุมพลได้ขอเอาเมืองชัยภูมิขึ้นตรงต่อเมืองนครราชสีมาและสงส่วยแก่กรุงเทพมหานครแทนไม่ขึ้นแก่เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์อีกต่อไปเพราะเห็นว่าเวียงจันทน์ก็เป็นประเทศราชขึ้นต่อกรุงเทพมหานครอยู่แล้วพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยจึงทรงพระกรุณา

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
จะเป็นศาลที่มีรูปเหมือนของปู่ดั่งและย่าดั่งปัจจุบันอยู่ที่วัดบ้านเก่าย่าดั่งเป็นประจําทุกปีซึ่งพิธีกรรมเป็นสิ่งสำคัญที่มีอยู่ทุกสังคัมและศาสนาในสังคัมนั้นๆเพราะพิธีกรรมเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงศาสนาให้ดำรงอยู่อีกทั้งยังเป็นแหล่งก่อให้เกิดประเพณีและวัฒนธรรมของแต่ละสังคัมอีกด้วยพิธีกรรมนับว่าเป็นผลมาจากความเชื่อของมนุษย์คือเมื่อเชื่อในสิ่ง๙๑ลำดับที่๑สัมภาษณ์เมื่อวันที่๕เดือนสิงหาคม๒๕๖๗	ผูกพันกันมานานหลายชั่วอายุคนได้สืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบันจนสามารถกล่าวได้ว่าชาวอีสานนั้นโชคดีที่ได้เกิดมาและใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางแห่งศาสนามาตลอดด้วยเหตุผลทางพื้นที่ภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมทำให้ชาวอีสานมีประเพณีวัฒนธรรมและพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาจำนวนมากวัดเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชนเป็นแหล่งอบรมสั่งสอนในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขแต่อย่างไรก็ดีชาวอีสานก็ยังนับถือพระพุทธศาสนาเป็นหลักส่วนพิธีกรรมต่างนั้นมีเรื่องของพราหมณ์เข้ามาปะปนอยู่บ้างถ้าไม่สังเกตให้ดีก็จะมองไม่เห็นแต่มีอีกนัยหนึ่งที่มีอยู่ดาษดื่นและทั่วไปคือการนับถือผีสงเวทดาหรือการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวบ้านนับถือคือศาลปู่ตาที่มีประจําหมู่บ้านชาวบ้านให้ความเคารพปัจจุบันจึงมีพิธีกรรมการบูชาศาลปู่ตาเพื่อให้สิ่งเหล่านั้นคอยปกป้องรักษาพิธีกรรมการบูชาปู่ตาของชาวอีสานพิธีกรรมนับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่มีอยู่ในทุกสังคัมเพราะพิธีกรรมเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงศาสนาให้ดำรงอยู่อีกทั้งยังเป็นแหล่งก่อให้เกิดประเพณีและวัฒนธรรมของแต่ละสังคัมอีกด้วยพิธีกรรมนับว่าเป็นผลมาจากความเชื่อของมนุษย์เมื่อเชื่อในสิ่งใดมักจะให้เกิดศรัทธาและบนบานเพื่อขอความช่วยเหลือจากสิ่งเหล่านั้นแม้ว่าสิ่งดังกล่าวจะอานวยประโยชน์ให้หรือไม่ก็ตามและกลายเป็นพิธีกรรมเพื่อความศักดิ์สิทธิ์ในสิ่งใดตนนับถือพิธีกรรมจึงหมายถึงรูปแบบของการกระทำอันศักดิ์สิทธิ์ที่สามารถนาพามนุษย์ไปสู่
๑๑๖ได้ก็มักจะให้ความศรัทธาและบนบานเพื่อขอความช่วยเหลือจากสิ่งเหล่านั้นไม่ว่าสิ่งดังกล่าวจะอานวยประโยชน์ให้หรือไม่ก็ตามและกลายเป็นพิธีกรรมเพื่อความศักดิ์สิทธิ์ในสิ่งใดตนนับถือผู้นำในการประกอบพิธีกรรมต่างๆของท้องถิ่นตามภาคต่างๆส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ชุมชนให้ความนับถือเมื่อมีการจัดพิธีดังกล่าวขึ้นคนในชุมชนที่มาร่วมพิธีจะเกิดความรักความสามัคคีมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นการสร้างความเจริญรุ่งเรือง	สามเณรแล้วใช้บាយหลอกลวงที่แยบยลจนกลายเป็นข่าวตามสื่อมวลชนอยู่บ่อยครั้งสร้างความเสียหายต่อสถาบันพระพุทธศาสนาโดยส่วนรวมยากที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้หมดสิ้นไปโดยเร็วมหาวิทยาลัยรังสิต 2540 ประเทศไทยนั้นพิธีกรรมทางพุทธศาสนามีวัฒนธรรมและประเพณีต่างๆที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาแต่โบราณเช่นพิธีกรรมทางศาสนาพุทธซึ่งเป็นพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธกับพราหมณ์อย่างแยกแยะไม่ได้ผู้นำในการประกอบพิธีกรรมต่างๆของท้องถิ่นตามภาคต่างๆของประเทศส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ชุมชนให้ความนับถือเมื่อมีการจัดพิธีดังกล่าวขึ้นคนในชุมชนที่มาร่วมพิธีจะเกิดความรักความสามัคคีมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นการสร้างความเจริญรุ่งเรืองและสร้างความเป็นปึกแผ่นแก่ชุมชนอย่างดีเยี่ยมปัจจุบันพิธีกรรมแบบโบราณกำลังเลือนหายไปซึ่งคนสมัยใหม่มักจะละเลยแม้จะมีการนำมาปฏิบัติอยู่บ้างแต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจขั้นตอนในเรื่องพิธีกรรมต่างๆจึงทำให้มีการปฏิบัติอย่างไม่ถูกต้องขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อยหากหน่วยงานหรือส่วนราชการที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบไม่เผยแพร่ความรู้ที่ถูกต้องอาจทำให้พิธีกรรมหรือวัฒนธรรมและประเพณีที่ตั้งามมีความเสื่อมถอยไปเรื่อยๆจนในที่สุดจะเลือนหายไปตามกาลเวลาพิธีกรรมและความเชื่อมีความเป็นมาและเริ่มต้นอย่างไรพิธีกรรมและความเชื่อต่างๆถ้าสังเกตให้ดีจะมีปรากฏให้พบเห็นในชีวิตประจำวันมากมายตั้งแต่เข้าดู่เริ่มต้นวันใหม่ของวาระสามหาจพํานาครทรรศน์ Journal of MCU Nakhondhat 47 การดำเนินชีวิตของคนในสังคัมแต่ละวันซึ่งพิธีกรรมและความเชื่อที่ได้ปฏิบัติ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
เกิดความเพลิดเพลินกระตุ้นให้เกิดความเชื่อและความศรัทธาให้พุทธศาสนิกชนได้ระลึกถึงพระปัญญาคุณพระวิสุทธิคุณและพระมหากรุณาคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ได้แสดงเอาไว้ในเนื้อหาของภาพช่วยสืบทอดเผยแผ่และเชิดชูพระพุทธศาสนาทั้งยังเป็นการประดับตกแต่งศาสนสถานให้เกิดความสวยงามโดยแฝงไว้ด้วยรูปแบบเฉพาะของศิลปกรรมวัฒนธรรมการแต่งกายภูมิปัญญาของบรรพบุรุษในภูมิภาคทำให้เกิดรูปสลักบนใบเสมาหินที่มีความโดดเด่นมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวจาก	คนได้ความเพลิดเพลินในพระพุทธรูปว่ามีอิทธิฤทธิ์ต่างๆเชื่อก็คือความศักดิ์สิทธิ์ของคาถาอันเป็นภาษาบาลีว่ามีอำนาจเรียกว่าเวทมนต์คาถาสอนต่างๆถือว่าเป็นมงคลและสามารถขับไล่ภูตผีปีศาจได้เบญจมาศพลอินทร์ 2524 15 พิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาที่วัดหนึ่งๆจะมีการทำบุญได้เพียงครั้งเดียว การที่จะมีใบเสมาที่แสดงอาณาเขตของอุโบสถผู้สร้างจะต้องมีแรงศรัทธาอย่างมากและเห็นว่ามีบุญมากทีเดียวการแกะสลักภาพเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธเจ้าหรือชาดกใบวันใบเสมานี้อาจมีความเชื่อที่มุ่ง 40 Journal of Graduate MCU KhonKaen Campus Vol 7 No 4 October December 2020 หมายให้ความรู้เพื่อเป็นสื่อในการบอกเล่าเรื่องราวทางพระพุทธศาสนาดึงดูดความสนใจก่อให้เกิดความเพลิดเพลินกระตุ้นให้เกิดความเชื่อความศรัทธาให้พุทธศาสนิกชนได้ระลึกถึงคุณของพระพุทธเจ้าที่ได้แสดงเอาไว้ในเนื้อหาของภาพช่วยสืบทอดเผยแผ่และเชิดชูพระพุทธศาสนาระลึกถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษที่ทำให้เกิดภาพสลักบนใบเสมาที่มีความโดดเด่นมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวขึ้นและในปัจจุบันความเชื่อของใบเสมาที่มีต่อชุมชนชาวพุทธ 2 ด้านคตินิยมใบเสมาได้สะท้อนคุณค่าความสำคัญผ่านวัฒนธรรมทางความคิดด้านพุทธศิลป์ในใบเสมาซึ่งสามารถตีความเข้ากับหลักคตินิยมซึ่งเป็นหลักที่สำคัญสำหรับสังคมจะดีหรือเลวก็ขึ้นอยู่กับสังคมว่าจะมีจิตใจที่ร่วมกันรับผิดชอบกับสังคมที่ตนอาศัยอยู่หรือไม่คตินิยมต้องเริ่มที่ตัวบุคคลก่อนโดยมีการปรับตนเองให้ควบคุมความรู้สึกอารมณ์ปรารถนาของตนเองให้ได้ให้เกิดความสมดุลปราศจากความอยากอารมณ์โกรธตื้นตันหรือดีใจสามารถเผชิญกับทุกสถานการณ์อย่างกล้าหาญความดี
าเพื่อศิลปะโดยยอมสละเลือดเนื้อเอ็นกระดูกให้ผู้ที่ต้องการเพื่อรักษาจิตใจว่าเป็นศิลปะการมีอีกขั้นหนึ่งของพระโพธิสัตว์๑๑๕การบำเพ็ญศิลปะของพระภริยัตถ์นั้นมีเจตนาหรือความจงใจเป็นเครื่องกำหนดในการกระทำศิลปะให้บริสุทธิ์จึงเป็นพื้นฐานในการอบรมด้านความประพฤติปฏิบัติระเบียบวินัยมีความสุจริตกายวาจาและอาชีวะโดยมีการละเว้นจากความชั่วหรือเว้นจากข้อห้ามเป็นลักษณะของศิลปะผู้รักษาศิลปะพึงรักศิลปะเท่าชีวิต	ผ่องใสสดใสยิ่งขึ้นเรื่องของอนุสติคือการทบทวนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาเรื่องของการทำให้เป็นบารมีคือทำให้มีขึ้นจนเต็มสมบูรณ์เรื่องของ 37 ตัวอย่างผู้ไม่มีศิลปะจึงล้มเหลวในชีวิตเรื่องของตัวอย่างผู้มีศิลปะแล้วตั้งตัวได้ในชีวิตและเรื่องอื่นที่ควรรู้เกี่ยวกับศิลปะที่จะเป็นกำไรชีวิตเล็กน้อยๆทั้งหมดต้องศึกษาให้ดีด้วยปัญญาแล้วถึงอบรมด้วยจิตภาวนาโดยการดำรงมั่นอยู่ในศิลปะเป็นพื้นฐานก่อนแล้วก็จะประสบสุขอยู่ในชีวิตประจำวันจนสามารถปฏิบัติให้บรรลุองค์ญาณและเข้าสู่พระนิพพานได้ในที่สุดบทสรุปศิลปะจึงกำหนดด้วยข้อเท็จจริงตามกฎธรรมชาติการละเว้นความชั่วให้เกิดคุณความดีทั้งหลายโดยมีกรรมเป็นแรงจูงใจกรรมนั้นมีเจตนาหรือความจงใจเป็นเครื่องกำหนดในการกระทำศิลปะจึงเป็นพื้นฐานในการอบรมด้านความประพฤติระเบียบวินัยมีความสุจริตกายวาจาและอาชีวะโดยมีการละเว้นความชั่วหรือเว้นจากข้อห้ามเป็นลักษณะของศิลปะผู้รักษาศิลปะพึงรักศิลปะเท่าชีวิตหรือยิ่งกว่าชีวิตเหมือนจามรีรักพวงหางหรือมารดา รักบุตรสุดที่รักคนเดียวและบุคคลผู้นี้ยินดาข้างเดียวรักษาหางแทนนัยน์ตาจะนั้นธรรมดาจามรีนั้นมีพวงหางที่สวยงามมากเป็นพวงและสะอาดถ้าถูกนายพรานเนื้อไล่ยิงกำลังวิ่งไปอยู่บังเอิญพวงหางหรือขนไปติดกับเรียวหนามมันจะหยุดแกะเสียก่อนจะไม่ยอมให้ขนหรือพวงหางขาดเลยยอมสละชีวิตเพื่อรักษาขนหางผู้รักษาศิลปะพึงเห็นว่าศิลปะสำคัญกว่าชีวิตฉันนั้นเหมือนกันคือยอมสละชีวิต

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
หรือยิ่งกว่าชีวิตเหมือนจามรีรักพวงหางหรือมารดาภิทรสุดที่รักคนเดียว และบุคคลผู้มีนัยน์ตาข้างเดียวรักษาหวงแหนนัยน์ตานั้นธรรมดามารีนันมีพวงหางที่สวยงามมากเป็นพวงและสะอาดถ้าถูกนายพรานเนื้อโลยิงกา ลังวิ่งไปอยู่บังเอิญพวงหางหรือขนไปติดกับเรียวหนามมันจะหยุดแกะเสีย ก่อนจะไม่ยอมให้ขนหรือพวงหางขาดเลยยอมสละชีวิตเพื่อรักษาขนทางผู้ รักษาดีพึงเห็นว่าศีลสำคัญกว่าชีวิตฉันนั้น	คือการทบทวนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาเรื่องของการทำให้เป็นบารมีคือ ทำให้มีขึ้นจนเต็มสมบูรณ์เรื่องของ 37 Journal of MCU Buddhist Review Vol 4 No 1 January June 2020 ตัวอย่างผู้ไม่มีศีลจึงล้มเหลวใน ชีวิตเรื่องของตัวอย่างผู้มีศีลแล้วตั้งตัวได้ในชีวิตและเรื่องอื่นที่ควรรู้เกี่ยวกับ ศีลที่จะเป็นกำไรชีวิตเล็กน้อยทั้งหมดต้องศึกษาให้ดีด้วยปัญญาแล้วถึง อบรมด้วยจิตภาวนาโดยการดำรงมั่นอยู่ในศีลเป็นพื้นฐานก่อนแล้วก็จะ ประสพสุขอยู่ในชีวิตประจำวันจนสามารถปฏิบัติให้บรรลุองค์ฌานญาณและ เข้าสู่พระนิพพานได้ในที่สุดบทสรุปศีลจึงกำหนดด้วยข้อเท็จจริงตามกฎ ธรรมชาติการละเว้นความชั่วให้เกิดคุณความดีทั้งหลายโดยมีกรรมเป็นแรง จูงใจกรรมนั้นมีเจตนาหรือความจงใจเป็นเครื่องกำหนดในการกระทำศีลจึง เป็นพื้นฐานในการอบรมด้านความประพฤติระเบียบวินัยมีความสุจริตกาย วาจาและอาชีวะโดยมีการละเว้นความชั่วหรือเว้นจากข้อห้ามเป็นลักษณะ ของศีลผู้รักษาดีพึงรักศีลเท่าชีวิตหรือยิ่งกว่าชีวิตเหมือนจามรีรักพวงหาง หรือมารดาภิทรสุดที่รักคนเดียวและบุคคลผู้มีนัยน์ตาข้างเดียวรักษา หวงแหนนัยน์ตาจะนั้นธรรมดามารีนันมีพวงหางที่สวยงามมากเป็นพวง และสะอาดถ้าถูกนายพรานเนื้อโลยิงกา ลังวิ่งไปอยู่บังเอิญพวงหางหรือขน ไปติดกับเรียวหนามมันจะหยุดแกะเสียก่อนจะไม่ยอมให้ขนหรือพวงหาง ขาดเลยยอมสละชีวิตเพื่อรักษาขนทางผู้รักษาดีพึงเห็นว่าศีลสำคัญกว่า ชีวิตฉันนั้นเหมือนกันคือยอมสละตัวอวัยวะและชีวิตเพื่อรักษาธรรมเมื่อบุคคล
รูปใบเสมาหินและพระภิกษุสงฆ์มีความเชื่อว่าใบเสมาหินนั้นเป็นวัตถุที่ใช้ใน พิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาที่วัดหนึ่งๆจะมีการทำบุญได้เพียงครั้งเดียว การที่มีใบเสมาที่แสดงอาณาเขตของอุโบสถผู้สร้างจะต้องมีแรงศรัทธา อย่างมากและเห็นว่ามีบุญมากทีเดียว๑๒๗สอดคล้องกับจารึกที่ปรากฏบน ใบเสมาหินที่จารึกเกี่ยวกับบุญในจารึกหัวข้อความว่าพระศรีจันทราเทวีได้ สร้างรูปพระอาจารย์ไศยชนะผู้ทาสลไว้	อย่างเพียงพอที่จะพิสูจน์หรืออาจจะไม่มีหลักฐานที่จะนำมาใช้พิสูจน์ให้เห็น จริงเกี่ยวกับสิ่งนั้นก็ได้ประสาธติศรปริดาและคณะ 2518 5 ส่วนในพระพุทธ ศาสนาสอนให้ผู้นับถือทั้งหลายให้เหตุผลในความเชื่อความเลื่อมใสดังที่ เบญจมาศพลอินทร์ได้อธิบายถึงความเชื่อเกี่ยวกับศาสนาว่าเกิดจากความ เลื่อมใสศรัทธาในศาสนาความเคารพพระศาสดาประกอบกับความเชื่อทาง ไสยศาสตร์ร่วมกันจะทำให้เกิดความเชื่อว่สิ่งเคารพเกี่ยวกับศาสนาเป็น สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่อาจบันดาลสิ่งดีสิ่งชั่วให้เกิดขึ้นแก่ตนได้ความเลื่อมใสใน พระพุทธรูปว่ามีอิทธิฤทธิ์ต่างๆเชื่อก่อความศักดิ์สิทธิ์ของคณาอันเป็น ภาษาบาลีว่ามีอานาจเรียกว่าเวทมนต์คาถาคาสอนต่างๆถือว่าเป็นมงคล และสามารถขับไล่ภูตผีปีศาจได้เบญจมาศพลอินทร์ 2524 15 พิธีกรรมทาง พระพุทธศาสนาที่วัดหนึ่งๆจะมีการทำบุญได้เพียงครั้งเดียวการที่จะมีใบ เสมาที่แสดงอาณาเขตของอุโบสถผู้สร้างจะต้องมีแรงศรัทธาอย่างมากและ เห็นว่ามีบุญมากทีเดียวการแกะสลักภาพเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธเจ้าหรือ ขาดกไว้บนใบเสมานี้อาจมีความเชื่อที่มุ่ง 40 Journal of Graduate MCU KhonKaen Campus Vol 7 No 4 October December 2020 หมายถึง ความรู้เพื่อเป็นสื่อในการบอกเล่าเรื่องราวทางพระพุทธศาสดาถึงดูความ สนใจก่อให้เกิดความเพลิดเพลินกระตุ้นให้เกิดความเชื่อความศรัทธาให้ พุทธศาสนิกชนได้ระลึกถึงคุณของพระพุทธเจ้าที่ได้แสดงเอาไว้ในเนื้อหา ของภาพช่วยสืบทอดเผยแผ่และเชิดชูพระพุทธศาสนารสถึงภูมิปัญญา ของบรรพบุรุษ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ภาคใต้ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้ในการเผยแพร่ศาสนาในสมัยนั้นได้แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองทางด้านสติปัญญาของกลุ่มคนในชุมชนที่สามารถเรียนรู้จนเขียนอักษรและจารึกลงบนแผ่นหินได้และการถ่ายทอดผ่านเรื่องราวในชาดกด้วยฝีมือการสลักแผ่นหินสอดแทรกวรรณกรรมศิลปกรรมวัฒนธรรมการแต่งกายและขนบธรรมเนียมประเพณีซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ของชาวยุคสมัยเอาไว้อีกด้วยแสดงให้เห็นถึงการเป็นกลุ่มคนที่มีจิตใจเปิดกว้างในการรับวัฒนธรรมใหม่ที่เข้ามาแล้ว	ใบเสมาหินแสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองทางด้านสติปัญญาของกลุ่มคนในชุมชนที่สามารถเรียนรู้จนสามารถจารึกลงบนแผ่นหินได้และการถ่ายทอดผ่านเรื่องราวในชาดกด้วยฝีมือการสลักแผ่นหินสอดแทรกวรรณกรรมศิลปกรรมวัฒนธรรมการแต่งกายและขนบธรรมเนียมประเพณีแสดงให้เห็นถึงการเป็นกลุ่มคนที่มีจิตใจเปิดกว้างในการรับวัฒนธรรมใหม่ที่เข้ามาแล้วแสดงออกเป็นพุทธศิลปกรรมที่งดงามตามแบบฉบับของตนเองวัฒนธรรมสัมพันธ์ของชุมชนชาวพุทธในจังหวัดชัยภูมิมีความสัมพันธ์กันระหว่างความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สืบต่อกันมาในใบเสมาหินในชุมชนและวัฒนธรรมฮีต 12 ของชาวอีสานซึ่งส่วนใหญ่ก็มีจุดมุ่งหมายและประโยชน์สำหรับสร้างเสถียรภาพในวิถีการดำรงชีวิตสัมพันธ์กับความเชื่อศรัทธาทางพระพุทธศาสนาองค์ความรู้ใหม่ใบเสมาหินแห่งวัฒนธรรมประเพณีและพิธีกรรม Cultural Ceremony ใบเสมาหินได้ส่งผ่านความสงบสันติสุข Peace ให้เกิดขึ้นในชุมชนมีความรักใคร่ปรองดองกันผลเกิดจากองค์ความรู้ที่แฝงอยู่ในใบเสมาหินประกอบด้วยหลักพุทธปรัชญา Philosophy หลักพุทธจริยธรรม Ethic คุณค่าในผลงานศิลปกรรม Arts วัฒนธรรมในภาพสลัก Culture และหลักการบำเพ็ญบารมีสู่การตรัสรู้ Enlightenment สรุปเป็นแผนผังองค์ความรู้ได้ดังนี้วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนเมษายนมิถุนายน 2562 167 CcPEACE SEMA STONE ข้อเสนอแนะ 1 ข้อเสนอแนะในการพัฒนา 1 ควรมีการพัฒนาหลักพุทธจริยธรรมที่ปรากฏบนใบเสมาหินไปถอดเป็นบทเรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในชุมชนและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนต่อไป 2 ควรให้การส่งเสริมในการจัดกิจกรรมที่มีความร่วมมือ
เกี่ยวกับพุทธเจ้าและชาดกไว้บนใบเสมาหินนี้อาจมีความเชื่อที่มุ่งหมายให้ความรู้เพื่อเป็นสื่อในการบอกเล่าเรื่องราวทางพระพุทธศาสนาดังดูดความสนใจให้เกิดความเพลิดเพลินกระตุ้นให้เกิดความเชื่อและความศรัทธาให้พุทธศาสนิกชนได้ระลึกถึงคุณของพระพุทธเจ้าที่ได้แสดงเอาไว้ในเนื้อหาของภาพช่วยสืบทอดเผยแพร่และเชิดชูพระพุทธศาสนา๙๗ทั้งยังเป็นการประดับตกแต่งศาสนสถานให้เกิดความสวยงามที่แฝงไว้ด้วยรูปแบบเฉพาะของพุทธศิลป์วัฒนธรรมการแต่งกายวัฒนธรรม	ของอุโบสถผู้สร้างจะต้องมีแรงศรัทธาอย่างมากและเห็นว่ามีบุญมากทีเดียวการแกะสลักภาพเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธเจ้าหรือชาดกไว้บนใบเสมานี้อาจมีความเชื่อที่มุ่ง 40 Journal of Graduate MCU KhonKaen Campus Vol 7 No 4 October December 2020 หมายความว่าเพื่อเป็นสื่อในการบอกเล่าเรื่องราวทางพระพุทธศาสนาดังดูดความสนใจก่อให้เกิดความเพลิดเพลินกระตุ้นให้เกิดความเชื่อความศรัทธาให้พุทธศาสนิกชนได้ระลึกถึงคุณของพระพุทธเจ้าที่ได้แสดงเอาไว้ในเนื้อหาของภาพช่วยสืบทอดเผยแพร่และเชิดชูพระพุทธศาสนาระลึกถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษที่ทำให้เกิดภาพสลักบนใบเสมาที่มีความโดดเด่นมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวขึ้นและในปัจจุบันความเชื่อของใบเสมาที่มีต่อชุมชนชาวพุทธ 2 ด้านคติธรรมใบเสมาได้สะท้อนคุณค่าความสำคัญผ่านวัฒนธรรมทางความคิดด้านพุทธศิลป์ในใบเสมาซึ่งสามารถตีความเข้ากับหลักคติธรรมซึ่งเป็นหลักที่สำคัญสำหรับสังคมจะดีหรือเลวก็ขึ้นอยู่กับสังคมว่าจะมีจิตใจที่ร่วมกันรับผิดชอบกับสังคมที่ตนอาศัยอยู่หรือไม่คติธรรมต้องเริ่มที่ตัวบุคคลก่อนโดยมีการปรับตนเองให้ควบคุมความรู้สึกร่างกายอารมณ์ของตนเองให้ได้ให้เกิดความสมดุลปราศจากความอยากอารมณ์โกรธต้นตอหรือดีใจสามารถเผชิญกับทุกสถานการณ์อย่างกล้าหาญความดีและความชั่วไม่มีเกณฑ์ตายตัวจึงไม่กำหนดกฎเกณฑ์ที่ตายตัวสำหรับเรื่องนี้ทั้งนี้ก็เพราะว่าความดีและความชั่วมีอยู่ด้วยกันในตัวมนุษย์ทุกคนความดีและความชั่วนี้สามารถเป็นแรงผลักดันให้การดำเนินชีวิตของมนุษย์เป็นไปได้อย่างอาศัยซึ่งกันและกันเพื่อเป้าหมายคือการพัฒนาและสร้างสรรค์ให้บุคคลรู้จักการเสียสละให้กับสังคมเป็นความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตกับสังคม

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
สาเหตุที่ทำให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บนั้นเกี่ยวข้องกับสาเหตุประการคือสาเหตุที่เกิดตามธรรมชาติเช่นภูมิอากาศทำให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บส่วนสาเหตุที่เกิดจากอานาจเหนือธรรมชาตินั้นมีหลายประเภทเช่นการถูกผีทำการถูกคนทาดด้วยวิธีทางคาถาอาคมชะตาภูแห่งกรรมและการผิดขนบธรรมเนียมประเพณีฯซึ่งต่างก็จะทำให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บตามความคิดความเชื่อของชาวบ้านเมื่อมีเหตุเหล่านี้ผู้ป่วยต้อง	ก็จะทำให้ผู้นั้นเจ็บป่วยเมื่อทาดผีก็จะมีพิธีขอขมาโทษต่อผีแล้วจึงยกโทษให้แล้วอากรเจ็บป่วยก็จะหายอากรเจ็บป่วยในสมัยอดีตจะมีการรักษา กันด้วยแพทย์แผนโบราณคือยาพื้นบ้านชาวอีสานเชื่อว่ายาพื้นบ้านสามารถรักษาโรคได้ทางกายทุกอย่างถ้ารักษาด้วยยาพื้นบ้านไม่หายหรือบางท้องถิ่นไปรักษาแผนปัจจุบันแล้วไม่หายชาวบ้านว่าต้องมีผีมาต้องจะต้องรักษาด้วยวิธีการพุดจากับผีการรักษาอากรที่เกิดจากผีต้องมี 2 ทางคือการอยู่กับธรรมเป็นการอาศัยธรรมเข้ามาขับไล่ผีทุกอย่างทุกชนิดคือการปฏิบัติธรรมถือศีลมีหมอธรรมเป็นผู้ดูแลรักษาหมอธรรมจะใช้ฝ้ายผูกแขนแล้วสวดมนต์เสกเป่าน้ำให้ดื่มพร้อมทั้งพุดจาอบรมสั่งสอนต่างนารวมไปรักษาด้วยวิธีการของหมอธรรมซึ่งเรียกว่าลารักษาคนเจ็บไขการลารักษาแบ่งชั้นกันไว้ 2 ระดับลาทรงการรักษาด้วยลาทรงเป็นวิธีการแรกที่ชาวบ้านเลือกผีที่มีมาทาให้เจ็บป่วยนั้นชาวบ้านถือว่าเป็นผีที่อยู่ในโลกมนุษย์เช่นผีเมืองผีภูผีป่าผีตาแฮกผีเชื่อผีบ้านผีปู่ตาผีนาเป็นต้นส่วนสาเหตุที่เกิดจากอานาจเหนือธรรมชาตินั้นมีหลายประเภทเช่นการถูกผีทำการถูกคนทาดด้วยวิธีทางคาถาอาคมชะตาภูแห่งกรรมและการผิดขนบธรรมเนียมประเพณีฯซึ่งต่างก็จะทำให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บตามความคิดความเชื่อของวารสารบัณฑิตศึกษามหาฟ้าขอนแก่นปีที่ 6 ฉบับที่ 4 ประจำเดือนตุลาคม ธันวาคม 2562 333 ชาวบ้านเมื่อมีเหตุเหล่านี้ผู้ป่วย
หาวิธีการรักษาพยาบาลตามสาเหตุของโรคนั้นชาวอีสานเชื่อว่าผีฟ้าจะสามารถบันดาลทุกสิ่งได้แม้แต่การเกิดการตายของมนุษย์ตลอดจนเป็นผู้กำหนดโชคชะตาของมนุษย์ขณะที่มีชีวิตอยู่บนโลกและเชื่อว่าผีบรรพชนกับผีฟ้านั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องกล่าวคือเชื่อว่ามนุษย์มีขวัญประจำตัวอยู่ทุกคนเมื่อตายลงขวัญจะออกจากร่างไปพบบรรพชนและจะเดินทางไปยังเมืองฟ้าเพื่อให้ผีฟ้าพบทาททางวัดฤ	เจ็บไขการลารักษาแบ่งชั้นกันไว้ 2 ระดับลาทรงการรักษาด้วยลาทรงเป็นวิธีการแรกที่ชาวบ้านเลือกผีที่มีมาทาให้เจ็บป่วยนั้นชาวบ้านถือว่าเป็นผีที่อยู่ในโลกมนุษย์เช่นผีเมืองผีภูผีป่าผีตาแฮกผีเชื่อผีบ้านผีปู่ตาผีนาเป็นต้นส่วนสาเหตุที่เกิดจากอานาจเหนือธรรมชาตินั้นมีหลายประเภทเช่นการถูกผีทำการถูกคนทาดด้วยวิธีทางคาถาอาคมชะตาภูแห่งกรรมและการผิดขนบธรรมเนียมประเพณีฯซึ่งต่างก็จะทาให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บตามความคิดความเชื่อของวารสารบัณฑิตศึกษามหาฟ้าขอนแก่นปีที่ 6 ฉบับที่ 4 ประจำเดือนตุลาคม ธันวาคม 2562 333 ชาวบ้านเมื่อมีเหตุเหล่านี้ผู้ป่วยต้องหาวิธีการรักษาพยาบาลตามสาเหตุของโรคนั้นชาวอีสานจะเชื่อถือศรัทธาผีฟ้าว่าสามารถที่จะบันดาลทุกสิ่งได้แม้แต่การเกิดการตายของมนุษย์ตลอดจนเป็นผู้กำหนดโชคชะตากรรมของมนุษย์ขณะที่มีชีวิตอยู่บนโลกและเชื่อว่าผีบรรพชนกับผีฟ้านั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องกล่าวคือเชื่อว่ามนุษย์มีขวัญประจำตัวอยู่ทุกคนเมื่อตายลงขวัญจะออกจากร่างไปพบบรรพชนและจะเดินทางไปยังเมืองฟ้าเพื่อให้ผีฟ้าพบทาททางวัดฤภูมิเป็นพื้นที่ที่คนในพื้นที่เชื่อถือพิธีการลาผีฟ้าแหล่งชุมนุมที่สำคัญของกลุ่มหมอลาทรงหรือลาผีฟ้าอยู่ที่ภูพระจังหวัดชัยภูมิมีพระเจ้าองค์ตื้อซึ่งตามทีถือปฏิบัติกันต่อมว่าหมอลาทรงหมอลาผีฟ้าจะต้องมาไหว้และคำนึงที่ภูพระ 4 ครั้งในรอบปีคือขึ้น 12 ค่ำเดือน 3 ขึ้น 1315 ค่ำเดือน 5 เข้าพรรษาและออกพรรษาโดยถือว่างานนมัสการ
๑๓๔การดาเนินชีวิตทางสังคมในยุคสมัยนั้นที่มีความคาดหวังต่อชนชั้นสามัญที่ร่วมกิจกรรมการบุญถึงผลตอบแทนที่จะได้รับกลับคืนมาซึ่งอาจจะเป็นไปในรูปของความไว้วางใจความเชื่อมั่นหรือความจงรักภักดีและสิ่งที่ใช้ทาบุญก็มีนัยที่ส่งผลระหว่างผู้ให้กับผู้รับเชื่อมโยงผ่านวัตถุสิ่งของสถานที่หรือปูชนียวัตถุปูชนียสถานอย่างพุทธเจดีย์ที่เป็นงานศิลปกรรมอย่างพระพุทธรูปพระพิมพ์เสมาธรรมจักรสลูเจดีย์ที่เป็นสื่อกลาง	าเนินชีวิตของมนุษย์เป็นไปได้อย่างอาศัยซึ่งกันและกันเพื่อเป้าหมายคือการพัฒนาและสร้างสรรค์ให้บุคคลรู้จักการเสียสละให้กับสังคมเป็นความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตกับสังคมที่แต่ละคนดำรงอยู่ผ่านคติธรรมซึ่งคุณค่าคติธรรมของโบเสมาเมืองฟ้าแดดสงยางจะเห็นคติธรรมในทางพระพุทธศาสนาหลายประการที่เป็นเครื่องมืออบรมบ่มนิสัยให้พุทธบริษัททาไปเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติให้ตนได้พบกับความสุขเป็นผลที่เกิดจากคุณค่าของโบเสมาที่ได้จากการตีความภาพสลักและอักษรที่จารึกบนโบเสมาซึ่งผู้เขียนขอสรุปไว้ในบทความนี้ 2 ประการคือหลักพุทธปรัชญาและหลักพุทธจริยธรรม 3 ด้านศิลปกรรมศิลปกรรมบนโบเสมาเป็นการแกะสลักที่นามาสรางให้เหมือนกับสิ่งมีชีวิตขึ้นมาสร้างพุทธศิลป์อันวิจิตรให้ผู้ที่สักการบูชาเกิดความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนามีความปีติยินดีที่จะยึดถือหลักธรรมของพระพุทธองค์เป็นหลักปฏิบัติและดาเนินชีวิตได้อย่างงดงามซึ่งศิลปกรรมที่ประกอบกับข้อมูลด้านจารึกอักษรหลังปิลละอักษรขอมโบราณที่ปรากฏบนโบเสมาแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องกับการดาเนินกิจกรรมทางสังคมในยุคสมัยนั้นที่มีความคาดหวังต่อชนชั้นสามัญที่ร่วมกิจกรรมการบุญถึงผลตอบแทนที่จะได้รับวารสารบัณฑิตศึกษามหาฟ้าขอนแก่นปีที่ 7 ฉบับที่ 4 ประจำเดือนตุลาคม ธันวาคม 2563 41 กลับคืนมาซึ่งอาจจะเป็นไปในรูปของความไว้วางใจความเชื่อมั่นหรือความจงรักภักดีและสิ่งที่ใช้ทาบุญก็มีนัยที่ส่งผลระหว่างผู้ให้กับผู้รับเชื่อมโยงผ่านวัตถุสิ่งของสถานที่หรือปูชนียวัตถุปูชนียสถานที่เป็นงานศิลปกรรม

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ระหว่างผู้ถือศถาไยผู้ทำบุญกับผู้อื่นหรือผู้เข้ามาร่วมพิธีกรรมการบุญ เป็นการแลกเปลี่ยนทางสังคมด้วยความพึงพอใจทั้งสองฝ่ายมีศรัทธาเป็นปัจจัยประกอบสำคัญหวังผลในด้านรูปธรรมทางวัตถุและนามธรรมทางด้านจิตวิญญาณชนชั้นปกครองเมื่อทำบุญผ่านพระภิกษุสงฆ์ซึ่งถือว่าเป็นเนื้อนาบุญของโลกปัญญาเขตดโลกสชาติก็ถือว่าได้สร้างสมบารมึเป็นสิ่งตอบแทนการบุญจึงเปรียบได้ถึงลักษณะการลงทุนอย่างหนึ่งในทางเศรษฐกิจที่ส่งผล	ศาสตรมหาวิทยาลัยขอนแก่นนี้หัวแม่มือสรุปจากการวิเคราะห์ผลงาน ศิลปกรรมประกอบด้วยข้อมูลด้านจารึกในวัฒนธรรมทวารวดีอีสานแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการแลกเปลี่ยนทางสังคมซึ่งจะเห็นได้ว่าในการดำเนินกิจกรรมทางสังคมของสถาบันกษัตริย์ในสังคมวัฒนธรรมทวารวดีอีสานนั้นมีความคาดหวังต่อชนชั้นสามัญที่ร่วมกิจการ การบุญถึงผลตอบแทนที่จะได้รับกลับคืนมาซึ่งอาจจะเป็นไปได้ในรูปแบบของความไว้วางใจความเชื่อมั่นหรือความจงรักภักดีและสิ่งที่ใช้ทำบุญก็มีนัยที่ส่งผลกระทบให้กับผู้อื่นเชื่อมโยงผ่านวัตถุประสงค์ของสถานที่หรือปุชณียวัตถุ ปุชณียสถานอย่างพุทธเจดีย์ที่เป็นงานศิลปกรรมอย่างพระพุทธรูปพระพิมพ์ เสาธรรมจักรสถูปเจดีย์ที่เป็นสื่อกลางระหว่างผู้ถือศถาไยผู้ทำบุญกับผู้อื่น หรือผู้เข้ามาร่วมพิธีกรรมการบุญเป็นการแลกเปลี่ยนทางสังคมด้วยความ พึงพอใจทั้งสองฝ่ายมีศรัทธาเป็นปัจจัยประกอบสำคัญหวังผลในด้านรูปธรรม ทางวัตถุและนามธรรมทางด้านจิตวิญญาณชนชั้นปกครองเมื่อทำบุญผ่าน พระภิกษุสงฆ์ซึ่งถือว่าเป็นเนื้อนาบุญของโลกปัญญาเขตดงโลกกส์ชาติ ก็ถือว่าได้สร้างสมบารมึเป็นสิ่งตอบแทนการบุญจึงเปรียบได้ถึงลักษณะการ ลงทุนอย่างหนึ่งในทางเศรษฐกิจที่ส่งผลถึงอำนาจทางการเมืองของผู้ให้ ต่อผู้อื่นในระบบความสัมพันธ์ทางสังคมและวัฒนธรรมทวารวดีอีสานปี ที่๙๖นับที่๑มกราคมปี๓๕๖๐ 382 วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นภาพประกอบภาพที่ 1 จารึกใบเสมาวัดโนนศิลา 1 กรมศิลปากร 2529 ก 6772 ภาพที่ 2 จารึกปักอากาศานที่ 1 กรม
ถึงอำนาจทางการเมืองของผู้ให้ต่อผู้อื่นในระบบความสัมพันธ์ทางสังคมและ วัฒนธรรมทวารวดีอีสาน๑๓๘ ใบเสมาค้น ได้แสดงคุณค่าทางด้านศิลปกรรม เป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของชุมชนชาวชัยภูมิเป็นผลงานทางภูมิปัญญา ทางเชิงช่างขั้นสูงทั้งในการแกะสลักภาพสื่อความหมายและวัฒนธรรมทาง ภาษาที่ถ่ายทอดอักษรที่บ่งบอกถึงยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของชาติได้ เป็นสังคมที่รุ่งเรืองทางวัฒนธรรมทางด้านศิลปะรสนิยมที่ถ่ายทอดมาจาก ความเชื่อและความศรัทธา	วิจิตรให้ผู้สังเกตการณ์เกิดความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนามีความ ปีติยินดีที่จะยึดถือหลักธรรมของพระพุทธองค์เป็นหลักปฏิบัติและดา เนินชีวิตได้อย่างงดงามซึ่งศิลปกรรมที่ประกอบด้วยข้อมูลด้านจารึกอักษร หลังปลิวละอักษรขอมโบราณที่ปรากฏบนใบเสมาแสดงให้เห็นถึงความ สอดคล้องกับการดำเนินกิจกรรมทางสังคมในยุคสมัยนั้นที่มีความคาดหวัง ต่อชนชั้นสามัญที่ร่วมกิจการบุญถึงผลตอบแทนที่จะได้รับวารสาร บัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์ปีที่ 7 ฉบับที่ 4 ประจำเดือนตุลาคม ธันวาคม 2563 41 กลับคืนมาซึ่งอาจจะเป็นไปได้ในรูปแบบของความไว้วางใจ ความเชื่อมั่นหรือความจงรักภักดีและสิ่งที่ใช้ทำบุญก็มีนัยที่ส่งผลกระทบ ให้กับผู้อื่นเชื่อมโยงผ่านวัตถุประสงค์ของสถานที่หรือปุชณียวัตถุปุชณียสถาน ที่เป็นงานศิลปกรรมอย่างพระพุทธรูปพระพิมพ์เสาธรรมจักรสถูปเจดีย์ที่เป็น สื่อกลางระหว่างผู้ถือศถาไยผู้ทำบุญกับผู้อื่นหรือผู้เข้ามาร่วมพิธีกรรมการ บุญเป็นการแลกเปลี่ยนทางสังคมด้วยความพึงพอใจทั้งสองฝ่ายมีศรัทธา เป็นปัจจัยประกอบสำคัญหวังผลในด้านรูปธรรมทางวัตถุและนามธรรมทาง ด้านจิตวิญญาณปริวรรตฉบับที่ 2560 381 ใบเสมาได้แสดงคุณค่าทาง ด้านศิลปกรรมเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของชุมชนชาวจังหวัดกาฬสินธุ์เป็น ผลงานทางภูมิปัญญาเชิงช่างขั้นสูงทั้งในการแกะสลักภาพสื่อความหมาย และวัฒนธรรมทางภาษาที่ถ่ายทอดอักษรบ่งบอกถึงยุคสมัยทาง ประวัติศาสตร์ของชาติได้เป็นสังคมที่รุ่งเรืองทางวัฒนธรรมด้านศิลปะ รสนิยมที่ถ่ายทอดมาจากความเชื่อความศรัทธาพระพุทธรูปศาสนาและใช้เป็น หลักในการกำหนดขอบเขตของสงฆ์ทั้งนี้เพราะใบเสมาที่พบส่วนใหญ่

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ซึ่งจะทำให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บตามความคิดความเชื่อของชาวบ้านเมื่อมีเหตุเหล่านี้ผู้ป่วยต้องหาวิธีการรักษาพยาบาลตามสาเหตุของโรคนั้นคือการราผีฟ้าโดยเชื่อว่าสามารถบันดาลทุกสิ่งได้แม้แต่การเกิดการตายของมนุษย์ตลอดจนเป็นผู้กำหนดโชคชะตาของมนุษย์ขณะที่มีชีวิตอยู่บนโลกและเชื่อว่าผีบรรพชนกับผีฟ้านั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องกล่าวคือเชื่อว่ามนุษย์มีขวัญ	ใต้ทางกายทุกอย่างถ้ารักษาด้วยยาพื้นบ้านไม่หายหรือบางห้องกันไปรักษาแผนปัจจุบันแล้วไม่หายชาวบ้านว่าต้องมีผีมาต้องจะรักษาด้วยวิธีการพูดจากับผีการรักษาอาการที่เกิดจากผีต้องมี 2 ทางคือการอยู่กับธรรมเป็นการอาศัยธรรมเข้ามาขับไล่ผีทุกอย่างทุกชนิดคือการปฏิบัติธรรมถือศีลมีหมอธรรมเป็นผู้ดูแลรักษาหมอธรรมจะใช้ฝ้ายผูกแขนแล้วสวดมนต์สวดเป่านาให้ตีหม้อพร้อมทั้งพูดจาอบรมสั่งสอนต่างนารวมไปรักษาด้วยวิธีการของหมอธรรมซึ่งเรียกว่าการรักษาคนเจ็บไข้การลาการรักษาแบ่งขึ้นกันไว้ 2 ระดับลาทรงการรักษาด้วยลาทรงเป็นวิธีการแรกที่ชาวบ้านเลือกผีที่มีมาทาให้เจ็บป่วยนั้นชาวบ้านถือว่าเป็นผีที่อยู่ในโลกมนุษย์เช่นผีเมืองผีภูผีป่าผีตาแฮกผีเชื้อผีบ้านผีป่าผีน้ำเป็นต้นส่วนสาเหตุที่เกิดจากอานาจเหนือธรรมชาตินั้นมีหลายประเภทเช่นการถูกผีทำการถูกคนทาดด้วยวิธีทางคาถาอาคมชะตาภูแห่งกรรมและการผิดขนบธรรมเนียมประเพณี ฯลฯ ซึ่งต่างก็จะทำให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บตามความคิดความเชื่อของวารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์ปีที่ 6 ฉบับที่ 4 ประจำเดือนตุลาคม ธันวาคม 2562 333 ชาวบ้านเมื่อมีเหตุเหล่านี้ผู้ป่วยต้องหาวิธีการรักษาพยาบาลตามสาเหตุของโรคนั้นชาวอีสานจะเชื่อถือศรัทธาผีฟ้าว่าสามารถที่จะบันดาลทุกสิ่งได้แม้แต่การเกิดการตายของมนุษย์ตลอดจนเป็นผู้กำหนดโชคชะตากรรมของมนุษย์ขณะที่มีชีวิตอยู่บนโลกและเชื่อว่าผีบรรพชนกับผีฟ้านั้นมีความสัมพันธ์
คืออาการกระทำด้วยแรงความคิดแรงงานและทุนทรัพย์รวมถึงการควบคุมการกระทำด้วยเอกสารรายงานและการทำโดยการจัดประโยชน์ได้ได้รับทราบบทบาทพระธรรมภาวาวชิรคุณในการพัฒนาชุมชนบทบาทการพัฒนาจิตใต้จิตบาทการพัฒนาจิตใต้จิตบาทภุมมิกษุสามเณรให้มีสมณะสัญญาและอบรมในเรื่องจรรยา มารยาทอบรมการท้าวตรสวดมนต์ให้เป็นไปโดยมีระเบียบเรียบร้อยหรือแนะนำที่เป็นประโยชน์อบรมประชาชนให้เข้าใจใน	และส่งเสริมการศาสนาศึกษาของวัดนั้นๆให้เจริญรุ่งเรืองด้วย 23 บทบาทด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนาการเผยแผ่พุทธศาสนาเป็นบทบาทหน้าที่ของเจ้าอาวาสต้องกระทำโดยการจัดการเทศนาอบรมสั่งสอนประชาชนให้เกิดศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาและตั้งอยู่ในสัมมาปฏิบัติเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติบทบาทสำคัญเกี่ยวกับการเผยแผ่ประกอบด้วยหาอุบายวิธีให้ไต่ยินได้ฟังโอวาทคำสั่งสอนหรือข้อแนะนำที่เป็นประโยชน์แนะนำสั่งสอนอบรมประชาชนให้เข้าใจในศาสนพิธีและการปฏิบัติและเทศนาสั่งสอนประชาชนให้ตั้งอยู่ในศีลธรรมและให้ไต่ยินได้ฟังเกี่ยวกับพระศาสนาโดยถูกต้องสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้ามั่งคณาจารย์ช่วงวรปญญ 2540 หน้า 148155 ผู้เขียนมองว่าหน้าที่ในการเผยแผ่หลักธรรมของวัดหรือเจ้าอาวาสส่วนมากเป็นการจัดการเทศนาอบรมสั่งสอนประชาชนให้เกิดศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาแล้วตั้งอยู่ในสัมมาปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติซึ่งเป็นหน้าที่ของเจ้าอาวาสจะต้องทำหน้าที่เผยแผ่พระพุทธศาสนาประกอบด้วย 1 อบรมพระภิกษุสามเณรให้เป็นสมณะสัญญาและอบรมเรื่องจรรยา มารยาทตลอดจนถึงการปฏิบัติอันเกี่ยวกับพิธีหรือแบบอย่างต่างๆ 2 อบรมการท้าวตรสวดมนต์ให้เป็นไปโดยมีระเบียบเรียบร้อย 3 หาอุบายวิธีให้ไต่ยินได้ฟังโอวาทคำสั่งสอนหรือคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ 4 แนะนำสั่งสอนธรรมประชาชนให้เข้าใจในศาสนพิธีและการปฏิบัติ 5 เทศนา
ศาสนพิธีและการปฏิบัติหาอุบายวิธีสวดกันสัทธรรมปฏิรูปให้เกิดขึ้นบาปที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดไปโดยชอบและมีการเผยแผ่ตามประเพณีคณะสงฆ์และประเทศไทยการเผยแผ่แบบปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบันและการเผยแผ่แบบจัดเป็นคณะหรือหน่วยงานเผยแผ่บทบาทการพัฒนาจิตใต้จิตบาทภุมมิกษุสามเณรให้มีสมณะสัญญาและอบรมในเรื่องจรรยา มารยาทอบรมการท้าวตรสวดมนต์ให้เป็นไปโดยมีระเบียบเรียบร้อยหรือแนะนำที่เป็นประโยชน์อบรมประชาชนให้เข้าใจใน	ที่เป็นประโยชน์ 4 แนะนำสั่งสอนธรรมประชาชนให้เข้าใจในศาสนพิธีและการปฏิบัติ 5 เทศนาสั่งสอนประชาชนให้ตั้งอยู่ในศีลธรรมและให้ไต่ยินได้ฟังเรื่องที่เกี่ยวกับพระศาสนาโดยถูกต้อง 6 หาอุบายวิธีสวดกันสัทธรรมปฏิรูปให้เกิดขึ้นหรือบาปที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดไปโดยชอบ 7 ขวนขวายเพื่อให้ศิษย์วัดมีความรู้ในเรื่องพระศาสนาและอบรมในทางศีลธรรมมีการไหว้พระสวดมนต์เป็นต้น 8 ขวนขวายจัดตั้งห้องสมุดเพื่อประโยชน์แก่การศึกษาธรรมบาลีหรือเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนที่เกี่ยวกับการไหว้พระสวดมนต์บ้างที่เกี่ยวกับศีลธรรมบ้างเพื่อให้ผู้รักษาศีลฟังธรรมตามวัดต่างๆได้ท่องได้อ่านได้ไต่ยินตามควรแก่สถานที่และโอกาส 9 ขวนขวายจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคเรียนภาษาไทยบางประเภทสำหรับชั้นประถมขึ้นไว้เพื่อให้เด็กขัดสนยืมใช้ในการเรียน 5 ด้านการสาธารณูปการตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพศ 2542 กล่าวว่าเป็นคานามหมายถึงการก่อสร้างและการบูรณะปฏิสังขรณ์สำหรับสาธารณูปการที่จัดเป็นระเบียบบริหารการคณะสงฆ์ส่วนกลางและระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ส่วนกลางเรียกว่าการสาธารณูปการนั้นพระเทพปริยัติสุธีหมายถึง 1 การก่อสร้างและการบูรณะปฏิสังขรณ์ศาสนวัตถุและศาสนสถาน 2 กิจการอันเกี่ยวกับวัดคือการสร้างการตั้งการรวมการย้ายการยุบเลิกการขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมาการยกวัดร้างเป็นวัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษาและการยกวัดร้างขึ้นเป็นพระอารามหลวง 3 กิจการของวัดอื่นๆเช่นการจัดงานวัดการเรียไร 4 การศาสนสมบัติของวัดการสาธารณูปการทั้ง 4 ความหมายนี้ส่วนมากบัญญัติไว้ในหน้าที่ของเจ้าอาวาสตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์มาตรา 37 1 เจ้าอาวาสมีหน้าที่บำรุงรักษาวัด

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
๑๓๘ประกอบพิธีกรรมเป็นบุคคลที่ชาวชัยภูมิให้ความเคารพนับถือเพราะ เชื่อว่าเป็นบุคคลที่มีความสื่อกกลางในการติดต่อดวงวิญญาณเจ้าพ่อพญาแล ในขณะที่พิธีบวงสรวงผ่านบวงสรวงจะเป็นผู้กำหนดเวลาในการประกอบ พิธีกรรมตลอดจนเป็นผู้ตรวจดูความเรียบร้อยวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการ ประกอบพิธีกรรมและดำเนินการตามลำดับขั้นตอนของการประกอบพิธีกรรม ตั้งแต่เริ่มพิธีจนเสร็จพิธีและขบถบาทการพัฒนาวัตถุการดูแลสถานที่สา คัญกับสิ่ง	หรือคนทรงและผู้ที่นับถือกระทำด้วยตนเองโดยตั้งเข้าจะมีบทบาทในการ ประกอบพิธีบวงสรวงเป็นผู้กำหนดเวลาในการประกอบพิธีกรรมตลอดจน เป็นผู้ตรวจดูความเรียบร้อยวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในพิธีและดำเนินการตามลำดับ ขั้นตอนของการประกอบพิธีกรรมตั้งแต่เริ่มพิธีจนเสร็จพิธีส่วนมาที่จะเป็น ผู้นำในการประกอบพิธีกรรมส่วนบุคคลและส่วนชุมชนในบางพิธีเช่นพิธีทรง เจ้าพิธีรักษาผู้ป่วยพิธีตรวจเหตุการณ์บ้านเมืองเป็นต้นส่วนผู้ที่นับถือ กระทำด้วยตนเองนั้นชาวบ้านเชื่อว่าในพิธีที่ไม่ซับซ้อนเช่นพิธีบวงสรวงเจ้าพ่อ พญาแลและพิธีแก้บนเป็นต้นผู้ที่มีความนับถือศรัทธาในเจ้าหลวงคาแดง สามารถประกอบพิธีกรรมดังกล่าวได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องผ่านตั้งเข้าหรือ มาซึ่งเพียงแต่บุคคลนั้นตั้งจิตอธิษฐานบอกกล่าวหรือบนบานเจ้าหลวงคา แดงก็สามารถรับรู้และสื่อถึงบุคคลผู้มีจิตศรัทธานั้นได้ส่วนกลุ่มผู้เข้าร่วมใน การประกอบพิธีกรรมส่วนใหญ่แล้วจะเป็นบุคคลที่มีความเชื่อความศรัทธา ในเจ้าหลวงคาแดงหรือบุคคลที่ได้รับการช่วยเหลือจากเจ้าหลวงคาแดงซึ่ง จะประกอบด้วยลูกศิษย์เจ้าพ่อและบุคคลทั่วไปรวมถึงบุคคลที่บรรเลงเพลง ปี่พาทย์พื้นเมืองในการฟ้อนผไทพญาของมาซึ่งของเจ้าหลวงคาแดงและมาซึ่งของ บริวารของเจ้าหลวงคาแดงอีกด้วย 13 วัตถุสิ่งของที่ใช้ในการประกอบ พิธีกรรมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการประกอบพิธีซึ่งจะขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไปไม่ได้ในการจัดหานั้นขึ้นอยู่กับว่าเป็นพิธีกรรมส่วนบุคคลหรือพิธีกรรม ส่วนชุมชนหากเป็นพิธีกรรมส่วนบุคคลผู้ทำ
๑๔๑ประวัติความเป็นมาเจ้าพ่อพญาแลเดิมชื่อนายแลเป็นชาวนคร เวียงจันทน์เคยรับราชการเป็นพิเลียงราชบุตรในเจ้าอนุวงศ์แห่งอาณาจักร ล้านช้างขณะนั้นเป็นประเทศราชของไทยในสมัยรัชกาลที่๒พศ๒๓๖๐นาย แลได้อพยพไพร่พลข้ามแม่น้ำโขงมาตั้งบ้านเรือนที่บ้านน้ำขุ่นหนองอีจาน อยู่ในเขตอำเภอสูงเนินจังหวัดนครราชสีมาต่อมาได้ย้ายไปตั้งใหม่ที่บ้าน โนนน้ำอ้อมบ้านชีลองอยู่ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิและได้ทำราชการส่งส่วย	พระยาภักดีชุมพล(แล)เป็นเจ้าเมืองชัยภูมิคนแรกชาวเมืองชัยภูมินิยมเรียก ขานท่านด้วยความยกย่องนับถือว่าเจ้าพ่อพญาแลประวัติ. พระยาภักดีชุมพล เดิมชื่อ"นายแล"เป็นชาวนครเวียงจันทน์เคยรับราชการเป็นพิเลียงราชบุตร ในเจ้าอนุวงศ์แห่งอาณาจักรล้านช้าง(ขณะนั้นเป็นประเทศราชของไทย)ใน สมัยรัชกาลที่ 2 พ.ศ. 2360 นายแลได้อพยพไพร่พลข้ามแม่น้ำโขงมาตั้ง บ้านเรือนที่บ้านน้ำขุ่นหนองอีจาน(อยู่ในเขตอำเภอสูงเนินจังหวัด นครราชสีมา)ต่อมาได้ย้ายไปตั้งใหม่ที่บ้านโนนน้ำอ้อมบ้านชีลอง(อยู่ในเขต อำเภอเมืองชัยภูมิ)และได้ทำราชการส่งส่วยต่อเจ้าอนุวงศ์เจ้าอนุวงศ์จึงตั้ง ให้นายแลเป็นที่ขุนภักดีชุมพลนายกองนอกในพ.ศ. 2365 ขุนภักดีชุมพลได้ ย้ายชุมชนมาอยู่ที่บ้านหลวงซึ่งอยู่ระหว่างบ้านหนองหลอดกับบ้านหนอง ปลาเผา(ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิปัจจุบัน)เนื่องจากสถานที่เดิมเริ่มคับแคบ ไม่พอกับจำนวนพลเมืองที่เพิ่มขึ้นพ.ศ. 2367 ได้ทำการขุดบ่อทองที่บริเวณ ลำห้วยขาดนอกเขตบ้านหลวงเรียกบ่อทองนั้นว่า"บ่อไขโหล"ขุนภักดี ชุมพลจึงได้นำทองในบ่อนี้ไปส่วยแก่เจ้าอนุวงศ์และขอยกฐานะบ้านหลวง ขึ้นเป็นเมืองเจ้าอนุวงศ์จึงพระราชทานชื่อเมืองแก่ขุนภักดีชุมพลว่าเมือง ชัยภูมิและเลื่อนบรรดาศักดิ์ให้เป็นพระภักดีชุมพลทว่าต่อมาพระภักดีชุมพล ได้ขอเอาเมืองชัยภูมิขึ้นตรงต่อเมืองนครราชสีมาและส่งส่วยแก่ กรุงเทพมหานครแทนไม่ขึ้นแก่เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์อีกต่อไปเพราะเห็นว่า เวียงจันทน์ก็เป็นประเทศราชขึ้นต่อกรุงเทพมหานคร
บทบาทการพัฒนาด้านจิตใจบทบาทการพัฒนาด้านจิตใจอบรมภิกษุ สามเณรให้มีสมณะสัญญาและอบรมในเรื่องจรรยาบรรณทอหมกรการท้าว สวดมนต์ให้เป็นไปโดยมีระเบียบเรียบร้อยหรือแนะนำที่เป็นประโยชน์อบรม ประชาชนให้เข้าใจในศาสนาพิธีและการปฏิบัติทอบายวิธีสีกัดกันสัทธิธรรม ปฏิรูปมิให้เกิดขึ้นบาบัตที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดไปโดยชอบและมีการเผยแผ่ ตามประเพณีคณะสงฆ์และประเพณีไทยการเผยแผ่แบบปรับปรุงให้เหมาะ สมกับสภาพสังคมปัจจุบันและการเผยแผ่แบบ	พระมหาวิริยมิ่งคลาจารย์ช่วงวรปัญญา 2550 หน้าที่ในการเผยแผ่หลักธรรม ของวัดหรือพระสงฆ์ส่วนมากเป็นการจัดการเทศนาอบรมสั่งสอนประชาชน ให้เกิดศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาและตั้งอยู่ในสัมมาปฏิบัติเพื่อเป็น พลเมืองดีของประเทศชาติซึ่งเป็นหน้าที่ของเจ้าอาวาสวัดต่างๆเจ้าคณะ ตำบลเจ้าคณะอำเภอและเจ้าคณะจังหวัดจะต้องทำหน้าที่เผยแผ่พระ ศาสนาดังนี้ 1 อบรมพระภิกษุสามเณรให้มีสมณะสัญญาและอบรมในเรื่อง จรรยาบรรณตลอดถึงการปฏิบัติอันเกี่ยวกับพิธีหรือแบบอย่างต่างๆ 2 อบรม การท้าววัดสวดมนต์ให้เป็นไปโดยมีระเบียบเรียบร้อย 3 ทอบายวิธีให้ ได้ยืนได้ฟังโอวาทคำสั่งสอนหรือแนะนำที่เป็นประโยชน์ 4 แนะนำสั่งสอน ธรรมประชาชนให้เข้าใจศาสนาพิธีและการปฏิบัติ 5 เทศนาสั่งสอนประชาชน ให้ตั้งอยู่ในศีลธรรมและให้ได้ยืนได้ฟังเรื่องที่เกี่ยวกับพระศาสนาโดยถูก ต้อง 6 ทอบายวิธีสีกัดกันสัทธิธรรมปฏิรูปมิให้เกิดขึ้นหรือบาบัตที่เกิดขึ้น แล้วให้หมดไปโดยที่ชอบ 7 ขวนขยายเพื่อให้เกิดศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธ ศาสนาและอบรมในทางศีลธรรมมีการไหว้พระสวดมนต์เป็นต้น 8 ขวนขยาย จัดตั้งห้องสมุดเพื่อประโยชน์แก่การศึกษาธรรมบาลีหรือเพื่อประโยชน์แก่ ประชาชนที่เกี่ยวกับการไหว้พระสวดมนต์บ้างที่เกี่ยวกับศีลธรรมบ้างเพื่อให้ ผู้รักาศิลปวัฒนธรรมตามวัดต่างๆได้ท่องได้อ่านได้ฟังตามควรแก่สถานที่ และโอกาส 9 ขวนขยายจัดหาเครื่องอุปการะการเรียนภาษาไทยบางประ เภทสำหรับชั้นประถมขึ้นไว้เพื่อให้เด็กขัดสนยืมใช้ในการเรียน 5 ด้านการ สาธารณูปการตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพศ 2542 กล่าวว่ เป็นคานามหมาย

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

๑๔๕ ใช้ความสามารถทั้งประสบการณ์ทางความรู้ความเข้าใจซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่เกิดจากการสั่งสมของประสบการณ์ของผู้รู้ในชุมชนและปราชญ์ชาวบ้านที่ได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษและมีอิทธิพลความเชื่อในวิถีการดำเนินชีวิตและพระพุทธศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้องอยู่ด้วยซึ่งเป็นประเพณีเชิงพุทธและเป็นพื้นฐานจากภูมิปัญญาซึ่งเป็นสิ่งที่มีมานานมีการปฏิบัติโดยผู้คนในชุมชนนั้นได้ปฏิบัติตามบุคคลรุ่นก่อนถือเป็นการรักษาไว้และการอนุรักษ์ไว้ให้

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

)การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในประเพณีเชิงพุทธของประชาชนในจังหวัดสุรินทร์ 1. ด้านประสบการณ์ของชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นองค์ความรู้ที่เกิดจากการสั่งสมของประสบการณ์ของผู้รู้ในชุมชนปราชญ์ชาวบ้านและเป็นประสบการณ์ที่ได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษที่มีความรู้"ภูมิปัญญาเป็นความคิดของผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นผู้ชำนาญหรือลูกบ้านก็ต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันรวมทั้งพระสงฆ์สามเณรญาติโยมที่มีความคิดประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมมาช่วยกันถ่ายทอดองค์ความรู้และแสดงออกมาเป็นศิลปะในพระพุทธศาสนา" 10 และมีวัฒนธรรมเป็นพื้นฐานภูมิปัญญาเป็นสิ่งที่มีความมีการปฏิบัติโดยผู้คนในชุมชน 2. ด้านองค์ความรู้ภูมิปัญญาการมีองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นจะเป็นผู้ถ่ายทอดสามารถทำได้โดยการบอกเล่าบรรยายด้วยวาจาสาธิตการปฏิบัติจริง"ภูมิปัญญาเป็นองค์ความรู้จากการความเชื่อการเคารพและศึกษาเรียนรู้โดยการศึกษาเล่าเรียนนั้นและประเพณีปฏิบัติตามกันมาตั้งแต่อดีตจนถึง 9 สัมภาษณ์พระครูสุวรรณโพธิคุณเจ้าคณะตำบลละโพเจ้าอาวาสวัดโพธิ์ทองตำบลละโพอาเภอท่าตูมจังหวัดสุรินทร์วันที่ 21 ธันวาคม 2562 เวลา 10.09 น. 10 สัมภาษณ์พระครูปริยัติพุมารักษ์(น้อยมหานายโก)เจ้าอาวาสวัดประทุมทองเลขานุการเจ้าคณะอาเภอท่าตูมผู้มีความรู้ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นอีสานและงานบวชนาคข้างสุรินทร์ประทุมทองตำบลท่าตูมอาเภอท่าตูมจังหวัดสุรินทร์วันที่ 27 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 เวลา 13.00 น. 35 วารสารมจรบาฬีศึกษาพุทธโฆษปริทรรศน์ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2564 ปัจจุบัน

ชุมชนสังคมประเทศชาติการพัฒนาตามหลักพระพุทธศาสนาถือเป็นการพัฒนาด้วยหลักไตรสิกขาคือศีลสมาธิและปัญญาเพื่อเป็นการพัฒนาอย่างสมบูรณ์การพัฒนาตามหลักไตรสิกขาถือเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ขั้นพื้นฐานหรือการเริ่มต้นการปฏิบัติด้วยตนเองและเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนและไตรสิกขาถือหลักการพัฒนาชีวิตเพื่อให้ประสบความสำเร็จเป็นคนสมบูรณ์แบบตามแนวพระพุทธศาสนาไตรสิกขาจัดอยู่ในมรรคคือธรรมที่ควรประพฤติและปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาชีวิตที่สมบูรณ์ประกอบด้วยข้อปฏิบัติที่ควรศึกษา๓๐อย่างคือ

การพัฒนาคนให้มีคุณภาพในทางพระพุทธศาสนาต้องมีการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมโดยใช้หลักไตรสิกขาที่มีกระบวนการในการฝึกฝนเพื่อพัฒนา 3 ด้านคือ 1 พัฒนาด้านพฤติกรรมระเบียบเรียกว่าศีล 2 พัฒนาจิตใจที่ตั้งใจมั่นเรียกว่าสมาธิและ 3 พัฒนาด้านปัญญาแก้ไขปัญหามาสำเร็จตามเป้าหมายชีวิตเรียกว่าปัญญาศึกษา 3 ประการนี้ผู้มีความเพียรความเข้มแข็งมีปัญญาเพ่งพินิจมีสติคุ้มครองอินทรีย์ครอบงำทุกทิศด้วยอัปปมาทสมาธิประพฤติตามอริสสิกขาอริจิตสิกขาและอริปัญญาสิกขามีความประพฤติบริสุทธิ์จึงเป็นผู้ถึงที่สุดแห่งการปฏิบัติในโลกนี้และโลกหน้าองค์ไทย 20 91 320 ไตรสิกขาตามแนวทางพระพุทธศาสนาเป็นหลักธรรมปฏิบัติที่พัฒนาทางกายวาจาและใจให้ผู้ปฏิบัติสมบูรณ์พร้อมด้วยสติและปัญญาไตรสิกขาถือหลักการพัฒนาชีวิตเพื่อประสบความสำเร็จเป็นคนสมบูรณ์แบบตามแนวพุทธไตรสิกขาจึงจัดอยู่ใน 142 วารสารพุทธมคค์ศูนย์วิจัยธรรมศึกษาสำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตารามปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคมมิถุนายน 2564 มรรคธรรมที่ควรเจริญคือควรทำให้เกิดมีขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาชีวิตไตรสิกขาแปลว่าสิกขา 3 หมายถึงข้อปฏิบัติที่ต้องศึกษา 3 อย่างคือ 1 อธิศีลสิกขาศึกษาศีลอันยิ่ง 2 อธิจิตสิกขาศึกษาจิตอันยิ่งและ 3 อธิปัญญาสิกขาศึกษาปัญญาอันยิ่งองค์ไทย 20 87 312 ไตรสิกขาถือหลักการพัฒนาชีวิตเพื่อประสบความสำเร็จเป็นคนสมบูรณ์แบบตามแนวพุทธไตรสิกขาจึงจัดอยู่ในมรรคคือธรรมที่ควรเจริญคือควรทำให้เกิดมีขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาชีวิตไตรสิกขาแปลว่าสิกขา 3 หมายถึงข้อปฏิบัติที่ต้องศึกษา 3 อย่างคือ 1 อธิศีลสิกขาศึกษาศีลอันยิ่ง 2 อธิจิตสิกขาศึกษาจิตอันยิ่งและ 3 อธิปัญญาสิกขาศึกษาปัญญาอันยิ่งไตรสิกขาในวัชรขิปุตต

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
รวมระวังกายวาวจาใจไม่ไห้ตกอยู่ภายใต้การครอบงำของกิเลสและให้มีปกติ ไม่เบียดเบียนผู้อื่นต่อเมื่อกายวาวจาใจสงบระงับจากอารมณ์ภายนอกแล้วจึง เป็นฐานในการฝึกอบรมจิตให้มัสติตั้งมั่นเกิดสมาธิไม่วุ่นไหวไปตามอา นาจของนิรณ๕จนจิตนิ่งสงบเป็นกลางอย่างมีสตืออยู่ในสภาพควรแก่การ งานแล้วจึงสามารถใช้ปัญญาพิจารณาภาวะธรรมที่ปรากฏขึ้นในปัจจุบัน ขณะจนวนรู้ทันสภาวะไตรลักษณ์ของสิ่งทั้งหลายทั้งภายในและ	ไม่มีความเกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและยังสอดคล้องกับงานวิจัย ของพิชญ์รัชต์บุญช่วย 2549 หน้า 155 ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการศึกษา กระบวนการสร้างภavana 4 โดยใช้หลักไตรสิกขาผลการศึกษาพบว่า ไตรสิกขาเป็นระบบการศึกษาที่เน้นการฝึกอบรมตนเองอย่างเป็นขั้นตอน และมีกระบวนการที่ประสานกันอย่างเป็นพื้นฐานให้แก่กันจนถึงความพ้น ทุกข์โดยเริ่มจากการสำรวจมาระวังกายวาวจาใจไม่ไห้ตกอยู่ภายใต้การครอบงำ ของกิเลสและให้มีปกติไม่เบียดเบียนผู้อื่นต่อเมื่อกายวาวจาใจสงบระงับจาก อารมณ์ภายนอกแล้วจึงเป็นฐานในการฝึกอบรมจิตให้มัสติตั้งมั่นเกิดสมาธิ ไม่วุ่นไหวไปตามอำนาจของนิรณ 5 จนจิตนิ่งสงบเป็นกลางอย่างมีสตืออยู่ ในสภาพควรแก่การทำงานแล้วจึงสามารถใช้ปัญญาพิจารณาภาวะธรรมที่ ปรากฏขึ้นในปัจจุบันขณะจนวนรู้ทันสภาวะไตรลักษณ์ของสิ่งทั้งหลายทั้ง ภายในและภายนอกตามความเป็นจริงและรู้แจ้งในอริยสัจ 4 ทาให้สามารถ ละกิเลสที่เป็นเหตุให้เกิดทุกข์ได้โดยสิ้นเชิงผลการศึกษาศึกษาสุขภาวะยุค ไทยแลนด์ 40 ตามหลักภาวนา 4 ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย 1 ด้านกายภาวนานิสิตคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬา ลวงกรณราชวิทยาลัยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากคือนิสิตมีความเจริญ เติบโตของร่างกายเป็นไปในอัตราปกติและมีความสัมพันธ์กับการเจริญด้าน อื่นๆนิสิตมีร่างกายมีความสมบูรณ์และแข็งแรงและนิสิตมีพินคงทนแข็งแรง หุดามิสภาพดีสามารถมองเห็นและได้ยินได้ดี 2 ด้านศีลภาวนานิสิตคณะ ครุศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยมีความคิดเห็น
บรรณานุกรมภาษาบาลีภาษาไทยข้อมูลปฐมภูมิหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัยพระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับมหาจุฬาค ปีฏก๒๕๐๐กรุงเทพมหานครโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย๒๕๓๔พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณวิทยาลัย กรุงเทพมหานครโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๓๙ข้อมูลทิตย ภูมิ๑หนังสือคุณโทชนัธบทาบทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาขอนแก่นคณะ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น๒๕๒๘สำนักงานคณะ กรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ๒๕๔๕แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่๙พศ๒๕๔๒-๒๕๔๗อัดสำเนาสำนักงานคณะ กรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ๒๕๕๐อัดสำเนา	สมิต๒๕๐๙พระมหาสามีสังฆรักขิตวงศ์พัฒนศิริโสทรสังการพิมพ์ครั้ง ที่๒แปลโดยนอแย้มประพัฒน์ทองกรุงเทพมหานครโรงพิมพ์ประยูร วงศ์๒๕๐๔พระราชปริยัติโมลีอุปโสมชาติวัดสังคะกรุงเทพมหานครโรง พิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๓๔พระสังฆรักษ์ชิตมาเถรวัดโต ษณ์ยุทธิการศึกษาเปรียบเทียบฉันทลักษณะบาลีแปลและอธิบายโดยพระ คันธสารกิจวงศ์กรุงเทพมหานครโรงพิมพ์พิทักษ์อักษร๒๕๔๕พระอัศวรังสี เถรสัททนต์ที่สุดตมาคำคมกีร์หลักบาลีมหาไวยากรณ์แปลโดยพระมหานิมิต ธรมสาโรปถ๙๙และจารุญชรธรรมดากรุงเทพมหานครโรงพิมพ์พิทักษ์ อักษร๒๕๔๕มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยอุทิภาษาบาลีฉบับมหาจุฬ้าง คุดตรฐีกากรุงเทพมหานครโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย๒๕๓๙ปกรณ์เสสภาษาบาลีฉบับมหาจุฬ้าปกรณ์เสสกรุงเทพ มหานครโรงพิมพ์วิญญาณ๒๕๓๙พระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับมหาจุฬาค ปีฏก๒๕๐๐กรุงเทพมหานครโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย๒๕๓๔พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กรุงเทพมหานครโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๓๗ในรูปปรณี องคุดตรนีภายภูธรชกลาเอกกนิปาตวณณากกรุงเทพมหานครโรงพิมพ์มหา จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๓๖วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์๙๐ปี ที่๑ฉบับที่๑มกราคมเมษายน๒๕๖๓มโนรูปณีองคุดตรนีภายอรรถกลา เอกกนิบาตภาษาไทยกรุงเทพมหานครโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย๒๕๔๖ประวัติวรคดีบาลีนบุรีโรงพิมพ์ประยูรวงศ์๒๕๐๘อรรถกลา ภาษาบาลีฉบับมหาจุฬ้าอุฏกกลากกรุงเทพมหานครโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย๒๕๓๒สมิทธีพลเนตรนิมิตบาลีศึกษาในอรรถกลารบบท กรุงเทพมหานครบริษัทเอเอ็มเอ็นเตอร์ไพรส์จำกัด๒๕๖๕ธีไรซ์คิดเกิดแก้วมิลิ นทัปัญหาฎกาการตรวจชำระและการศึกษาเชิงวิเคราะห์วิทยานิพนธ์พุทธ ศาสตรดุษฎีบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย๒๕๕๖พระมหาจัญญอดดมธมโมวัฑู
ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ปรากฏในวรรณกรรมพระพุทธศาสนาเรื่องอนิสั่งและ คัมภีร์ที่ใช้เทศน์ในเทศกาลต่างๆของล้านนาวิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๔๔อริยาแล่ม สุวรรณบทาบทของพระภิกษุในการพัฒนาชุมชนไทยวิทยานิพนธ์อักษร ศาสดรมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรมหาวิทยาลัย๒๕๖๖	2544 ปริญญาฤกษ์สิทธิ์ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาในล้านนาไทยตั้งแต่ พศ 19122101 วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ 2528 ปริญญัตติต้นรูปแบบการตีความ คัมภีร์ในพระพุทธศาสนาเถรวาทวิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2550 พระมหา สุทธีย่อภากรโอบอุณาการศึกษาองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ปรากฏ ในวรรณกรรมพระพุทธศาสนาเรื่องอนิสั่งและคัมภีร์ที่ใช้เทศน์ในเทศกาล ต่างๆของล้านนาวิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2548 CRRU วารสารการวิจัย ภาสะลงค่า RR RR RR RR RR R RR 96

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
๑๗๗๑กิจกรรมเผยแพร่ผลการวิจัย๑๑เผยแพร่ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและทางวารสารของวิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๑๒สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยนำเสนอผลการวิจัยและข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิเคราะห์องค์ความรู้และแนวปฏิบัติในการพัฒนาชุมชนของพระมหาเถระและปราชญ์ท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ๒กิจกรรมการถ่ายทอดความรู้สู่กลุ่มเป้าหมาย๒๑สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยรับทราบ	ศาสนิกชนอันเป็นประโยชน์สุขของมวลมนุษยชาติสืบไป 5 พระครูภาวนารัตนาภรณ์การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการสำนักปฏิบัติธรรมของพระสังฆาธิการในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาวิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์การเชิงพุทธบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๕๘หน้า 6 สมหมายดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์พัฒนาศาสนาแคมป์สนให้เป็นแหล่งฝึกอบรมทางพระพุทธศาสนาวารสารมจรการพัฒนาสังคมปีที่๑ฉบับที่๓กันยายนธันวาคม๒๕๕๙๗๑๐๖ 21 321332 indd 325 5 11 2562 13 26 58 326 วารสารมหาจุฬาริชาการปีที่๑ฉบับที่๒วัตถุประสงค์ของการวิจัย๑เพื่อศึกษาสภาพปัญหาศูนย์ปฏิบัติธรรมมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒เพื่อศึกษาหลักพุทธธรรมและศาสตร์แห่งพระราชาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์ปฏิบัติธรรมมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๓เพื่อเสนอองค์ความรู้การบูรณาการพุทธธรรมและศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์ปฏิบัติธรรมมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๔เพื่อศึกษาขอบเขตของการวิจัยการวิจัยเรื่องบูรณาการพุทธธรรมและศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์ปฏิบัติธรรมมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพและภาคสนามมีขอบเขตการวิจัยดังนี้๑ขอบเขตด้านเอกสารข้อมูลจากเอกสารชั้นปฐมภูมิได้พระไตรปิฎกภาษาบาลีภาษาไทยฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒ข้อมูลจากชั้นทุติยภูมิได้แก้รรถกถาภาษาบาลีภาษาไทยฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๓วารสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง๒ขอบเขตด้านเนื้อหาสภาพการบริหารจัดการศูนย์แนวคิดทฤษฎี
เน้นการพัฒนาองค์กรที่มีคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาคนเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2550 12 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 พศ 2550 2554 ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคนไว้ในข้อที่ 1 คือ การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้เน้นคนให้มีคุณธรรมนำความรู้	พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 พศ 25402544 ได้เริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนอันเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญมุ่งเน้นให้คนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาและใช้เศรษฐกิจเป็นเครื่องมือช่วยพัฒนาให้คนมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นพร้อมทั้งปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนาการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนในบริบทของการพัฒนาประเทศ 84 วารสาร เศรษฐศาสตร์การเมืองบูรพาปีที่ 8 ฉบับที่ 1 มกราคมมิถุนายนพศ 2563 Burapha Journal of Political Economy Vol 8 No 1 2020 แบบแยกส่วนมาเป็นบูรณาการแบบองค์รวมเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อมสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2540 นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 912 ได้นำมาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปรับใช้ในการบริหารพัฒนาประเทศโดยยึดหลักทางสายกลางเพื่อให้ประเทศรอดพ้นจากวิกฤตสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุลมีความยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และสถานการณ์เปลี่ยนแปลงต่างๆโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านคนสังคมเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทยการพัฒนาชุมชนให้มี

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ข้อมูลนั้นสามารถตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ครบถ้วน เสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบการบรรยายโดยมีขั้นตอนดังนี้ 1 ข้อมูลที่ได้ จากการศึกษาเอกสารใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสารเนื้อหา Content analysis นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา 2 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ Interview ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย Analysis induction จากนั้นนำ ข้อมูลมาเรียบเรียงและจำแนกอย่างเป็นระบบจากนั้นนำมาตีความ หมายความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆที่	การสนทนากลุ่มเฉพาะ Focus group discussion เป็นการปฏิบัติงานใน ขอบเขตที่เป็นการให้ข้อมูลมากขึ้นทั้งงานวิจัยเชิงคุณภาพและงานวิจัยเชิง ปริมาณด้วยการสร้างวิธีการวางแผนการอภิปรายอย่างเฉพาะเจาะจงให้ ความใส่ใจโดยออกแบบให้สามารถรับทราบถึงข้อมูลในประเด็นที่ให้ความ สนใจปรากฏจากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลที่ได้รับการอนุญาตให้เก็บข้อมูล 44 แบบบันทึก Record Form ลักษณะของวัตถุโบราณและ Code การจัดทำ แบบบันทึกการจัดการพิพิธภัณฑ์ชุมชนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ 34 วารสาร ปัญญาปีที่ 28 ฉบับที่ 2 พฤษภาคมสิงหาคม 2564 5 การวิเคราะห์ข้อมูล 51 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสารเนื้อหา Content Analysis นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา 52 ข้อมูลที่ได้จาก การสัมภาษณ์ Interview ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย Analytic Induction โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียงและจำแนกอย่างเป็นระบบจากนั้นนำ มาตีความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆที่ รวบรวมได้โดยหาไปพร้อมๆกับการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งนี้เพื่อจะได้ศึกษา ประเด็นต่างได้ลึกซึ้งเมื่อประเด็นใดวิเคราะห์แล้วไม่มีความชัดเจนก็จะตาม ไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นต่างๆเหล่านั้นเพื่อตอบคำถามหลักตาม วัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อมูลเชิงคุณภาพไดนามาวิเคราะห์เพื่อหาความ เชื่อมโยงความสัมพันธ์เชิงทฤษฎี 53 ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์แบบ ประเมินผลการปฏิบัติการโดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย Analytic Induction โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียงและจำแนกอย่าง
๑๘๕ 3 การสร้างบทสรุปและการพิสูจน์บทสรุปเป็นการนำแนวคิดทฤษฎี งานวิจัยต่างๆทางวิชาการมาสร้างเป็นบทสรุปวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลจาก ต่างๆที่เชื่อถือได้อีกครั้งหนึ่งโดยเน้นองค์ความรู้และแนวการพัฒนาปฏิบัติ ชุมชนเพื่อนำไปสู่การพิสูจน์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมพร้อมให้ตรงต่อข้อ เท็จจริงกรอบแนวคิดในการวิจัยสรุปผลการวิจัยการวิจัยเรื่องการศึกษา วิเคราะห์องค์ความรู้และแนวปฏิบัติในการพัฒนาชุมชนของพระมหาเถระ และปราชญ์ท้องถิ่นใน	จะและข้อมูลเชิงประจักษ์จากการสัมภาษณ์เป็นกระบวนการศึกษารวบรวม คุณภาพ Qualitative Research โดยผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลมุ่ง เน้นการวิเคราะห์โดยการสรุปตามสาระสำคัญด้านเนื้อหาที่กำหนดไว้โดยวิธี การวิเคราะห์เนื้อหา Content Analysis ตามประเด็นหัวข้อตั้งนี้คือศึกษา ชุมชนสร้างสรรค์ของประเทศไทยตามหลักคำสอนในพระไตรปิฎกและแนว ความคิดของนักปราชญ์ทางพระพุทธศาสนา 3 D Silverman Doing Qualitative Research A Practical Handbook London and Sage 2010 p90 4 J W Creswell Qualitative Inquiry and Research Design Choosing among Five Traditions Op cit 2010 p121 23 318333indd 325 17 5 2562 22 14 09 326 วารสารมหาจุฬาริชาทร ที่จฉบับพิเศษวิเคราะห์กระบวนการพัฒนาชุมชนสร้างสรรค์บ้านบางกะจะ อำเภอเมืองจังหวัดจันทบุรีเสนอแนวทางการพัฒนาของชุมชนสร้างสรรค์ บ้านบางกะจะอำเภอเมืองจังหวัดจันทบุรีและนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิง คุณภาพมาทำการวิเคราะห์ปัจจัยข้อมูลพื้นฐานกับการสร้างชุมชน สร้างสรรค์๔การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลโดยการเชื่อมโยงแนวคิดชุมชน สร้างสรรค์เพื่อให้เห็นองค์ความรู้กระบวนการแนวทางการพัฒนาชุมชน สร้างสรรค์บ้านบางกะจะอำเภอเมืองจังหวัดจันทบุรีเพื่อนำไปประยุกต์ใน ระดับนโยบายองค์กรชุมชนปัจเจกบุคคล๕การสร้างและการพิสูจน์บทสรุป เป็นการนำแนวคิดงานวิจัยต่างๆทางวิชาการมาสร้างเป็นบทสรุปร่วมกับ ข้อมูลที่เชื่อถือได้อีกครั้งหนึ่งโดยเน้นความเชื่อมโยงเพื่อนำไปสู่การพิสูจน์ ที่เป็นรูปธรรมและตรงต่อข้อเท็จจริงผลการวิจัยการศึกษารวบรวม การพัฒนาชุมชนสร้างสรรค์ในเขต

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
เป็นประเทศราชของไทยในสมัยรัชกาลที่ 2 พศ 2360 นายแลได้อพยพไพร่พลข้ามแม่น้ำโขงมาตั้งบ้านเรือนที่บ้านน้ำขุนหนองฮี้จานอยู่ในเขตอำเภอสูงเนินจังหวัดนครราชสีมาต่อมาได้ย้ายไปตั้งใหม่ที่บ้านโนนน้ำอ้อมบ้านชีลองอยู่ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิและได้ทำราชการส่งส่วยต่อเจ้าอนุวงศ์เจ้าอนุวงศ์จึงตั้งให้นายแลเป็นที่ขุนภักดีชุมพลนายกองนอกในพศ 2365 ขุนภักดีชุมพลได้ย้ายชุมชนมาอยู่ที่บ้านหลวงซึ่ง	พระยาภักดีชุมพล(แล)เป็นเจ้าเมืองชัยภูมิคนแรกชาวเมืองชัยภูมินิยมเรียกขานท่านด้วยความยกย่องนับถือว่าเจ้าพ่อพญาแลประวัติ.พระยาภักดีชุมพลเดิมชื่อ"นายแล"เป็นชาวนครเวียงจันทน์เคยรับราชการเป็นพี่เลี้ยงราชบุตรในเจ้าอนุวงศ์แห่งอาณาจักรล้านช้าง(ขณะนั้นเป็นประเทศราชของไทย)ในสมัยรัชกาลที่ 2 พ.ศ. 2360 นายแลได้อพยพไพร่พลข้ามแม่น้ำโขงมาตั้งบ้านเรือนที่บ้านน้ำขุนหนองฮี้จาน(อยู่ในเขตอำเภอสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา)ต่อมาได้ย้ายไปตั้งใหม่ที่บ้านโนนน้ำอ้อมบ้านชีลอง(อยู่ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ)และได้ทำราชการส่งส่วยต่อเจ้าอนุวงศ์เจ้าอนุวงศ์จึงตั้งให้นายแลเป็นที่ขุนภักดีชุมพลนายกองนอกในพ.ศ. 2365 ขุนภักดีชุมพลได้ย้ายชุมชนมาอยู่ที่บ้านหลวงซึ่งอยู่ระหว่างบ้านหนองหลอดกับบ้านหนองปลาเฒ่า(ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิปัจจุบัน)เนื่องจากสถานที่เดิมเริ่มคับแคบไม่พอกับจำนวนพลเมืองที่เพิ่มขึ้นพ.ศ. 2367 ได้ทำการขบขัณฑ์บริเวณลำห้วยขาดนอกเขตบ้านหลวงเรียกขานบ่อนั้นว่า"บ่อไขโหล"ขุนภักดีชุมพลจึงได้นำทองในบ่อนี้ไปส่วยแก่เจ้าอนุวงศ์และขอยกฐานะบ้านหลวงขึ้นเป็นเมืองเจ้าอนุวงศ์จึงพระราชทานชื่อเมืองแก่ขุนภักดีชุมพลว่าเมืองชัยภูมิและเลื่อนบรรดาศักดิ์ให้เป็นพระภักดีชุมพลทว่าต่อมาพระภักดีชุมพลได้ขอเอาเมืองชัยภูมิขึ้นตรงต่อเมืองนครราชสีมาและส่งส่วยแก่กรุงเทพมหานครแทนไม่ขึ้นแก่เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์อีกต่อไปเพราะเห็นว่าเวียงจันทน์ก็เป็นประเทศราชขึ้น
อยู่ระหว่างบ้านหนองหลอดกับบ้านหนองปลาเฒ่าในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิปัจจุบันเนื่องจากสถานที่เดิมเริ่มคับแคบไม่พอกับจำนวนพลเมืองที่เพิ่มขึ้นพศ 2367 ได้ทำการขบขัณฑ์บริเวณลำห้วยขาดนอกเขตบ้านหลวงเรียกบ่อนั้นว่าบ่อไขโหลขุนภักดีชุมพลจึงได้นำทองในบ่อนี้ไปส่วยแก่เจ้าอนุวงศ์และขอยกฐานะบ้านหลวงขึ้นเป็นเมืองเจ้าอนุวงศ์จึงพระราชทานชื่อเมืองแก่ขุนภักดีชุมพลว่าเมืองชัยภูมิและเลื่อนบรรดาศักดิ์	พระยาภักดีชุมพล(แล)เป็นเจ้าเมืองชัยภูมิคนแรกชาวเมืองชัยภูมินิยมเรียกขานท่านด้วยความยกย่องนับถือว่าเจ้าพ่อพญาแลประวัติ.พระยาภักดีชุมพลเดิมชื่อ"นายแล"เป็นชาวนครเวียงจันทน์เคยรับราชการเป็นพี่เลี้ยงราชบุตรในเจ้าอนุวงศ์แห่งอาณาจักรล้านช้าง(ขณะนั้นเป็นประเทศราชของไทย)ในสมัยรัชกาลที่ 2 พ.ศ. 2360 นายแลได้อพยพไพร่พลข้ามแม่น้ำโขงมาตั้งบ้านเรือนที่บ้านน้ำขุนหนองฮี้จาน(อยู่ในเขตอำเภอสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา)ต่อมาได้ย้ายไปตั้งใหม่ที่บ้านโนนน้ำอ้อมบ้านชีลอง(อยู่ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ)และได้ทำราชการส่งส่วยต่อเจ้าอนุวงศ์เจ้าอนุวงศ์จึงตั้งให้นายแลเป็นที่ขุนภักดีชุมพลนายกองนอกในพ.ศ. 2365 ขุนภักดีชุมพลได้ย้ายชุมชนมาอยู่ที่บ้านหลวงซึ่งอยู่ระหว่างบ้านหนองหลอดกับบ้านหนองปลาเฒ่า(ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิปัจจุบัน)เนื่องจากสถานที่เดิมเริ่มคับแคบไม่พอกับจำนวนพลเมืองที่เพิ่มขึ้นพ.ศ. 2367 ได้ทำการขบขัณฑ์บริเวณลำห้วยขาดนอกเขตบ้านหลวงเรียกบ่อนั้นว่า"บ่อไขโหล"ขุนภักดีชุมพลจึงได้นำทองในบ่อนี้ไปส่วยแก่เจ้าอนุวงศ์และขอยกฐานะบ้านหลวงขึ้นเป็นเมืองเจ้าอนุวงศ์จึงพระราชทานชื่อเมืองแก่ขุนภักดีชุมพลว่าเมืองชัยภูมิและเลื่อนบรรดาศักดิ์ให้เป็นพระภักดีชุมพลทว่าต่อมาพระภักดีชุมพลได้ขอเอาเมืองชัยภูมิขึ้นตรงต่อเมืองนครราชสีมาและส่งส่วยแก่กรุงเทพมหานครแทนไม่ขึ้นแก่เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์อีกต่อไปเพราะเห็นว่าเวียงจันทน์ก็เป็นประเทศราชขึ้นต่อกรุงเทพมหานครอยู่แล้วพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ให้เป็นพระภิกษุชฌมพลทว่าต่อมาพระภิกษุชฌมพลได้ขอเอาเมืองชัยภูมิขึ้นตรงต่อเมืองนครราชสีมาและสงส่วยแก่กรุงเทพมหานครแทนไม่ขึ้นแก่เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์อีกต่อไปเพราะเห็นว่าเวียงจันทน์ก็เป็นประเทศราชขึ้นต่อกรุงเทพมหานครอยู่แล้วพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้อยกบ้านหลวงเป็นเมืองชัยภูมิและแต่งตั้งพระภิกษุชฌมพลเป็นพระยาภิกษุชฌมพลแลเจ้าเมืองชัยภูมิคนแรกสร้างความไม่พอใจแก่ทางฝ่ายเวียงจันทน์อย่างมากใน	พระยาภิกษุชฌมพล(แล)เป็นเจ้าเมืองชัยภูมิคนแรกชาวเมืองชัยภูมินิยมเรียกขานท่านด้วยความยกย่องนับถือว่าเจ้าพ่อพญาแลประวัติ.พระยาภิกษุชฌมพลเดิมชื่อ"นายแล"เป็นชาวนครเวียงจันทน์เคยรับราชการเป็นพี่เลี้ยงราชบุตรในเจ้าอนุวงศ์แห่งอาณาจักรล้านช้าง(ขณะนั้นเป็นประเทศราชของไทย)ในสมัยรัชกาลที่ 2 พ.ศ. 2360 นายแลได้อพยพไพร่พลข้ามแม่น้ำโขงมาตั้งบ้านเรือนที่บ้านน้ำขุนหนองอีจาน(อยู่ในเขตอำเภอสูงเนินจังหวัดนครราชสีมา)ต่อมาได้ย้ายไปตั้งใหม่ที่บ้านโนนน้ำอ้อมบ้านชีลอง(อยู่ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิ)และได้ทำราชการสงส่วยต่อเจ้าอนุวงศ์เจ้าอนุวงศ์จึงตั้งให้นายแลเป็นที่ขุนภักดีชฌมพลนายกองนอกในพ.ศ. 2365 ขุนภักดีชฌมพลได้ย้ายชุมชนมาอยู่ที่บ้านหลวงซึ่งอยู่ระหว่างบ้านหนองหลอดกับบ้านหนองปลาเฒ่า(ในเขตอำเภอเมืองชัยภูมิปัจจุบัน)เนื่องจากสถานที่เดิมเริ่มคับแคบไม่พอกับจำนวนพลเมืองที่เพิ่มขึ้นพ.ศ. 2367 ได้มีการพบปะทอทองที่บริเวณลำห้วยขาดนอกเขตบ้านหลวงเรียกบอทองนั้นว่า"บอโขโหล"ขุนภักดีชฌมพลจึงได้นำทองในบ่อนี้ไปส่วยแก่เจ้าอนุวงศ์และขอยกฐานะบ้านหลวงขึ้นเป็นเมืองเจ้าอนุวงศ์จึงพระราชทานชื่อเมืองแก่ขุนภักดีชฌมพลว่าเมืองชัยภูมิและเลื่อนบรรดาศักดิ์ให้เป็นพระภักดีชฌมพลทว่าต่อมาพระภักดีชฌมพลได้ขอเอาเมืองชัยภูมิขึ้นตรงต่อเมืองนครราชสีมาและสงส่วยแก่กรุงเทพมหานครแทนไม่ขึ้นแก่เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์อีกต่อไปเพราะเห็นว่าเวียงจันทน์ก็เป็นประเทศราชขึ้นต่อกรุงเทพมหานครอยู่แล้วพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้อยกบ้านหลวงเป็นเมืองชัยภูมิและแต่งตั้งพระภักดีชฌมพล(แล)เป็นพระยาภักดีชฌมพล(แล)เจ้าเมืองชัยภูมิคน
สมัยรัชกาลที่ 3 พศ 2369 เจ้าอนุวงศ์ก่อการกบฏต่อกรุงเทพเพื่อแยกตัวเป็นเอกราชโดยยกทัพเข้าตีเมืองนครราชสีมาแต่เห็นว่าจะทำการต่อไปได้ไม่ตลอดจึงเผาเมืองนครราชสีมาทิ้งและถอนทัพกลับไปตั้งรับที่เวียงจันทน์ระหว่างทางกองทัพเจ้าอนุวงศ์เกิดความปั่นป่วนจากการลุกฮือของครัวเรือนที่กวาดต้อนไปเวียงจันทน์ขณะพักทัพอยู่ที่ทุ่งสำริดพระยาภักดีชฌมพลแลได้ยกทัพไปสมทบกับคุณหญิงโมและครัวเรือนชาวเมืองนครราชสีมาทา	นภาสัยจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้อยกบ้านหลวงเป็นเมืองชัยภูมิและแต่งตั้งพระภักดีชฌมพล(แล)เป็นพระยาภักดีชฌมพล(แล)เจ้าเมืองชัยภูมิคนแรกสร้างความไม่พอใจแก่ทางฝ่ายเวียงจันทน์อย่างมากในสมัยรัชกาลที่ 3 พ.ศ. 2369 เจ้าอนุวงศ์ก่อการกบฏต่อกรุงเทพเพื่อแยกตัวเป็นเอกราชโดยยกทัพเข้าตีเมืองนครราชสีมาแต่เห็นว่าจะทำการต่อไปได้ไม่ตลอดจึงเผาเมืองนครราชสีมาทิ้งและถอนทัพกลับไปตั้งรับที่เวียงจันทน์ระหว่างทางกองทัพเจ้าอนุวงศ์เกิดความปั่นป่วนจากการลุกฮือของครัวเรือนที่กวาดต้อนไปเวียงจันทน์ขณะพักทัพอยู่ที่ทุ่งสำริดพระยาภักดีชฌมพล(แล)ได้ยกทัพไปสมทบกับคุณหญิงโมและครัวเรือนชาวเมืองนครราชสีมาทำการตีกระหนาบกองทัพของเจ้าอนุวงศ์จนแตกพ่ายเจ้าอนุวงศ์เกิดความแค้นที่พระยาภักดีชฌมพลไม่ยอมให้ความร่วมมือกับฝ่ายลาวเข้าช่วยยกทัพมาช่วยฝ่ายไทยตีกระหนาบทัพลาวอีกด้วยจึงย้อนกลับมาเมืองชัยภูมิจับตัวพระยาภักดีชฌมพล(แล)ให้เจ้าราชวงศ์(เจ้าสุทธีสารณาน)จับประหารชีวิตที่บริเวณใต้ต้นมะขามใกล้หนองปลาเฒ่าการเสียชีวิตของพระยาภักดีชฌมพล(แล)ในครั้งนั้นเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ชาวเมืองชัยภูมิจดจำตลอดมาและระลึกถึงว่าเป็นวีรกรรมครั้งสำคัญของท่านต่อมาชาวเมืองชัยภูมิจึงเรียกขานท่านด้วยความเคารพว่า"เจ้าพ่อพญาแล"และได้มีการสร้างศาลไว้ตรงสถานที่ที่พระยาภักดีชฌมพล(แล)ถูกประหารชีวิตที่บ้านหนองปลาเฒ่าอำเภอเมืองจังหวัดชัยภูมิริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 225 (ชัยภูมิ-บ้านเขว้า)ต่อมาในพ.ศ. 2511 ทางราชการได้สร้างศาล

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
๑๘๗ภักดีชุมพลไม่ยอมให้ความร่วมมือกับฝ่ายลาวชาวยังยกทัพมาช่วยฝ่ายไทยตีกระหนาบทัพลาวอีกด้วยจึงย้อนกลับมาเมืองชัยภูมิจับตัวพระยาภักดีชุมพลแล้วให้เจ้าราชวงศ์เจ้าสุทธิสารณ่านำไปประหารชีวิตที่บริเวณใต้ต้นมะขามใกล้หนองปลาเฒ่าลำดับที่ 4 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 5 เดือนสิงหาคม 2567 2 บทบาทของพระมหาเถระและปราชญ์ท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ 1 ด้านหลักปฏิบัติ 1 หลวงปู่หลักคาบว่าหลวงปู่หลักคาเจ้าคณะจังหวัดรูปแรกของจังหวัด	บาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้ยกบ้านหลวงเป็นเมืองชัยภูมิและแต่งตั้งพระภักดีชุมพล(แล)เป็นพระยาภักดีชุมพล(แล)เจ้าเมืองชัยภูมิคนแรกสร้างความไม่พอใจแก่ทางฝ่ายเวียงจันทน์อย่างมากในสมัยรัชกาลที่ 3 พ.ศ. 2369 เจ้าอนุวงศ์ก่อการกบฏต่อกรุงเทพเพื่อแยกตัวเป็นเอกราชโดยยกทัพเข้าตีเมืองนครราชสีมาแต่เห็นว่าจะทำต่อไปได้ไม่ตลอดจึงเผาเมืองนครราชสีมาทิ้งและถอนทัพกลับไปตั้งรับที่เวียงจันทน์ระหว่างทางกองทัพเจ้าอนุวงศ์เกิดความปั่นป่วนจากการลุกฮือของครัวเรือนที่กวาดต้อนไปเวียงจันทน์ขณะพักทัพอยู่ที่ทุ่งสำริดพระยาภักดีชุมพล(แล)ได้ยกทัพไปสมทบกับคุณหญิงโมและครัวเรือนชาวเมืองนครราชสีมาทำการตีกระหนาบกองทัพของเจ้าอนุวงศ์จนแตกพ่ายเจ้าอนุวงศ์เกิดความแค้นที่พระยาภักดีชุมพลไม่ยอมให้ความร่วมมือกับฝ่ายลาวชาวยังยกทัพมาช่วยฝ่ายไทยตีกระหนาบทัพลาวอีกด้วยจึงย้อนกลับมาเมืองชัยภูมิจับตัวพระยาภักดีชุมพล(แล)ให้เจ้าราชวงศ์(เจ้าสุทธิสารณ่าน)นำประหารชีวิตที่บริเวณใต้ต้นมะขามใกล้หนองปลาเฒ่าการเสียชีวิตของพระยาภักดีชุมพล(แล)ในครั้งนั้นเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ชาวเมืองชัยภูมิจดจำตลอดมาและระลึกถึงว่าเป็นวีรกรรมครั้งสำคัญของท่านต่อมาชาวเมืองชัยภูมิจึงเรียกขานท่านด้วยความเคารพว่า"เจ้าพ่อพญาแล"และได้มีการสร้างศาลเฝ้าตรึงสถานที่ที่พระยาภักดีชุมพล(แล)ถูกประหารชีวิตที่บ้านหนองปลาเฒ่าอำเภอเมืองจังหวัดชัยภูมิริมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 225 (ชัยภูมิ-บ้าน
๑๘๘เรียบร้อยหรือแนะนำที่เป็นประโยชน์อบรมประชาชนให้เข้าใจในศาสนพิธีและการปฏิบัติหาอุบายวิธีสัดกันสัทธิธรรมปฏิรูปให้เกิดขึ้นบาปผิดที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดไปโดยชอบและมีการเผยแผ่ตามประเพณีคณะสงฆ์และประเพณีไทย 2 การลงมือปฏิบัติงานด้านวัดภูมิการก่อสร้างและการบูรณปฏิสังขรณ์การสร้างวิทยาลัยสงฆ์จัดแผนผังวัดทั้งการควบคุมการสาธารณูปการและส่งเสริมการสาธารณูปการและเป็นการดำเนินกิจการเพื่อให้เป็นสาธารณประโยชน์หรือสถานที่ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของประชาชนทั่วไปแต่	ให้ไต่ยืนไต่ฟังโอวาทคำสั่งสอนหรือแนะนำที่เป็นประโยชน์ 4 แนะนำสั่งสอนธรรมประชาชนให้เข้าใจศาสนพิธีและการปฏิบัติ 5 เทศนาสั่งสอนประชาชนให้ตั้งอยู่ในศีลธรรมและให้ไต่ยืนไต่ฟังเรื่องที่เกี่ยวกับพระศาสนาโดยถูกต้อง 6 หาอุบายวิธีสัดกันสัทธิธรรมปฏิรูปให้เกิดขึ้นหรือบาปผิดที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดไปโดยที่ชอบ 7 ขวนขวายเพื่อให้ศิษย์วัดมีความรู้ในเรื่องพระศาสนาและอบรมในทางศีลธรรมมีการไหว้พระสวดมนต์เป็นต้น 8 ขวนขวายจัดตั้งห้องสมุดเพื่อประโยชน์แก่การศึกษาธรรมบาลีหรือเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนที่เกี่ยวกับการไหว้พระสวดมนต์บ้างที่เกี่ยวกับศีลธรรมบ้างเพื่อให้ผู้รักษาศีลฟังธรรมตามวัดต่างๆได้ท่องได้อ่านได้ไต่ฟังตามควรแก่สถานที่และโอกาส 9 ขวนขวายจัดหาเครื่องอุปโภคการเรียนภาษาไทยบางประเภทสำหรับชั้นประถมขึ้นไว้เพื่อให้เด็กขัดสนนิยมใช้ในการเรียน 5 ด้านการสาธารณูปการตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพศ 2542 กล่าวว่าเป็นคานามหมายถึงการก่อสร้างและการบูรณะปฏิสังขรณ์สำหรับสาธารณูปการที่จัดเป็นระเบียบบริหารการคณะสงฆ์ส่วนกลางและระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ส่วนกลางเรียกว่าการสาธารณูปการนั้นพระเทพปริยัติสุธีหมายถึง 1 การก่อสร้างและการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนวัตถุและศาสนสถาน 2 กิจการอันเกี่ยวกับวัดคือการสร้างการตั้งการรวมการย้ายการยุบเลิกการขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมาการยกวัดร้างเป็นวัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษาและการยกวัดราษฎร์ขึ้นเป็นพระอารามหลวง 3 กิจการของวัดอื่นๆ เช่นการจัดงานวัดการเรียไร 4 การศาสนสมบัติของวัดการสาธารณูปการทั้ง 4 ความหมายนี้ส่วนมากบัญญัติไว้ในหน้าที่ของเจ้าอาวาสตามพระราชบัญญัติคณะ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
ถ้าหากชาวบ้านยังไม่พร้อมที่จะช่วยตนเองถ้าพระเป็นผู้นำท้องถิ่นก็ควรมีบทบาทด้วยการเสนอแนะให้ความคิดริเริ่มว่าในชุมชนมีอะไรที่จะทำให้เกิดแก่ประโยชน์ส่วนรวมทางวัตถุจะได้ทำโดยทางอ้อมด้วยการแนะนำชักจูงผู้อื่นให้กระทำหรือนำสิ่งของหรือบริการที่ได้รับจากผู้อื่นมาเฉลี่ยแบ่งปันให้เป็นประโยชน์กว้างขวางออกไป 3 องค์ความรู้และแนวปฏิบัติเจ้าพ่อพญาแลในการ	ได้ทำให้บุคคลที่เคยเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆภายในวัดลดลงไปด้วยความสัมพันธ์ระหว่างวัดพระสงฆ์กับประชาชนก็ห่างกันขาดการส่งเสริมการให้การร่วมมือในกิจกรรมการทาสานบาตรดูแลรักษาวัดและกิจการในพระพุทธศาสนาเท่าที่ควรส่งผลให้โอกาสของประชาชนที่จะได้ศึกษาเรียนรู้หลักธรรมทางศาสนาก็น้อยลงมีผลทำให้คุณธรรมจริยธรรมในสังคมเสื่อมลงประกอบกับที่มีวัดบางแห่งได้มุ่งเน้นการพัฒนาในด้านวัตถุมากกว่าการพัฒนาในด้านจิตใจจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้พระสงฆ์สามเณรขาดการสนใจในการศึกษาและการปฏิบัติเพื่อเผยแผ่แก่ประชาชนมีการส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องคือวัดพระสงฆ์และพุทธศาสนิกชนได้มีการฟื้นฟูพัฒนา กำหนดแนวทางดำเนินกิจการพระศาสนาให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ สมบูรณ์เป็นศูนย์รวมจิตใจโดยพระสงฆ์เป็นผู้นำในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและช่วยชี้แนวทางที่ถูกต้อง 660 Journal of MCU Nakhondhat Vol5 No3 September December 2018 บทบาทของพระสงฆ์ในสังคมไทยเป็นงานที่พระสงฆ์จะทำได้โดยตรงก็คือการสังเคราะห์ทางจิตใจส่วนสังเคราะห์ทางวัตถุทำได้โดยทางอ้อมด้วยการแนะนำชักจูงผู้อื่นให้กระทำหรือนำสิ่งของหรือบริการที่ได้รับจากผู้อื่นมาเฉลี่ยแบ่งปันให้เป็นประโยชน์กว้างขวางออกไปสำหรับพระสงฆ์ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพระสังฆาธิการระดับต่างๆนั้นถือว่ามีความสา
ลักษณะเฉพาะตัวบุคคลสังคมชุมชนหรือประเทศนั้นๆเช่นเชื้อชาติภาษาและประเพณีท้องถิ่นและศาสนาจะมีคุณลักษณะที่ไม่ทั่วไปหรือไม่เป็นสากลกับสังคมอื่นๆในการทำความเข้าใจในเรื่องเอกลักษณ์นั้นบางที่อาจเป็นการกำหนดตัวตนก่อนจะกล่าวถึงความเป็นอัตลักษณ์ของบุคคลมีการศึกษาอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์จากการศึกษาข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์มักจะพิจารณาจากกลุ่มชาติพันธุ์ในฐานะหน่วยทางสังคมซึ่งจะมีรากเหง้าดั้งเดิมและมีลักษณะจริงแท้แน่นอนไม่ว่าจะเป็นสีผิวผม	ของกลุ่มเชื้อชาติการสะท้อนตัวตนที่แท้จริงออกมาไปสู่การพัฒนาเป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมที่หลากหลาย(ณัฐพงศ์จิตรนรัตน์, 2553 ;เป็นแก้วเหลืองอร่ามศรี, 2546 ;รัตนบุญมัยยะ, \n2546 ;อภิญาเพื่อพลังกุล, 2543) \n อัตลักษณ์เป็นตัวบ่งชี้ของลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลสังคมชุมชนหรือประเทศนั้นๆเช่น \n เชื้อชาติภาษาวัฒนธรรมท้องถิ่นและศาสนาจะมีคุณลักษณะที่ไม่ทั่วไปหรือไม่เป็นสากลกับสังคม \n อื่นๆในการทำความเข้าใจเรื่องอัตลักษณ์นั้นบางที่อาจเป็นการกำหนดตัวตนก่อนจะกล่าวถึงความเป็นอัตลักษณ์ของบุคคลมีการศึกษาอัตลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์จากการศึกษาข้อมูลกลุ่มชาติพันธุ์ \n มักจะพิจารณาจากกลุ่มชาติพันธุ์ในฐานะหน่วยทางสังคมซึ่งจะมีรากเหง้าดั้งเดิมและมีลักษณะจริงแท้ \n แน่นอนไม่ว่าจะเป็นสีผิวผมรูปร่างหน้าตาเครื่องแต่งกายภาษาความเชื่อพิธีกรรมฯลฯจนมี \n สามารถจัดประเภทหรือจำแนกความแตกต่างระหว่างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของกลุ่มต่างๆได้อย่าง \n 10 \n ขัดเจนเพราะอัตลักษณ์ที่คิดว่าเป็นของกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งๆกลับมีกลุ่มชาติพันธุ์อื่นร่วมใช้หรือกลุ่ม \n ที่นิยามตนเองว่าเป็นชาติพันธุ์หนึ่งๆและได้รับการนิยามจากภายนอกด้วยไม่ได้มีอัตลักษณ์ประเภท \n เดียวในทุกสถานการณ์จะเห็นได้ว่าสมาชิกในกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งๆอาจมีสถานภาพทางสังคม \n หลายประเภทในเวลาเดียวกันขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์กับใครและอยู่ภายใต้เงื่อนไขใดอัตลักษณ์จึง \n ไม่ได้ดำรงอยู่คงที่หากแต่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอขึ้นอยู่กับบริบทต่างๆในแต่ละช่วงเวลา \n (อนุสรณ์โณโณ, 2547) \n อัตลักษณ์ทางสังคมโดยให้ความหมายถึงอัตลักษณ์คือคุณสมบัติ
ขุติพรวิมุกตานนท์หากการวิจัยในหัวข้อเรื่องกลุ่มท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบทพบว่าการพัฒนาเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนและอาศัยระบบราชการและวัฒนธรรมภายในระบบราชการที่เอื้ออำนวยนอกเหนือนโยบายกลวิธีและระบบการดำเนินงานแล้วความสำเร็จของการมีส่วนร่วมของประชาชนยังขึ้นอยู่กับตัวประชาชนหรือชุมชนของเขาเองด้วยขุติพรวิมุกตานนท์ 2530 56	โดยมี \n จุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของแต่ละกิจกรรมรวมกันเป็นจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของแผนโดยอาศัย \n เทคนิคทางด้านแผนภูมิ CPM หรือ PERT เป็นต้น \n 12)ตัดสินใจในเรื่องมาตรฐาน(Decide on Standard)มาตรฐานมีไว้เพื่อวัดการ \n ปฏิบัติงานตามแผนเมื่อมีแผนแล้วสิ่งที่จะต้องมา ก็คือการควบคุมให้ทำตามแผนและมีกร \n ประเมินผลซึ่งเป็นขั้นสุดท้ายของกระบวนการวางแผนตามแนวคิดของ Fulmer \n 2.6บททวนวรรณกรรม \n ขุติพรวิมุกตานนท์(2522)หากการวิจัยในหัวข้อเรื่องกลุ่มท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของ \n ประชาชนในการพัฒนาชนบทพบว่าการพัฒนาเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนและอาศัยระบบ \n ราชการและวัฒนธรรมภายในระบบราชการที่เอื้ออำนวยนอกเหนือนโยบายกลวิธีและระบบการ \n ดำเนินงานแล้วความสำเร็จของการมีส่วนร่วมของประชาชนยังขึ้นอยู่กับตัวประชาชนหรือชุมชน \n ของเขาเองด้วย \n 22 \n ฉะนั้นพฤติกรรมรักษา(2526)ศึกษาเรื่องปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการ \n เข้าร่วมของประชาชนในโครงการสร้างงานในชนบทพบว่าสถานภาพทางเศรษฐกิจไม่ใช่ปัจจัย \n สำคัญที่มีผลต่อการเข้าร่วมของประชาชนแต่มีผลต่อปริมาณการเข้าร่วมสถานภาพทางสังคมและ \n ความแตกต่างกันในเรื่องเพศเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเข้าร่วมของประชาชนส่วนปัจจัยที่ทำให้ \n ประชาชนเข้าร่วมมากที่สุดได้แก่ความต้องการความสะดวกสบายในการคมนาคมขนส่งรองลงมา \n คือต้องการพัฒนา

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT	TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)
บทบาทที่สำคัญของพระสงฆ์พาฝึกหัดปฏิบัติการพัฒนาตนตามกระบวนการทางพระพุทธศาสนาสอดคล้องกับพิธีวัชรขัตตัญญช่วยได้วิจัยเรื่องการศึกษากระบวนการสร้างภาวนา 4 โดยใช้หลักไตรสิกขาพบว่าไตรสิกขาเป็นระบบการศึกษาที่เน้นการฝึกอบรมตนเองอย่างเป็นขั้นตอนและมีกระบวนการที่ประสานกันอย่างเป็นพื้นฐานให้แก่กันจนถึงความพ้นทุกข์โดยเริ่มจากการสำรวมระวังกายวาจาใจไม่ให้ตกอยู่ภายใต้การครอบงำของกิเลสและให้มีปกติไม่เบียดเบียน	มากทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดีเป็นสถาบันในระดับอุดมศึกษาที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แบบพุทธจึงมีแนวทางในการพัฒนาตนเองควบคู่กับการเรียนรู้แบบวิถีพุทธโดยยึดหลักธรรมต่างๆทางพระพุทธศาสนาใช้เป็นแนวปฏิบัติและรู้สำนึกในคุณงามความดีความประพฤติที่ถูกต้องดีงามตามหลักศีลธรรมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิธีวัชรขัตตัญญช่วย Boonchaey 2007 ได้วิจัยเรื่องการศึกษากระบวนการสร้างภาวนา 4 โดยใช้หลักไตรสิกขาพบว่าไตรสิกขาเป็นระบบการศึกษาที่เน้นการฝึกอบรมตนเองอย่างเป็นขั้นตอนและมีกระบวนการที่ประสานกันอย่างเป็นพื้นฐานให้แก่กันจนถึงความพ้นทุกข์โดยเริ่มจากการสำรวมระวังกายวาจาใจไม่ให้ตกอยู่ภายใต้การครอบงำของกิเลสและให้มีปกติไม่เบียดเบียนผู้อื่นต่อเมื่อกายวาจาใจสงบระงับจากอารมณ์ภายนอกแล้วจึงเป็นฐานในการฝึกอบรมจิตให้มีสติตั้งมั่นเกิดสมาธิไม่หวั่นไหวไปตามอำนาจของนิวรณ์ 5 จนจิตนิ่งสงบเป็นกลางอย่างมีสติอยู่ในสภาพควรแก่การงานแล้วจึงสามารถใช้ปัญญาพิจารณาสภาวธรรมที่ปรากฏขึ้นในปัจจุบันขณะจนรู้เห็นสภาวะไตรลักษณ์ของสิ่งทั้งหลายทั้งภายในและภายนอกตามความเป็นจริงและรู้แจ้งในอริยสัจ 4 ทำให้สามารถละกิเลสที่เป็นเหตุให้เกิดทุกข์ได้โดยสิ้นเชิงทั้งใช้ปัญญากำกับการตัดสินใจเรื่องต่างๆอย่างมีเหตุผลเกิดการกระทำที่สร้างสรรค์และอำนวยประโยชน์ต่อตนเองทั้งตระหนักถึงการประสานงานเพื่อช่วยกันสร้างสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมทางการศึกษาเพื่อเป็นคู่เรียนในยุคศตวรรษที่ 21 ได้แต่เรียนรู้จากการลงมือทำและเรียนรู้จากสื่อหรือเทคโนโลยีใหม่ๆ
ปัจจุบันวิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิเลขที่๙๗หมู่๑๔บ้านโนนเหลื่อมตำบลนาฝายอำเภอเมืองจังหวัดชัยภูมิจัดงานวิจัยกระบวนการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นอีสานศึกษากรณีบุญแห่กระดุมของชุมชนอาเภอนองบัวแดงจังหวัดชัยภูมิ๗หนังสือประเพณีท้องถิ่นอีสานบุญแห่กระดุมของชุมชนอาเภอนองบัวแดงจังหวัดชัยภูมิ	ประเพณีของท้องถิ่นอย่างที่ยี่หมู่บ้านท้องถิ่นบางที่ก็จะมีเวทีแสดงดนตรีในงานบุญเทศกาลต่างๆมีการจัดแข่งกีฬาของเยาวชนและคนในชุมชนก็คือมีคนรุ่นใหม่เข้ามาโดยใช้สิ่งที่เขาสนใจแล้วเขารู้สึกภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีแต่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือความต่อเนื่องของการทำกิจกรรมแล้วเขาจะเฝ้าระวังอย่างใจจดใจจ่อเลยว่าเมื่อไหร่เขาจะได้เข้ามีส่วนร่วมอีกครั้งกับการอนุรักษ์ประเพณีที่เขาารู้สึกว่างามมีคุณค่ามีความหมายต่อชีวิตของเขาเองและชุมชนที่เขารักที่เขาอยู่อาศัยองค์ความรู้ที่จากการวิจัยกระบวนการอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่นอีสานศึกษากรณีบุญแห่กระดุมของชุมชนอาเภอนองบัวแดงจังหวัดชัยภูมิสามารถสรุปได้ดังนี้คือ 1 ประวัติและกระบวนการอนุรักษ์ประเพณีบุญแห่กระดุมของชุมชนอาเภอนองบัวแดงจังหวัดชัยภูมิบริบทของชุมชนอาเภอนองบัวแดงจังหวัดชัยภูมิเป็นชุมชนเก่าแก่มากตั้งแต่ในสมัยรัชกาลที่ 2 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์พศ 2360